

9. BASKI

METE GÜNDOĞAN

NARKOZ

Amerikan Başkanı Wilson'un bile "Bundan sonra hiçbir hükümet ne Rothschild ailesinin ne de Rockefeller'ın sözünün dışına çıkabilir!" diye itirafta bulunmasına sebep olan günümüz küresel sömürü düzeninin nasıl kurulduğunun öyküsü...

DESTEK YAYINLARI: 846
ARAŞTIRMA: 195

METE GÜNDOĞAN / NARKOZ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Eylül 2017 (2.000 Adet)
3.Baskı: Ekim 2017
4.-5.Baskı: Kasım 2017
6.-7.Baskı: Aralık 2017
8.Baskı: Ocak 2018
9. Baskı: Mart 2018
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-296-9

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel.: (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad.
Odin İş Mrk. B Blok No. 403/2
Zeytinburnu / İstanbul

METE GÜNDOĞAN

NARKOZ

METE GÜNDOĞAN

NARKOZ

Amerikan Başkanı Wilson'un bile "Bundan sonra hiçbir hükümet ne Rothschild ailesinin ne de Rockefeller'ın sözünün dışına çıkabilir!" diye itirafta bulunmasına sebep olan günümüz küresel sömürü düzeninin nasıl kurulduğunun öyküsü...

DESTEK
yayınları

İÇİNDEKİLER

Yazar Hakkında 7

Yeşiller İçinde "Doğunun Kızı" 9

Başbakanlık'a Ulaşan Şifreli Bir Mesaj 21

Neden? 31

DB'in Laneti 32

O Adamlar Bu Adamlara İzin Vermedi 34

Savaş, Para, Devlet 39

Osmanlı, Borç, Savaş 44

Türkiye Cumhuriyeti Banknotları 50

Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. 54

Bankanın İsmi Neden
Türkiye "Cumhuriyet" Merkez Bankası'dır? 57

Merkez Bankası ve Banknot Basımı 59

Para, Para, Para 63

Bir Şey, Çok Açık Bir Şekilde Nasıl Gizlenir? 68

Katbekat Para ve Faiz 71

Narkoz 79

Üçkâğıt Operasyonu 88
Tek Başına İş Başına 107
Ergenekon 114
ETÖ FETÖ 122
İş Başında Eğitim 131
Tarihin Fısıltıları 140
Erdoğan'a Karşı Matruşka Stratejisi 147
En Kötü Senaryo En İyi Senaryo 166
Capital Game 175
Bir Gün Mesele Suriye Olursa 176
Ateşle Barut 191
Erdoğan'ın da Kalemi Kırıldı 193
İki Savaş Meclisi ve Bir Proje 197

Yazar Hakkında

Mete Gündoğan, 1963 Balıkesir-Dursunbey doğumludur. İlköğretim ve lise tahsilini Ayvalık ilçesinde tamamladı. Dokuz Eylül Üniversitesi'nde lisans çalışmasını bitirdikten sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde yüksek lisans çalışmasına başladı. Tez aşamasında British Council'den kazanmış olduğu bursu değerlendirmek üzere İngiltere'ye gitti. Cranfield Teknoloji Enstitüsü'nde Üretim Sistemleri Mühendisliği alanında yüksek lisans çalışmalarını tamamladı. Doktorasını yine İngiltere'de, Cranfield Üniversitesi Endüstri ve Üretim Sistemleri Mühendisliği alanında yaptı. 2000 yılında doçent, 2010 yılında profesör oldu. Yurtiçi ve yurtdışında çeşitli üniversitelerde çalıştı.

Akademik çalışmalarının yanı sıra Prof. Dr. Gündoğan, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Başbakanlık, TBMM, Akıncı F-16 Uçak Fabrikası'nda (TAI) çalıştı. Özel sektörde üst düzey yöneticilik ve danışmanlık yaptı.

Evli ve dört çocuk babası olan Prof. Dr. Gündoğan İngilizce, Fransızca ve Arapça bilmektedir.

Yeşiller İçinde "Doğunun Kızı"

12 Ağustos 1996, Pazartesi

Pakistan sokakları her zamankinden çok daha fazla sıcaktı. Nemli yaz günlerine bir de siyasi çalkantılar eklenmişti. Her yerde sokak gösterileri oluyordu. Toplumdaki gerginlik oldukça yükselmişti. Bu gerginlik hükümete de yansıyordu. Genel olarak tedirginlik hâkimdi.

Öncülüğünü Pakistan ana muhalefet partisi Cemaati İslami'nin yaptığı gösterilere öfkenin yanı sıra bir de heyecan eklendi. Heybeti ve sert görünümü ile parti lideri Gazi Hüseyin Ahmed ateşli nutuklar atıyor ve 'Bizim tam da bu sıralarda iktidarda olmamız lazım çünkü..." diyerek, gerekçelerini bir bir sıralıyordu.

Bu sırada, Pakistan Başbakanlık Konutu'nda Başbakan Benazir Bhutto'nun farklı bir heyecanı vardı. Saat 16.25'te İslamabad'a inen Türkiye Cumhuriyeti uçağı, Başbakan Erbakan ile birlikte büyük bir heyeti getirmişti. Bakanlar, bürokratlar, diplomatlar, askerler, işadamları, korumalar... Turgut Özal döneminden başlayan bu tür kalabalık devlet erkânı ziyaretlerini Erbakan da sürdürüyordu. İlk seferinde, İran'dan sonra Pakistan ziyareti vardı.

Pakistan ana muhalefet lideri Gazi Hüseyin Ahmed, Erbakan'ın yakın dostu ve dava arkadaşıydı. Ümmetin birliği ve beraberliği için çok uzun görüşmeler ve toplantılar yapmışlardı. Dünyanın dört bir köşesindeki toplantılara

birlikte katılmışlardı. Birbirlerini gayet iyi tanıyorlardı. İşte şimdi Erbakan, başbakan sıfatı ile Pakistan'daydı ama kendisinin bir devlet sıfatı yoktu!

Ahmed, bütün heyecanıyla, sıcak meydanlardan Erbakan'a hoş geldin diyordu. Benazir Bhutto'nun onu anlayamayacağını ve Pakistan'ın Erbakan'ın tavsiyeleri doğrultusunda oluşacak yeni bir dünyada yerini alamayacağını iddia ediyordu. Erbakan'ın vizyonunun Pakistan versiyonunu heyecanla anlatıyor ve taraftarları mitinglerde coştukça coşuyordu. Bu coşku zaman zaman güvenlik güçleri ile büyük gerginlik çıkmasına sebep oluyordu. Yaralananlar ve hatta ölenler bile oluyordu.

Bu eylemleri ve konuşmaları yakından takip eden Bhutto için Erbakan artık sadece yabancı bir devlet başbakanı değil, kendi ülkesindeki iç politikayı da etkileyebilecek önemli bir şahsiyetti. Bu durum, doğal olarak onda bir gerginlik de oluşturmuştu. Konuğuna çok dikkat etmesi ve söyleyeceklerine iyi kulak vermesi gerekiyordu. Çünkü Erbakan ile Ahmed aynı frekanstan konuşuyordu. Bu onun için avantaj da olabilirdi dezavantaj da. Avantaja çevirebilirse, iç siyasette önemli bir kazanım elde etmiş olurdu.

İki gün sonra, çarşamba günü saat 12.00'de uçağı ile ayrılacak olan Erbakan'ın en iyi bir şekilde ağırlanması ve uğurlanması için hiçbir şeyi esirgemedi. İkramlarda ve hizmette adeta yok yoktu.

Üzerinde Pakistan bayrağı yeşili şık bir kıyafet ile Doğunun Kızı Bhutto, Başbakanlık Konutu'nda saat 17.00'de Erbakan'a muhteşem bir karşılama töreni düzenledi. Tören sonrası kısa bir görüşme yaptılar. Karşılamadan gayet memnun olan Erbakan'ın güleç yüzü ve samimi ifadelerine Bhutto'nun da aynı şekilde cevap vermesi ile yavaş yavaş

havadaki gerginlik yumuşadı. Yüzler gülüyor, karşılıklı iltifatlar ve seviyeli nükteler ile gerginlik, yerini sanki kadim bir dostluğun verdiği rahatlığa terk ediyordu.

Bir iki saatlik dinlenmeden sonra, Başbakanlık Konutu'nda Benazir Bhutto, Erbakan'ın onuruna bir akşam yemeği verdi. Bhutto'da artık herhangi bir gerginlik görülmüyordu. Yemek esnasında, üzerindeki şık kıyafetinin yanı sıra, elinde doksan dokuzluk çağla yeşili güzel işlemeli bir tespih dikkat çekiyordu. Konuşmadığı zamanlar hafifçe dudakları kıpırdıyor, parmakları arasından elindeki tespih taneleri akıp gidiyordu. Bir zikir çektiğini açıkça belli ediyordu. Bu durum elbette Erbakan'ın dikkatinden kaçacak değildi. Bir ara Bhutto'ya dönerek çektiği zikri sordu. Bhutto, bir değil birçok zikri çektiğini detaylı olarak anlattı. Konuşmadan gayet memnun olduğunu belli eden Erbakan da kendisinin "Subhan Allahi ve bi Hamdihi (Allah'ı, ona hamt ederek tespih ederim)" zikrini çok çektiğini ifade ederek ona da tavsiye etti. Yemek masasında sohbet böyle devam ederken, iki başbakan arasında derin bir bağ da kuruluyordu. Bhutto'ya "Türklerin, erkeğin kalbine giden yol midesinden geçer diye bir tabiri vardır" demişlermiş. O da bunu iyi düşünmüş olacak ki yemekte yapılan bir zikir sohbeti ile yolu biraz daha genişletti.

Yemek sonrası her ikisinin de memnuniyeti yüzlerinden okunuyordu. Biz, Erbakan ile birlikte devlet konukevine geçtik. Esas görüşmeler ertesi günü sabah 10.00'da yapılacaktı. Devlet konukevinde küçük ama güzel tefriş edilmiş bir toplantı odasında, gün boyunca yaşadıklarımızı, edindiğimiz bilgileri ve izlenimlerimizi gözden geçirdik. Sonra, hazırlamış olduğumuz dosyamızı nasıl güncelleyeceğimize karar verdik. Erbakan Hoca istirahata çekilirken biz de gece yarısı arkadaşlarla birlikte Türk Büyükelçiliği'nin bize temin

ettiği ofise geçtik. Çünkü, konukevindeki güzel toplantı odamızda bize lazım olan teknik donanım yoktu. Hoca'yla birlikte kararlaştırdığımız şekilde konuşma metnini, notları, şekilleri hazırladık. Hesapları yaptık. İşimizi bitirdiğimizde, sabah ezanları okunuyordu. Saatimizi kurarak yattık ama ne olur ne olmaz diye de resepsiyonda duran Rahman'ı saat 08.30'da bizi kaldırması için sıkı sıkı tembih ettik. Güler yüzlü, uzun boylu ve esmer tenli Rahman, her istediğimiz ya da sorduğumuz şeye "Yes Sir, Certainly Sir" diye cevap veriyordu. Böyle "Evet efendim, kesinlikle haklısınız efendim" türü cevaplara alışık olmadığımız için, ne olur ne olmaz diye yatarken birbirimizi de uyardık:

"Saat 08.30'da uyanık olan diğerlerini de uyandırsın, tamam mı?"

"Tamam."

O gün çok uzun bir uçak seyahati, görüşmeler ve gece yarılarına kadar çalışmaktan pestil gibi olmuştum. Ama yine de sabah dinç kalktım. Sabah kahvaltımızı yaptıktan sonra saat 10.00'da başlayacak olan resmi görüşmeler için başbakanlığa geçtik. Önce, başbakanlar heyetleri ile birlikte basının önünde birer açıklama yaptılar. Sonra yine kısa bir formel görüşme yapıldı. Ardından, "four eyes only (sadece dört göz)" diye nitelendirilen görüşmeye geçildi. Bizim tabirimizle, baş başa görüşmeye geçildi. Bhutto'nun yanında sadece dışişleri sekreteri Nacmuddin Shaikh vardı. Erbakan'ın yanında da sadece ben. Hem not alıyor hem de tercüme yapıyordum. Elimdeki dosyadan da anlatıma uygun olarak şekilleri takdim ediyordum.

Hoca, uzun uzun ve detaylı olarak anlattı:

"İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra oluşan Soğuk Savaş dönemi, Sovyetler Birliği'nin çökmesi ile bitmiştir. Batı,

Sovyetlerin çöküşünü yanlış değerlendirmektedir ve bir zafer sarhoşluğu içerisindedir. Dünyada tek kutuplu yeni bir düzen kurmayı hayal ediyorlar. Ancak, bunu yapabilecek medeniyet birikimine sahip değiller. Herkes, Soğuk Savaş dönemi sonrasının daha iyi olacağını beklerken İslam coğrafyasında sıkıntılar ve çatışmalar gelişmeye başladı..."

Erbakan, bu gelişmelerin doğal olmadığını düşünüyordu. Batılı bazı liderlerin yanlış yönlendirmeleri ile bunların planlı programlı yürütüldüğünü açıkça ifade ediyordu. Bu gelişmeler daha da ileri gitmeden, İslam dünyasının kendisine gelmesi gerektiğini söylüyordu. Önce Bhutto'ya, İran gezisi ile ilgili bilgiler verdi. İran Cumhurbaşkanı Rafsancani ile ne konuştuğunu detaylı olarak anlattı. Bhutto, bu detaylı ve samimi anlatımdan oldukça memnun gözüküyordu.

Neticede Erbakan, şu önerilerde bulunuyordu:

"İslam dünyasının nüfusu, yaklaşık bir buçuk milyar ve 50'den fazla ülke var. Devlet ve hükümet başkanlarının hepsini bir araya toplamak isteseniz, sadece toplantı günü tayin etmek için bile büyük titizlik gerekiyor...

Bizler, nüfusu 50 milyondan büyük olan Müslüman ülkeler, bir araya gelirsek yaklaşık 900 milyonluk bir nüfusu temsil etmiş oluyoruz. Aynı zamanda, çok büyük bir ekonomik güç oluşturmuş oluyoruz. Ekonomik güç, zamanla siyasi güce dönüşür...

Bugün aramızdaki ticareti dolar üzerinden yapıyoruz. Bu durum, bizim ticaretimize engel ve ülkelerimizin menfaatlerine aykırı bir durumdur. Bunun yerine ortak bir para birimi oluşturabiliriz...

Hatta, şu anda bile aramızdaki ticarette dolar kullanmamıza gerek yoktur. Müsaadenizle buna basit bir örnek vereyim:

Bizim, sizin ülkenizle aramızda ticaretimiz var. Hem ithalat hem de ihracat yapıyoruz. Şimdi, diyelim ki Pakistanlı bir tüccar Türkiye'den 1 milyon dolarlık mal aldı. Bunun karşılığını Pakistan Merkez Bankası'na rupi (Pakistan para birimi) olarak yatırsın. Türk tüccar da, sattığı malın karşılığını, Türk lirası olarak Merkez Bankası'ndan alsın. Aynı şekilde bir Türk tüccar da Pakistanlı bir tüccardan mal aldığında parasını Türk lirası olarak Merkez Bankası'na yatırsın. Pakistanlı tüccar da malının parasını Pakistan Merkez Bankası'ndan alsın. Merkez bankalarımız düzenli olarak bir araya gelip karşılıklı mahsuplaşsınlar. Böylelikle, hemen bile karşılıklı ticarette doları aramızdan çıkarabiliriz. Birkaç ülke olarak buna başlarız ve sistematize ederiz. Yeni katılımlar veya çıkışlar oldukça sistem otomatik olarak kendini düzenler. Zamanla oluşturacağımız ekonomik platform öyle güçlenir ki dünya siyasetini dahi etkileyecek boyutlara ulaşabilir..."

Erbakan açıldıkça açılıyor ve anlattıkça anlatıyordu. Ben de bunların nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin olarak hazırladığımız şekilleri, formülleri, tabloları gösteriyordum. Benazir Bhutto anlatılanları çok çabuk kavrıyor ve yorumları ile de konunun derinleşmesine yardımcı oluyordu. Hatta bir ara, İslam coğrafyasına yönelik zulümlerle ilgili olarak anlatılanlar karşısında oldukça duygulanmış ve sesi kırılmıştı. Erbakan da etkilenmiş ve hep birlikte duygusal bir an dahi yaşamıştık.

Karşılıklı müzakereler planlanandan neredeyse bir saat daha fazla sürdü. İki başbakan hemen hemen her konuda anlaştılar. Sonunda, basına ne söyleyeceklerini de kararlaştırarak toplantıyı bitirdiler. Erbakan, basına detaylı paylaşımlarda bulunmak istemiyordu. Yapmaya çalıştıklarının hemen engelleneceğini düşünüyordu. Bhutto da bu düşünceye hak verdi.

Bhutto, konuşmadan oldukça etkilenmişti. Erbakan'ın yapmaya çalıştığını anladı ve ona yardım etmek istiyordu. Bangladeş başbakanı o sırada da şimdi olduğu gibi Şeyh Hasina Vecid idi. Hasina ile görüşeceğini ve onun da bu çalışmalara katkı vereceğini söyledi. Konuşmasından, Hasina'yı iyi tanıdığı anlaşılıyordu. Ayrıca, Malezya Başbakanı Mahathir ve Nijerya Devlet Başkanı Sani Abacha ile de görüşeceğini ifade etti. Erbakan'ın samimiyetine güvenerek, bu devlet ve hükümet başkanları hakkındaki şahsi fikirlerini de paylaştı.

Görüşmeden Erbakan da çok memnun olmuştu. Pakistan'a gelmeden önce, Bhutto'dan dolayı biraz tedirgindi. Anlatamayabiliriz ya da işi bozabilir diye düşünüyordu. Ancak süreç çok başarılı geçti. İran'dan sonra Pakistan görüşmeleri de beklentilerimizin ötesinde bir sonuç verdi. Maya, tutacak gibi gözüküyordu.

İki günlük Pakistan programı oldukça yoğundu. Saatler değil adeta dakikalar ile hesaplamalar yapıyorduk. Gün boyu süren yoğun görüşme ve çalışma trafiğinin sonunda, İslamabad büyükelçimiz sayın başbakan onuruna akşam yemeği verdi. Yemek Marriott Oteli'ndeydi ve her şey düşünülmüştü. Ortam, müzikler, kıyafetler, yemekler... tek kelime ile on numaraydı. Hele Pakistanlı müzisyenlerin yerel enstrümanlarla çaldığı "Üsküdar'a gider iken aldı da bir yağmur" şarkısı bütün heyete ilaç gibi gelmişti. Herkesin yüzü gülüyordu.

Yemek sonrası bir müddet hoş sohbet edildi ve akabinde konuklar gelip Erbakan'dan müsaade isteyerek yavaş yavaş istirahata çekilmeye başladılar. Zaten ertesi günü Pakistan'ın Milli Günü idi. Yapılacak birçok iş ve katılınacak törenler vardı. Öğle vakti saat 12.00'de de uçağımız Singapur'a doğru harekete geçecekti. Yemek ve sohbet bitince, Erbakan ve yakın ekibi biraz geç çıkıp araçlara bindik. Konvoy, devlet konukevine doğru

yola koyuldu. Kısa bir müddet sonra, birden konvoyun rotası değişti. İstikamet farklı idi. Nereye gidildiğini bilmeyenler kısa bir panik yaşadılar. Ancak bilenlerin işareti ile onlar da merakla beklemeye başladılar.

Konvoy büyükçe bir villanın içine girdi. Civarda sıkı bir koruma tedbiri alınmıştı. Uzun namlulu silahlar ve keskin nişancılar ilk göze çarpanlardı. Erbakan araçtan indi ve karşısında duran ev sahibine "Esselamü aleyküm Brother" diyerek sarıldı. Hep birlikte büyükçe bir salona geçtik. Başköşeye Erbakan ve ev sahibi oturdular. Yakın ekip de etraftaki koltuklara yerleşti.

Ev sahibi, Pakistan Muhalefet Lideri Gazi Hüseyin Ahmed'in ta kendisiydi. Programda yer almayan ve kimseye bildirilmeyen bu özel görüşme bir saatten fazla sürdü. Ev sahibi Ahmed, Pakistan'daki o günün siyasi durumunu özetledi. Yapmaya çalıştığı çalışmaları ve ülkenin geleceğine ilişkin öngörülerini ifade etti. Erbakan da yaptığı temasları ve edindiği izlenimleri paylaştı. Özellikle Benazir Bhutto ile yapılan görüşmeyi biraz daha detaylı anlattı. Ortak para biriminden ve aramızdaki ticarette doları kullanmamak için yapılabileceklerden de bahsetti. Bhutto'nun bu konulara olumlu yaklaşımından duyduğu memnuniyeti de ifade ederek, Gazi'den bu konularda Bhutto'ya destek olmasını ve onu teşvik edici olmasını istirham etti. Halbuki Gazi, Bhutto'yu devirmek için meydanları ateşliyor, sokakları dolduruyordu. Ama iş "ümmetin birliği ve beraberliği" olunca hemen farkı fark ettirdi. Mesajı almıştı ve Erbakan'a merak etmemesi gerektiğini ifade ederek elinden geleni yapacağını söylemişti.

Bazıları, bu program dışı görüşmenin şık olmadığını ve Bhutto'ya ayıp olacağını düşünüyordu. Ancak bilmedikleri bir husus şuydu: Erbakan, böyle bir ziyaret yapacağını, sa-

bahki baş başa görüşmesinde Benazir Bhutto'ya söylemişti. Erbakan devlet adamıydı ve bulunduğu ülkenin başbakanına gereken nezaketi ve saygıyı gösteriyordu. Bu konuların milli bir mesele olduğunu ifade ederek, Gazi Hüseyin Ahmed'e bu meselelerde muhalif olmaması gerektiği hususunda gerekenleri söyleyeceğini ifade etmişti. Kendisinden adeta izin ister gibi bir havada konuşmuştu. Bhutto da bu teklife hem şaşırmış hem de çok memnun olmuştu. Mevkidaşının samimiyeti karşısında diyebileceği bir şey yoktu. Mesele sen-ben-o meselesi değil, bir dava meselesi ve ülkelerimiz için bir kurtuluş vesilesiydi.

Bu konuyu sadece orada olanlar bildiği için, özel görüşme, diğer heyet üyelerine büyük sürpriz olmuştu. Tabii ertesi günü tanıdık gazetecilerin ve bazı yakın arkadaşların sitemi ile karşılaştık. Böyle bir görüşmede onları atlattığımızdan ötürü şaşkındılar. Belki de kızgındılar ama bize belli etmediler. Ancak, büyük bir oluşumun gelişmekte olduğunu artık herkes hissediyordu.

Erbakan ince ince siyaset yürüterek, ülkelerin iç siyasi dengelerine müdahale etmeden inandığı yolda mesafe almaya çalışıyordu. Birleştirici olabilecek her argümanı kullanıyor ve ayrışmaya sebep olabilecek her şeyden uzak duruyordu.

Pakistan ziyareti, 10-20 Ağustos 1996 tarihlerinde Erbakan ve heyetinin gerçekleştirdiği İran, Pakistan, Singapur, Malezya ve Endonezya ziyaretlerinin bir parçasıydı. Büyük bir başarı ve heyecanla tamamlandı.

Bu seyahat sonunda Türkiye'ye dönen Erbakan, hemen Başbakanlık'ta geniş bir basın açıklaması yaptı. Seyahatin sebeplerini ve atılan adımları bir bir açıkladı. Ziyaret edilen ülkelerin potansiyellerini tek tek ifade ederek, bunlardan karşılıklı olarak nasıl istifade edebileceğimizi anlattı.

Erbakan, bu seyahat zaruriydi diyordu. Çünkü:

"Bugüne kadar geçtiğimiz dönemden kalmış intiba oydu ki, Türkiye yüzünü Batı'ya sırtını Müslüman ülkelere çevirmiştir. Bunun böyle olmadığını bu seyahatimiz göstermiştir. Zaten hükümetimizin programında da bilindiği gibi, biz hem Batı'yla her türlü münasebetlerimizi geliştirmek istiyoruz, hem de kardeş Müslüman ülkelerle münasebetlerimizi en ileri dereceye ulaştırmak istiyoruz. Bu samimi dileğimiz, bu seyahatle açık bir şekilde ortaya konmuştur ve hepsinin de aynı şeyi beklemekte, özlemekte olduklarını açık bir şekilde gördük. Hakikaten baştan sona kadar gördüğümüz büyük ilgi, bütün arkadaşlarımızı son derece etkilemiştir. Onların da aynı şekilde etkilendiklerinden emin bulunuyoruz. Bu seyahatimiz karşılıklı işbirliğini en ileri dereceye götürme azmini ortaya koymak, her sahada işbirliği yapmak ve kucaklaşmak bakımından büyük sonuçlar ortaya koymuş olan seyahattir."

Bu basın toplantısında, yapılan çalışmaları ve hatta işadamlarının yapmış olduğu bağlantıları bile kalem kalem anlattı. Diler Dış Ticaret, İran'a 6 milyon dolarlık inşaat demiri. Termikel bu 5 ülkede büro açmayı düşünüyor, daha sonra yatırımlar yapacak. Ceylan Grubu, Pakistan'da iki köprü ihalesine girecek (148 milyon dolar). Demirören Grubu Malezya'ya piston fabrikası için lisans verecek. İran ve Malezya'ya margarin ve ayçiçeği yağı ihraç edecek...

Tabii Erbakan Hoca aynı zamanda bir mühendisti ve böyle bir ziyaret sonrasında mühendislikten bahsetmemesi olmazdı. Söze, "Şimdi basın toplantımı burada bitiriyorum ancak bir noktanın üzerinde durmak istiyorum" diyerek girdi ve teknolojiye ilişkin Endonezya'da gördüklerinden nasıl etkilendiğini anlattı:

"Endonezya'da bugün teknoloji bakımından hakikaten dünyanın en ileri noktasına gelmiş bir büyük uçak sanayii gelişmiş. Şimdi orada uçak sanayiinde Amerika'yı titretiyor, otomobil sanayiinde Japonya'yı titretiyor. Uçak sanayii ne demek? Uçak üretmek demek. Ama, bize orada gezdirdikleri tesisler, sadece herhangi bir dizaynı yapılmış, tasarımları, resimleri hazırlanmış bir uçağın üretiminden ibaret değil. Yepyeni uçak modelleri geliştirmek için, kurmuş oldukları büyük merkez, büyük beyin, bu fabrikalardan çok daha önemli. Teknik bilgisi olanlar, yeni bir uçak tipinin geliştirilmesinin ne demek olduğunu takdir ederler. Bu en ileri tekniklerin, en önemli araştırmaların, en önemli laboratuvar aerodinamik deneylerin yapılmasını gerektiren, en yüksek seviyede bir teknik çalışmadır.

Bir kardeş, Müslüman ülke olarak Endonezya'nın bu hususta bütün dünyanın üstüne çıkıp, başkalarının rekabet edemeyeceği en mükemmel aerodinamik laboratuvarlara, en mükemmel bilgisayarlı tasarım merkezlerine ve asıl önemlisi bu merkezlerde çalışan 3.000'in üzerinde doktoralı araştırmacılara mühendislere sahip olması bizi son derece etkilemiş ve sevindirmiştir..."

Erbakan, hemen bu ziyaretlerden sonra da 2-8 Ekim 1996 tarihlerinde Mısır, Libya ve Nijerya ziyaretlerini gerçekleştirdi. Her ziyarette, devlet veya hükümet başkanlarına ekonomi politik bir platform kurulması hususunu detaylı olarak anlatıyordu. Her özel görüşme, bir önceki görüşmelerden edinilen tecrübeler neticesinde çok daha iyi geçiyordu. Görüşmelerin sonunda Erbakan, görüşmelerle ilgili detaylı bilgiler veriyordu. İşin sonuna yaklaşıldıkça, Erbakan'ın heyecanı gözlerinden ve konuşmasındaki tondan anlaşılıyordu.

Basında birçok usta kalem, gelişmelere bakarak M8'in kurulmaya çalışıldığını ifade etti. M8 ifadesi, Müslüman 8 ülke anlamına geliyordu. Ancak Erbakan'ın vizyonu çok daha geniş açılı idi. Yapılan iş M8'in de ötesinde bir şeydi.

Nitekim, bu seyahatler sonrasında yaptığı uzunca bir basın değerlendirmesinden sonra Erbakan, D8 vizyonunu açık açık ifade etti. D8 Ekonomi Politik Platformu ile yeni bir dünya kurulacağını anlatmaya çalışıyordu. D, gelişen manasındaki İngilizce "developing" kelimesinin ilk harfine işaret ediyordu. Sekiz ülke (Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Endonezya, Malezya, Mısır ve Nijerya) ile bir ekonomi politik platform oluşturulacaktı. Bu platformu oluşturan ülkeler, kendi aralarındaki ticaret için de doları devreden çıkaracak bir formül geliştireceklerdi.

Zaten Erbakan, birçok konuşmasında elinde tuttuğu bir altın lirayı göstererek "İşte bunun gibi bir İslam dinarı oluşturacağız ve aramızdaki ticareti bununla yapacağız" diyordu.

Bu süreçler yaşanırken, Erbakan'ın geleneksel siyasetine karşı çıkanların muhalefet seslerini kademe kademe artırdıklarına da şahit oluyorduk. Muhalifler, özellikle "Laiklik elden gidiyor" argümanını oldukça sık işlemeye başlamıştı. Erbakan'ın yaptıklarına veya ülkenin bütünüyle kalkınmasına yönelik herhangi bir itirazları yoktu. Şöyle bir strateji takip ettiler: Önce, ülkeye yönelik çok kötü bir senaryo çizdiler. Sonra, o senaryo üzerinden ülkede bir irtica korkusu hortlattılar. Bu kötü senaryonun sahibinin Erbakan olduğunu söyleyerek onu halkın gözünde itibarsızlaştırdılar. Her türlü iftiralar atılıyordu.

Kimler yoktu ki muhalif koroda!

İşadamları, sendikacılar, meslek odaları, akademisyenler, askerler ve bazı dini kanaat önderleri. Evet, gariptir ki bu muhalif koronun içerisinde Fetullah Gülen ve adamları da

yer almıştı. Taban açısından en olumsuz etkiyi de onlar yapıyorlardı. Muhafazakâr sohbet kanallarında geliştirdikleri argümanlarla "başımıza gelen sıkıntıların sorumlusu" olarak Erbakan'ı gösteriyorlardı. Kullandıkları ifadeler ana akım medyada sürekli yer buluyordu. Aslında kullanılıyorlardı ama kullanıldıklarının farkında değillerdi.

Ancak Erbakan ve ekibi olarak her türlü muhalefete alışkındık. Nasıl cevap vereceğimiz konusunda da birbirimizle sürekli görüş alışverişinde bulunuyorduk. Erbakan'ın hocalığında birbirimizi eğitiyorduk.

Erbakan, bir yandan yüksek siyasi basınç altında mücadelesini yürütüyor diğer yandan da D8 kurulum çalışmalarını ısrarla sürdürüyordu. Kızılay'daki Başbakanlık binasında akşam mesaisi bitince, Çankaya'daki resmi konuta geçiyordu. Orada gece yarılarına kadar çalışmalarına devam ediyordu. Erbakan ve ailesi, Başbakanlık resmi konutunda yaşamıyordu. Balgat'ta kendisine ait üç katlı bir apartmanın bir dairesinde kalıyordu. Resmi konutu da özel çalışma ofisleri olarak kullanıyordu. Başbakanlık çalışanları da yavaş yavaş bu tempoya ve tarza alışmaya başlamışlardı. Artık farklı bir ekip iş başındaydı.

Başbakanlık'a Ulaşan Şifreli Bir Mesaj

Başbakanlık'a her gün binlerce mektup gelir. Bu mektuplar öncelikle güvenlik kontrolünden geçer. Sonra hepsi açılarak tasnif edilir. Bu tasnife göre, mektuplar ilgili birimlere havale edilir. Daha sonra da gereken işlemler yapılmaya başlanır. Bu işlemler de kademe kademe yapılır. Bazen, aslında çoğu zaman, başbakana hitaben yazılan bir yazı ya da sorulan bir

soru, onun adına cevaplanır. Başbakanların bundan haberi bile olmaz. Eğer başbakanın bizzat görmesi gerektiğine inanılan bir yazı olursa, önce birim başkanına, sonra genel müdüre, sonra başbakanlık müsteşar yardımcısına, sonra müsteşara, sonra da başbakana arz edilir. Normal işleyiş budur.

Bir gün Başbakanlık'a, yurtdışından farklı bir mektup geldi. Gayet temiz ve güzel bir beyaz zarf üzerine bir yurtdışı pulu yapıştırılarak Amsterdam'dan gönderilmişti. Göndericisi belli değildi ama hitap ettiği kişi Erbakan'ın ekibinden bir devlet bakanıydı. Mektubun içinden farklı bir yazı çıktı. Aslında bu bir mektup değil, dosya kâğıdının yarısı boyunda bir kâğıda yazılmış şifreli teleks mesajıydı. Mesajdan başka bir yazı da yoktu. Mesajın üzerine ne bir işaret ne de bir açıklama konulmuştu. Mektubu, bürodaki Zünnun Bey almış ve açmıştı.

Zünnun, mesajı okumaya çalıştı. İçinde Erbakan, Türk Silahlı Kuvvetleri, Milli Güvenlik Kurulu, Atina, Beyrut, Moskova, Viyana, Cenova, Sofya, NATO, BM, büyükelçilikler vb. gibi kelimeleri de içeren önemli ifadeleri görünce, bununla Başbakan Erbakan'a bir mesaj verilmeye çalışıldığını anladı. Bu acil bir şifreli mesajdı. ABD Dışişleri Bakanı Warren Chistopher gönderiyordu. Zünnun Bey, akıllı ve uyanık biriydi. Bu mesajı Erbakan'ın yakın ekibinden birinin mutlaka görmesi gerektiğini düşündü. Hemen, bakanın özel kalem müdürüne gitti. Müdür bey hem Erbakan'ın ekibinden olup hem de özel kalem müdürlüğü yapıyordu.

İkindi vaktiydi.

Müdür bey eline mesajı alıp okuyunca yüzü birden asıldı. Bakanın yanında önemli misafirleri olmasına rağmen, hemen içeri dalıp mesajı kendisine uzattı. Bakan mesajı aldı ve okudu. Çok şaşırmıştı. "Benim sayın başbakanın yanına gitmem lazım" diyerek görüşmesini apar topar sonlandırdı.

Aceleyle başbakanın yanına gitmek için odadan çıktı. Yaklaşık 20 dakika sonra makamına geri döndü ve müdürüne "Bunun gerçek olup olmadığını araştıracağız. Bundan kimseye bahsetmeyelim. Hasan Bey'i çağıralım, bu araştırmaları yapsın" dedi. Hasan Bey, danışman, akademisyen ve bakanın yakın çalışma arkadaşıydı. Mesajın kısım kısım fotokopilerini çekerek değişik yerlerde ve makamlarda gerçekliğini araştırmaya başladılar. Müdür bey, çok dikkatli ve ayrıntıyı keşfetmeyi seven bir arkadaştır. Ulaşılan bilgileri ve yapılan çalışmaları titiz bir şekilde not ediyordu. Böylelikle de, konu ile ilgili bir dosya oluşuyordu. Çalışmalar biraz uzayınca, "her ihtimale karşı" mesajın bir kopyasını bana "gizli tutmam koşuluyla" verdi ve süreci anlattı.

Mesajı hayret ve şaşkınlıkla okudum. "Nasıl olsa içeriği takip ediliyor ve Erbakan'ın da haberi var" diye mesajı emin bir yerde muhafaza ettim. Ancak içeriğini de çalıştım.

Şifreli mesajı gönderen kişi, ABD Dışişleri Bakanı Warren Christopher idi. Mesajdan öyle anlaşılıyordu ki, Erbakan Hükümeti'ni yıkmaya yönelik ABD merkezli bir operasyon süreci başlatılmıştı. Bu süreçteki yazışmalardan biri bize gönderilmişti. Hem de orijinal haliyle. Ama, gönderenin kimliği belli değildi. Tesadüfen ya da yanlışlıkla böyle bir mesajın bize gelmiş olma ihtimali yoktu. Hükümet bir koalisyon olduğu için, Milli Görüş kökenli ya da Erbakansever biri tarafından gönderilmiştir diye düşündük. Mesajın içeriğini çözümlemeye başladık.

Mesaj 4 madde içeriyordu:

1. Erbakan'ın Müslüman dünyasına yönelik çalışmalarını endişe ile takip ediyoruz. Türkiye'nin bu atılımı bizim (ABD'nin) milli menfaatlerimize aykırıdır.

2. Tansu Çiller'in (Doğru Yol Partisi Genel Başkanı) koalisyondan çekilmesi Erbakan Hükümeti'ni düşürür ama ilk seçimlerde Erbakan'ın daha güçlü bir şekilde iktidara gelme olasılığı oldukça yüksektir.

3. Türk Silahlı Kuvvetleri ile Erbakan'ın arası hiçbir zaman iyi olmamıştır. Erbakan'ın halihazırdaki çalışmalarından TSK da rahatsızdır. Dolayısıyla, Erbakan'ın uzaklaştırılmasından büyük bir ihtimalle memnun olacaklardır. Yine de TSK'yı bu konuda teşvik etmek gerekir.

4. Türkiye, ABD'nin stratejik müttefiki olarak kalmak mecburiyetindedir. Erbakan Hükümeti'ni en uygun bir şekilde iktidardan uzaklaştırmak için görüşlerinizi ve eylem planlarınızı yapıp acilen gönderin.

D8'i kurma çalışmalarının ABD'nin milli menfaatlerine aykırı olduğu muhakkaktı. Çünkü D8 kurulursa, şu anda rahat rahat sömürdüğü ve hatta birbirine düşürdüğü ülkeleri eskisi gibi sömüremeyecekti. Zaten Hoca, bu sömürü çarkını her zaman şu şekilde anlatıyordu:

"Önce yeşil doları basıp bize veriyor. Sonra onu sarı bonolarla/devlet tahvilleriyle değiştirip geri alıyor. Daha sonra sarı bonoları da geri alıp bize beyaz bir tek kâğıt veriyor. Ne yazıyor o kâğıtta? Türkiye'nin bizde şu kadar dolar parası var! İşte bu kadar! Önce yeşil kâğıt, sonra sarı, sonra da beyaz kâğıt. Üçkâğıt oyunu bu üçkâğıt."

Bu üçkâğıt oyununu, 1970'li yılların başında Milton Friedman Japonya için "Biz onlara yeşil bir kâğıt vereceğiz, onlar da bunun karşılığında bize çelik verecekler, böylece bu üretimden dolayı ortaya çıkan kirlilikten de kurtulmuş olacağız" diyerek çarpıcı bir şekilde özetlemişti.

Şifreli mesajı çözümleyince aklıma Aytunç Altındal'ın Erbakan ile 1993 yılı sonunda yaptığı bir röportaj geldi. Şöyle demişti:

"Biz bir şey fark ettik. Bugün Türkiye'de bizim iktidara gelmemizi engellemek isteyen güçler var. Eskiden bize ilgi göstermeyen çevreler, şimdi bize hoş görünmeye çalışıyorlar. Eskiden yolumuza engel koyanlar, şimdi engellerini çekmek ister gibi davranıyorlar. Adeta bizim iktidara gelmemizi ister gibi çalışıyorlar. Bu adamlar bizim iktidara gelmemizi hoşgörü ile karşılıyorlarsa, bunda bir bit yeniği vardır. Anladığım kadarıyla, bunlar bizi iktidara hapsedip perişan etmek isteyecekler. Bize iş yaptırmayacaklar. Önümüze akıl almaz engeller çıkaracaklar. Atacağımız her adımda bizi batırmayı, sabote etmeyi düşünecekler. Hangi soruna el atsak, çözümü yokuşa sürüp, çok kısa zamanda bizleri iktidarda beceriksiz davranmış olmakla suçlayacaklar. İşte Müslümanlar ne kadar başarısızlar, görün diyecekler..."

Evet, Hoca ne kadar da haklıydı. Daha iktidarının üçüncü ayında operasyon başlamıştı. Hükümet bir şekilde iktidardan uzaklaştırılacaktı.

Daha Warren Christopher'ın mesajı zihnimde canlıyken, bir gün Erbakan beni çağırıp, Milli Güvenlik Kurulu (MGK) Genel Sekreterliği'nin düzenli olarak açtığı Kamu Diplomasisi Kursları'ndan haberim olup olmadığını sordu. Haberim yok dedim. Kısaca bana Kamu Diplomasisi Kursları'nı anlattı. Sonra da benden o kurslara katılmamı istedi. Ardından, "Anlatılanları iyi dinle. Sonra seni çağıracağım" dedi. Tabii ben olayı anlamıştım. Hoca, bu kurslarda anlatılanlardan bazı çıkarımlar yaparak ona göre pozisyon almak istiyordu.

Bu kurslara katılım davet usulü oluyordu. Ben davetli değildim. Ancak "Başbakanlık'tan birileri mutlaka davetli

olmalı" diye düşünerek sıkı bir araştırma yaptım. Sonunda buldum. Milli Güvenlik Kurulu (MGK), 7 Ocak 1997 tarihli çok ivedi ve gizli ibareli bir yazı ile Başbakanlık'tan Kıbrıs İşleri müşavirinin Kamu Diplomasisi Kursu'na katılmasını istiyordu. Ben de bunu fırsat bilerek yazıyı ilgili arkadaşlardan aldım. Kıbrıs İşleri Müşaviri sıfatı ile kendi ismimi yazıp gönderdim. Böyle bir sıfatım yoktu ancak kursa da katılmam gerekiyordu. Bu yolu kullanarak kursa katıldım. Son anda kursa katılanlardan biri de Başbakanlık Özel Kalemi'nden Ahmet Eroğlu idi. Derslere birlikte gidiyorduk.

Kurs süresi boyunca, zaman zaman Erbakan bana anlatılanları soruyordu. Bazen de ben ilginç gördüğüm değerlendirmeleri kendisine aktarıyordum. Askerler de bunu biliyorlardı. Çünkü bir gün şöyle bir olay yaşadık: O zamanki *MGK Genel Sekreteri Orgeneral İlhan Kılıç idi. Başbakan* ile görüşmesinden çıkarken hemen kapıda karşısında Ahmet Eroğlu duruyordu. Ahmet'in arkasında da ben vardım. Bir anda başbakana bizi göstererek ve gülümseyerek, "Sayın başbakanım, bunlar bizim talebelerimiz biliyorsunuz değil mi?" dedi. Erbakan da yanakları şişecek şekilde genişçe gülümseyerek "biliyorum" anlamında başını öne doğru bir iki kez salladı. Sonradan biz, bu manzarayı aramızda şöyle değerlendirmiştik: İlhan Paşa, "Sayın başbakan, anlatılanları, konuşulanları bu gençlerden takip ediyorsunuz değil mi?" demek istedi. Erbakan da "Evet çok yakından takip ediyorum, merak etmeyin" şeklinde cevapladı.

Hoca, İlhan Paşa'yı oldukça severdi. Özel bazı değerlendirmelerde ismi geçince "Çok iyi bir komutan ve efendi bir insan. Söylenilenleri hem çabuk kavrıyor hem de anlatmak istediklerini çok iyi anlatıyor" derdi.

Bu kursta anlatılanlar, 28 Şubat'ta konuşulacak konuların adeta bir provası gibiydi. Bunları, Erbakan'ın geçmiş konuşmaları ve kripto mesaj ile birlikte değerlendirdiğimde gelişmeler tüm çıplaklığıyla ortaya çıkıyordu. Senaryo, ABD'nin Erbakan'ı iktidardan uzaklaştırma senaryosuydu.

Hatta, kurs esnasında şöyle bir şey dahi yaşadık: Ders verenlerden biri "yurtdışındaki zararlı akımları" anlatıyordu. Bunların arasına, Avrupa Milli Görüş Teşkilatları'nı (AMGT) da katmıştı. Çorba gibi bir takdimdi. Her şeyi birbirine karıştırmıştı. İçerik başka, içeriği anlatırken kullandıkları resimler başkaydı. AMGT'yi anlatıyor ama "Kaplancılar"ın resimlerini takdim ediyorlardı. Tirajikomik fotoğraflar, tahtadan tüfek ve kılıçlarla ilkokul gösterisi gibi müsamereler ve daha neler neler. Bunların ciddi olmadığını, sadece algı oluşturmak ya da mesaj vermek için böyle takdim yaptıklarını ve bunun bir proje olduğunu düşündük. Aksine inansaydık, devlette işler böyle yürüyor diye oturup devletimizin haline ağlamamız gerekiyordu. Yoksa, ağlamalı mıydık? Bilemiyorum!

Bu süreçleri yaşarken bir ara, müdür beye kripto mesajın akıbetini sordum. Bana, "Abi dosyayı kapattık" dedi. Danışman Hasan Bey ve birkaç kişi ile yapılan çalışmalar neticesinde kripto mesajın sahte olduğuna kanaat getirmişlerdi. Bakan dosyayı müdür beyden alıp kapatmıştı. Kendisine de "Ben sayın başbakana da bilgi verdim" demişti. Ancak bizim yaşadıklarımız ve gördüklerimiz, sahte olduğuna inanılan mesajı doğrular nitelikteydi.

Sonraları, bir çalışma esnasında, Erbakan'a mesajın aslında yaşadıklarımız ile gayet uyumlu olduğunu ve gerçek olarak kabul etmemizin daha isabetli olacağını söyledim. Bana "Ne mesajı?" diye sordu. Çok şaşırmıştım. Konuyu

kendisine anlatınca, "Benim haberim yok bunlardan" dedi. Daha da şaşırmıştım. Hemen mesaj ile ilgili çalışma dosyamı getirip kendisine takdim ettim. Dosyada mesajın kopyası ile birlikte mesajın çözümü ve konuyla ilgili şahsi görüşlerim de vardı. Belki lazım olur veya bir toplantıda değerlendirmek icap eder diye önceden hazırlık yapmıştım. İyi ki yapmıştım.

Erbakan Hoca, mesajı mırıldanır gibi bir ses tonu ile tane tane okudu. Sonra ikinci maddeyi bir daha okudu. Orada, Tansu Çiller koalisyondan çekilse bile ilk seçimlerde Erbakan'ın iktidara daha güçlü bir şekilde geleceği ifade ediliyordu. ABD'nin bunu teyit etmesinden çok memnun olmuştu.

"Bak, elin gâvuru anladı da bizimkiler hâlâ tam olarak anlayamadı" diyerek güldü. Hakikaten de çok haklıydı. Nitekim 3 Kasım 1996 yerel ara seçimlerinde Erbakan'ın Refah Partisi %36'ya yakın oy almıştı. Bu oran, tek başına olmasa bile bir koalisyonun büyük ortağı anlamına geliyordu.

TSK konusunda ise endişeleri vardı:

"Bizi anlayamadılar. Bizim kendimizi tam olarak anlatmak için gayret etmemiz lazım" dedi. Bu konuda özel çalışmalar yapmamız gerektiğine inanıyordu. Mesela diyordu ki:

"Zaman zaman bizim bazı arkadaşlarla TSK'nın yetkili paşaları bir araya gelip yemek yeseler ve aralarında konuları müzakere etseler çok iyi olur. Bizim bazı arkadaşlarımızın söylediklerini, bağlamından koparark askerlere takdim ediyorlar. Onları bu şekilde etkiliyorlar."

Ancak, Erbakan ile askerlerin arası bir türlü iyiye gitmedi. Araya her zaman, değişik şekil ve kılıklarda, bir kara kedi giriyordu.

Kripto mesajın sonunda Warren, ilgili herkesten eylem planlarını istiyordu. Tabii bizim elimize ulaşan, tek bir teleks mesajı idi. Arada, yüzlerce görüşme yapıldığı ve mesaj

yazıldığı kesindi. Aslında tek bir mesaj ile bize bir süreç ihbar ediliyordu. Neler olabileceğini düşündük ama hiç düşünemeyeceğimiz noktalardan da üzerimize gelebilirlerdi. Her süreci yakından takip etmemiz gerektiğini konuştuk.

Uzunca bir değerlendirmenin sonunda Erbakan Hoca bana, "Bu mesajı ben ilk defa görüyorum. Belli ki bizim kardeşimizi (bakanı kastediyor) bu sahtedir diye inandırmışlar. Ama olaylara ve gelişmelere baktığımızda, bunun sahte olma ihtimali çok zayıf. Sen şimdilik bundan hiç kimseye bahsetme. Şimdi işlerimizi süratle yapıp tamamlama zamanıdır. Haydi bakalım..." dedi. Ondan sonraki süreç adı konulmamış bir yarışa dönüştü. Erbakan, hükümetin devrileceğini öngörebiliyor ama hiçbir yerde ifade etmiyordu. Çok süratli bir şekilde yapabildiği kadar iş yapmaya, adeta kendini ve kadrolarını göstermeye çalışıyordu. Aytunç Altındal'a ifade ettiği gibi, "Erbakan, iktidarda başarısız oldu" dedirtmek istemiyordu. Kaybedecek bir günü dahi yoktu. Gecesini gündüzüne katıp, başarılı somut sonuçlar almaya çalışıyordu.

Elbette bu arada karşı süreç de devam ediyordu. Karşıt gruplar hamle üzerine hamle yaparak hükümeti bir an önce yıkmaya çalışıyordu. Kısacası, ABD'de tasarlanan süreç tıkır tıkır işliyordu.

Bu sürecin dönüm noktalarından biri, 28 Şubat 1997 Milli Güvenlik Kurulu toplantısı oldu. Dokuz buçuk saat süren toplantı, oldukça hararetli geçmişti. Toplantı sonunda askerler, Erbakan'ın önüne 18 maddelik bir eylem planı koyarak onu uygulamasını istediler. Aslında Erbakan, önüne gelecekler konusunda zihnen hazırlıklıydı. Konu ile ilgili olarak çok az kişiyle istişare yapıyordu. Ortalığı, kendi ifadesi ile, vaveylaya vermek istemiyordu. Tek istediği, ordunun bu süreçte kurumsal olarak zarar görmemesiydi. Bunu da

açıkça bize söylüyordu. Çünkü sürecin dışarıdan dayatıldığını biliyordu. Nitekim, 28 Şubat toplantısının detaylarını anlattığı bir özel görüşmede şunları söylemişti:

"Bizim önümüze, 18 maddelik bir eylem planı çıkardılar. Bu maddeler okunurken ben hemen kendi kendime 'Bunları aziz milletimizin bir evladı hazırlamış olamaz' dedim. Askerin içerisine sızmış küçük bir grup, koskoca kahraman Türk ordusunu kendi menfi çıkarları doğrultusunda kullanıyordu..."

Erbakan, 28 Şubat toplantısından sonra basının önünde, devlette herhangi bir uyum sorunu olmadığını açıklıyordu. Ona göre her şey iyi geçmişti. Konuşmasının sonunda, MGK'nın kararlarının tavsiye kararı niteliğinde olduğunu söyleyerek bu maddelerin uygulanabilirliği hususunda bakanları ile danışacağını ifade ediyordu. Önce, bütün bakanlara kararların uygulanıp uygulanamayacağını resmi bir yazı ile sordu. Sonra, bakanlardan bu kararların uygulanmasının mümkün olmadığı cevabını aldı ve bunu da MGK Genel Sekreterliği'ne bildirdi.

Neticede Erbakan, adı konulmamış yarışı sürdürüyordu. Hükümetten ayrılıncaya kadar hiçbir maddeyi uygulamadı. Fakat bunlarla, ne kendisinin ne de ekibinin gündemini meşgul etti. Onun yerine, havuz sistemi, denk bütçe ve D8 gibi konularda çok hızlı adımlar attı. Nitekim bu adımlarında başarılı sonuçlar da aldı.

Ancak süreç işliyordu. 28 Şubat toplantısı ile testi açıkça çatlamıştı ve su tutmuyordu. Toplantıyı, kendi gelecekleri açısından değerlendiren bürokrasi pasif direnişe geçti. Artık verilen işler geciktiriliyor ve sonuçlar zamanında alınamıyordu. Bürokratlar, askerler, işadamları, sendikalar hepsi hükümete karşı soğumuş ve direnişe geçmişti.

Bütün bunların yanı sıra, 21 Mayıs 1997 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş, Refah Partisi'nin kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesi'nde dava açtı. Dava herkesi etkilemişti. Bütün bu gelişmeler karşısında Erbakan'ın istifa edip ayrılacağı düşünülüyordu. Ancak O, 15 Haziran 1997 tarihine kadar bekledi. Bu tarihte D8 resmen kuruldu ve üç gün sonra da Erbakan 18 Haziran 1997 tarihinde istifa etti.

Erbakan'ın istifasından sonra gelen hükümetler, 28 Şubat'ta onun önüne konulan maddeleri tek tek uyguladılar. Ancak en önemlisi, Türkiye'nin finansal dönüşümüydü. Bu dönüşümü de 3 Mart 2001 tarihinde Ecevit Hükümeti'nde ekonomiden sorumlu bakan olan Kemal Derviş gerçekleştirdi. Türk finans sisteminin altyapısını, küresel finans sistemi ile tamamen uyumlu hale getirdi. Artık Türkiye, küresel finans kapitale eklemlenmişti. Dünyada gelişen bir finans piyasası olarak görülüyor ve uluslararası finans piyasalarından rahatlıkla borçlanabiliyordu. Daha sonra, 3 Kasım 2002 seçimleri ile tek başına iktidar olan ve hâlâ da iktidarda kalma becerisini gösteren AK Parti, Kemal Derviş'in ekonomi programını aynen devam ettireceğini ilan etti. Yapısal herhangi bir değişikliği söz konusu etmiyordu.

Neden?

İşte tam bu noktada küçük bir soru zihnimizde büyük bir gedik açıyor. Recep Tayyip Erdoğan ve Abdullah Gül gibi talebelerine verilen kredi ve gösterilen hoşgörü, Erbakan'a niçin gösterilmemişti? Laiklik deseniz, Amerika'nın pek de umurunda değildi. Amerika, en İslamcı ya da en dindar diye düşünülen ekiplerle bile çalışmıştı ve çalışabiliyordu.

Dünyada hemen hemen her türlü akımla çalışmayı beceren ABD, Erbakan'dan neden rahatsız oldu?

Neden?

İşte esas soru budur. Erbakan ne yaptı da, daha iktidarının üçüncü ayında ABD kendisine karşı şiddetli bir tavır aldı ve devirmek için planlarına başladı?

Neden? Neden?

D8'in Laneti

Acaba, bu sorunun cevabını bulmak için, D8 bize nitelikli bir ipucu verebilir mi?

15 Haziran 1997 tarihi, Çırağan Sarayı'nda toplanan devlet ve hükümet başkanları için adeta bir "sonun başlangıcı" olmuştu. İmzalar atıldı ve sekiz ülke bütün dünyaya "Biz yeni bir ekonomi politik platform oluşturduk" diye ilan etti.

Bütün dünya, sekiz Müslüman ülkenin çok önemli bir adım attıklarına şahit oldu.

İşte ne oldu ise ondan sonra oldu. Erbakan üç gün sonra, 18 Haziran 1997'de istifa etti. Yedi ay sonra da partisi kapatıldı ve kendisine beş yıllık bir siyaset yasağı getirildi. Ancak, hiçbir zaman aktif siyasete dönemedi.

D8 kuruluşunda etkin rol alan İran Cumhurbaşkanı Ali Haşimi Rafsancani 2 Ağustos 1997'de cumhurbaşkanlığından ayrıldı, sonra bir daha denese de seçilemedi.

Doğunun Kızı, Pakistan Başbakanı Benazir Bhutto yolsuzluk suçlamaları ile Cumhurbaşkanı Leghari tarafından 3 Şubat 1997'de görevinden alındı. Kısa bir müddet içinde sürgüne gönderildi. On yıl sonra ülkesine döndüğünde, Rawalpindi'de uğradığı bir bombalı saldırı ile öldürüldü.

D8'e imza atan Bangladeş Başbakanı Hasina'nın partisi, 2001 seçimlerini oyların %40'ını tek başına almasına rağmen kaybetti. Seçimlere dört parti ittifakı ile giren Bangladeş Milliyetçi Partisi %41 oy oranı ile parlamentonun üçte ikisine hâkim oldu. Akabinde Hasina, çok çalkantılı bir hayat yaşadı. Bir müddet hapis yattı. 2008 seçim başarısının ardından 2009'da tekrar başbakan oldu. Hâlâ da başbakanlığı yürütmektedir. Bugünlerde Bangladeş Cemaati İslami Partisi lider kadrosu, ülkenin kurtuluş savaşları sırasında savaş suçu işledikleri gerekçesi ile bir bir asılmaktadır. Ancak, Başbakan Hasina'ya iktidarda kalma bedeli olarak bunların küresel elitler tarafından yaptırıldığı da iddia edilmektedir. Belki de "D8'i imzalama suçu"nun bir bedelidir, kim bilir!

1998 Uzakdoğu finans krizi neticesinde Endonezya'nın ekonomisi çökertildi. Halkta büyük isyanlar meydana geldi. Endonezya Devlet Başkanı Suharto, 30 yıllık iktidarına 21 Mayıs 1998 tarihinde istifa ederek son verdi.

Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek iktidarda nispeten daha fazla kalmasına rağmen, 2011 Arap Baharı isyanları sonucu devrilmekten kurtulamadı.

Nijerya Devlet Başkanı Abacha, 8 Haziran 1998 tarihinde yatağında ölü bulundu. Devlet yetkilileri "kalp krizi" dediler. Ancak aynı gün apar topar otopsi yapılmadan gömülmesi, öldürüldüğüne ilişkin iddiaları gündemden hiç düşürmedi.

Bunların arasından sadece Malezya Başbakanı Mahathir, ülkesini ve mevkiini koruyabildi. Bunun için, Uzakdoğu finans krizi karşısında, bilinen bütün ekonomi politik paradigmaları terk etti. Krizi bir savaş yönetir gibi yönetti. Milli Ekonomik Kurtuluş Planı (National Economic Recovery Plan) yaptı ve en küçük ekonomi birimine kadar her şeyi

yakından takip etti. Kendi ülkesine has geliştirdiği Kapital Kontrol Sistemi ile kurtulmasını becerebildi. Ona, bu uygulamalarından dolayı "kaçık" dediler. Ama O kaçık, kendisini, milletini ve ülkesini batmaktan kurtarıp refaha ulaştırmayı başardı. Çok geç de olsa IMF yöneticileri, Başbakan Mahathir'in uygulamalarını takdir ifadeleri ile andılar.

Sekiz başkan, 15 Haziran 1997 tarihinde İstanbul Çırağan Sarayı'nda bir araya gelerek bütün dünyaya "Yeni Bir Dünya" kurmak için birlik mesajı vermişti. Bunu herkes gördü ama bu toplantı adeta onların ölüm fermanlarını ilan edişleri oldu.

O Adamlar Bu Adamlara İzin Vermedi

Halbuki bir başka sekiz adam, bu tarihten yaklaşık 87 yıl önce ABD Georgia Jekyll Adası'ndaki lüks bir köşkte bir araya gelmişti. Jekyll, Georgia Eyaleti kıyılarında muhteşem manzaralı bir ada. Zenginlerin tatillerini geçirdikleri bir yer. Dolayısıyla bakımlı, iyi giyimli ve lüks araçlarla gelen değişik insanlar, adada hiçbir zaman dikkat çekmezler. Nitekim, o sekiz adamı kimse fark etmedi ama o toplantıda "Yeni Bir Dünya" kurmuşlardı bile!

Jekyll Adası'ndaki o adamlar, Çırağan Sarayı'ndaki bu adamların kurdukları Dünya Düzeni'ni değiştirmesine izin vermediler. Evet, işin özeti budur işte.

Jekyll Adası toplantısının başaktörlerinden Senatör Nelson Aldrich, palabıyıkları ve sert bakışları ile bir finansçıdan ziyade mafya baronlarını andırıyordu. Wall Street elitlerinin adamı olarak biliniyor ve finansman ile ilgili konularda Federal Hükümet'te en çok onun sözü geçiyordu. Kızı Abby'yi

oğul J. Davison Rockefeller ile evlendirmişti. Dolayısıyla Rockefeller ailesinin de bir ferdiydi. Torunu Nelson Aldrich Rockefeller dört dönem New York valiliği yapmış ve Başkan Ford'un da yardımcısı olmuştu.

Kongre, Senatör Aldrich'i 1907'de başlayan bankacılık krizini araştırıp çözüm üretmesi için görevlendirdi. Bankacılık krizi, para kıtlığı ile başlamıştı. 1906'da gerçekleşen büyük San Francisco depreminin ardından, tazminatları ödemek için sigorta şirketlerinin acil paraya ihtiyacı vardı. Ancak enkaz altındaki para kasalarına ulaşmak oldukça zor ve tehlikeliydi. Doğalgaz kaçaklarından dolayı patlama ve yangın riskleri çok yüksekti.

Aynı zamanda, çiftçilerin de acil paraya ihtiyacı vardı. Çünkü o yıl tarımsal üretim oldukça düşüktü. Paraya olan aşırı talep, doğal olarak faizlerin aşırı yükselmesine sebep olmuştu. Ne bankalar taahhütlerini yerine getirebiliyor ne de vatandaşlar borçlarını ödeyebiliyordu. Bankalar, para taleplerini karşılamakta çok zorluk çekiyordu.

Bankalar çok zor durumdaydı. Para krizi hızla yayılıp derinleşmeye başladı. Para-kredi sistemi ile ilgili birçok tartışma ve fikir havada uçuşuyordu. Halk panik içerisinde bir kurtarıcı fikir bekliyordu. Bu işler düzelsin de nasıl düzelirse düzelsin noktasına gelmişti. Artık, genel gözetlemeyi yapan ve piyasaları düzenleyen bir merkez bankası kurulması fikri de olgunlaşmaya başlamıştı.

Başkan Roosevelt bankacılık krizine bir çözüm bulmak ve halktaki paniği dindirmek için Ulusal Para Komisyonu (National Monetary Commission) kurmuştu. Bu komisyonun başına da Senatör Aldrich atanmıştı. Komisyon üyeleri Kanada, Meksika, İngiltere, Fransa ve Almanya'ya gidip merkez bankacılığı sistemlerini incelemeye başladılar.

Basın, komisyonun çalışmaları ile ilgili kamuoyuna sürekli bilgi veriyor ve Amerikan Merkez Bankası fikrini, kurtarıcı bir fikir olarak sürekli işliyordu.

İşte böyle bir ortamda Aldrich, 1910 yılında JP Morgan'ın Georgia Jekyll Adası'ndaki lüks köşkünde bir grup bankerle gizlice toplandı. Toplantıda Warburg, Kuhn-Loeb, Lazard Brothers, İsrael Moses Sieff, Lehman Brothers, Goldman Sachs, Chase Manhattan gibi bankerler ve temsilcileri vardı. Konu sadece 1907'de başlayan bankacılık krizine çözüm üretmek değildi elbette. Konu, bu krizin nasıl fırsata çevrileceği konusuydu. Bu bankerler dokuz gün boyunca, gece gündüz çalışarak hem mevcut krize bir çözüm önerisi geliştirdiler hem de bu çözüm ile minimum 100 yıllık bir imparatorluğun temelini attılar. Bu, uluslar üstü rantiyecilerin küresel finans imparatorluğuydu.

Aslında yapılan iş, gayet basit bir stratejik hamleden ibaretti. Avrupa'daki büyük devletlerin finans yapılarını eline geçiren birkaç banker aile, Yenidünya olan Amerika'yı da eline geçirmek istiyordu.

1906 San Francisco depremi ve tarımda yaşanan büyük sıkıntılar, aradıkları fırsatı onlara sunmuştu. Önce, aileden olan Senatör Aldrich'i güçlendirdiler. Sonra, Ulusal Para Komisyonu ile yaptıkları çalışmalara legal bir görüntü kazandırdılar. Jekyll Adası'nda yaptıkları görüşmeler ile de planlarını son haline getirdiler. Geriye legal uygulaması kalmıştı.

Senatör Aldrich, toplantıda alınan kararları titizlikle uygulamaya koydu. Hiçbir işi şansa bırakmamaları gerekiyordu.

Öncelikle, sağlam bir yasal altyapı oluşturabilmek için seçimlerin yenilenmesini beklediler. Çünkü bütün partilerin bir numaralı konusu, bankacılık krizinin çözülmesi idi. Demokrat Parti adayı Woodrow Wilson, federal bir merkez

bankası fikrine sıcak bakıyordu. Ancak bankanın kontrolünün tamamen seçilmişlerin elinde olması gerektiğine inanıyordu. Kongre'den gelecek bir merkez bankası teklifini, bekletmeden hemen imzalayıp yürürlüğe koyacağını açıkça ifade ediyordu. Tabii bu ifadeler de bankerler için bulunmaz bir fırsat sunuyordu. Thomas Jefferson, Abraham Lincoln, James A. Garfield gibi başkanların merkez bankası fikrine ne kadar karşı oldukları herkesçe biliniyordu. Dolayısıyla, başkan olabilecek bir adayın merkez bankasının kurulmasından yana olması, onlar için büyük bir şanstı. Bu fırsatı kaçırmamaları gerekiyordu. Hemen Woodrow Wilson ile irtibata geçtiler. Kendisine seçimlerde finansman desteği sağladılar.

Wilson'dan önce dört dönem boyunca, Cumhuriyetçiler iktidardaydı. Bankerlerin desteği ile seçime giren Demokrat Wilson, 4 Mart 1913'te ABD'nin 28. başkanı seçildi ve koltuğuna oturdu.

Merkez bankası ile ilgili yasa, Wilson'un önüne hemen getirilmedi. Merkez Bankası Yasası, Wilson'un önüne çok ilginç bir tarihte getirildi. Çünkü bankerler hiçbir şeyi şansa bırakmak istemiyorlardı. Ne de olsa Wilson akademisyen bir adamdı ve bir müddet de Princeton Üniversitesi'nin rektörlüğünü yapmıştı. Önüne gelebilecek bir yasayı enine boyuna iyice inceleyebilir, sonuçları hakkında yorumlar yapabilir veya yaptırabilirdi. Bunun için yasanın, insanların dikkatlerinin başka bir şeye odaklandığı bir zamana denk getirilmesi gerekiyordu. Bu açıdan en uygun zaman Noel zamanı idi.

Aralık ayı başından itibaren Amerika'da herkesi tatlı bir Noel heyecanı sarmıştı. Tatil planları ve ziyaretler için programlar yapılıyordu. Hediyeler alınıyor, küçük sırlar ve sürprizler büyük paketlerin içerisine konuluyordu. Bu heyecan gazete ve dergilere de yansımıştı. Çok yoğun bir şekilde

basında yer alan Şükran Günü'nden itibaren Noel heyecanı hiç dinmemişti. Aralık ayı ortasına gelindiğinde, insanlar tatile çıkmaya başladılar. Resmi iş yoğunluğu, şehir trafiği, koşuşturmalar iyice azaldı.

Tam bu sırada, bir başka grup insan için heyecan doruktaydı. Bir şafak baskını bekleyen askerler gibi tetikte idiler. 22 Aralık 1913 günü özel bir oturum ile "Federal Rezerv Kanunu" Kongre'ye sunuldu. Kongre'nin 76 üyesi Noel tatilindeydi. Diğer üyeler de zihnen tatil moduna girmişti bile. Hiçbir şeyi uzun uzun müzakere edip tartışacak halleri yoktu. Kanun tasarısı, 60 hayır oyuna karşı 298 oyla kabul edildi.

Ancak bir tasarının kanunlaşması için Senato'dan da geçmesi gerekiyordu. Tasarı hemen ertesi gün 23 Aralık 1913'te Senato'ya sunuldu. Senato yasayı 25 hayır oyuna karşı 43 evet oyuyla kabul etti. 27 senatör tatilde olduğu için oylamaya katılamamıştı. Senato'nun kabul ettiği yasa jet hızıyla, aynı gün, Başkan Wilson'un masasına ulaşmıştı bile!

Wilson, seçimden önce söz verse de, yasayı onamayı biraz geciktirip değerlendirmek niyetinde idi. Ancak dışarıda bankerlerin adamları "Noel hediyesi"ni ayakta bekliyorlardı. Ertesi günü resmi Noel tatiline de girileceği için Wilson, kendisini büyük bir baskı altında hissederek yasayı onadı.

Wilson yasayı, iş dünyasını rahatlatacak bir dizi tedbirlerden ilki olarak kamuoyuna takdim etti. Öyle olduğunu düşünüyordu. ABD'deki tüm bankalar, Federal Rezerv Sistemi'ne girmek için hazırlık yapıyorlardı. Zannediyorlardı ki, bu sistem tüm bankaların ortak konsorsiyumu olarak kurulup işletilecek. Diğer yandan halk, bankacılık krizinin biteceğini düşünüyordu. Gazeteler ise Wilson'un yasayı hangi kalemle imzaladığı türünden haberlere yer vererek işi magazine boğuyordu. Kamuoyunu doğru bilgilendirmekle

yükümlü olan basın, çıkarılan yasayı adeta kamuoyundan saklıyordu.

Tabii bir müddet sonra mesele daha iyi anlaşıldı ama atı alan Üsküdar'ı geçmişti. Yasayı imzalayan Başkan Woodrow Wilson daha sonra itiraf gibi şu cümleleri dahi kuracaktı:

"Ben dünyanın en talihsiz insanıyım. Ülkemi, farkında olmadan harap ettim. Bu büyük sanayi ülkesi, para-kredi sistemi sayesinde bir avuç elitin eline geçti. Bundan sonra hiçbir hükümet bunların sözünün dışına çıkarak bağımsız hareket edemez!"

İşte tarihi itiraf budur.

Artık Yenidünya Amerika, 1913 Noel'inde, bir avuç bankerin kontrolüne geçmişti. Bundan sonra bu "çok özel" bankerlerin yapacağı en önemli iş, kendilerini çok açık bir şekilde gizlemek olacaktı!

Bir şey, çok açık bir şekilde nasıl gizlenir?

Bir şey çok açık bir şekilde, o şeye bakanların temel kabulleri değiştirilirse gizlenir. Gizlemekte iki unsur vardır. Birincisi, gizlenecek olan şey. İkincisi de gizlenecek olan şeyi görecek ya da görmesi gereken insanlar. Bu finans elitler, ağırlıklı olarak ikincisi üzerinde çalıştılar. Bunu nasıl yaptıklarını anlatmadan önce, bankerlerin gerçek iktidara nasıl yürüdüklerini bilmek gerekir.

Savaş, Para, Devlet

Para olgusu çok çok eskilere dayanmasına rağmen, modern bankacılığın temelleri çok da eski değildir. Bugün anladığımız anlamda bankacılığın temelleri 1600'lü yılların sonlarına doğru atılmıştır.

İngiltere'de Kral William 1688 yılında tahta oturduğunda, aynı yıl Fransa'ya karşı bir büyük ittifak, savaşa başlamıştı. Bu ittifaka Augsburg Ligi veya Kutsal İttifak da denir. Kral William da bu ittifaka katılarak Fransa'ya karşı savaşa girişti. Dokuz Yıl Savaşları olarak da anılan bu savaş, Avrupa'da olduğu kadar Yenidünya Amerika'da da sürüyordu. Halk yorgun, fakir düşmüş ve savaşları finanse etmekten bıkmıştı. Bu zor koşullara rağmen, William'ın bu savaştan çekilmesi söz konusu olamazdı. Çünkü böyle bir çekilme, ona Avrupa'da pozisyon kaybettirmesinin yanı sıra, yeni kıta Amerika'da da çok büyük kayıplara sebep olabilirdi. Bu savaşı sürdürebilmek için William, fütursuz bir kaynak arayışına girişti. Ama halktan yeni vergi alması da artık imkânsızdı.

Uzun süren savaş ve kargaşalar sebebiyle, piyasada altın ve gümüş paralar iyice azalmış ve devlet epey borç altına girmişti. 1694 yılına gelindiğinde bir grup portföy zengini bir araya gelerek özel bir şirket olarak İngiltere Bankası'nı (The Bank of England) kurdular. Bankanın çoğunluk hisseleri savaş sırasında inanılmaz servet edinmiş olan Nathan Rothschild'a aitti.

Aslında bankanın kurulumu ve çalışması şu şekilde gelişmişti: Öncelikle hissedarlardan olmak üzere 1.200.000 poundluk altın ve gümüş sermaye toplandı. Sonra bu para devlete yani Kral William'a borç olarak verildi. Bu borca mukabil devlet, yılda 96.000 pound faiz ve 4.000 pound da işletme masrafları ödemeyi kabul ve taahhüt etti.

Daha basit bir anlatımla, özel bir şirket olan İngiltere Bankası, devlete yıllık %8 faiz ile 1 milyon 200 bin pound borç para verdi. Bunu günümüzde herkes anlar çünkü artık rutin olarak yapılan bir iştir.

Ancak bu görünenin dışında, bankerler o zaman pek de görünmeyen bir iş daha yaptı. Devletten, bu 1 milyon 200

bin pound kadar banknot basıp, piyasaya kredi olarak verebilme izni de aldı. İşte asıl bu süper bir şeydi ve anlamı şuydu: Aynı miktar parayı %8'den iki defa piyasaya satmış olacaklardı. Bir anda faiz gelirleri %16 oluvermişti. Kral William'ın imzaladığı bir izin kâğıdı ile bir çırpıda havadan 1 milyon 200 bin pound daha yaratmış oluverdiler!

Nathan ve banker dostları zevkten dört köşeydiler. Çünkü bir taşla birçok kuş vurmuşlardı. Öncelikle, devletin zor zamanları olan savaş zamanlarında, devlete ödünç para vermişlerdi. Böylelikle de vatanseverler safına geçmişlerdi. Sonra, savaş yüzünden piyasadan epey para çekilmişti. Ekonomi çarkları zorunluluklar dışında neredeyse dönmüyordu. Bu "vatansever" bankacılar piyasaya para vererek ekonominin canlanmasına vesile olmuşlardı. Dahası, sahip oldukları finans imkânları ile sürekli üst düzey dostları oluyor ve bu dostlukları sayesinde de sürekli kazanıyorlardı. Ve daha neler neler...

Para demek güç demekti. Hem de ne güç ama! Kralları bile önlerinde diz çöküp dilenecek hale getirebilirlerdi. Nitekim bir müddet sonra Nathan Rothschild şunları söylemişti:

"İmparatorluğu yönetmek için kimin kral olduğu hiç umurumda değil. Çünkü Britanya'nın para arzını kim kontrol ediyorsa, imparatorluğu da o kontrol eder. Ben Britanya'nın para arzını kontrol ediyorum."

Nathan'ın bu kibirli ifadeleri ile Wilson'un pişmanlık ifadeleri hemen hemen aynı manaya geliyordu. Parayı kim kontrol ediyorsa, devleti de o kontrol ediyor. Para kiminse, devlet onundur. Bu kadar basit.

Aslında sadece sözler örtüşmüyor. Bankerlerin, ülkelerin para-kredi sistemlerini ele geçirme süreçleri de birbirleri ile örtüşüyordu. Bu süreçleri incelediğimizde, şöyle bir analitik kalıp çıkarabiliyoruz: Önce ülkede çok ağır ekonomik koşullar

oluşuyor ya da oluşturuluyor. Sonra merkezi bir koordinasyon ihtiyacı kamuoyunda işleniyor. Bu koordinasyonun, devlet eliyle olması gerektiği üzerine ustaca hamleler yapılıyor. Halk bu fikirlere alışınca, kapalı kapılar ardında elde edilen imtiyazlarla bankerler, kontrolü ele geçiriyor. Görünürde devlet, perdenin ardında bankerler düzene hâkim oluyor. Ama halk, kontrolün devletin elinde olduğuna inanıyor ya da inandırılıyor.

Şimdi bu kalıbı aklımızda tutarak iki büyük imparatorlukta sistemin nasıl geliştiğine bir daha bakalım. Bu iki büyük imparatorluk İngiltere ve Amerika'dır.

İngiltere'de, yaşanan Dokuz Yıl Savaşları neticesinde büyük bir finansal kriz oluştu. Ekonomi çarkları neredeyse dönmüyordu. Özel bankerlerin oluşturduğu bir konsorsiyum, merkez bankasını kurdu. Bankanın adı İngiltere Bankası'ydı. Bütün izinler ve imtiyazlar da Kral'dan geldiği için, normal bir İngiliz vatandaşı bunu İngiltere devletinin bir bankası olarak algılıyordu. Nitekim yıllarca hep öyle zannetti. Banka ancak İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra millileştirilebildi. Ancak yürüttükleri işlemler, hâlâ özel ve özerk işlemlerdir. Banka hisselerinin İngiltere devletine ait olmasının, sonuca bir etkisi yoktur. Artık tasarım, daha da nitelikli bir hale getirilmiştir.

ABD'de yaşananlar da kalıp olarak aynı ancak seyir olarak farklı gelişti. 1906 San Francisco depremi ve tarımsal rekoltenin çok düşük olması savaş koşulları gibi bir ekonomik ortam oluşturdu. Bu durum, çok büyük bir finansal krize sebep oldu. Bu kriz, bankerler için bulunmaz bir fırsat oluşturuyordu. Halkta, krizin çözümü için bir merkez bankası kurulması fikri olgunlaştırıldı. 1913'te özel bankerlerin oluşturduğu konsorsiyum, merkez bankasını kurdu. Burada isim Federal Rezerv Sistemi'dir. Normal bir Amerikan vatandaşı, bunun Federal Hükümet ile alakalı bir yapı olduğunu zan-

neder. Yani, ona göre her şey devletin kontrolü altındadır. Ama, kesinlikle öyle olmadığı bugün artık birçokları tarafından bilinen bir gerçektir.

Ne ilginçtir ki İngiltere'de para-kredi sistemini ellerinde tutan bankerler ile Amerika'daki sistemi ellerinde tutan bankerler hemen hemen aynı ailelerdir. Zaten, aralarındaki evlilik ilişkileri sayesinde birbirlerine iyice yakınlaşmışlardır. Dolayısıyla hepsini tek bir yapı olarak tanımlamak yanlış olmaz. Zaten ABD, İngiltere'nin artıkları ile kurulduğu için, orada da sistemin aynı bankerlerin elinde olması şaşılacak bir şey değildir.

Son üç yüz yıldır bütün ekonomik gelişmelerin, büyümelerin ve hatta savaşların arkasında hep bir avuç elit banker ailelerin aktif olduğunu görüyoruz. Özellikle, büyük savaşların tamamını bankerler finanse etmişlerdir. Bankerlerin "para yaratan" bu sistemleri olmasa, halktaki birikimlerle bu savaşların finanse edilmesi mümkün değildir. Paran kadar konuşursun, paran kadar büyürsün ve paran kadar savaşırsın. Her şey paran kadardır. Bu kadar basit!

***

İyi de, biz hâlâ şu sorunun cevabını arıyoruz: Erbakan'ın günahı neydi ki 1996 yılında iktidara geldiğinin üçüncü ayında, iktidardan uzaklaştırılması için çalışmalara başlanıldı? Dokuz ay boyunca nefes aldırmadıkları Erbakan'ı, sonunda iktidardan uzaklaştırdılar.

Acaba, bizim para-kredi sistemimiz de mi bu ailelerin kontrolünde?

Olabilir mi böyle bir saçmalık?

Neden olmasın ki?

Her şey mümkün.

Peki, bunu nasıl göreceğiz? Nasıl anlayacağız?

Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı Devleti'nin bir bakiyesidir. Osmanlı Devleti'nin son zamanlarına, çıkardığımız analitik kalıba uygun bir gözle, yeniden bakmakta fayda vardır. Osmanlı'nın son dönemlerinde yaptığı ve bu sebeple borçlandığı bir savaş aramakla işe başlayabiliriz. Tabii bunun için gidip bir tarih profesörü aramamıza gerek yok. Bize bir ipucu vermesi açısından Google'a şu kelimeleri girmek yeterli olur sanırım: "Osmanlı, borç, savaş." Ve işte karşınızda Kırım Savaşı.

Osmanlı, Borç, Savaş

Osmanlı İmparatorluğu son zamanlarında ekonomik sıkıntılar içerisindeydi. 1850'li yıllarda Kırım Savaşı'nı yapacak ama Hazine'de bu savaşı finanse edecek kadar parası yoktu. Yapısal olarak ilk defa 1853 yılında Kırım Savaşı'nı finanse etmek için devlet tahvili çıkararak borçlandı. Daha sonra, bu işten hoşlanmış olacak ki paraya ihtiyacı oldukça, nasıl geriye ödeyeceğine bakmaksızın, borçlanmasını çılgınca sürdürdü. Tabii bu arada alacaklılar, verdikleri borçların geri ödemesini veya yeniden yapılandırılmasını takip etmek için bir banka kurdular. Bankanın merkezi Londra'daydı. Bankanın kurucu ortakları şunlardan oluşuyordu: Rothschild ailesi, Atkinson Wilkin, Péreire Kardeşler ve Théodore Baltazzi.

Atkinson Wilkin, İngiliz Parlamentosu üyesi ve sermayedar Sir Joseph Paxton'un temsilcisiydi. Péreire Kardeşler Fransız Crédit Mobilier şirketinin sahipleriydi. Théodore Baltazzi ise "bizim" Galata bankerlerini temsilen orada bulunuyordu. Savaş dolayısıyla alınan borçları izlemek üzere 24

Mayıs 1854'te kurulan bu bankanın adı Osmanlı Bankası'ydı (Ottoman Bank).

Evet, analitik kalıbımızı test ettiğimizde her şey ortaya çıkıyor.

İşte size Osmanlı'yı finansman olarak sıkıntıya sokacak bir savaş: Kırım Savaşı.

Ve işte vatandaşta "devlet işin içinde" algısını oluşturacak bir isim: Osmanlı Bankası.

Kalıba ne kadar da güzel oturdu, değil mi! Sonra da, resmi bir ayrıcalık gerekiyor.

Peki, kimsenin pek bilmediği ve sorgulamayacağı resmi ayrıcalık nerede?

Onu da şöyle keşfediyoruz: Osmanlı Bankası kuruluncaya kadar Osmanlı Devleti'nin bir merkez bankası yoktu. Banka 27 Ocak 1863'te kendisini yeniden yapılandırarak İngiliz-Fransız bankerler ortaklığında yeni bir bankaya dönüştürdü. Osmanlı Devleti de Osmanlı Bankası'na 30 yıllık kâğıt para basma yetkisi verdi. Bunun yanı sıra, devlet bankaya şu taahhüdü de verdi: 30 yıl boyunca hiçbir şekilde kâğıt para basmayacak veya başka bir kuruma bastırmayacaktı.

İşte size resmi bir ayrıcalık! Otuz yıl süre ile kâğıt para basma ayrıcalığı Rothschild'ların hâkim olduğu Osmanlı Bankası'nındı. Tabii 29. yılda devlet, bankanın feshini talep etme hakkına sahipti. Eğer Osmanlı Devleti bankanın feshini talep ederse, banka sahip olduğu banknotların karşılığını altınla ödeyerek piyasadan çekilecekti. Bu ayrıcalık şartları, o zaman gayet makul gibi gözüktü ve itiraz edilmedi.

Peki, devlet taahhüdünü bozarsa, yani Osmanlı Devleti sözünü yerine getirmezse ne olacaktı?

Doğal olarak bankanın ömrü uzayacaktı. Bunu o sırada kimse düşünmedi. Zaten savaş ortamıydı. Avrupalı bankerler

Osmanlı'ya büyük bir iyilik yapıyorlardı! Kimse o ortamda bunları hesaba katmadı. Çünkü o şartlarda bunları düşünme fırsatı yoktu.

Osmanlı Bankası, Galata'da yerleşti. Ardından, imparatorluğun birçok yerinde şubeler açtı. İzmir, Selanik, Beyrut, Bükreş şubeleri bunlardan birkaçıydı. Osmanlı Bankası, 1863-1914 yılları arasında çeşitli şekil ve miktarlarda banknot basarak piyasaya sürdü.

Tabii işler normal seyrinde giderken, Osmanlı Devleti iki kez taahhüdünü bozdu. Bozmak zorunda kalmış da olabilir! Belki de bankerlerin yetiştirdiği adamların işidir. Seve seve yapmış da olabilirler. Tam olarak bilemiyoruz. Ama haklı gerekçelerle şüpheleniyoruz. Taahhüt kasten bozdurulmuş olabilir!

Bunlardan birincisi, "93 Harbi" sırasında gerçekleşti. Yani 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında. Savaş masraflarını karşılayabilmek için devlet "kaime" olarak bilinen bir çeşit "Hazine bonosu"nu piyasada dolaşıma sundu. Bu fikir o sırada çok güzel bir fikir olarak karşılanmıştı. Ancak tam da, Osmanlı Bankası'nın 30 yıllık para basma ayrıcalığının bitmesine birkaç yıl kala bunun yapılması çok manidardı! Bu uygulama açıkça, bankanın kuruluşu sırasında devlet tarafından bankaya verilen taahhüdün çiğnenmesi anlamına geliyordu. Osmanlı Devleti, Osmanlı Bankası ile yeniden masaya oturdu ve borçlarını yeniden yapılandırdı. Böylece Osmanlı Bankası'nın, Osmanlı Devleti'ne tasallutu daha da uzadı.

İkincisi de Osmanlı Devleti açısından çok önemli savaş olan, Birinci Dünya Savaşı sırasında gerçekleşti. 1915 yılından itibaren dört yıl boyunca, altın ve Alman Hazine bonolarını karşılık göstererek devlet 160 milyon liranın üzerinde banknot bastı. Dahası, Almanya'dan 1914'te 95 milyon,

1915'te 80 milyon mark borç para almıştı. İşte size devlet taahhüdünü bozarsa ne olur sorusunun cevabı. Alacaklıların tasallutu uzar. Yani borç köleliğinin ömrü uzar.

Şimdi tekrar Kırım Savaşı ile başlayan borçlanma sürecine, o devirlere dönelim.

Osmanlı, "devlet tahvili ihracı" yoluyla finansman temin etme işini oldukça sevmişti. Bu iş, devletin kolayına da geliyordu. Dolayısıyla bu enstrüman yani dış borç alma, oldukça sık kullanıldı.

Aslında bizler, dışarıdan borç almayı tersinden okuyoruz. Tersinden algılıyoruz da diyebiliriz. Örneğin diyoruz ki: "Hazine bono ihraç etti." Bu ifade tarzı şöyle bir algıya sebep oluyor: Sanki bizim elimizde önemli bir kıymetli kâğıt varmış da onu başkalarına satmışız! Halbuki borç almışız ve bunun geri ödemesini garanti etmek için alacaklılar bizden devlet teminatı istiyor. İşin özü budur. Vadeler çok uzun olduğu için, yarın gelecek olan idareciler bu borçları inkâr etmesinler diye bizden yazılı devlet teminatı alıyorlar. Yoksa borç para vermeyecekler. Bono ya da tahvilin özü budur. Bu algı yönetimi ifadelerinin bugün geldiği boyutu anlamak için, bir bakanın şu cümlesine dikkat edin şimdi:

"Yabancı yatırımcılar, Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi'nin ihraç etmiş olduğu bonolara, 1 milyar dolarlık yatırım yaptılar."

Bu cümlede, algı yönetimi için gereken bütün kavramlar var. Yabancı yatırımcılar var. Devlet var. Hazine var. İhracat var. Yatırım var. Dolar var. Bono var. Normal bir vatandaşın, "Devletimiz güzel bir şey çıkarmış ki yabancılar gelip yatırım yapmışlar" diye algılamamasına şaşmak lazım. Ama işin özü nedir? Devlet, yabancılardan 1 milyar dolar borç almış. Onlar da geri ödeneceğine dair devletimizden (Hazine aracılığı ile) yazılı söz almışlar. Bu kadar basit. Ama iyi

çalışılmış kavramlar ile bu basit gerçekler gizleniyor. Kavramların yerlerini değiştiriyorlar.

Tabii, 1800'lü yılların sonunda bu kadar nitelikli algı yönetimine de gerek yoktu. Osmanlı ihtiyaç duydukça borç aldı. Ancak, aşırı borçlu olmanın ne manaya geldiğini öğrenmek için çok beklemedi. Yabancılara borçlanmanın acı sonuçlarını ilk önce Süveyş Kanalı'nda gördü.

Süveyş Kanalı'nın yapılmasına başlangıçta İngilizler karşıydılar. Zamanın dev projesi ve asrın projesiydi. Her şeye rağmen kanal, büyük fedakârlıklar ve borçlanmalar ile gerçekleştirilmişti. Ağır borç yükü altındaki Mısır Hidivi (bir kısım kendi hissesi de dahil olmak üzere) 176.602 kurucu hisseyi Rothschild'ın desteklediği Lord Beaconsfield'e (Disraeli) satmak zorunda bırakılmıştı. Böylelikle, o zamanlar hayati öneme sahip olan Süveyş Kanalı üzerindeki kontrol de (borç alacak ilişkileri sayesinde) Osmanlı'nın elinden çıkmıştı. Hiçbir askeri operasyon, o zamanlar Süveyş Kanalı'nın kontrolünü Osmanlı'nın elinden alamazdı. Ancak bankerler, tereyağından kıl çeker gibi aldılar.

Bu noktada araya bir yorum daha sokalım. Osmanlı, borçla yaptığı bütün büyük yatırımlarını ve savaşlarını kaybetmiştir. Borçlanma böyle bir sonuç da doğurmuştur. Bugün de, henüz savaş yapmasak da, borçlanma ile çok büyük yatırımlar yapıyoruz. Sonunda kaybetme riskimiz çok büyüktür.

Tekrar dönelim, Osmanlı'nın Kırım Savaşı ile başlayan, o borçlanma ve savaş dönemlerine.

Meşhur Siyonist Theodor Herzl'in günlüğünde Osmanlı'nın o dönemlerine ilişkin şu notlar yer almaktadır:

"1881 yılına gelindiğinde Osmanlı İmparatorluğu'nun toplam borcu 160.000.000 İngiliz sterlini civarındaydı. Bu borçların tasfiyesi Fransa, İngiltere ve alacaklıların oluşturduğu bir

Kamu Borçları Komisyonu'na (20 Kasım 1881'de kurulan Duyun-u Umumiye İdaresi) bıraktırılmıştı. Bu komisyon aynı zamanda imparatorluğun tekelinde bulunan tuz, tütün vb. gibi işletmeleri çalıştırıyor ve bazı vergileri de topluyordu. Bu durum Osmanlı'nın bağımsızlığını kısmen yok etmişti."

Evet, bu durum Osmanlı'nın bağımsızlığını kısmen yok etmişti. Çünkü ağır borç ülkenin bağımsızlığını yok eder! Tabii Osmanlı'nın bu durumu, yabancılar için bazı işleri başlatma fırsatı olarak görülüyordu. Örneğin Herzl, Filistin'den toprak satın alma hamlelerini başlatmıştı.

Şimdi Nathan Rothschild'ın, Woodrow Wilson'ın ve Theodor Herzl'in ifadelerine baktığımızda ortak bir noktayı görmemek mümkün değildir. Bir ülkenin merkez bankası bir avuç özel bankerin eline geçerse, o ülkenin egemenliği de onların eline geçer. Yani onlar devlet olurlar. Artık kanunları kimin yaptığının hiçbir önemi kalmaz. Para, bir avuç adamın elinde dolaşan bir devlet haline dönüşür.

Zaten para kimlerin elinde ise, kanunları kimin yapacağına da onlar karar veriyorlar. Çünkü zamanla, şöyle bir döngü oluşuyor: Parayı elinde tutanlar, medyayı satın alıyorlar. Medya ve para desteği ile parlamento seçimlerini etkiliyorlar. Bu şekilde "seçilmiş" parlamenterler de bankerlerin istedikleri yasaları çıkarıyor ve ayrıcalıkları onlara sağlıyorlar.

Bu açıdan baktığımızda şunu da rahatlıkla söyleyebiliriz: Osmanlı Bankası'nın veya daha doğru bir ifade ile o zamanın bankerlerinin, Osmanlı Devleti'nin yıkılışında rolü çok büyük olmuştur. Osmanlı Devleti yıkılmasına yıkılmıştır ama Osmanlı Bankası'nın bu milletin üzerinde olan tasallutu devam etmiştir. Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin merkez bankası rolünü üstlenmek, Osmanlı Bankası'na miras olarak kalmıştır.

Peki, Osmanlı'nın son döneminde Osmanlı Bankası'na hiç mi itiraz olmamış?

Elbette olmuş. Ancak itirazlar sonuç getirmemiştir. Örneğin İttihatçıların öncülüğünde Osmanlı İtibar-ı Milli Bankası kurulmuş ancak ne devlet ne de millet itibar etmiştir. Çünkü Osmanlı Devleti ile Osmanlı Bankası'nın borç alacak ilişkileri hem çok yoğun hem de çok uzun vadeliydi. Dahası banka, birçok resmi ayrıcalığa sahipti. Bir diğer bankanın bütün bunları aşabilmesi mümkün değildi.

Türkiye Cumhuriyeti Banknotları

Cumhuriyet kurulduktan hemen sonra, 1924 yılında Osmanlı Bankası'nın banknot basma ayrıcalığı 1935 yılına kadar uzatılmıştı. Ülkede banknot matbaası olmadığı için, banknotlar İngiltere'de bastırılıyordu. Üzerindeki metinler Arap harfleriyle Osmanlıca, kupür değerleri ise Latin harfleriyle Fransızca yazılıydı. Osmanlı döneminden farklı olarak banknotların üzerinde çeşitli resimler vardı.

Madeni para basmak için herhangi bir kuruma herhangi bir ayrıcalık verilmediği için, Türkiye'de bir darphane vardı. Cumhuriyet döneminin ilk madeni paraları 5 Ekim 1925'te cumhuriyet altınları olarak darp edildi. Daha meşhur ifadesi ile basıldı.

O yıllarda, her ülkenin bir merkez bankasına sahip olması önemli idi. Bu çerçevede yeni oluşturulan Türkiye Cumhuriyeti'nde de bir merkez bankası olması için gayret ediliyordu. Ayrıcalık Osmanlı Bankası'nda olmasına rağmen, diğer taraftan da milli bir merkez bankası kurulması

için çalışmalar yapılıyordu. Belki de teşvik ediliyordu. Gelişmeler ve sonuca göre bunu da yani teşvik edildiğini de söyleyebiliriz.

Genç cumhuriyette özellikle İsmet İnönü, milli bir merkez bankası kurulması hususunda oldukça hassastı. General İnönü'nün bu hassasiyeti, ekonomi ya da finans bilgisinden kaynaklanmıyordu. Onun hassasiyeti tamamen tecrübelerinden kaynaklanıyordu. Lozan müzakereleri sırasında aldığı derslerden kaynaklanıyordu. Nitekim bir konferansında şöyle demiştir:

"Lozan Antlaşması esnasında edindiğim başlıca tecrübe, Lord Curzon'un bana verdiği şu derstir: 'Memnun değiliz Lozan Antlaşması'nın müzakeresinden. Hiçbir dediğimizi yaptıramadık. Reddettiklerinizin hepsini cebimize atıyoruz. Harap bir memleket alıyorsunuz, bunu kalkındırmak için mutlaka paraya ihtiyacınız var. Bu parayı almak için gelip diz çökeceksiniz. O zaman, cebime attıklarımın hepsini çıkaracağım size... hepsini vereceğim size...' "

Tam o esnada, Amerikan büyükelçisi de yanındadır ve şöyle der:

"Doğru söylüyor, para bir onlarda var bir de bizde!"

İsmet Paşa, bundan çok etkilenmişti. Gâvura muhtaç olmamak için, milli bir bankanın kurulmasından yanaydı.

Aslında Curzon'un ve ABD büyükelçisinin sözleri, bize, başka bir şeyi daha ifade eder. Bunların her ikisinin de finans bilgisinden yoksun olduğu gerçeğini. Onlar kendi devletlerinde paranın var olduğunu zannetmektedirler. Zavallılar.

Tabii bu durum İnönü'nün zihninden hiç çıkmamıştır. Nitekim başbakanlığı esnasında zaman zaman ödemelerde sıkıntılar çekiyordu. Memur maaşlarını bile ödeyemez duruma geldiği çok oluyordu. Yine böyle bir dönemde bir

gün çok sıkışmış ve acil bir ödeme için Osmanlı Bankası'na bir bürokratını göndermişti. Osmanlı Bankası'ndan iki üç aylığına birkaç milyonluk ödünç para istemişti. Para alacağından bayağı da ümitliydi. Ne de olsa iki üç ay sonra geri verecekti.

Osmanlı Bankası "Başüstüne" diye cevap vermiş ve hemen ardından "Tabii bu bir borçlanmadır, bu borçlanmanın şartlarını da konuşalım" diye eklemişti. Gönderdiği bürokrat sevinçle geri gelip İnönü'nün makamına girdi. Osmanlı Bankası'nın verdiği cevabı başbakana iletti. Bu cevabı işiten İnönü, elindeki kalemi bıraktı, koltuğuna yaslandı ve dalıp gitti. Gözünün önünden filim şeridi gibi Osmanlı'nın son dönemleri, İstiklal Savaşı ve Lozan müzakereleri geçti. Borçlanmanın sonunun nerelere varabileceğini görebiliyordu. Halbuki onun istediği, çok kısa bir müddet için nispeten küçük bir miktardı. Banka bunu bile kendisinden esirgemişti, sıkıntıyı fırsat olarak görmüştü. Bunun üzerine, teşekkür ederek Osmanlı Bankası'ndan borç almaktan vazgeçti. Kızgındı.

Genç Türkiye Cumhuriyeti'nde, milli bir merkez bankası kurma çalışmaları ısrarla sürdürülüyordu. Hollanda Merkez Bankası yönetim kurulu başkanı Dr. G. Vissering Türkiye'ye davet edilmişti. Vissering hazırladığı raporda hükümete bağlı olmayan ve bağımsız olarak örgütlenmiş bir merkez bankası kurulmasını önermişti. Aynı şekilde davet edilen İtalyan uzman Kont Volpi de hükümetten bağımsız bir merkez bankası kurulmasını önermişti.

İtalyan işadamı Kont Volpi, politikacı, vali ve maliye bakanlığı yapmış çok yönlü bir şahıstı. İtalyanlarla Trablus'ta yaptığımız ve sonunda çekilmek zorunda kaldığımız savaşta arabulucu olarak aktif görevler yapmıştı.

Trablus'un İtalyanlara geçmesinde etkili bir şahıstır. İşte böyle bir şahıstan Türkiye'de bir merkez bankası kurulumu ile ilgili rapor alınmıştı. Rapor yazdırmak için ilginç bir tercihtir. Tercih edenlere dikkat etmek gerek. Belki de en ilginci, Prof. Leon Morf'tur. Profesör Morf, Merkez Bankası Yasa Tasarısı'nı hazırlamıştı. Tasarı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 11 Haziran 1930 tarihinde kabul edilmişti. 1715 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu adı ile 30 Haziran 1930 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştı. Böylelikle ülkemizde, yabancı ortakların da olduğu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi adıyla bir merkez bankası kurulmuştu. Merkez Bankası, 3 Ekim 1931 tarihinde faaliyetlerine başlamıştı. Banknot matbaasının kuruluşu ise ancak 1958 yılında gerçekleştirilmişti.

Peki, Osmanlı Bankası'na ne oldu?

1920-1930 yılları arasında İngiliz sermayedarlar Osmanlı Bankası'nı bölgede daha aktif hale getirmek için şube ağını büyütmeye karar verdi. Osmanlı geriliyordu ama her büyük vilayetinde de Osmanlı Bankası açılıyordu. 1953 yılında Mısır'da cumhuriyet ilan edildi. Bir müddet sonra 1956 yılında Mısır, Osmanlı Bankası şubelerine millileştirerek el koydu. Böylelikle banka, Ortadoğu'daki faaliyetlerinde önemli bir kayba uğradı. Bankanın ana sermayedarı olan Grup Paribas, 1969 yılında Türkiye dışındaki operasyonlarını Grindlays Bank'a devretti. 1993 yılında banka, anonim şirket statüsüyle yeniden yapılandırıldı. 1996 yılında Doğuş Grubu'na katılan banka, 2001 yılı sonunda Garanti Bankası bünyesine dahil olarak piyasadaki varlığına son verdi.

Peki, bu arada merkez bankasının gelişimi nasıl olmuştu?

Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.

Merkez Bankası kurulduğundan yaklaşık 40 yıl sonra, 14 Ocak 1970 tarih ve 1211 sayılı yasa ile mevcut yapısına dönüştürülmüştür. Her iki kanunun Meclis'e getiriliş ve takdim edilişinde, ciddi muhalif tartışmalar yaşanmadı. Böyle bir şirketin kuruluş kanunu geçirilirken "Efendim bu Batı'da var bizde neden olmasın?", "Neden Osmanlı Bankası gibi yabancı sermayeli bir bankanın eline kalalım?" türü müzakerelerle mesele tatlılık ve "suhuletle" (kolaylıkla) halledildi. Zaten İsmet İnönü, konuşmalarında Osmanlı Bankası ve borçlanma ile ilgili çok çarpıcı bilgiler anlatıyordu. Halkta da bir yabancı banka olan Osmanlı Bankası yerine milli bir merkez bankası kurulması isteği vardı ya da oluşturulmuştu.

Tabii insan yine de sormadan edemiyor. Kanun ile ayrıcalıklı olarak kurulan ve kendisine geniş yetki ve imtiyazlar verilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin sahipleri kimlerdir acaba? Öyle ya, yabancı sermayeli diye Osmanlı Bankası'na güvenemediğimize göre, bu yeni şirkette daha milli ve özgün bir yapı ile karşı karşıya olmamız gerekir.

Bu sorunun cevabını bulmak için belgeler üzerinden bir araştırma yaptığımızda karşımıza şu tablo çıkıyor:

TCMB A.Ş.'nin hisse senetleri isme yazılıdır ve A, B, C, D diye sınıflara ayrılmıştır. A sınıfı hisseleri münhasıran Hazine'ye aittir. B sınıfı hisseleri milli bankalara tahsis edilmiş. C sınıfı hisseleri diğer bankalarla imtiyazlı şirketlere tahsis edilmiş. D sınıfı hisseleri ise Türk ticaret müesseseleri ile Türk vatandaşlığını haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edilmiştir.

Bunlar 1211 sayılı kanunun 5-12 maddelerinde aynen bu şekilde ifade ediliyor. Hazine'nin payının yüzde 51'den

aşağıda olamayacağı da ayrıca belirtilmiş. Bu ifadelerden anlıyoruz ki Merkez Bankası'nın çoğunluk hissesi Hazine ve milli bankalara aittir. Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. "bizimdir" diyebiliriz!

Ancak yine de, para-kredi egemenliği için oluşturduğumuz analitik kalıbı kullanarak test edelim. Neydi kalıbımız? Önce, bir savaş ortamı ya da ağır ekonomi finans koşulları oluşuyor. Sonra, banka o ülkeye aidiyeti hatırlatacak yanıltıcı bir isim kullanıyor. Son olarak da, gözden ırak bir şekilde çeşitli imtiyazlar alıyor ve bu imtiyazları suiistimal ederek kendisine yeni bir egemenlik alanı açıyor. Sonuçta hiç de milli olmayan bir elite hizmet etmiş oluyor. İngiltere Bankası (The Bank of England) ve Federal Rezerv Sistemi (The Federal Rezerv System) örneklerinde bunu gördük.

Haydi, şimdi bizdeki yani Cumhuriyet dönemindeki duruma bakalım.

Öncelikle, İstiklal Savaşı yaşanmış ve ekonomimiz neredeyse çökmüştü. Bırakın ekonomik faaliyetleri, insanların karınlarını doyuracak kadar üretim bile yapılamıyordu. Ülke harap olmuş, insanlarımız bitap düşmüştü. Türkiye Cumhuriyeti bu şartlarda kurulmuştu. Yani analitik kalıbımızın birinci maddesine uygun bir ortam mevcuttu. Osmanlı Bankası devam etmese bile, benzer bir kalıpla yeni bir banka kurulabilirdi.

İkinci olarak, ülkemiz merkez bankasının ismi, devlete aidiyeti hatırlatacak yanıltıcı bir isim midir?

Evet aynen öyledir.

Bankanın tam adı "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi"dir. Burada dikkat edilmesi gereken çok küçük, ama mana olarak çok büyük bir nüans var. Bu şirket "Cumhuriyet Merkez Bankası"dır. Tıpkı "İş Bankası" ya da

"Halk Bankası" gibi. Lakin başına "Türkiye" ifadesi konulduğu zaman, birçok dikkatsiz okuyucu tarafından "Türkiye Cumhuriyeti" gibi okunabilmektedir. Halbuki öyle değil. Şirketin ismindeki "Cumhuriyet" kelimesinde "i" takısı yoktur. Eğer "Cumhuriyeti" olsaydı bir aidiyet ifade edecekti ki bu da ayrı bir resmi statü oluşturur. Burada ise ifade sadece "Cumhuriyet"tir. Bunu "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası AŞ" şekilde okuduğunuzda size cümle düşüklüğü varmış gibi gelebilir. Eğer böyle geliyorsa, onun sebebi, sizin bu şirketi "Türkiye Cumhuriyeti"ne ait bir şey olduğunu sanmanızdan ya da algılamanızdan ileri geliyordur. Ancak oradaki "Cumhuriyet" kelimesini yalın bir ifade, bir isim olarak algılarsanız, o takdirde herhangi bir cümle düşüklüğünün olmadığını anlarsınız. Bunu test etmek için elinizdeki bütün kâğıt paraların üzerindeki ifadelere bu bilinçle tekrar bakın. "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" yazdığını göreceksiniz.

Son sıralarda bu konularda yazılanlardan dolayı haberdar olmamış herhangi birine cebinizdeki bir kâğıt parayı çıkarıp bu ibareyi okutun. 'Türkiye Cumhuriyeti...' olarak okuyacaktır. Veya sokağa çıkıp, herhangi bir vatandaşa "Merkez Bankası kimindir?" diye sorun. Çok büyük bir çoğunluğu "Devletindir" diyecektir. Demek ki bu şekilde ifade ederek, devlete ait olma algısı mükemmel bir şekilde yerine getirilmiştir.

Peki, Merkez Bankası bu işe ne diyor?

Yakın zamana kadar hiçbir şey demiyordu. Ancak bu konularda araştırmalar ve yazılar ortaya çıktıkça, demek zorunda kaldı.

Şimdi ne dediğine gelin hep birlikte bakalım.

Bankanın 2011 yılında çıkardığı "Dünden Bugüne Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" adlı bir doküman var. Bu dokümana bankanın internet sitesinden ulaşmak şimdilik

mümkündür. O dokümanın dördüncü sayfasında, on yıllar sonra, tam da bu konuya cevap vermişler:

Bankanın İsmi Neden Türkiye "Cumhuriyet" Merkez Bankası'dır?

"Yasa tasarısında Merkez Bankası'nın, bir Cumhuriyet kurumu olduğunu vurgulamak amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ile ilişkilendirilmesi istenmiş; ancak bankanın merkezi idareden bağımsız bir kurum olduğunu vurgulayabilmek için kamu kurumlarından farklı olarak ismi 'Cumhuriyet Merkez Bankası' olarak belirlenmiştir. 'Türkiye Cumhuriyeti' ibaresine ve kısaltılmış şekli olan 'T.C.' ifadesine özellikle yer verilmemiştir."

Sanırım önce bir kahkaha atmak gerekiyor. Merkez Bankası, tam da bizim test ettiğimiz kalıba uygun bir isim aldığını, kendi dokümanında itiraf etmiş. Bu şekilde bir isim alarak, vatandaşların bankayı "Türkiye Cumhuriyeti" ile ilişkilendirmesini istemiş. Güncel ifadesi ile bir algı operasyonu yapmış. Gerisi, bu cevapta bile hâlâ algılarla oynandığını gösterir karmaşık ifadeler. Neymiş efendim: "Bir Cumhuriyet kurumu olduğunu vurgulamak" istemişler. İyi de, Cumhuriyet kurulduktan sonra kurulan her kurum bir Cumhuriyet kurumudur, Osmanlı kurumu değildir. Bu durumda bu ifade oraya, vatandaşta "devlete ait" algısını oluşturmak için konulmuştur diyebiliriz. Dahası, banka bize zaten devlete ait olmadığını da bu cevapta belirtiyor! Ne diyor? "Bankanın merkezi idareden bağımsız bir kurum" olduğunu ifade ediyor. Ayrıca, "Türkiye Cumhuriyeti"nin kısaltılmış şekli olan "T.C." ifadesine yer verilmemiştir diyerek, devlete aidiyetini nitelendiriyor. Bu

ifadeler, iyi bir araştırmacı için maden gibiler. Yani banka, devlet hiyerarşisinin bir unsuru değildir. "Biz sizi kandırmadık ya da algı operasyonu yapmıyoruz" diyebilmek için de "Bak biz T.C. kısaltmasını kullanmıyoruz" demişler. Kaldı ki bu da doğru değildir. İyi bir inceleme yapılırsa, bunun da geçerli olmadığını görürüz. Banka kendi çalışmalarında ve internet sitesinde TCMB kısaltmasını kullanıyor. Artık bu tür kısaltmaların arasına nokta konulmadığı için, biz bunun aslında noktalı olduğunu da varsayabiliriz. Öyle algılayabiliriz!

Bunun, bu kadar büyütülecek bir mesele olup olmadığına ilişkin kuşku duyuyorsanız, şimdi cebinizden bir bozuk para çıkarmanızı öneririm. Tura yüzüne baktığınızda, oradaki ifadenin "Türkiye Cumhuriyeti" olduğunu göreceksiniz.

Peki, bu nasıl oluyor?

Söyleyelim. Ülkemizdeki bozuk paraları Darphane basar. Tam adıyla T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na bağlı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü'dür. Yani devletin bir kurumudur. Madeni ufaklık ve hatıra para, cumhuriyet altın sikkeleri ile cumhuriyet ziynet altınlarının basımı, resmi mühürlerin, madalyon, madalya ve nişanların üretimi, her çeşit vize ve harç pulları ile değerli kâğıtların basımı ve dağıtımını sağlamak üzere kurulmuştur. Yani, piyasadaki toplam paranın yaklaşık %2'sini oluşturan bozuk paralar, tam olarak devletindir. Hazinece, tedavüle çıkarılacak madeni paraların itibari değerleri tedavüle çıktığı yılda bütçeye gelir kaydedilir. Kâğıt paralar veya sanal ortamda oluşturulmuş ve kâğıt para gibi kullandığımız paralar için aynı şeyi söyleyemeyiz.

Güzel. Tüm bunlardan anlıyoruz ki, çıkardığımız analitik kalıbın birinci ve ikinci maddeleri test edilmiş ve doğrulanmış oluyor. Merkez Bankası, "savaş ortamı ya da

ağır ekonomi finans koşulları"nda kurulmuştur ve "ülkeye aidiyeti hatırlatacak yanıltıcı bir isim" almıştır.

Şimdi gelelim analitik kalıbımızın üçüncü ve son bölümüne: Merkez bankaları gözden ırak bir şekilde çeşitli imtiyazlar alıyor ve bu imtiyazları suiistimal ederek kendisine yeni imtiyazlı alanlar açıyor.

Ülkemizde Merkez Bankası zaten ayrıcalıklı bir kanun ile kuruluyor. Bu kanun ile para basma (banknot ihracı) ayrıcalığı tek elden, adında "merkez bankası" ifadesi olan bu özel şirkete veriliyor. Bankaya kanunla verilen temel görev, fiyat istikrarını sağlamak. Bu çerçevede, bankanın hükümete para vermesi yasak! Para politikasını bankanın kendisi belirliyor ve belirlediği politikayı uygulamada da tek yetkili...

Kanunun son halini incelediğinizde göreceğiniz yapı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin devletin kendi eliyle kendisine yabancılaştırdığı bir kurum olduğudur. Ayrıca, 2011 yılında yayımlanan "Dünden Bugüne Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" dokümanına tekrar bakarsak, bu konunun yedinci sayfada şu şekilde ifade edildiğini görüyoruz:

Merkez Bankası ve Banknot Basımı

Anayasanın ilgili maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait olan banknot basılmasına karar verme yetkisi Meclis tarafından Merkez Bankası'na devredilmiştir.

Tabii buradaki Meclis'ten kasıt, Türkiye Büyük Millet Meclisi'dir. Anayasanın ilgili maddesi de şu şekildedir:

MADDE 87. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak;

Bakanlar Kurulu'nu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kurulu'na belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilanına karar vermek; milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak (Çıkarılan ve eklenen ibare: 3.10.2001-4709/28 mad.), Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilanına (Çıkarılan ibare: 7.5.2004-5170/6 mad.) karar vermek ve anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

Buradaki açık hüküm, ülkemizde para basma yetkisinin TBMM'ye ait olduğudur. TBMM'nin bu yetkiyi devretme gücü yoktur. Ancak, anayasada değişiklik yapma gücü vardır. Bu zamana kadar anayasada bu konu değiştirilmemiştir. Meclis'in yapmış olduğu 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ise Merkez Bankası'na banknot basma ayrıcalığı vermiştir. Bu ayrıcalık için herhangi bir süre belirtilmemiştir. Bir başka kanun ile bu süre tekrar tanzim edilebilir. Ancak bu kanun, anayasada belirtilen Meclis'in "para basılmasına karar verme" yetkisini ortadan kaldırmaz. Kanunla, anayasa değişmez. Meclis'in banknot basılmasına karar verme yetkisini devrettiği anlamına ise hiç gelmez.

Şimdi burada da bir algı ile Merkez Bankası, para basılmasına karar verme yetkisini adeta iç etmiştir. Bunu da toplumdaki genel kabuller ile yapmıştır. Çünkü "bizim merkez bankamız" algısı, onların işlerini epey kolaylaştırmaktadır.

Evet, kâğıt üzerinden incelediğimizde, Merkez Bankası ana hissedarları kamu kuruluşlarıdır. Az bir miktar hissenin, başkalarının ya da yabancıların elinde olması çok da önemli olmayabilir. Ancak bütün bunlar yetmiyormuş gibi,

bankanın hâlâ tam bağımsızlık peşinde koşmasını anlamakta zorlanıyoruz. Neden acaba? Gözden daha başka bir şeyler mi kaçırılmaya çalışılıyor?

Bu konuda bir cevap bulmak için epey çalışma yapıyoruz ama sonuç değişmiyor. Kurumsal yapılar üzerinden gittiğimizde pek bir şey göremiyoruz. Yani, kurumsal yapının kendisini diğerlerinden ayrıştırarak incelediğimizde, büyük bir sıkıntı varmış gibi bir izlenim edinmiyoruz. Sonuçta, kamunun hâkim olduğu ama bir kısım ortağının da kamu dışından olduğu bir anonim şirket deyip geçmek de mümkündür. Ama biz geçemiyoruz. Farklı açılardan bakışımızı sürdüreceğiz.

Bu konu bir başka açıdan da çok önemlidir. Türkiye Cumhuriyeti kurucu lideri Mustafa Kemal Atatürk'ün temel prensiplerinden biri de "İstiklal-i Tam"dır. Yani tam bağımsızlıktır. Diğer bir ifade ile ekonomik, siyasi ve mali bağımsızlığın aynı anda birlikte gerçekleştirilmesidir. Bunun için siyasi, iktisadi, askeri yegâne karar verici millet ve yegâne karar organı Millet Meclisi'dir. Bu çerçeveden baktığımızda, ülkemizde yegâne karar vericiden ve karar organından bağımsız bir para otoritesi ve politikası oluşturmak, tam bağımsız Türkiye'den vazgeçmek anlamına da gelebilir. Dikkatli olmak mecburiyetindeyiz.

***

Ancak kafamızı kurcalayan ve bizi bu arayışa sokan esas sorunun hâlâ cevaplanmayı beklediğini unutmamalıyız. Bunun için de ulaştığımız noktadan çok daha ileriye gitmemiz gerekiyor. Aslında cevabını aradığımız şey: "Erbakan'ın günahı." Bu günah neydi ki başbakanlık koltuğuna oturur oturmaz uzaklaştırılması için düğmeye basıldı?

Öyle gözüküyor ki bizim para-kredi sistemimiz meşhur banker ailelerin doğrudan kontrolünde değildir. Daha doğrusu, bizler ilk bakışta, bir kontrol göremiyoruz! Belki farklı açılardan bakarsak bir şeyler görebiliriz.

Acaba, ya çalışmaları (para-kredi sistemimiz) bu banker elitlerin işlerine gelecek şekilde ise?

Yani çalışma şekilleri öyle tasarlanmış olabilir ki bizleri sömürmeleri için mekanizmanın başında şahsen durmalarına gerek yoktur!

Olabilir mi?

Neden olmasın ki!

Bir örnek vermek gerekirse, tıpkı Afrika'nın sömürüsünü şimdi gerçekleştiren siyah adamlar gibi. İlk sömürge yıllarında Afrika'yı beyaz adamların beyaz tenli valileri yönetiyordu. Ancak zamanla, sömürdükleri ülkelerin çocuklarını devşirip okuttular. Onları, kendi ülkelerine bağlı iyi birer vatandaş olarak yetiştirdiler. Sonra da, getirildikleri ülkelere sömürge valisi olarak geri gönderdiler. Halkın kendilerinden gördükleri bu siyah adamlar aslında beyaz adamlardı. Bu şekilde beyaz adamın kurduğu mekanizma, büyük bir sorun çıkmadan tıkır tıkır çalışıyordu. Hâlâ da çalışıyor.

Tamamlayıcı bir örnek daha verelim. Bugün evlerimizde ve işyerlerimizde tükettiğimiz doğalgaz sistemini düşünelim. Kapımıza kadar gelen bir doğalgaz şebekesi (network) var. Doğalgaz borularından oluşan bir şebeke. Birçok aşamada vanalarla emniyete alınmış. Ülkeye giriş vanasıyla başlıyor. Bölgeye giriş vanası, şehrimize giriş vanası, mahalleye giriş, apartmana giriş ve evimize giriş vanaları. Evimize girişte bir sayaç var. Sayaçta, ne kadar gaz tüketme hakkımız olduğunu gösteren bir küçük ekran var. Biz gidip "Gaz alıyoruz" diyoruz. Aslında sayaçtan geçecek miktarı göstermek için bir tür izin

alıp sayaca yüklüyoruz. Borunun içinden gerçek gaz gelmezse, sadece havamızı alırız. O kadar. Büyük fotoğrafa baktığımızda, dışarıdan ülkeye ne kadar gaz verileceğini planlayanlar var. Sonra iç dağıtıma karar verenler var. İşte bu kararlara göre limitler oluşturuluyor. Sizin cebinizde çok para olabilir. Ama bu limitleri aşamazsınız. Sistem böyle kurulmuş.

Şimdi bu durumda, biraz daha nitelikli çalışma yapmamız gerekecek. Bakalım, para-kredi sistemini daha detaylı olarak sorgularsak, belki de karşımıza banker aileler grubu çıkacak! Bu noktada ısrarcı davranmak zorundayız. Bu, yabana atılacak bir konu değildir. Bu kadar büyük gücü (para gücünü) elinde tutan insanların, girdikleri bir yerden ceketlerini alıp çıkmalarını beklemek safdillik olur. Siz, aptallık olur da diyebilirsiniz.

Daha nitelikli bir şey olmalı. Daha nitelikli bir şey olmak zorunda!

Para, Para, Para

Paranın sistematik hale getirilmesi ile faiz de sistematik hale getirilmiştir. Para, bir mal veya hizmetin değer ölçüsüdür. Faiz ise, o değerin değer ölçüsü olarak takdim edilmiştir. Bu durumda faiz, ölçüyü bozan bir niteliğe sahiptir. Paranın kendi kendisini üretmesidir. Bu işlevin, piyasada dönen mal ve hizmetler ile bire bir ilişkisi yoktur.

Diğer yandan, bir ülkede para basımını ve akışını takip edip sistematiğini çıkarmak aslında o ülke ekonomisinin röntgenini çekmek gibi bir şeydir. Bütün mal ve hizmet akışını öğrenebilirsiniz. Merkez Bankası'nın işlevini ve bankaların yaptıklarını anlamak da böyle bir şey olsa gerektir.

Sorgulamaya başlamak için doğru bir adım olur. Yani parayı takip ederek, sistemin işleyişini öğrenebiliriz. Bakalım bu sistem işleyince, en çok kimin ya da kimlerin işine yarıyor? Belki oradan bir sonuca gidebiliriz.

Merkez Bankası, ülkenin parasını basıp dolaşıma sürme ayrıcalığına sahip tek şirket. Bu ayrıcalık kendisine kanunlar tarafından bahşedilmiş. Başka bir şirket ya da bankanın banknot basma hakkı yok. Yaparsa, suç olur.

Peki, Merkez Bankası bu işleri nasıl yapıyor?

Merkez Bankası, banknotları basıp esas itibariyle bankalara satıyor. Evet, satıyor kelimesini bilinçli olarak kullanıyoruz. Bankalar da bu paraları müşterilerine kredi olarak satıyor. Daha özet bir ifadeyle bankalar, hem Merkez Bankası'ndan aldıkları paraları hem de kendilerine yatırılan mevduatları kredi olarak müşterilerine satıyor. İlk bakışta durum bu!

Bu sistemde sürekli işleyen iki döngü var. Birincisi Merkez Bankası ile bankalar arasındaki döngü. Merkez Bankası bankalara ihale ile para satıyor. Daha yumuşak bir ifade ile, Merkez Bankası bankalara kredi veriyor. Siz, Merkez Bankası bankalara faizle para satıyor da diyebilirsiniz. İkincisi, bankalar ile müşterileri arasındaki döngü. Bankalar müşterilerine faizle para satıyor. Siz, kredi veriyor da diyebilirsiniz. Şimdi bu her iki döngüyü önce ayrı ayrı sonra da birlikte bir değerlendirelim bakalım ne çıkarabileceğiz.

Önce birinci döngü. Merkez Bankası parayı basıp bankalara belli bir faiz karşılığında veriyor. Yani piyasada dolaşan paranın ilk çıkış yeri Merkez Bankası. Para bankanın olduğuna göre, banka parasını belli bir faizle finans piyasasına satıyor ya da veriyor.

Anlaşılıyor mu?

Evet gayet açık. Bu parayı Rothschild veya Rockefeller de verseydi böyle verecekti. Belli bir faiz karşılığında size borç olarak verecekti. Siz de borç geri ödeme koşullarına uygun olarak bu parayı geri ödeyecektiniz. Bundan daha açık bir şey olamaz.

İlk bakışta bir sorun yokmuş gibi gözüküyor ancak biraz daha kafayı yorarsak çok büyük bir sorun ile karşı karşıya olduğumuzu anlarız. Sorun şu cümlenin ardında gizli:

"Bu parayı Rothschild veya Rockefeller da verseydi böyle verecekti!"

Yani yapısal işleyiş açısından, Merkez Bankası ile küresel banker aileler arasında bir fark kalmamış. Merkez Bankası'na öyle bir statü kazandırmışız ki şimdi onu yabancılardan ayırt edemiyoruz. Ha Merkez Bankası ha Rockefeller, işlevsel açıdan bir fark yok! İşte size tirajikomik bir yapılandırma.

Peki, böyle mi olmalıydı?

Kesinlikle hayır. Düşünsenize, devlet bir banka kuracak. Sonra da bunun karşısına geçip para alabilmek için yalvaracak!

Olur mu böyle bir şey? Oluyor işte. Yanlışlık da buradan başlıyor zaten.

Bu işte hakikaten bir terslik var ama ne ya da neden?

İnsan bir kere sistematik bir sorun yakalamaya görsün. Ardışık sorgulamalar ile gerisini çorap söküğü gibi getiriyor. Sonra bir bakmışsınız ki gözünüzde büyüttüğünüz koskoca bir sistem karşınızda un ufak oluvermiş. Yemiş bitirmişsiniz onu.

İşte size bir başka sorun.

Merkez Bankası ülkenin parasını üreten tek kurum. Ülkenin kullandığı kâğıt parayı yani banknotu üreten tek yer. Başka bir kurum para üretemiyor. O ayrıcalık sadece Merkez Bankası'na ait.

Şimdi diyelim ki ülkede hiç para yok ve Merkez Bankası banknotları basıp bankalara borç olarak verdi. Peki,

bankalar aldıkları borcu geriye Merkez Bankası'na nasıl ödeyecekler? Bu mümkün değil ki.

Ne dediğimizin anlaşılmasını kolaylaştırmak için basit bir şekilde sayısallaştıralım. Diyelim ki ilk başlangıçta, yani piyasada hiç para yokken, Merkez Bankası 100 milyon liralık banknot (çeşitli kupürlerde) bastı ve piyasaya yıllık yüzde 1 faizle kredi olarak yani borç olarak verdi. Verdikten hemen sonra da bir yıl boyunca piyasaya başka para vermeyeceğini ilan etti.

Bu durumda ne olur?

Piyasada 100 milyon lira tedavül eder. Yani ekonomimizi yıl boyunca 100 milyon lira ile çevirmeye çalışırız. Yıl sonuna geldiğimizde ise Merkez Bankası'na geri ödemekle yükümlü olduğumuz 100 milyon lira anapara ve 1 milyon lira da faiz vardır. Çünkü Merkez Bankası parayı %1 faizle verdi. Yani piyasa, Merkez Bankası'ndan aldığı 100 milyon liraya karşılık yıl sonunda 101 milyon lira geri ödemek zorundadır.

Böyle bir şey mümkün olabilir mi?

Hayır, asla mümkün değildir. Çünkü kanunen para basma yetkisi sadece Merkez Bankası'ndadır. Para, Merkez Bankası'nın adeta malıdır. Bu şirket para üretir. Piyasa, Merkez Bankası'ndan aldığı 100 milyon lirayı hokus pokus yaparak 101 milyon lira haline dönüştürecek de değildir. Kaldı ki bankalar, Merkez Bankası'ndan aldığı paraya belli bir kâr (yani faiz) katarak müşterilerine satmaktadırlar. Oralardaki faizleri de hesaba kattığımızda piyasada 101 milyon liradan çok daha fazla paranın geri ödenme mecburiyeti ortaya çıkar. Bu da imkânsız bir şeydir.

Bu durumda, piyasada toplamda sadece 100 milyon lira olduğu için iki şeyden biri yapılacaktır. Birinci yol, anapara

kullanıcılarda kalacak ve sadece faizler geri ödenecektir. İkinci yol, yeni para yani borç talep edilecektir.

Sadece faizlerin geri ödenmesi durumunda, piyasada var olan para miktarı adım adım eksilecektir. Çünkü faiz eksiltir. Bu durum ekonominin yavaşlamasına yani bir resesyona sebep olacaktır. İkinci yolun takip edilmesi yani yeni borç para talep edilmesi durumunda ise, piyasadaki para miktarı rakamsal olarak sürekli artacak ama bu artışlar da geri ödenmesi gereken borçları artıracaktır. Yani ilk çıkışta alınan borç hiçbir zaman geri ödenemeyeceği gibi ondan sonra alınan borçlar da geri ödenemeyecektir. Bunun zaman içerisinde bu şekilde devam etmesi halinde, piyasada var olan paranın tamamı borçlardan ibaret olacaktır.

Evet, bu temel sorgulamayı yapınca dehşete kapılmamak mümkün değildir. Çünkü sistemin ilk adımı yanlış kurgulanmıştır. İlk adımı yanlış olunca, gerisi de bir yanlışlar zinciri oluşturuyor. Tıpkı bir gömleğin ilk düğmesinin yanlış iliklenmesi gibi. İlk düğme yanlış iliklenince, kalan düğmelerin de tamamı yanlış iliklenmiş olur. Neticede, gömleğin bütün düğmeleri yanlış iliklenmiş olur.

Diğer bir ifade ile "dakka bir gol bir" durumu bile değil. Maça 2-0 yenik başlıyorsunuz. Çünkü kanunlar, birinci golü Merkez Bankası, ikinci golü bankalar attı diyor. Sen görmesen de bilmesen de durum bu. Kabul etsen de golleri yedin etmesen de!

İyi ama bu kadar basit bir yanlış niçin görülemiyor? Ya da bu kadar basit bir şey neden çok çabuk anlaşılamıyor?

Hah işte şimdi, daha önce sormuş olduğumuz bir ara sorunun cevabını verme zamanı geldi. Neydi sorumuz? Bir şey, çok açık bir şekilde nasıl gizlenir?

Bir Şey, Çok Açık Bir Şekilde Nasıl Gizlenir?

Bunun iki temel yolu var.

Birincisi, ülke ekonomisi içerisinde milyarlarca borç-alacak ilişkisi oluyor. Bizim yaptığımız gibi, temel ya da anlık sorgulamalar yapılamıyor. Örneğin Merkez Bankası ilk parti parayı verip de bir yıl beklemiyor. Bu iş ve işlemleri sürekli yapıyor. Dolayısıyla piyasada sanki kazananlar ve kaybedenler varmış gibi bir algının oluşmasına sebep oluyor. Sanki iyi yönetim yapanlar, ekonomiyi bilenler (!) kazanıyor, diğerleri kaybediyor gibi bir anlayış oluşmuş.

İkincisi, belki birincisinden de önemli bir konuyu önümüze getiriyor. Bizim ekonomi anlayışımız, bu yapılan iş ve işlemleri normal olarak algılıyor. Yani zihin kodlarımız bu iş ve işlemlerin bize normal olduğunu söylüyor. Bu da içinde bulunduğumuz paradigma ile ilgili bir şeydir. Ekonomi paradigmamız, bu iş ve işlemleri normal olarak algılamak üzerine oluşmuş ya da oluşturulmuş. İşte, öncelikle üzerinde düşünmemiz gereken konu budur.

Şimdi bu paradigma meselesini detaylandırmadan, paranın piyasaya çıkışı ile ilgili kısmı biraz daha inceleyelim. Ne demiştik? Merkez Bankası parayı basıp bankalara satıyor. Bu birinci döngü. Bankalar da hem Merkez Bankası'ndan aldıkları paraları hem de kendisine yatırılan mevduatları müşterilerine satıyor. Bu da ikinci döngü. İlki, Merkez Bankası ve ağırlıklı olarak bankalar olmak üzere para piyasası ile ilgilidir. İkincisi ise, bankalar ile reel ekonomik faaliyetler arasındaki döngüdür. Reel mal ve hizmet üretimi ile ilgilidir.

İkinci döngüyü biraz daha açalım çünkü orada enteresan bir şey hissediyoruz.

Bankalar, Merkez Bankası'ndan aldıkları paraları müşterilerine kredi olarak veriyorlar. Tabii sadece bunu yapmıyorlar. Eğer sadece bu işlevi yapmış olsalardı, bankaların verdikleri toplam kredi miktarının, Merkez Bankası'nın piyasaya verdiği para miktarından az olması gerekirdi. En fazla eşit olabilirdi. Yani diyelim ki Merkez Bankası piyasaya 100 milyon lira para vermiş. Bankalar da toplamda maksimum 100 milyon lira kredi verebilirdi.

Bu kısım önemli olduğu için bunun gerçek rakamlarla sağlamasını yapmamız gerekiyor.

Bu sağlamayı yapmak için bize iki rakam lazım. Birincisi TCMB A.Ş.'nin piyasaya vermiş olduğu para miktarı. Buna teknik olarak emisyon deniyor. İkincisi de, aynı zaman diliminde, bankaların piyasaya vermiş olduğu toplam kredi miktarı. Buna toplam kredi hacmi de deniyor. Burada dikkat etmemiz gereken bir şey var o da bu iki verinin aynı zaman diliminde olmasıdır.

Öncelikle, bu sorgulamanın daha basit ve anlaşılabilir olması için şöyle bir örnek verebiliriz: Altuğ, Berna'ya 120 lira borç para veriyor. Berna da Can'a 50, Cansu'ya 30, Ceyda'ya 40 lira borç para veriyor. Buraya faiz ilişkisini de koyalım. Altuğ %5 faiz ile Berna'ya borç verirken, Berna da %10 faiz ile diğerlerine borç veriyor. Takibi kolay olsun diye isimlerin baş harflerini alfabetik sırada yaptık.

Peki, dönem sonunda ne olur?

Dönem sonunda Berna Can'dan 55, Cansu'dan 33 ve Ceyda'dan 44 lira olmak üzere toplamda 132 lira geri alır. Altuğ da Berna'dan 126 lira geri alır. Sonuçta Altuğ 6 lira Berna da 6 lira faiz geliri elde etmiş olur.

Şimdi, dönelim Türkiye'deki gerçek rakamlara. Ülkemiz Merkez Bankası verilerini incelediğimizde, Merkez

Bankası'nın ortalama 100 milyar lira emisyon hacmi oluşturduğunu görüyoruz. Yani Merkez Bankası piyasaya yaklaşık 100 milyar lira para veriyor.

Normal olarak beklenen nedir?

Bankaların da toplamda bu paradan biraz az miktarda parayı kredi olarak vermiş olmasıdır. Çünkü bir kısım para kasalarında tutulacaktır.

Peki, gerçekte ne yapmışlar?

Bankalar toplamda (yaklaşık olarak) 1 trilyon 400 milyar TL parayı kredi olarak vermişler!

Evet, yanlış okumadınız. Yaklaşık ortalama rakam bu: 1.400.000.000.000 TL. Diğer bir çarpıcı ifade ile bankalar, Merkez Bankası'ndan aldıkları 100 milyar liranın 14 katını borç olarak müşterilerine vermişler.

İşte tam bu noktada, ağzımızdan koca bir "Vay canına be!" çıkıyor. Bazılarının ağzından "Hassiktiiir!" çıkarsa da şaşırmam. Çünkü bu yenilir yutulur bir şey değildir.

Şöyle arkanıza yaslanarak bunun ne manaya geldiğini bir düşünün bakalım. Siz, şehirlerarası bir seyahat acentesi olsanız ve bir koltuğu aynı anda 14 kişiye satsanız ne olur? Tabii ne olması gerekiyorsa o olur. Eğer bu işi ülkemizde yapıyorsanız, hemen kaybolmanız gerekir. Yoksa o 14 kişi sizi kaybeder! Gözünüzü açtığınızda kendinizi yoğun bakım ünitesinde bulursunuz. Peki, aynı daireyi 14 kişiye satsanız ne olur? Dolandırıcılıktan hapse girersiniz. Arada, yiyeceğiniz sopalar da cabası. Ama devletten kanuni ayrıcalık almış bir şirket iseniz bunu yapabilirsiniz! Aslında bankaların yaptığı iş basit bir anlatımla bundan ibarettir.

İyi de bankalar bunu nasıl yapabilir? Yapsa da nasıl izah edebilir? İzah etse de bu nasıl kabul edilebilir? Şimdi tek tek bu soruların cevabının verilmesi gerekiyor.

Öncelikle, bankalar bunu nasıl yapıyor?

Bankalar bunu yasal olarak yapıyor. Size böyle bir şey yapmanızı tavsiye etmem. Çünkü sahtekârlıktan tutuklanırsınız. Aynı malı aynı anda 14 farklı kişiye satmak sahtekârlıktır, suçtur.

Peki, yasaları kim yapıyor?

Yasaları, bizim seçtiğimiz milletvekilleri TBMM'de bizim adımıza yapıyorlar. Bir bakıma, yasaları yapan biziz. Şimdi şu garabete bakın. Biz, bütün kişiler için sahtekârlık olarak tanımladığımız bir işlemi, bazı kişiler için sahtekârlık olmaktan çıkarıyoruz. Adeta onlara "Siz sahtekârlık yapabilirsiniz" diyoruz. "Bunu siz yaparsanız suç olmaz" diyoruz. Mekanizması biraz dolambaçlı olsa da yaptığımız aynen budur.

Peki, bankalar bunu nasıl izah ediyorlar?

Eskilerin bir tabiri vardır "Zırva tevil edilmez" diye. Yani, saçma sapan, boş, anlamsız bir düşünceyi veya işlemi açıklamaya, yorumlamaya veya haklı göstermeye çalışmak son derece yanlıştır.

Her şeye rağmen, bankacılar ya da ekonomistler bu işlemleri nasıl açıklıyorlar ona bakalım. Bu konulara değinen makroekonomi kitaplarına baktığımızda, konunun "Kısmi Rezerv", "Para Çarpanı", "Kısmi Bankacılık" başlıkları altında açıklanmaya çalışıldığını görüyoruz. Buna genel olarak Kısmi Rezerv Sistemi de diyebiliriz.

Katbekat Para ve Faiz

Bu sistem, makroekonomi kitaplarında anlatılıyor. Gerçi bazılarında hiç anlatılmıyor ama anlatılanlarda şu şekilde anlatılıyor: Diyelim ki bir şahıs gitti bankaya parasını

yatırdı. Banka, bunun bir kısmını zorunlu karşılık olarak Merkez Bankası'nda tutuyor, kalanını ise kredi olarak müşterilerine verebiliyor. Çünkü ülkemizde bankalar, kendilerine yatırılan mevduatın belli bir yüzdesini yasal olarak Merkez Bankası'nda tutmak zorundadır. Buna "zorunlu karşılıklar" deniyor. Banka, zorunlu karşılıklar dışında kalan miktarı kredi olarak verebilir. Bu krediyi yani parayı alan şahıs da o parayı alışverişte başkalarına verir. Başkaları da o parayı alır yeni bir mevduat olarak bir bankaya yatırırlar. O yeni mevduatın da belli bir kısmı zorunlu karşılık olarak Merkez Bankası'nda tutulur ve kalan kısım yine kredi olarak verilebilir. Bu işlemler böyle sürer gider. Aynı mevduat üzerinden katbekat para yaratılmış olur. Burada ifade edildiği şekliyle, katbekat para yaratmanın da bir sınırı vardır. Bu şekilde kaç kat para yaratılacağını, matematikte geometrik dizileri çalışanlar hesaplayabilir. Ama siz bunun matematiğine çok takılmayın, birazdan okuyacaklarınızın hiçbir şekilde matematikte yeri olmadığını anlayacaksınız.

Şimdi bu anlatılan kısmın daha iyi anlaşılması için, işlemleri yine basit bir şekilde sayısallaştıralım. Örneğin Ahmet bankaya 100 lira yatırdı. Burada zorunlu karşılık oranının %10 olduğunu kabul edelim. Banka da Ahmet'e, bankada 100 lirası olduğunu gösteren bir hesap cüzdanı verdi. Sonra banka, o 100 liranın 10 lirasını zorunlu karşılık olarak Merkez Bankası'na yatırdı. Kalan 90 lirayı müşterilerine kredi olarak verdi. Diyelim ki 90 lirayı Behçet kredi olarak bankadan aldı. Alışveriş yaptı ve 90 lira Can'a geçti. Can da gitti o 90 lirayı bankaya yatırdı. Banka Can'a, bankada 90 lirası olduğunu gösteren bir hesap cüzdanı verdi. Sonra banka, 90 liranın %10'u olan 9 lirayı Merkez Bankası'na yatırdı ve kalan 81 lirayı kredi olarak Demet'e verdi. Böylelikle, aynı 100

liraya karşılık hem Ahmet'e "Bankamızda 100 lirası vardır" diyen hem de Can'a "Bankamızda 90 lirası vardır" diyen hesap cüzdanları vermiş oldu. Bu işlemler, aynı düzen içinde böyle devam eder gider. Aynı 100 lira, 90, 81, 72,9 ... şeklinde azalarak devreder. Ama aynı 100 liraya karşılık mevduat da 100, 190, 271, 343,9 ... olarak artmaya devam eder.

Peki, bu artış ya da azalış nereye kadar gider?

Bunu matematiksel olarak geometrik dizilerle hesaplamak mümkündür. Dediğim gibi, bu hesaplara fazla takılmayın. Ama isterseniz makroekonomi kitaplarında bulabilirsiniz. Bu anlatım, Kısmi Rezerv'in kitaplara yansıyan adeta resmi anlatımıdır. Bunlar anlatılırken, bankaların para yaratmadığı, sadece aracı kurumlar olduğu ve bir bütün olarak hareket ettiği de ifade edilir.

Ancak ekonomi kitaplarında bulamayacağınız, göremeyeceğiniz çok başka şeyler de var. Gelin şimdi görünmez edilen kısımlara da bakalım.

Bankalarda yapılan yüz milyonlarca işlemler tek tek takip edilmediği için banka iki "ayrıcalıklı" operasyon daha yürütür. Birincisi, zorunlu karşılıklar ile ilgilidir. İkincisi ise bilançolar ile ilgilidir. Önce zorunlu karşılıklar ile ilgili olanı anlatalım.

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, banka kendisine gelen mevduatın belli bir oranını zorunlu karşılık olarak Merkez Bankası'na yatırır. Yani banka, kendisine yatırılan 100 liralık mevduatın 10 lirasını Merkez Bankası'na yatırır. Tersten okursak, Merkez Bankası'na 10 lira yatıran banka, bana 100 liralık mevduat yatırıldı demiş olur.

Peki, kendisine gelen 100 liranın tamamını Merkez Bankası'na zorunlu karşılık olarak yatırırsa ne olur? Bunu nasıl yorumlayacağız?

Merkez Bankası, kendisine 100 lira zorunlu karşılık yatıran bankaya 1000 liralık mevduat yatırıldı olarak kabul eder. 50 lira zorunlu karşılık yatırsa, banka 500 liralık mevduat topladı olarak kabul eder.

Bakınız, diyelim ki banka kendisine gelen paraları Merkez Bankası'na zorunlu karşılık olarak sürekli yatırdı. Acaba, üç beş döngü sonrasında kendisinde ne kadar mevduat potansiyeli oluşturabilir? Yüz, bin, on bin, yüz bin, bir milyon!...

Diyeceksiniz ki, "Eee, ne olmuş?"

Ne mi olmuş?!

Birincisi, banka istediği miktarda istediği zaman kredi yaratabiliyor. Bu durum onun açık ispatı. Çünkü kısmi rezerv uygulamasını tersinden çalıştırabiliyor! Bu takdirde, gelen 100 lira için azalan bir şekilde para çarpanı hesabı tamamen ortadan kalkmış oluyor. Yani geometrik diziler ile hesap yapmamız tamamen yalan oluyor. Bir aldatmacadan ibaret oluyor. Daha ne olsun!

İşte şimdi tam bu noktada, bilançolar ile ilgili olan, ikinci operasyonun da bilinmesi gerekir.

Şimdi banka, bir şahsa borç para verdiği zaman yani kredi açtığı zaman, o şahsa aynı zamanda bir mevduat hesabı açıyor. O krediyi, şahsın mevduat hesabına indiriyor. Şahsın mevduat hesabında, borç aldığı miktar kadar parası gözüküyor. Diğer bir ifade ile bir şahsın, bankada kredi başvurusu kabul edildiği anda, banka o şahsa bir mevduat hesabı açıyor. Sonra o kredi miktarını o şahsın mevduatına yazıyor. Yani bize şunu demiş oluyor: Bu şahıs bana bu miktarda mevduat yatırdı!

Anlatım biraz karışık oldu ise yine bir örnek ile basitleştirip, sayısallaştırarak anlatalım.

Diyelim ki Ahmet'in hiç parası yok. Bir bankaya gitti, 100.000 lira kredi aldı ve kredi anlaşmasının altına imzasını attı. Banka hemen Ahmet'e bir mevduat hesabı açıp, o hesaba 100.000 lira yazıyor. Ahmet'e de, hesabında 100.000 TL olduğunu gösteren bir hesap cüzdanı veriyor.

Şimdi banka, bu işlemi yaparak bize ne demiş oluyor?

Bize, Ahmet bana 100.000 lira yatırdı demiş oluyor. Bu 100.000 liralık "güya yeni" mevduata karşılık da kendisinde var olan 10.000 lirayı zorunlu karşılık olarak Merkez Bankası'na yatırıyor.

Bankanın bu işlem sonucu bilançosuna baktığınızda siz şunları görüyorsunuz: Aktifleri 100.000 TL artmış, çünkü Ahmet'ten 100.000 TL mevduat aldı. Pasifleri de 100.000 TL artmış çünkü Ahmet'e 100.000 TL kredi verdi. Yani Ahmet'e kredi miktarı kadar parayı ödeme yükümlülüğü var. Sakın bu işlemler esnasında ipotek edilen ev, arsa, araba vb. gibi kıymetler sizin aklınızı karıştırmasın. Bu teminatlar olmasa da bu işlemler yapılabiliyor. Teminatlar, bankanın havadan yarattığı parayı işletebileceğinden endişe ettiği kişilerden alınıyor. Yoksa bankalar, çek karşılığı ya da proje karşılığı da kredi verebiliyor.

Özetle sorarsak, şimdi bu durumda ne oldu?

Ahmet'te hiç para yoktu. Banka ona vereceği 100.000 TL'yi bir hokus pokus ile yaratıverdi. Bankanın bilançosunda da hiçbir sıkıntı gözükmüyor. Her şey yerli yerinde! Mevcut sistem bankalara bunları yapma ayrıcalığı veriyor.

Şimdi de ağzınızdan çok daha kocaman bir "Vay vay vay!" çıktığını duyar gibiyim. Evet, banka kredi verdiği anda, havadan o kadar parayı bir kalemde yaratıyor. Bu, dehşet bir ayrıcalık ya da yetki! Ne derseniz deyin. İşte bu yetkiyi elinde bulunduran için her şeyi elinde bulunduruyor ya da

kontrol ediyor diyebiliriz. Tıpkı, Rothschild, Rockefeller ya da Wilson'un dediği gibi. Bu güç kimin elinde ise, kanunları kimin yaptığının hiçbir önemi yoktur.

Şimdi, ayrı ayrı ifade etmiş olduğumuz bu iki döngüyü bir sistematik içinde birlikte ifade edelim. Merkez Bankası özel bir şirket olarak kuruluyor. Ülkede kullanılan parayı basma ve dolaşıma sokma ayrıcalığı alıyor. Bastığı her banknotu (parayı) piyasaya borç olarak veriyor. Kısacası Merkez Bankası para yaratıyor ve satıyor. Bankalar da bu parayı kısmi rezerv ayrıcalığı kisvesi altında katbekat artırıyor. Yani kayıtlarında para yaratıyor. Ülkemizde şimdilik, Merkez Bankası'nın yarattığı paranın 14-15 katını bankalar havadan yaratıyor. Çünkü banka, kredi (borç) verdiği anda, o kredi miktarı parayı havadan yaratıyor. Yani ikili bir sistem iç içe çalışıyor.

Ne ironiktir ki, bu sistemi aslında bizler kendimiz kurduk. Bütün bunlar yasalar çerçevesinde yapılıyor. Yasaları yapanlar da bizim oylarımızla seçilen milletvekilleri. Dolayısıyla şikâyet ettiğimiz elbiseyi biz kendimiz diktirmiş oluyoruz. Ancak yasama dönemleri, borçlanma dönemlerine nazaran çok kısa olduğu için yasayı yapanların uygulamayı görme ve denetleme şansları olmuyor. Birkaç dönem sonra seçilen yeni milletvekilleri de karşılarında yasayı değil teamül haline dönüşmüş olan uygulamaları buluyorlar. Bu durumu sorgulamıyorlar veya ilgi alanları dışında kaldığı için araştırmak akıllarına gelmiyor.

Aslında mesele gayet basit. Biri, parayı havadan yaratıyor borç olarak veriyor, diğeri de onu havadan yaratarak kayıtlarında katbekat fazla gösteriyor! Şişiriyor. En acısı, bütün bunların yapılmasına biz izin veriyoruz. İşte içinde bulunduğumuz para-kredi sisteminin özü ve temeli budur.

Hemen, "Peki dünyada bu işler nasıl oluyor?" dediğinizi duyar gibiyim.

Bu durum sadece Türkiye için geçerli değil elbette. Hemen hemen bütün dünyada mekanizma bu şekilde oluşturulmuş. Muhteşem bir sömürü çarkı tıkır tıkır işliyor. Ben diyeyim sömürü zulüm çarkı siz deyin para-kredi mekanizması. Bir şey fark etmiyor. Onlar bildiklerini okuyor.

Tabii bizim esas araştırma sorumuzu unutmamamız lazım. Bu konuya niçin girdik? Acaba, dedik, içinde bulunduğumuz para-kredi sistemi nasıl çalışıyor? Bu sistemin çalışması, meşhur banker elitlerin işlerine gelecek şekilde midir? Yani çalışma şekilleri öyle tasarlanmış olabilir ki bizleri sömürmeleri için mekanizmanın başında şahsen durmalarına gerek yoktur! Doğalgaz şebekesi örneğini verdik. İşte bunun için bu konuya girdik.

Ülkemizde işleyen bu mekanizma tek başına bizim araştırma sorularımıza cevap vermiyor. Ama dünya çapında baktığımızda bir şeyler görmeye başlıyoruz. Bunun için İsviçre'ye kadar uzanmamız gerekiyor.

Bu mekanizmanın benzeri, bire bir olmasa da, bir üst seviyede ülkeler arasında çalışmaktadır. Bu işlemlerde Uluslararası Ödemeler Bankası (Bank for International Settlement) önemli bir rol üstlenmektedir.

1930 yılında İsviçre'nin Basel şehrinde kurulan Uluslararası Ödemeler Bankası, "merkez bankalarının merkez bankası" olarak da anılmaktadır. Türkiye'nin de aralarında bulunduğu yaklaşık 60 üye ülkesi var. Bu banka, üye ülkelerin merkez bankalarının rezerv politikalarını koordine etmektedir. Aynı zamanda, merkez bankaları arası para transferlerinde de aracı olmaktadır. Üye ülkelerin merkez bankaları, kendi ülke yöneticilerinden çok daha fazla bu bankanın tavsiyelerine dikkat

etmektedir. Rezerv politikalarında, onun koyduğu kurallara göre hareket etmektedir. Aksi takdirde, sistem o merkez bankasının maliyetlerini artıracak şekilde çalışır. Yani sistem o şekilde tasarlanmıştır ki siz onların istediklerini "başarılı bir finans yönetimi" olarak seve seve yaparsınız.

Bir ülkenin devlet ya da hükümet başkanı "merkez bankası rezervlerimiz artıyor ya da azalıyor" diye sevinebilir ya da üzülebilir. Ancak bütün bu işlemler, İsviçre'nin Basel şehrinde belirleniyor. Hangi liderin anasını ağlatacaklar ve hangisininkini güldürecekler, orada belirliyorlar. Ve bunların tamamı sır olarak kalıyor.

Peki, onlar kimler? Bu işi kimler yapıyor?

Haydi gelin biraz daha yakından bakalım.

Bu bankanın Ekonomi Danışma Kurulu (Economic Consultative Committee) düzenli olarak toplanır ve toplantıya dünyanın en güçlü ülkelerinin merkez bankası başkanları katılırlar. Gerçekte bunlar, küresel finans elitlerin temsilcileridirler. Bu toplantılarda protokol ya da kayıt yoktur. Her şey en açık bir şekilde konuşularak bir karara varılır. Konuşulanlar dışarıda asla paylaşılmaz. Gerekirse, birbirlerine kriptolu mesajlarla yazışabilirler. Yazışmalarını ya da posta gönderilerini büyükelçilikler üzerinden yaparlarsa, bu gönderiler asla açılmaz. Banka vergiden muaftır. Böylelikle aslında ne yaptığının bilinmesi de mümkün olmaz. Zaten bankanın varlıkları hukuken sorgulanamaz. Çalışanların ücretleri oldukça dolgundur. Çalışanların çeşitli ayrıcalıkları da vardır. Burada üye ülkelerin ne kadar para üreteceklerinin kararı da verilir.

Tabii bütün bu kararlar öyle bir sistematik içerisinde verilir ki siz asla bunu bir emir komuta zinciri olarak algılamazsınız. Normal olarak, uluslararası sistemde başarılı ekonomi

yönetimi yapabilmek için seve seve uygulamaya çalıştığınız kurallar olarak algılarsınız.

Kısacası, küresel finans sisteminin her kademesi sıkı bir şekilde örülmüş bir örümcek ağı gibidir. Bütün dünyayı sarmış durumdadır. Sistematik olarak yapılanların "başarılı bir ekonomi yönetimi" olarak algılanması için de akademi dünyası elinden geleni yapmaktadır.

Şimdi, bu konuda daha önce sormuş olduğumuz sorumuzu tekrar hatırlatalım. Bankaların katbekat (bizdeki 14-15 kat) para yarattığını gösterince şunları sormuştuk: Bankalar bunu nasıl yapabilir? Yapsa da nasıl izah edebilir? İzah etse de bu nasıl kabul edilebilir?

Bankaların bunları nasıl yaptıklarını anlattık. Yasalar çerçevesinde yapıyorlar. Ancak o yasaların hangi koşullarda ve nasıl çıkarıldığına bakınca, onların gerçekten yasal olup olmadığına dair şüphelerimiz iyice arttı. Nasıl izah ettiklerini de anlattık. Daha doğrusu, nasıl saçmaladıklarını ve anlatılanlar ile uygulamaların nasıl farklı olduğunu anlattık.

Şimdi üzerinde düşünmemiz gereken soru şudur: Bütün bu sistemi ve anlatılanları sade vatandaşlar olarak bizler nasıl kabul edebiliyoruz?

Narkoz

İşte bu çok kritik bir sorudur. Aslında bu sorunun cevabı, daha önce sorduğumuz bir başka sorudur:

Bir şey, çok açık bir şekilde nasıl gizlenir?

Bizler, ekonomi adına bizlere anlatılan bu saçmalıkları nasıl kolaylıkla kabul edebiliyoruz? Bunun cevabı hem çok

basit hem de çok zordur. Gerçekte biz bu kabullere hayatımız boyunca yavaş yavaş sindire sindire ulaştırılıyoruz. Hayat standartlarımız bunları kabul edebileceğimiz şekilde tasarlanıyor. Sonunda kendimizi, bir öğretilmiş çaresizliğin içinde buluyoruz. Çünkü İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana, ekonomi anlayışı kendisini diğer sosyal, politik, ahlaki ve dini olaylardan soyutlayarak çok farklı bir şekilde konumlandırdı. Sürekli olarak oluşturdukları varsayımlarla gerçek problemlere çözüm üretmekten ziyade küresel sömürü çarkının bir perdesi olmaya başladı. Zaten, bir şeyi analiz ederken varsayımlarınız çok artıyorsa, siz gerçeklikten uzaklaşıyorsunuz demektir.

Öncelikle en yanlış varsayım, ekonominin en temel tanımında oluşturuldu. Gerisini artık siz düşünün. Birçok makroekonomi kitabına baktığınızda, ekonominin temel tanımı şu şekilde yapılır:

İnsanın arzu ve istekleri sınırsız, kaynaklar ise sınırlıdır. Ekonomi, sınırlı kaynaklar ile sınırsız arzu ve istekleri yönetme bilimidir!

İşte size "dakka bir gol bir" durumu.

Evet, insanoğlunun arzu ve isteklerinin "sınırsız" olduğu doğrudur. Örneğin güzel ve lezzetli yemeklerden gönlünüzce yemek istersiniz, arabalarınız ve evleriniz olsun istersiniz, güzel elbiseleriniz olsun istersiniz, yeni çıkan her üründen hemen elde etmek istersiniz, eşiniz ile birlikte sabahlara kadar eğlenmek istersiniz... Bu sınırsız istekler karşısında dünyanın kaynakları sınırlı gözükmektedir.

Ancak az önce verilen tanımı kelime anlamı olarak incelediğimizde "arzu ve istekler" ifadesi hayali ve mesnetsiz kavramlar olarak durmaktadır. Arzu ve istekler soyut kavramlardır. Ama kaynakların kısıtlılığı somut bir ifadedir. Bu iki ifadeyi, aynı tanımda karşılaştırma ifadesi olarak kullanmak (eğer

kasıtlı değil ise) çok yanlış bir mantıktır. Soyut bir şeyle, somut bir başka şeyi karşılaştıramazsınız. Yaparsanız, "Dün gece 765 Kg sevindik" gibi bir ifade olur. Doğru olan ise "arzu ve istekler" değil "ihtiyaçlar" kavramının kullanılmasıdır. Çünkü insanoğlunun ihtiyaçları somuttur. Belli ve sınırlıdır. Siz hoşunuza giden bir yemekten arzu ettiğiniz kadar değil "doyuncaya" kadar yersiniz. Fiziksel dayanımınız ölçüsünde eğlenirsiniz. Aynı anda bir araba kullanabilirsiniz ve aynı anda bir evde oturabilirsiniz. Görüldüğü gibi ihtiyaçlar sınırlıdır. Bu durumda, var olan dünya zenginlikleri karşısında ihtiyaçlar kolaylıkla giderilebilecek bir seviyede kalırlar.

Ancak mevcut paradigma öyle demiyor! Bu anlayışla ekonomi, "arzu ve istekler" temeline oturtulduğu anda bizim algılarımız da değişmeye başlıyor. Bütün amacımız daha çok para kazanmak oluyor. Bu algı ile kârımızı artırmanın ya da maliyetlerimizi azaltmanın peşinde koşturup duruyoruz.

Doğal olarak ekonomik faaliyetlerden biri de bu "arzu ve isteklerin" kamçılanması olacaktır. İşte günümüz pazarlama ve reklamcılığının temel mantığı da bu şekilde ortaya çıkıyor. Elinde iki kalemlik ihtiyaç listesi ile büyük marketlere giren bizler genelde 7-8 kalemlik mal ile çıkmıyor muyuz? Çünkü orada, arzu ve isteklerimiz kamçılanıyor! Sadece orada da değil, hemen hemen her yerde.

Bu çerçevede "kazanç" ihtiyaçların giderilmesi olmaktan farklı bir hale dönüşüyor. Çok para kazanmak, daha çok para kazanmak, daha da çok para kazanmak gibi sonu gelmez bir döngü içerisine giriyoruz. Paradan para kazanmayı, doğal bir ekonomik faaliyet olarak algılamaya başlıyoruz. Parayı bir ölçü birimi olmaktan ziyade, alınıp satılabilen bir mal olarak kabul ediyoruz. Temel kabullerimizden dolayı temel sorgulamaları yapamıyoruz. Çünkü bu kabullere adeta iman

ediyoruz. Bunlar, mevcut ekonomi anlayışının bir amentüsü haline getirilmiş.

Bir şey nasıl olur da hem ölçü birimi hem de değer depolama aracı olabilir? Bunu sormuyoruz. Sorgulamıyoruz. Para, zenginliğin tek göstergesi ve ekonomik faaliyetlerin tek motivasyonu haline dönüştüğü için para kazanmak uğruna her türlü insani değerlerimizi ardımıza atabiliyoruz. Paranın olmadığı bir hayat düşünemiyoruz. Paranın bizzat kendisini sorgulamak ise hiç haklımıza gelmiyor. Parayı, hava gibi su gibi bize sunulduğu şekliyle algılıyoruz. Onu elde etmek için neler yapmıyoruz neler...

Peki, bunları sorgulamak istesek, sormak istesek kime ya da kimlere soracağız?

Tabii ki ekonomistlere ya da ekonomi okumuş kişilere.

Onlara yöneldiğimizde ise manzara şudur: Çalıştıkları konuların çoğu toplumu ilgilendirmiyor. Yani çalıştıkları konular, toplumun büyük bir kısmının problemleri ile ilgili değildir. Kendi oluşturdukları fildişi kulelerde, kendilerini tatmin eden çalışmalar ve öneriler üretiyorlar. Statükocu, olaylara mekanik olarak bakan, idealler dünyasına sıkışmış ve günümüz problemlerinin çözümünde âciz kalmış bir insanlar topluluğu ile karşı karşıya geliyoruz. Milli muhasebe hesaplarını tek ekonomik gösterge olarak analiz eden bir topluluk. Refahın yeniden bölüşümü ile ilgilenmeyen, bu konuda çözüm üretemeyen, "Çok çalış senin de olur" mantığı ile hareket eden bir topluluk. İstatistiklere tapar gibi itaat eden, onları tek yöntem olarak gören bir topluluk. Kurdukları matematiksel eşitliklerde tasarrufu, yatırım olarak kabul eden bir topluluk. Tasarruf konusunu birazdan daha da detaylı açıklayacağız. İşte özetle ifade ettiğimiz böyle bir topluluğun mevcut haliyle mevcut problemlere

çözüm bulması neredeyse imkânsızdır. Çünkü bu topluluk, problemin bir parçası haline dönüşmüştür.

Peki, nasıl oluyor da bu hale geliyorlar?

Akademik olarak bu disiplinde, gerek teoride gerekse de uygulamada matematiksel metotların kullanımı artmıştır. Hatta matematiğe boğulmuştur bile diyebiliriz. Böylelikle anlamından uzaklaşmıştır. Tüm dünyada ekonomi biliminin dersleri neredeyse standart hale getirilmiştir. Buralarda anlatılanların büyük bir çoğunluğunun gerçek hayatla ilgisi çok azdır. Bugün dünyanın neresine giderseniz gidin, ekonomi fakültelerinde okutulan dersler hemen hemen aynıdır. Takip edilen önderler, kullanılan yöntemler aynıdır. Üniversitelerde en kolay açılan fakülteler ekonomi fakülteleridir. Hatta sayısal bütün bölümlerde bir makroekonomi dersi vardır. Ülkemizde de üniversitelerdeki ekonomi fakültelerinin yanı sıra, Açık Öğretim Fakültesi'nde de yüz binlerce insan ekonomi bölümlerinde benzer dersleri almaktadırlar. Derslerde okutulan konular da hemen hemen aynı konulardır.

Şimdi bir an düşünün, dünyada yüz milyonlarca insan aynı varsayımlarla aynı dersleri aynı içerikte okuyor ve okutuyor. Bunlar benzer şekilde düşünüyor. Olayları benzer şekilde yorumluyor. Benzer tepkiler veriyor. Neyin olabileceğini neyin olamayacağını aynı kalıplarda öğreniyorlar. Aynı guruların peşinden gidiyorlar. Benzer yaşam standartları için mücadele veriyorlar.

Bu durum, bütün dünyanın topluca uyutulması gibi bir şeydir. Ya da narkozlanması gibi bir şey. Evet, narkozlanmak daha uygun bir kelime. Uykuda olan insanın yanında bir bağırırsınız hemen uyanır. Bir çimdik atmak ya da büyük bir gürültü onu hemen uyandırır. Ama bir insanı narkozlarsanız, artık o insanın kendi kendine uyanması oldukça zordur.

Hele hele sürekli narkozlarsanız, sürekli olarak kendisi üzerinde istediğiniz her şeyi yapabilirsiniz. Üzerinde her türlü ameliyatı gerçekleştirebilirsiniz. Kolunu bacağını kesebilirsiniz, tipini, şeklini şemailini değiştirebilirsiniz. Size hiç tepki vermez. Narkozlanmak demek bu demektir.

Şimdi adeta böyle bir durumla karşı karşıyayız. Yüz milyonlarca narkozlanmış insan. Eksik yanlış birçok ekonomi varsayımlarını, doktrinlerini, tezlerini gayet normal ve doğalmış gibi karşılıyor. Siz sorguladığınız zaman sizi garipsiyor. Hatta sizinle mücadele ediyor. Bazılarını ikna ediyorsunuz, ancak bunlar tekrar kendi alanlarına döndükleri zaman, yine kısa zamanda narkozun etkisi ile eski haline dönüveriyor. Hayret etmemek mümkün değil.

Bu topluluğun hali, Çinli köylülerin haline benziyor. Çin demiryolu şirketi, bir köyün yakınından geçecek hatta çalıştırmak üzere işçi arıyor. Köylüler pek çalışmak istemeseler de biraz devlet baskısı ile çalışmak zorunda kalıyorlar. Çünkü köylülerin gözünde yapılan iş, iki tane demiri yan yana koymaktan ibarettir. Hayatlarında hiç tren görmemiş ve bütün zihni kodlarını geleneksel taşıma ile oluşturmuş olan köylüler, demiryolunun ne işe yarayacağını anlamakta zorlanırlar. Şirketin mühendisi, köylüleri meydana toplayıp onları çalışmaya ikna etmek için uzun uzun demiryolunun faydalarını anlatır. Konuşmasının sonunda şu soruyu sorar: "Bugün, buradan Şanghay'a kaç günde gidiyorsunuz?" Köylüler, yolun 30 gün sürdüğünü söylerler. Mühendis de hemen gururla, "Hah işte, bu demiryolunun üzerinden geçecek trenle, bir günde gideceksiniz" der. Mühendis, bu örneğin köylüler üzerinde çok etkili olacağını düşünür. Onların yüzlerinde bir çeşit sevinç ifadesi bekler. Ancak toplulukta

bir mırıldanma, bir uğultu ve yüzlerde bir şaşkınlık oluşur. Mühendis "Ne oldu ki?" diye sorar. Köylülerden biri el kaldırarak, soruya soru ile cevap verir: "Peki, kalan 29 günde ne yapacağız?" Evet işte, zihni alışkanlık ya da eski paradigma böyle bir şeydir. Zihninde, Şanghay yolu için 30 gün ayıran birine, yol bir gün sürecek deyince, kalan 29 günün ne olacağını da izah etmelisiniz. Her sistem bir bütündür ve yapacağınız her değişikliğin, bütünü nasıl etkilediğini de göstermek zorundasınız. Yoksa, siz ne derseniz deyin, zihinleri fethetmeden kitleleri yönetemez ya da yönlendiremezsiniz.

Sanırım konu oldukça dağıldı. Bizim de bütünü kaçırmamamız lazım. Şimdi yavaş yavaş, parçaları yerine dizerek büyük resmi görmeye başlayabiliriz.

***

İlk dönemde, kabaca İkinci Dünya Savaşı'na kadar, meşhur banker aileler merkez bankalarını temlik etmişlerdi. Yani merkez bankalarının büyük pay sahipleri idiler. Ancak bunu aynı şekilde sürdürmeleri mümkün değildi. Bilim, teknoloji ve iletişimdeki gelişmeler onları bir şekilde açığa çıkarır ve sorgulanmalarına sebep olurdu. Bunu rahatlıkla öngörebiliyorlardı. Onun için başka bir şey düşünmeleri gerekiyordu. İstedikleri şey, ülkeleri kendilerine sürekli borçlandırmak ve sürekli olarak o borçlar karşılığında onlardan faiz gelirleri almak.

Yeni dönemde, doğrudan sahiplenmek yerine, farklı bir mekanizma ile bu isteklerini yerine getirdiler. Hem ortada görünmemiş oluyorlar hem de para-kredi sisteminin ana hissedarlarıymış gibi paylarını alıyorlar. İşte, az önce anlattığımız

sistem böyle bir amaca hizmet ediyor. Bütün ülkeler borçlanıyor. Borç demek faiz ödemesi demektir. Bütün ülkeler, sistemde faiz ödemesi yapıyor. Tepede küçük bir küresel finans elit var ancak aşağılara kadar küresel bir finans karteli oluşturulmuş. Bu kartel, parayı tekelinde tutuyor ve parayı kullanan herkesten payını alıyor. Yani mevcut sistemden nasiplenen büyük bir kitle var. Ama bu sistemi titizlikle ayakta tutan ve sistemin sahibi olarak hareket eden küçük bir küresel finans elitler grubu var. Ekonomi finans eğitimi de bunların kontrolünde. Bir insan bu çarklarda eğitilince, küresel finans kapitalin yaptıklarını normal ve doğru buluyor. Bu "öğretilmiş"ler, ciddi sorunlar karşısında "çaresiz" kalıyorlar. Biz bunlara öğretilmiş çaresizler diyoruz.

Mevcut ekonomi finans öğrenenleri, önce, ülkelerinde tasarruf açığı olduğuna inandırıyorlar. Buna inanmayacak bir lider çıkarsa, onun danışacağı en iyi ekonomist bile ülkede tasarruf açığı olduğunu söyleyecektir. Türkiye'de de ekonomiden sorumlu bakan bizim tasarruf açığımız olduğundan bahseder. Sadece o değil, bütün ekonomi bürokrasisi de aynı telden çalar!

Peki, bu nasıl oluyor?

Anlatıma devam edelim.

Makroekonomi kitaplarında tasarruf-yatırım dengesi anlatılır. Piyasada tam rekabet koşulları oluştuğunda, er geç tasarrufların yatırımlara eşit olacağı varsayılır. Tabii burada örtülü olarak size dayatılan, "tam rekabet" koşullarını oluşturmanızdır. Aynı zamanda, tasarrufların faiz oranının bir fonksiyonu olduğu anlatılır. Faizler yükseldikçe, tasarruf miktarlarının da artacağından bahsedilir.

Şimdi birlikte düşünelim bakalım. Burada, faiz artışının gerekliliğinden bahsediyor. Yani "Siz aldığınız borçlara

karşılık daha fazla faiz öderseniz bu sizin iyiliğinize olan bir şeydir" demeye getiriyor. Çünkü böyle bir durumda sizin tasarruflarınız artacak. Ee, tasarruf da yatırım olduğu için, sizin yatırımlarınız da artmış olacak!

Bunu da şöyle izah ediyor: Tüketici, gelirinin tamamını hemen bugün tüketmek eğilimindedir. Tüketimini daha da ileri dönemlere atması ve tasarrufta bulunması için tüketiciye mutlaka bir prim yani faiz ödemek gerekir. Hiç prim yani faiz ödenmezse tüketici, gelirinin tamamını hemen bugün tüketecektir.

Kısacası, bize deniyor ki bizler ekonomi çarkını çevirebilmek için faiz almak ya da vermek mecburiyetindeyiz.

Dolayısıyla, şimdi senaryo şöyle gelişiyor:

Baştaki idareci "Yatırım yapmamız lazım" diyor.

Etrafındaki ekonomistler "Yatırım, tasarrufa eşittir" diyorlar. Bunu, öğretildikleri kitaplardan bölümlerle destekleyerek bir güzel (!) izah ediyorlar.

Neticede idareci, "Yatırım yapmamız lazım" ifadesini "Bizim tasarruf açığımız var" ifadesi ile değiştirdikten sonra gerisi adım adım geliyor.

İdareci "Bu durumda para basalım" dese, o da olmaz. Çünkü merkez bankaları bağımsız bir mekanizma ile mistik bir havada kuruluyor. Kendi merkez bankasından para alamayan ya da ona para bastıramayan idareci, sonunda, "Ülkemizin tasarruf açığı var" ifadesine gönülden inanmaya başlıyor.

Ondan sonra da ver elini Amerika Avrupa. Zaten ekonomi kitapları "tasarruf fazlası olan ülkelerin", "tasarruf açığı olan ülkelere" nasıl borç verebildiklerini detaylı olarak anlatıyor. Ülkenin idarecileri de gidip paşa paşa borçlanmaya başlıyorlar.

Bu arada kimsenin aklına bu temel kabulleri sorgulamak gelmiyor. Gırtlağına kadar borçlu olan ülkelerde, tasarruf fazlasının nasıl olabileceği sorgulanmıyor. Bu arada borçlanmalar da başlamış oluyor.

Tabii garabet bu kadarla da bitmiyor. Diyelim ki ülkemiz ABD doları cinsinden borç para aldı. Peki, biz ne yapacağız doları?

Bakkal, manav, kasapta dolar geçmiyor ki. Hah işte ekonomistler, bu dolarların Merkez Bankası'nda tutulması gerektiğini ve bu dolarlara karşılık ancak Türk lirası basabileceğimizi söylüyorlar. Zaten milyonlarca insan, aldıkları ekonomi eğitimi gereği bu mekanizmanın gönüllü destekçisidirler!

Ama ABD doları ABD hükümetinin değil ki. ABD doları, bir avuç bankerin kurduğu Federal Rezerv Sistemi'nin bir malıdır. Yani, ABD vatandaşlarının kenara ayırdığı tasarruflar bize borç olarak verilmiyor. Bir avuç banker, havadan yarattıkları paralarını bize borç olarak veriyor. Biz de zannediyoruz ki "tasarruf fazlası olan Amerika" bize tasarruflarını aktarıyor. Gerçekte yok böyle bir hikâye. Sadece ekonomi kitaplarında, okuyucuları narkozlamak için yazılıyor bunlar.

Üçkâğıt Operasyonu

Şimdi gelelim bu paranın akışına. Gelen para Merkez Bankası döviz rezervi olarak tutuluyor ve buna mukabil Türk lirası basılarak piyasaya dolaşıma sürülüyor.

Burasını iyi düşünürsek, aslında olan nedir?

Aslında bir bakıma, bu mekanizmadan dolayı, Federal Rezerv Sistemi sahipleri olan bir avuç banker bizim merkez bankamızın hissedarı olmuş oluyor.

Bu kadar mı? Hayır efendim. Meseleyi ilmik ilmik çözmek gerekiyor.

Peki, dolar olarak gelen para Merkez Bankası kasalarında mı bekliyor?

Elbette hayır. Ne olur ne olmaz onun da bizden alınması gerekiyor. Belki nakit olarak kullanmaya kalkarız. Boşu boşuna kasada duracağına kısa vadeli döngülerle kullanmaya kalkarız. Kısmi rezerv mekanizmasının nasıl işletildiğini anlattık. Bu dolarlar kasamızda dururken, aynı mekanizma ile kullanma riskimiz de olabilir! Bunun için, bu para bizden geri alınıyor.

Peki, bu para bizden nasıl geri alınıyor?

Bu para bizden ABD devlet tahvilleri vasıtası ile geri alınıyor. Yani artık kasamızda dolar da yok. Sadece ABD devlet tahvilleri var. Tabii yakın zamana kadar bunlar fiziksel olarak vardı. Ama şimdi o da yok. Sadece devlet tahvil rakamları var. Yani kasalarımız boş. Ama biz, aldığımız borçlara karşılık her ay tıkır tıkır faiz ödemelerimizi sürdürüyoruz.

Tabii, sömürü bu kadarla da bitmiyor. Bu anlattıklarımız sömürünün ana omurgası. Küresel bağlantı noktası. Ülke içindeki mekanizma da tıkır tıkır sömürüyü devam ettiriyor. Ekonomide bize tam rekabet koşulları dayatıldığı için, biz de tam rekabet edeceğiz diye ticari sınırlarımızı ve düzenlemelerimizi uluslararası mekanizmalara göre yapıyoruz. Sermaye giriş ve çıkışını serbest hale getiriyoruz. Böylelikle küresel bankerler ve onların yerli acenteleri çalışmalarını rahatlıkla sürdürüyorlar.

İsterseniz mekanizmayı şöyle bir özetleyelim:

Önce tasarruf açığımızın olduğuna inandırılıyoruz. Sonra özel Federal Rezerv Sistemi sahiplerinden borç alıyoruz. O borca karşılık Türk lirası basıyoruz. Bastığımız bu paraları

faiz karşılığında bankalara veriyoruz. Bankalar da bu paraları rakamsal olarak katbekat artırarak faiz karşılığında müşterilerine veriyorlar. Müşteriler aldıkları bu paralarla üretim yapıyorlar. Faizler masraflara yazıldığı için vatandaşın aldığı her malda bu masraflar da ödenmiş oluyor. İşte size sömürü zinciri. Bakla bakla başımıza bela gibi örülmüş. Her baklada, öğretilmiş çaresizler olan ekonomistlerin payı büyük. Narkozlandıkları için sorgulama yapamıyorlar. Sonunda sıkıntıyı en alttakiler çekiyor.

En alttan itibaren geri besleme zinciri de şu şekilde çalışıyor: Vatandaşlar, aldığı her mal veya hizmetin bedelini ödediğinde fiyatın içindeki faizi de ödemiş oluyor. Bu faizleri toplayan üretici, aldığı krediyi faiziyle birlikte bankaya geri ödüyor. Bankalar, Merkez Bankası'ndan aldıkları parayı faiziyle birlikte geri ödüyor. Merkez bankaları da döviz olarak alınan krediyi faiziyle birlikte geri ödüyor. İşte mekanizma ana hatları ile bu. Ancak onlarca ek ödeme hatları da yapılmış. Hepsine birlikte baktığınızda karmakarışık ve anlaşılması zor bir yapı görüyorsunuz. Dolayısıyla da anlamak için uğraşmıyorsunuz. Siz biz uğraşmadığımız için de sistem tıkır tıkır işleyip hepimizi sömürüyor. Bu sömürüde de onlarca araç kullanıyor. Şimdi bu araçlara iki örnek verelim.

Örneğin, devlet tahvilleri. Devlet, Merkez Bankası'ndan doğrudan para alamadığı için serbest (!) piyasadan para arıyor. Bunun için de uzun vadeli döviz cinsinden tahvil basıyor. Bu tahvilleri vererek uluslararası para piyasalarından borç para alıyor. Bu borç diyelim ki dolar cinsinden borç. İşte tekrar özel bir şirket olan Federal Rezerv Sistemi'nden borç almış oluyoruz! Bir avuç banker yine bize ortak olmuş oluyor. Şu sıralarda 30 yıllık 40 yıllık vadelerle borç alıyoruz. Peki, 40 yıl sonra bu borçları alma kararı verenler ortada kalır mı?

Hayır. O zaman ne olacak? Bu kararı verenlerin torunları büyük borçlar altında inim inim inleyecekler. Büyük büyükbabalarına da lanet okuyacaklar. Tabii bu işin başka bir yönü daha var. Bizler uzun vadeli borçlar alarak daha doğmamış çocuklarımızı borç altına sokmuş oluyoruz. Acaba, buna hakkımız var mı? Onların bu borç alma kararında hiçbir etkileri yokken, geri ödemeden niçin sorumlu olsunlar?

Bir başka örnek de şudur: Bu mekanizma sadece bir avuç uluslararası bankere çalışmıyor. Bunların yerli işbirlikçileri ya da acenteleri gibi çalışan rantiyeciler de oluyor. Onlar da bir şekilde bu mekanizmadan faydalanıyorlar. Yüzlerce özel banka, ayrıcalıklı kanunlarla havadan para yaratarak borç veriyor ve uzun vadelerle bu borçların faizlerini topluyorlar. Tabii ülkemizdeki durum daha da feci. Çünkü yerli bankaların yanı sıra, bir o kadar da yabancı banka var. Bunlar, mahkûm edildiğimiz mevcut mekanizma ile havadan para yaratıp her türlü işimizde bize ortak oluyorlar. Böylelikle paylarını alıyorlar.

Dolar üzerinden, çeşitli şekillerde çok borç alıyoruz. Diyeceksiniz ki, "Yahu bu kadar doları biz nereden bulacağız da geri ödeyeceğiz? Dolarları biz basmıyoruz ki." Hah işte tam burada ekonomistler bize çözümü sunuyorlar. İhracat yaparak dolar kazanmamızı istiyorlar. Biz de deli gibi ihracat yaparak dolar kazanacağız ve bu aldığımız borçları geri ödeyeceğiz. Onun için de her yerde bir ihracat seferberliği görüyoruz.

Şimdi tam bu noktada hatırlamamız gereken bir başka husus daha var. Bu durumda olan tek ülke biz değiliz ki. Başka ülkeler de borçlu ve onlara da "İhracat yapın" baskısı var. O zaman bu borçlu ülkeler ihracat pazarlarını kazanabilmek için kendi aralarında çılgınca rekabet ediyorlar. Bu durum gelişmiş ya da parasını borç olarak kullandığımız ülkelerin

işine yarıyor. Bu şekilde de hem emeğimiz sömürülüyor hem de kaynaklarımız yurtdışına aktarılıyor. Dahası, bütün bu üretimi yaparken oluşan pislik ve çevre kirliliği bizim sırtımızda kambur olarak kalıyor.

Ne dediniz? Çevre kirliliğine karşı çeşitli projeler mi yapmamız gerekiyor? Hadi o zaman. Yine borç bulalım ve proje yapalım. İşte size yeni bir borçlanma döngüsü fırsatı! Borç borç borç... Bütün mekanizma borca dayandırılmış. Sistem, Borca Dayalı Para Sistemi. Borç varsa para var, borç yoksa para yok. Ne kadar çok borç, o kadar çok iş. Veya ne kadar çok iş, o kadar çok borç.

"Borç yiğidin kamçısıdır" mı dediniz?

Hayır. Bu artık kamçı değil, idam sehpasındaki yağlı urganımız olmuş. Sehpaya tekme atılmasın, hayatta kalalım diye kendimizi kasıp duruyoruz. Bırakırsak ölürüz korkusu ile binlerce kez ölüyoruz. Korkudan ölüyoruz. Ama sistem gayet basit kurgulanmış: Borca Dayalı Para Sistemi. Narkoz da sağlam verilmiş; başka alternatif yok!

Bu sorgulamalarımız neticesinde başka bir direniş şekliyle de karşılaşıyoruz. Bütün bu sistemi anlayanlar, gözlerinde o kadar çok büyütüyorlar ki hayret etmemek mümkün değil. Sanki yenilmez, yitmez, bitmez, her şeye her yere hâkim olmuş bir varlık gibi algılıyorlar. Halbuki sistemin temeli, bizim kabullerimiz üzerine kurulmuş. Korktuğumuz şey, bizim kabulümüz. Ne ilginç değil mi? Bizim çocuklar hayaletten çok korkarlardı. Bunu anlar anlamaz onlara korktukları şeyi, kendi zihinlerinde kendilerinin ürettiklerini anlattım. Bakın dedim, adı bile hayalet! Yani, hayal et. Sen önce hayal ediyorsun, sonra hayalindeki şeyden korkuyorsun. Bu çok anlamsız bir korku.

Peki, öyle ha deyince bu sistem değişir mi?

Elbette değişir. Tabii, bazı ön çalışmaları yaptıktan sonra. Bunlar da öyle uzun uzun beklenilerek yapılacak çalışmalar değildir. Kanunları değiştirerek bütün sistemi değiştirirsiniz. Ön çalışmaların uzunluğu ya da kısalığını, kanunları değiştirme gücünüz belirler. Eğer kanunları tek başınıza değiştirebilecek güce sahip iseniz, hiçbir mazeret üretemezsiniz. Çünkü küresel finans elitler başkalarına yaptırdıkları kanunlarla sizi bağlamışlar. İşin özü budur.

Bu sistem değişir ve değişim toplumda kimseye zarar vermez. Tam tersine, faydalı ve adil bir bölüşüme de sebep olacağı için herkes tarafından memnuniyetle karşılanır. Ancak, küresel finans elitlerin ya da para-kredi üzerinden kartel oluşturmuş olanların hoşlarına gitmeyecektir. Onların bir direnişi ve mücadelesi olacaktır. Ancak onların direnişi de sizin temel kabulleriniz üzerinden olacaktır. Yani işin sonu dönüp dolaşıp yine vatandaşın ya da milletin kararlılığına kalıyor. Onların bir an önce uyanmasına ve bilinçlenmesine kalıyor.

***

Evet. Dönüp dolaşıp yine aynı noktaya geliyoruz. Yeniden temel sorgulamamıza dönebiliriz. Kafamıza takılan temel sorunun cevabını aramaya!

Dünyada hemen hemen her türlü akımla çalışmayı beceren ABD ve küresel elitler, Erbakan'dan niçin rahatsız oldu? Erbakan ne yaptı da daha iktidarının üçüncü ayında ABD kendisine karşı şiddetli bir tavır aldı ve devirmek için planlarına başladı? Erbakan'ın günahı neydi?

Galiba cevabını bulduk. Cevap, küresel elitlerin son 70 yılda oluşturduğu küresel finans kapital mekanizmasında yatıyor. Cevap, burada anlattığımız borca dayalı para sisteminde.

Bir avuç banker aile, size borcu doğrudan kendileri vermiyor. Ya da gelip sizin merkez bankanıza veya bankalarınıza doğrudan hissedar olmuyor. Ancak öyle bir mekanizma kurmuşlar ki sizler koşa koşa gidip onları kendi ülkenize davet ediyorsunuz. Size borç para vermeleri için yalvarıyorsunuz. Her türlü işinize hissedar ediyorsunuz. Ve bunlar olunca da kendinizi başarılı olarak kabul ediyorsunuz! Çünkü öyle olduğuna inandırıldınız. Öğretildiğiniz paradigma size başarılı olduğunuzu telkin ediyor. Başarınızı ödüllendiriyorsunuz.

Erbakan ise, bu küresel kurgunun dışına çıkmaya kalktı. Dolar imparatorluğunu yıkıp, yerine ortak bir ölçü birimi hayali ile işe başladı. Ekonomistleri narkozlayan paradigmayı değiştirmek için de ülkedeki Müslümanlara faizin kötülüğünü anlattı. Faiz alışveriş gibi değildir dedi. Faiz Allah ve Peygamber'le savaş etmektir dedi. İşte bu hayal bile küresel finans elitleri ve yerel işbirlikçilerini korkutmaya yetti. Hemen değişik bahanelerle "Erbakan'ın hakkından gelme" operasyonunu başlattılar.

Aslında olaya biraz daha detaylı bakarsak, mesele Erbakan meselesi de değildi. Erbakan ne ilkti ne de son olacaktı. Mesele, içinde bulunduğumuz coğrafyada Türklerin bir Osmanlı gibi, bir Selçuklu gibi kendi inançlarına dayanarak yeniden ayağa kalkma meselesiydi. Kendi ekonomi politiğini belirleme meselesiydi. Kendi bağımsız para-kredi sistemlerini oluşturma meselesiydi.

Mesele bu coğrafyanın, bu coğrafyanın çocukları tarafından yeniden bir barış havzasına dönüştürülme meselesiydi. Mesele, bunun engellenmesi ve medeniyetlerin beşiği olan bu coğrafyanın yabancı unsurlar tarafından yeniden tanzim edilmesi meselesiydi. Bunun için de bölgede hiçbir "diri güç" bırakılmaması gerekiyordu. Milli ve yerli hiçbir zihniyetin iş

başında tutulmaması gerekiyordu. Sadece, gereken yapıldı. Erbakan bir semboldü. O bir buluşma noktası sembolüydü. Buluşma noktasının dağıtılması gerekiyordu. Dağıtıldı.

Peki, Erbakan bunları bilmiyor muydu?

Neden tedbir almadı?

Neden olayların dikine gitti?

Neden?

Elbette biliyordu. Onun için bana, hafifçe tebessüm ederek, "Git bunlara paranın her şey olmadığını anlat" dedi.

Eylül ayı (1996) başında Amerika'dan bir heyet gelmiş, hem bölgedeki hem de Türkiye'deki ekonomik gelişmeleri inceliyordu. İçlerinde değişik uzmanlar ve gazeteciler (*The Wall Street Journal*) de vardı. Yetkililerle görüşmeler yapıyorlardı. Refah Partisi'nin nasıl yükseldiğini ve hükümette neler yapabileceklerini anlamaya çalışıyorlardı. Hükümet kurulalı daha iki ay olmuştu. Ekonomik gelişmelerle ilgili olarak benimle de görüşmeye geldiler. Görüşme, Başbakanlık'taki odamda gerçekleşti. Sordukları sorulardan, yeni bir IMF anlaşmasının olup olamayacağının zeminini araştırdıkları gayet rahat anlaşılıyordu.

Özetle, işledikleri tema şuydu: "Yeni iktidara geldiniz, size para lazım, para da IMF'de var. Ne yapacaksınız? Nasıl alacaksınız?"

Bizim IMF'ye bulaşma niyetimiz olmadığı gibi, ekonomide çok farklı yaklaşımlarımız vardı. Kendilerine onları anlattım. Hem not alıyorlar hem de "Bunları uygulayabilecek misiniz?" diye sorarak hayretlerini gizlemiyorlardı. Uzunca bir mülakat oldu. Farklılıklarımızı Batı ekonomisindeki sıkıntıları da anlatarak dile getirdim. Beni ya da anlattıklarımı sorgulamaktan ziyade not alıp öğrenme gayretindeydiler. En azından öyle gözüküyorlardı.

Heyet, yaptıkları inceleme sonuçlarının bir kısmını, 9 Eylül 1996 tarihli *The Wall Street Journal*'ın Türkçe nüshası 5. sayfasında yayımladı. Brian Brown imzalı yazının başlığı "Batı, Türkiye'ye Hâlâ Güvenebilir mi?" şeklinde atılmıştı. Yazının orta yerinde benim ağzımdan şunları aktarıyordu:

Erbakan'ın ekonomi danışmanı Mete Gündoğan, Refah Partisi'nin, bütünüyle yeni bir ekonomik düzen dediği "Adil Ekonomik Düzen"i yerleştirmeye çalışacağını söylüyor. Söz konusu "sistem" örneğin faizi kaldıracak. Gündoğan, gurla, "İlk olarak, borca dayalı parasal sistemi kaldıracağız; ikinci olarak, bankacılık düzenlemelerini buna uygun hale getireceğiz ve ardından da para arzını, ekonomideki mal ve hizmet düzeyine göre ayarlayacağız" diyor. Bunlar, IMF'nin reçetesini zora koşacak şeyler.

Evet, bunlar gerçekten de IMF'nin oyununu bozacak şeylerdi. Mülakattan sonra her zaman yaptığım gibi Erbakan'a mülakatımızı anlattım ve görüşmemizi birlikte değerlendirdik. İşte bu değerlendirmeden kısa bir müddet sonra bir akşam beni çağırdı ve elindeki bir kâğıdı uzatarak "Git bunlara paranın her şey olmadığını anlat" dedi. Bunu derken yüzünde öyle bir tebessüm vardı ki benim için farklı bir anlam içeriyordu. Yıllarca bir insanla birlikte çalışınca, onun hangi olaylar karşısında nasıl bir yüz ifadesi takındığını biliyorsunuz. Ben onun ifadesinden, konuyu derinlemesine felsefi boyuttan da anlatmam gerektiğini anladım. Batı zihniyeti ile bizim zihniyetimiz arasındaki farkı ve ekonomi sistemlerine yaklaşımımızı da anlatmalıydım.

Erbakan'ın "bunlar" dediği, Avrupa Birliği'ndeki diplomatlardı. Bir büyükelçinin evinde bir araya gelecekler ve Refah Partisi'nin ekonomi ile ilgili düşüncelerini, yaklaşımlarını öğreneceklerdi. Bunun için yetkili birini talep etmişlerdi.

Erbakan Hoca da benim ismimi bildirmişti. Kâğıtta onların istekleri ve toplantının nerede, hangi düzende yapılacağı yazıyordu.

Tam saatinde, belirlenen yere gittim. Beni genişçe bir salona aldılar. Ortam çok güzeldi ve güzel bir sohbet oldu. Bir fikir alışverişi şeklinde gelişti. Üst düzey katılım sağlanmıştı. Katılımcılar, birçok konuda sorular sordular. Ama konuşmalarından, Türkiye'nin yeni bir IMF anlaşması imzalamaya hazır olup olmadığını müzakere etmek istedikleri anlaşılıyordu. Bense onlarla para ve faiz konularında derinlemesine fikirlerimizi paylaştım. Kendi yaşadıkları ekonomik sıkıntılardan da örnekler vererek yeni bir paradigma ihtiyacına değindim. Bu ihtiyaç doğrultusunda hareket edeceğimizi söyledim.

Bana göre dikkate değecek farklı bir şey yoktu. Ancak katılımcılardan bazılarının, konuşmalar sırasındaki hayretini de gözlemlemiştim. Bu toplantıdan sonra, bir çalışmamız esnasında Erbakan'a toplantıya katıldığımı bildirdim. Kısaca da anlattıklarımı özetledim.

Birkaç gün geçmişti ki bir cuma namazından sonra arkadaşlar "Hoca seni yemeğe bekliyor" dediler. Ben de hemen gittim. Hocanın etrafında partinin üst düzey yetkilisi arkadaşlar da vardı. Beni görünce gülümsemeye başladılar. Bir yandan da domates çorbasını kaşıklıyorlardı. Hoca kafasını kaldırdı ve gülerek "Hoş geldin Mete, buyur otur" deyip yanındaki sandalyeyi işaret etti. Daha odaya girer girmez herkesin gülümsemesi ve Erbakan'ın bariz bir şekilde gülerek konuşması dikkatimi çekmişti. Galiba çok hoş bir sohbetin tam ortasına daldım diye düşündüm.

Erbakan, "Gazan mübarek olsun" dedi yine gülümseyerek. Arkadaşlar da gülmeye başladılar. Tam o sırada Erbakan'ın önünde fotokopi yapılmış bir gazete makalesi

gözüme ilişti. "Muz Cumhuriyeti" başlığı ile uzunca bir köşe yazısı idi. Erbakan devamla ve yine gülerek "Yemekte muz yok ama sohbette var" dedi. Hep beraber gülüştüler. Tabii ben de güldüm. Yalnız benim tavırlarımdan anlamış olacak ki Erbakan bana makale fotokopisini uzatarak "Bunu görmedin mi?" diye sordu. Kâğıdı alıp hızlıca okudum. *Sabah* gazetesi köşe yazarlarından bir beyefendinin 27 Eylül 1996 tarihli yazısı idi. Yazıyı okudukça ben de hem hayret ediyor hem de gülüyordum. Olayı anlamıştım. Önce yazıdan birkaç pasaj aktarayım:

Olaya ben şahit olmadım, ama gördüğüm komedi filmleri sayesinde, nasıl cereyan etmiş olabileceğini hayal edebiliyorum. Önemli kişilerle dolu bir oda düşünün (önemli kişiler Batılı diplomatlardan oluşuyor). Başbakana yakınlığı ile tanınan bir şahıstan, Türkiye'nin gelecekteki ekonomik politikasını öğrenmek için bir araya gelmişler...

Refah Partisi'nin ekonomi uzmanı Mete Gündoğan'ın brifingini dinleyenlerden biri, tepkisini "Bu bir şaka değilse, son derece ürkütücü" diye özetliyor...

Böyle üst düzey bir toplantıda Türkiye'nin yeni bir IMF anlaşması imzalamaya hazır olup olmadığını tartışmak yerine, ekonomik teoride muzun öneminin ele alınması pek anlamlı olmamış...

Anlaşılan Refah'ın beyin takımı Rousseau'dan esinlenmiş, saflığı özenle korunmuş bir dünyanın özlemini çekiyor...

Arkadaşım, Erbakan'ın uzmanlarına Amerikan dolarıyla Türk lirasını eşitleyecek bir formül bulmaları yolunda talimat verdiğini hatırlattı...

Yazıyı okuyup Erbakan'a bakınca, hemen şunu söyledi:

Makalenin şu cümlesi her şeyi özetliyor. O da, "Bu bir şaka değilse, son derece ürkütücü" cümlesidir.

Ben de sohbete daldım ve önce muz esprisini açıkladım: Para bir ölçü birimidir. Faizle birlikte hareket ettirildiği zaman para mal haline dönüşüyor. Alınıp satılabilen bir mal. Örneğin, muz gibi bir mal. Muz, durduğu yerde aynı değerini koruyamıyor. Günümüzdeki para da öyle. Hiçbir şey yapmazsanız satın alma gücü azalıyor. Mutlaka bir bankaya yatırıp en azından değerini koruyacak bir faize bağlamanız gerekiyor. Muz örneğinde bu buzdolabına karşılık geliyor. Muzu alır almaz tüketmeyecekseniz, bir buzdolabına koyup bozulmasını geciktirmeye çalışıyorsunuz. Halbuki para bir hak ölçüsüdür. Bunu mal haline dönüştüren faizden uzak bir şekilde bütün sistemin yeniden düzenlenmesi gerekir.

Sohbet hoş bir şekilde uzadı ve masanın etrafındakiler birçok farklı örneklerle paranın faizden arındırılması gereğine işaret ettiler. Ancak Erbakan, Batı'dan bir sesin yazdığı bu makalenin satır aralarından alması gereken mesajı almıştı. Deniyordu ki: Düşündüklerinizi uygulamanız bizim açımızdan son derece ürkütücüdür. Sakın bizim kurguladığımız küresel finans sistemi dışına çıkmaya kalkmayın. Bir an önce gelip IMF ile masaya oturun.

Evet, bu mesaj değişik vesilelerle defalarca tekrarlandı. Ancak Erbakan'ın "iflah" olmayacağına karar veren Batı, aynı zamanda onu iktidardan uzaklaştırmak için de düğmeye bastı. Ekim ayı ortalarında şifreli mesajlar havada uçuşmaya başlamıştı.

Böyle bir durumda, Erbakan'ın önünde iki alternatif vardı. Ya küresel finans elitlere teslim olacak ya da süratle çalışarak bazı şeylerin bağımsız bir şekilde olabileceğini halka gösterecekti. O ikincisini seçti. Öyle ya, yıllarca savunduğu ilke ve prensipleri bir iktidar uğruna silip atamazdı. Bir koalisyon ile ve kısacık iktidar döneminde Türkiye'yi de değiş-

tiremezdi. Ama kendisinden sonraki nesillere iki şeyi gösterebilirdi. Birincisi, Türkiye kendi kaynaklarına dayalı olarak kalkınabilir. İkincisi de kendi bölgesinde, bağımsız ve barışa dayalı bir dış politika yürütebilir. Bu çalışmaları da çok hızlı yapması gerekiyordu. Çünkü artık kendisi için iktidar günlerinin sayılı günler olduğunu biliyordu. Zamanı öğrenmek için kolundaki saate değil, şartların önüne koyduğu kum saatine bakıyordu. Kum saati çalışıyordu.

Erbakan Hükümeti, dört adet kaynak paketi oluşturdu. Bunlar; atıl duran kaynakların harekete geçirilmesi, israfın önlenmesi ve yeni kaynakların bulunması üzerine kuruluydu. Her biri yaklaşık 10 milyar dolarlık imkâna işaret ediyordu.

Bu kaynak paketleri içerisinde öyle bir kalem vardı ki o sıralarda onu düşünebileceğimizi kimse beklemiyordu. O kalem, halk arasında Havuz Sistemi diye bilinen, teknik ifadesiyle Kamu Tek Hesabı oluşturulmasıydı.

Havuz sistemini kısaca şu şekilde anlatabiliriz: O sıralarda piyasadaki ticari faizler %150'lerin üzerindeydi. Kamu, sahip olduğu parayı bir bankaya yatırdıysa, %30'u geçmeyecek şekilde yatırıyordu. Çünkü mevzuat bu şekilde düzenlenmişti. Yaptığımız çalışmalarda, çeşitli kamu kuruluşlarının özellikle de KİT diye anılan Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin bir kısmının paralarının özel bankalarda yattığını öğrendik. Bazı diğer KİT'lerin de aynı özel bankalardan ticari faizlerle kredi aldıklarına şahit olduk. Bankanın ismini vermeden, bunu sayısallaştırarak anlatayım. Önemli bir KİT olan PETKİM'in acil olarak birkaç yüz milyon dolara ihtiyacı vardı. Özel bir banka, bunlara %150 faizle bu parayı verebileceklerini söylemişti. Başbakanlık'tan onay almak için bizi aradılar. Biz de, çalışmalarımız vesilesiyle TELEKOM ve TEDAŞ gibi sıcak para toplayan devlet şirketlerinin aynı özel bankada

yaklaşık birkaç milyar dolara yakın parası olduğunu biliyorduk. Ve bu para %30 yasal faizle bankada yatıyordu! Neticede, o özel banka şunu yapacaktı: TELEKOM, TEDAŞ gibi şirketlerin parasını %30'la alırken, aynı paradan birkaç yüz milyon doları PETKİM'e %150 ile satacaktı. Bu alışverişten en az net birkaç yüz milyon dolar kazanmış olacaktı. Yani devletin bir kurumunun hesabında gözüken parayı diğer kurumunun hesabına yazacak ve bu işlemden bir kalemde yüz milyonlarca dolar kazanacaktı. Bu kabul edilemez bir soygundu ve bu soygunu durdurmamız gerekiyordu.

Önce iyi bir araştırma yapıp sistemin altyapısını oluşturduk. Bu çalışmalarımız birkaç ay sürdü. Sonra, bütün kamu kuruluşlarına bir yazı yazarak, sahip oldukları paraların tamamını Vakıflar Bankası'nda açılan Kamu Tek Hesabı'na bildirmelerini istedik. Aynı zamanda, ödeme takvimlerini ve gelir-gider akışlarını da aldık. Devlet ödemelerini, bu Havuz Hesabı'ndan yapacaktı. Havuzdan kullanılacak paraya da bankaların birbirlerine uyguladıkları (interbank) faiz uygulanacaktı. Bu da %60'lar seviyesindeydi. Havuzdan kullandığı paraya %60 faiz ödeyecek, havuzda tuttuğu paradan %50 faiz alacaktı. Normalde, piyasadan aldığı paraya %150 faiz ödüyor, bankalarda tuttuğu paradan da %30 faiz alıyordu. Yani her halükârda avantajlı bir durumdu. Bunu, büyük tartışmalar arasında biraz da zorlayarak 1997 yılından itibaren uygulamaya başladık. Kısa zamanda havuzda toplanan para nisan ayı itibariyle 7 milyar doları geçmişti. Dolayısıyla devlet, acil ödemelerinde zorlanmadığı gibi bütün çalışanlarına da beklentilerinin çok çok üzerinde ücret artışları yapabilmişti.

Kaynak Paketleri'nin oluşturduğu bu gibi imkânlarla birlikte 1997 bütçesini "Denk Bütçe" olarak hazırlayıp Meclis'ten geçirdi. Bunun için de Erbakan'ın yaptığı bütçe

konuşması, bir üniversite amfisinde ders anlatımı gibiydi. Karatahta ve tebeşir yoktu ama elinde koca koca tablolarla ve büyük bir heyecanla yeni bütçe tasarısını anlatıyordu. Önerilen bütçe denk bütçeydi. Yıllar yılı bütçe açığı veren bir ülkenin bir anda denk bütçe ile karşılaşması ve kabullenmesi zor olsa da tasarı "Denk Bütçe" olarak kanunlaştı. Dahası, iki ay boyunca bütçe gerçekleşmeleri denk olarak sürdürülebildi. Ancak 28 Şubat sonrası her şey değişti. Artık kum saatini sadece Erbakan ve ekibi değil, herkes görüyordu. Hükümetin çok az ömrü kalmıştı.

Dış politikada da durum bundan farklı olmasa da Erbakan ve ekibinin ısrarlı çalışmaları ile 8 ülke bir araya gelerek bir kuruluş deklarasyonu yayınlamayı kabul etti. Bu, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde bir ilkti. İlk defa Türkiye, AB ve ABD'den bağımsız bir adım atıyordu. Devlet ve hükümet başkanları bir araya gelecek ve iki günlük görüşmeler neticesinde açıklama yapacaklardı. Diğer yandan da kum saati neredeyse bitmek üzereydi. Artık sona gelinmişti.

Takvimler 10 Haziran 1997'yi gösterirken, ekip olarak D8 kuruluş toplantısı için sabahtan İstanbul Çırağan Sarayı'na yerleşip hazırlıklara başladık. Akşama kadar çalıştık. Yemekten sonra havuz kenarında çay içerken, yanımıza merhum Sedat Çelikdoğan geldi. Erbakan İTÜ'de Motorlar Kürsüsü'nde hoca iken Sedat Ağabey de asistanlarından biriydi. Başbakanlık'ta da bilim, teknoloji ve stratejik yatırımlardan sorumlu başmüşavir olarak görev yapıyordu. Alanında ülkemizde bir numaraydı. Tek başına bir motor fabrikası kurmuş ve ihracat bağlantıları bile yapmıştı. Çocukları ile birlikte kendi fabrikasını idare diyordu. Hoca iktidara gelince, kendisinden bazı işlerin başına geçmesini istemiş ve o da kabul etmişti. Sedat Ağabey aynı zamanda maneviyat,

evliyalar, türbeler vb. gibi konularda çok hassas ve alakadar biriydi. Bize, "Yakında Yahya Efendi Dergâhı ve Camii var. Ben oraya yatsı namazını kılmaya gidiyorum. Gelin hep beraber gidelim" dedi. Biz de hep beraber kalkıp dergâha gittik. Yahya Efendi'nin türbesi, caminin içerisindeydi. Etrafı da dergâhın haziresiydi. Büyükçe bir mezarlık vardı. Caminin arkasında, Boğaz'a bakan kısmında, Abdülhay Efendi'nin kabri vardı. Namazdan sonra onu da ziyaret ettik. Tam dönerken ilginç bir şey oldu. Bir kabrin üzerinde küçük küçük ışıltılar gördük. Bunlar da nedir diye merak edip yaklaştık. Yakından baktığımızda, bir kabrin üzerinde bir grup ateşböceği gördük. Sanki bir halka oluşturmuşlardı. Arada bir kanatlarını çırptıklarında o güzel ışıltılar çıkıyordu. Saydık, tam sekiz tane ateşböceği vardı. Bir halka oluşturmuşlardı. Sekiz yıldız gibi ışıldıyorlardı. Sedat Bey, çok etkilendi ve duygulandı. Bu manzarayı, D8'in kuruluşunun işareti olarak yorumladı. Doğrusu, ben de epey etkilenmiştim. Hem ilk defa bu kadar yakından ateşböceği görüyordum hem de Sedat Ağabey'in yorumundan dolayı duygulanmıştım. Allah, görene her gün onlarca işaret veriyor diye düşündüm.

Bütün ülkeler toplantıya en üst düzey katılımı sağlayacaklarını teyit etmişlerdi. Ancak bir ülke hariç! O da Türkiye idi. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel toplantıya katılacağını henüz teyit etmemişti. Nedenini adeta 12 Haziran 1997 tarihli *Hürriyet* gazetesi yazıyordu. 28 Şubat ile kaynamaya başlayan askerin sabrı artık taşmıştı. Yönetimi gerekirse silah zoruyla uzaklaştıracağını açıkça ifade ediyordu. Manşet şu şekildeydi: "Gerekirse silah bile kullanırız."

Genelkurmay Başkanlığı, "Türkiye Cumhuriyeti'ni yıkmaya çalışan irticaya karşı mücadelede gerekirse silah kullanacağını" açıkladı.

Erbakan, koalisyon ortağı Tansu Çiller ile görüşerek ABD'deki dostlarına Erbakan'ın hükümeti kendisine bırakacağını iletmesini istedi. Ertesi gün, Amerikan Dışişleri Bakanı Albright'tan bir açıklama geldi: "Türkiye'de demokratik sistemin devamından yanayız." Bu açıklamadan kısa bir müddet sonra da Süleyman Demirel, toplantıya katılacağını teyit etti. Toplantı yapıldı ve 15 Haziran 1997 tarihinde D8 (Gelişen 8) kuruluşu, sekiz ülkenin devlet ve hükümet başkanları tarafından ilan edildi. Erbakan, İstanbul'dan Ankara'ya döndükten iki gün sonra, 18 Haziran 1997 tarihinde istifa etti.

Neticede küresel finans elitler, istediklerini elde ettiler. Kurdukları ve küresel hale getirdikleri para-kredi sistemine tehdit olabilecek bir ekibi iktidardan uzaklaştırmış oldular. Tabii sadece bununla da yetinmediler. Bu işe girişen herkese haddini bildirdiler. Herkes dersini aldı.

Refah Partisi, "Laik cumhuriyet ilkesine aykırı eylemleri" gerekçesiyle, 16 Ocak 1998'de Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldı. Artık Milli Görüş kadroları için bambaşka bir süreç başlamıştı.

***

40 yaşında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olan Recep Tayyip Erdoğan'ın zihninde ise farklı bir model vardı. Modelin özetini "Diklenmeden dik durmak" olarak ifade ediyordu. Erdoğan bunu, etrafında güvendiği insanlara ifade ediyor ve neler yapılması gerektiğini onlarla müzakere ediyordu. 1998 yılında partisinin kapatılmasına karşı direnilmesini istedi. Bütün dünyanın dikkatini çekecek eylemler yaparak, bir daha böyle sonuçlar doğuracak kararların

önüne geçilmesinden yanaydı. "İstanbul Boğazı bile deniz trafiğine kapatılabilir" diyordu ve bu eylem dünyada büyük dikkat çekerdi. Ancak olmadı. O zamanki parti yönetimi bu tür eylemleri sakıncalı buldu. İtibar etmedi. Verilen kararları sakin bir şekilde karşılayıp, hukuki mücadele yapılması gerektiğini düşündü ve o yönde hareket etti.

Refah Partisi kapanınca hemen hemen tüm üyeler yeni kurulmuş olan Fazilet Partisi'ne geçti. Partinin, Refah Partisi'nin devamı gibi görünmemesi için de %40'ı eski arkadaşlardan, %60'ı da o zamana kadar teşkilatlarda hiç görev almamış yeni arkadaşlardan oluşturulması kararı alındı. Görünürde yönetim %60 oranında değişmişti. Refah Partisi'nin devamı olmadığını göstermeye çalışıyordu.

Erbakan beş yıl boyunca siyasi yasaklıydı. Ama bütün bunlara rağmen, Fazilet Partisi'nde esas karar verici irade yine Erbakan ve yakın ekibiydi. Erdoğan, idareyi ele geçirmek istiyor ve bunun için de çeşitli formüller arıyordu. Parti, "yenilikçiler" ve "gelenekçiler" diye iki akıma ayrılmıştı.

Partinin ilk genel kongresinde Abdullah Gül'ün aday olacağı söylentileri yoğunlaşmıştı. Bir akşam kendisini ailece evime davet etmiştim. İki arkadaşı daha çağırdım. Hüsnü Demircan ve Ahmet Eroğlu. Niyetimiz onu ve yapmak istediklerini tam olarak anlamaktı. Kendisini seviyorduk. Çok uzun bir görüşmemiz olmuştu. Her sorduğumuza samimiyetle ve mantıklı cevaplar veriyordu. Derdinin Milli Görüş'ü bir adım daha öteye ulaştırmak olduğunu anlatıyordu. Erbakan Hoca ile hiçbir sorununun olmadığını ifade ediyordu. Zaten aday olacaksa, Erbakan'ın izni ile aday olacağının altını defalarca çizdi. O akşamki uzun uzadıya yaptığımız görüşmede, bizim geleneksel olarak bildiklerimizin dışında Gül'ün ifade ettiği üç şey dikkatimizi çekmişti. Bunlar; ABD'ye karşı

olarak bu coğrafyada hiçbir şey yapılmaz. Her taşın altında Yahudi parmağı aramak yanlıştır. IMF'siz ekonominizi düzeltemezsiniz. Bunlar Milli Görüş argümanlarında olmayan şeylerdi. O akşam misafirlerimi uğurladıktan sonra saate baktım, gece 02.30'u gösteriyordu.

Erdoğan, Abdullah Gül ile işbirliği yaparak onun Fazilet Partisi kongresinde aday olmasını destekledi. Gül, Erdoğan ile birlikte yenilikçi hareketi temsil ediyordu.

14 Mayıs 2000 tarihli kongrede muhteşem bir atmosfer vardı. İki aday yarışacaktı. Biri yenilikçileri temsil eden Abdullah Gül, diğeri de gelenekçileri temsil eden Recai Kutan idi. Erdoğan Abdullah Gül'ü, Erbakan ise Recai Kutan'ı destekliyordu. Ancak yenilikçi hareket kongreye oldukça iyi hazırlanmıştı. Gül, kazanacağından gayet emindi. Bütün delegeler ile tek tek görüşülmüş ve çoğunluğun desteği alınmıştı. Aslında delegelerin çok büyük bir çoğunluğu Gül'ün gelmesini istiyor ama Erbakan ve ekibinin de var olmasını, dışlanmamasını istiyordu. Artık yaşlanmış olan Erbakan'ın uygun bir şekilde kenara çekilerek işi gençlere bırakmasını bekliyordu. Çatışma istenmiyordu. Gül de bunu bildiği için kongre hazırlık sürecinde çalışmalarına ve ifadelerine dikkat etmişti. Erbakan'ı incitecek hiçbir şey söylememiş, sevgi ve saygısını her fırsatta ifade etmişti. Bu açıdan, Erbakan'ın gönüllerdeki yeri kongreye duygusal bir boyut da katmıştı. Herkes bu duygusallığın farkındaydı.

Tıklım tıklım dolu olan kongre salonuna önce Abdullah Gül girdi. Tezahürat ve ilgi oldukça yüksekti. Hava ondan yanaydı. Gül'den yarım saat sonra on bir gibi Recai Kutan salona girdi. Gül yerini almış, sürekli tebessüm ediyor ve tezahüratlara eliyle selamlayarak karşılık veriyordu. İmaj süperdi. Gül gülüyordu. Gül'ün elinde gül vardı...

Gül'ün konuşması da çok düzenli ve iyi hazırlanmıştı. Ancak konuşmasının sonunda kırdığı bir pot, duygusal oyların kendisinden uzaklaşmasına sebep oldu. Kongreyi kaybetmesine mal oldu. Gül, "Yaş yetmiş olduktan sonra mı bu makamlara talip olacağız?" anlamında bir cümle kurmuştu. Aslında kimseyi hedef almıyordu. Kimseyi kırmak niyetinde de değildi. Ancak bu cümle, o sıralarda çok kullanılan "Yaş yetmiş iş bitmiş" tekerlemesini çağrıştırdı. O da öncelikle Erbakan'ı ve Kutan'ı çağrıştırdı. Erbakan 75, Kutan 70 yaşındaydı. Bir anda salon çok büyük bir tepki gösterdi. Islıklamalar ve yuhalamalar sebebiyle Gül, konuşmasına çok kısa da olsa ara vermek zorunda kaldı. Kırdığı potu anladı ama iş işten geçmişti. Söz ağızdan çıkmıştı bir kere!

Seçim sonucunda Gül, çok az bir farkla genel başkanlığı kaybetmişti. Çok üzülmüştü. Yenilikçiler, bir yol ayrımına yaklaşıyorlardı. İdareden memnun olmasalar da bir müddet partide çalışmalarını sürdürdüler. Bazı toplantılarda, Fazilet Partisi de kapanırsa, kendilerinin ayrılıp yeni bir parti kurabileceklerini ifade ediyorlardı. Yenilikçilere bekledikleri fırsatı, Anayasa Mahkemesi 22 Haziran 2001'de Fazilet Partisi'ni de kapatarak verdi.

Tek Başına İş Başına

Fazilet Partisi kapandıktan sonra, 20 Temmuz 2001'de Erbakan ve arkadaşları Saadet Partisi'ni, Erdoğan ve arkadaşları da 14 Ağustos 2001'de AK Parti'yi kurdular. Akabinde, 3 Kasım 2002'de yapılan genel seçimlerden AK Parti en büyük parti olarak çıktı. Tek başına iktidar oldu. O tarihten günümüze kadar da tek başına iktidarını sürdürmektedir.

Erdoğan, Erbakan'ın başına gelenlerden dersini almıştı. Dış politika ve ekonomi konularında Batı ile uyumlu çalışmaya karar vermişti. Ekonomi politikası açısından Derviş Restorasyonu'na uygun politikalar izleyecekti. Dış politikada bir yandan Avrupa Birliği'ne üyelik çalışmalarını sürdürecek, diğer yandan da Amerika ile stratejik ortaklığı daha da güçlendirerek devam ettirecekti. Ama tüm bu süreçlerde, diklenmeden dik duracaktı.

Küresel finans elitler, Erbakan'dan sonra Türkiye'de bozulan ekonomi-finans dengelerini kendileri adına düzenlemek (!) için Kemal Derviş'i göndermişti. Tabii cümleyi bu şekilde kurunca farklı bir algı oluşuyor. Ama aynı ifadeyi küresel algılara uygun olarak da yazabiliriz. Şöyle ki: Erbakan'dan sonra iktidar olan Ecevit, küresel ekonomik sistemi en iyi bilen eski solcu Kemal Derviş'i bulup Türkiye'ye getirdi. Onu ekonominin direksiyonuna geçirdi. Daha sonra, yaptıklarını anlamaya başlayınca, "En büyük hatam" dedi ama iş işten geçmişti bir kere.

Peki, Derviş ne yaptı?

Derviş'in en meşhur değişimi, "15 günde 15 yasa" olarak ifade edilen bir dizi yasal altyapının oluşturulmasıydı. Tabii, iş sadece 15 yasa ile bitmedi ama bu ifade sembol bir ifade oldu. Aslında, bu yasal altyapı değişimi Türkiye'yi küresel finans kapitale tam olarak eklemlemiş oldu.

IMF, Türkiye'ye borç para vermek ve uluslararası piyasalardan rahat borçlanabilmesini temin etmek için bu yasaların acilen çıkarılmasını istiyordu. Dünya Bankası da kredi vermek için önce IMF'nin isteklerinin yerine getirilmesini istiyordu. Avrupa Birliği ise bu istekleri destekliyor, "Yapmazsanız sizi birliğe almayız" diyordu. Onların da dedikleri, IMF ve Dünya Bankası'nın istekleriyle aynıydı. Kemal Derviş bir ara ortadan kaybolmuştu. Başbakan Ecevit bile

kendisine ulaşamıyordu. Sonra ortaya çıktığında, "Bu 15 yasayı 15 günde çıkartamazsanız, Türkiye'ye gelmem" dedi. Kısacası, küresel finans kapital, sömürü çarkını öyle kurmuştu ki size borç vermeden önce çıkabilecek bütün pürüzleri ortadan kaldırıyordu. Oltadaki balık Türkiye'yi, kılçıkları alınmış fileto balık haline dönüştürüyordu.

Peki, neydi bu meşhur yasalar?

Şimdi bunların bazılarını özetle birer birer ifade edelim.

Uluslararası Tahkim Yasası ile yabancılar, Türkiye'deki imtiyaz ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklarda uluslararası mahkemeleri yetkili kılabilecekti. Yabancılar Türkiye'de iş yapacak ama herhangi bir sorunla karşılaştıklarında çözüm için istedikleri yabancı mahkemeyi yetkili kılabileceklerdi. Yabancı yatırımcı gelsin de nasıl gelirse gelsin isteniyordu.

Telekom Yasası ile Telgraf ve Telefon Kanunu değiştirildi. Telekom yabancılara satıldı. GSM şirketleri yabancıların eline geçti. Bütün iletişim altyapımızda artık yabancılar hâkimdi. Her türlü data (yazı, görüntü, ses) transferi onların üzerinden gerçekleşiyordu.

Şeker Yasası ile şekerpancarında taban fiyatı kaldırıldı ve pancar üretimine kota konuldu. Şeker ithalatının önü açıldı. Ülkemizde, Cargill gibi küresel firmaların yerleşerek yerli üreticiyi yok etmesine fırsat verildi. Genetiği değiştirilmiş (GDO) mısırlardan, "mısır şurubu" üretilmeye başlandı. Tatlı ve şekerlemelerde kullanılıyordu. Bununla birlikte, şeker hastalığı artışında büyük bir sıçrama yaşandı.

Tütün Yasası ile tütün üretiminde kota dönemi başladı. İthal tütünün önü açıldı. Sigara fabrikalarının tamamı satıldı. Tütün depoları ve işleme merkezleri kapatıldı. Tütün piyasasının neredeyse tamamı yabancıların eline geçti.

Tuz Yasası ile tuz işletmelerinde devlet tekeli kaldırıldı. İşletmelerin tamamı satıldı. Türkiye'de sorgusuz sualsiz olarak yemeklere katılan tuz, içinde barındırdığı katkı maddeleriyle gündeme gelmeye başladı. Bunlardan en tehlikelisi titanyum dioksit idi. Beyazlatmak ve topaklanmaya mâni olmak için kullanılıyordu. Ancak titanyum dioksit, MS hastalığı, sperm sayısında azalma vb. gibi birçok hastalığın da nedeni olarak gündeme geldi.

Doğalgaz Piyasası Yasası ile doğalgazda devlet tekeli kaldırıldı. Piyasa küresel doğalgaz lobisinin kontrolüne geçti.

Merkez Bankası Yasası ile Merkez Bankası'nın devlete avans vermesinin önüne geçildi. Merkez Bankası devletten ziyade Uluslararası Ödemeler Bankası'na (Bank for International Settlement) daha çok yakınlaştırılmış oldu.

Bankacılık Yasası ile bankacılıkta devletin fonksiyonu iyice azaltıldı. Bankacılık piyasasının dörtte üçü yabancıların eline geçti.

Sivil Havacılık Yasası ile özel havayolu şirketleri teşvik edilmeye başlandı. Yer hizmetleri özelleştirildi.

Kamulaştırma Yasası ile kamulaştırma işlemleri yeni esaslara bağlandı ve kolaylaştırıldı.

Bütçe Değişikliği Yasası ile bankaların sorumlulukları üstlenildi. Tanımlar değişti ve analitik bütçe yapılmaya başlandı.

Görev zararları ve bazı fonların tasfiyesini öngören yasa ile bütçe dışında oluşturulan hiçbir fon bırakılmadı. Geçmişte bu fonları Turgut Özal, uluslararası kontrolün dışında yatırım yapabilmek için oluşturmuştu. Fonlar TMSF'ye aktarıldı. Görev zararları Hazine'ye yazıldı.

Ek Bütçe Yasası ile krizden sonra oluşturulan ek bütçenin önemli bir kısmının otoyol yatırımlarına gitmesine karar verildi. Bu yatırımlar da uzun vadeli borçlanmalar ile gerçekleştirildi.

İhale Yasası ile kamu ihalelerine yabancılar için konulan çeşitli sınırlamalar kaldırıldı. Ardından, şartlara göre sürekli değişiklik yapıldı.

Ekonomik ve Sosyal Konsey Yasası ile hükümet, işçi ve işveren örgütleri aynı konseyde buluşturularak kontrolsüz tepkilere engel olunmaya başlandı.

Tabii, yapılanlar bunlarla da sınırlı değildi. Bunlar, çok büyük bir dönüşümün önünü açmak için acil yapılması gereken işlerdi. Büyük dönüşüm, küresel şartlara göre sürekli değişimi gerektiriyordu. Bu değişim de Türkiye'yi küresel finans kapitale tam olarak eklemlemek için tasarlanmıştı.

Zaten, Erdoğan'ın başını çektiği "Yenilikçi Hareket"in en büyük sloganı değişimdi. Kısaca değişim, AK Parti'nin temelinde ve özünde var olan bir istemdi. Zamanla değişim, sadece partide değil ülkeyi ve devleti ilgilendiren her şeyde görülmeye başlandı. Yasalar ve devlet Avrupa Birliği müktesebatına uygun hale getiriliyordu. Bunun için yapılması gereken ne varsa, çok süratli bir şekilde yapılıyordu. Dış politikada da, ABD'nin stratejik müttefiki olarak bize düşen görev ne ise hakkıyla yerine getiriyorduk.

Diğer yandan da uzun vadeli dev yatırım projeleri ile Türkiye'nin çehresi değişiyordu. Otoyollar, duble yollar, hızlı trenler, havaalanları, limanlar, konut projeleri, köprüler, tüneller vb. gibi yatırımlar süratle gerçekleştiriliyordu. Bu değişim herkes tarafından açıkça görülüyordu.

Şimdi, mevcut küresel ekonomi anlayışına göre soralım: Dev yatırım projelerimiz için tasarruf fazlamız mı vardı?

Hayır.

Tasarruf fazlası olanlardan (!) borç alarak onları gerçekleştirmeye başladık. Hatta bazıları için borç bile almadık! Doğrudan yabancıların yatırım yapmasını sağladık. Nasıl olsa yasal altyapımız hazırdı. Yabancılar gelip yatırımlarını ülkemizde yaptılar. Bizim zenginleşmemize katkıda bulundular!

Peki, karşılığında biz ne yaptık?

Biz de sadece talebi garanti ettik. Devlet talep garantisinde bulundu. Buna, Gebze-İzmit arasındaki Osmangazi Köprüsü'nü örnek vermek mümkündür.

Köprü için Hazine, günde 40.000 otomobil eşdeğeri araç geçiş garantisi verdi. Eğer araç geçiş sayısı bu rakamın altında kalırsa, fark Hazine tarafından firmaya ödenecek. Projenin güncellenmiş maliyeti 6,9 milyar dolar. Projenin tamamı devlet garantili kredi ile finanse ediliyor. Yani bu iş için firmanın cebinden 1 kuruş para çıkmıyor. Hem, firma bırakıp giderse devlet bütün maliyetleri faizleri ile birlikte karşılayacak. Şu anda köprüden geçen günlük araç sayısı 15 bin civarında. Yani Hazine, 25 bin geçmeyen aracın parasını günlük hesapla firmaya ödeyecek.

Aslında bunlar doğrudan yabancı yatırım olarak kabul edilebilir mi tartışmak lazım. Çünkü firmanın hiçbir riski yok. Bütün sorumluluk Hazine'nin sırtında. Hazine sürekli, miktarı değişken bir ödeme yapmak zorunda kalacak. Dolayısıyla bu tip uzun vadeli yatırım projeleri de bir nevi borçlanma projelerine dönüşmüş olacak. Yani uzun vadeli kredi almışsın da, yıllık olarak faizleri farklı oranlarda ödüyorsun gibi bir şey.

Diğer bir ifade ile borçlandırma tam gaz devam etmiş oluyor. Bu da ülkemizi, küresel finans kapitale bir nevi

esir etmiş oluyor. Küresel finans elitler ülkemize gelip doğrudan bizim bankalarımızın ana hissedarları olsaydı da durum bu şekilde olacaktı. Değişen bir şey olmayacaktı. Ama sistematiği bu mevcut şekliyle yerleştirdiler. Dolayısıyla bizler küresel finans elitleri doğrudan göremiyoruz. Hem bu yapılanlar da ekonomi finansman derslerinde anlatılanlarla bire bir uyumlu. Yani bugün onları savunacak yüz binlerce ekonomist var. Neticede onların yaptıklarını başarılı ekonomi yönetimi olarak kabul edecek milyonlarca insan var.

Zaten küresel finans kapitalin manipülasyonu sayesinde ekonomi anlayışının bugün ulaştığı güya bilimsel nokta, iki kelime ile "Borç Yönetimi"dir. İyi devlet idaresi, iyi borç yönetimi yapan idaredir. Ülkemizde de bu konuda düzenli istatistikler yayınlanmaktadır. Aylık olarak yayınlanan Kamu Borç Yönetimi Raporu bu konuda güzel bir örnektir. Eskiden, Duyunu Umumiye diye bilinen genel borçlar idaresi vardı. Şimdi de bunlar var. Şekil değişiyor ama öz değişmiyor. Borçlanıyoruz ve borçlarımızı düzenli ödemek için oldukça büyük hassasiyet gösteriyoruz. Her şeyimizden kısıyoruz ve yeni borçlar alıyoruz. Borçlarımızı borçla ödüyoruz. Bu yaptıklarımız da ekonominin en doğal gerçeği olarak kabul ediliyor. İşte size bir narkozlama zinciri.

Öyle anlaşılıyor ki Erdoğan, "Ne istediniz de vermedik?" noktasına baştan konuşlanmıştı. Erbakan gibi diklenmemişti. Kemal Derviş sonrası oluşan altyapıya uygun bir ekonomi politik ile tıkır tıkır devlet idaresini yürütmeyi planlamıştı. Nitekim belli bir noktaya kadar herhangi ciddi bir sorun da gözükmüyordu.

Ergenekon

12 Haziran 2007 günü sıcakların kendisini iyice hissettirmeye başladığı bir gündü. Okulların kapanmasına bir hafta kalmıştı. Artık herkes yaz tatili havasına girmişti. Ancak tatil havasında olmayan başka bir ekip vardı. Onlar kendilerine verilen bir krokiye dayanarak Ümraniye Çakmak Mahallesi'ndeki bir gecekonduya ulaştılar. Etrafta güvenlik tedbirleri alındı ve gecekondu basıldı. 27 adet el bombası, TNT kalıpları, patlayıcılar, fünyeler, silahlar ve bazı dokümanlar ele geçirildi. İnanılmaz bir görüntüydü. Ürkütücüydü!

Akşam haberlerini izleyenler, yapılan operasyonu detaylı olarak öğrendiler. Bir ihbar üzerine bir gecekonduya baskın yapan polis çok sayıda silah ve mühimmat bulmuştu. Derin bir nefes aldılar ama gönüllerindeki sevinç biraz buruktu. Çok şükür ki bu silah ve mühimmatlar bulunmuştu. Ama ya bulunamayanlar? Kim bilir bulunamayan daha nice silah ve mühimmat vardı. Devletin bu işlerin peşinde çok sıkı çalışması ve bütün terör yapılanmalarını çökertmesi gerekiyordu. İyi ki bu adım atılmıştı.

Zamanla genişleyen soruşturma neticesinde, aralarında Zekeriya Öz'ün de bulunduğu üç İstanbul cumhuriyet savcısının hazırladığı iddianame 10 Temmuz 2008 günü kabul edildi. Örgüt üyesi olduğu iddia edilen kişilerin kendilerinin verdikleri bir isim, savcılar tarafından da kullanılmaya başlandı: Ergenekon Terör Örgütü. Böylece yeni bir dava doğdu. Ergenekon Davası.

Olay büyüdü, genişledi ve adeta Eski Türkiye-Yeni Türkiye ekseni haline dönüştürüldü. Yeniliği ve yenilikçileri Erdoğan temsil ediyordu, eskileri ise vesayet rejimi

unsurları temsil ediyordu. Halkta, vesayet rejiminin derin unsurları temizleniyor izlenimi ağır basıyordu. Iddianamede Ergenekon'un amacının "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne karşı halkı silahlı isyana tahrik ettiği gibi, cebir şiddet kullanmak sureti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni cebren ortadan kaldırmaya teşebbüste bulunduğu, amaçlarına ulaşmak için kontrolü altında bulunan medya ve sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla ülkede kaos ve iç çatışma ortamı oluşturmaya çalıştıkları, oluşacak gerginlik ortamından faydalanarak, görevde bulunan hükümetleri çalışamaz hale getirip, nihai olarak ordu içerisinde kendilerine destek vereceklerini umdukları askeri şahısların yardımı ile yönetimi değiştirmek..." olduğu ifade edildi. Ergenekon davası zamanla yirmiden fazla farklı dava ile birleştirildi. İrticayla Mücadele Eylem Planı Davası, İnternet Andıcı Davası, İlker Başbuğ Davası, Danıştay Saldırısı Davası, Patriğe Suikast Davası... Poyrazköy, Sarıkız, Eldiven, Balyoz, Ayışığı en çok duyulan isimlerdendi.

Bu kadar büyük dava çözümlemelerine alışık olmayan Türkiye'de, olan biten karşısında herkes şaşkın ve herkes bir şeyler söylemeye çalışıyordu. "Ergenekon'un avukatıyım" diyen muhalefete karşı Erdoğan "Evet, ben de Ergenekon'un savcısıyım" diyecek kadar dava üzerinden kutuplaşma gerçekleşmişti.

Süreç içerisinde çok şeyler konuşuldu çok şeyler yaşandı. Olayların biri bitmeden diğeri başlıyordu. Bunların içinden belki de en ilginci Türkiye Cumhuriyeti'nin bir genelkurmay başkanının terör örgütü yöneticisi olmaktan 5 Ocak 2012 tarihinde tutuklanmış olmasıydı. Bu tutuklama ile artık mesajlar farklı bir nitelik kazanmıştı. Hedefte çok daha büyük bir şey olmalıydı.

Önceleri, Ergenekon'un savcısıyım diyen Erdoğan'ın da, bu gelişmeler karşısında zihni karışmıştı. Bir genelkurmay başkanının tutuklanmasından rahatsızlığını açık bir şekilde dile getiriyordu. Zihnini kemiren muhtemel soru şuydu: "Yoksa bu sürecin nihai hedefi görünenden farklı bir şey midir? Ben olabilir miyim?" Çünkü bu kadar nitelikli ve geniş alanlı bir çalışmayı dar bir kadronun yapabilmesi mümkün değildi. MİT müsteşarının dahi şüpheli sıfatıyla 7 Şubat 2012 tarihinde ifadeye çağrılması normal veya alışılmış bir şey değildi. Şüpheleri, kısaca Cemaat diye ifade edilen, Fetullah Gülen ve bağlılarının üzerinde yoğunlaşmaya başlamıştı. Bu konuda temkinli olmakta fayda vardı. Nitekim öyle davranmaya başladı.

Erdoğan gece geç vakitlere ve hatta sabahlara kadar çalışıyordu. Hem ülkenin rutin işleri hem de gelecekle ilgili yapılan yatırım ve çalışmalar. Bölgedeki gelişmeler ve küresel gelişmeleri de hesaba kattığımızda, işlerinden nefes alacak zamanı yoktu. Şimdi bir de Ergenekon Davası süreci ile ilgili gelişmeler çıkmıştı karşısına. Takvim yaprakları 5 Ağustos 2013'ü gösterdiğinde, mahkeme Ergenekon davalarının sonucunu açıklıyordu.

Eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ: Müebbet. Danıştay saldırganı Alparslan Arslan: İki kez ağırlaştırılmış müebbet, ilave 90 yıl. Emekli Tuğgeneral Veli Küçük: İki kez ağırlaştırılmış müebbet. İşçi Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek: Ağırlaştırılmış müebbet. Eski Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur: Müebbet. Eski 1. Ordu Komutanı Orgeneral Hasan Iğsız: Müebbet. Emekli Orgeneral Hurşit Tolon: Müebbet. Emekli Yüzbaşı Muzaffer Tekin: İki kez ağırlaştırılmış müebbet ile 117 yıl hapis. Gazeteci Tuncay Özkan: Ağırlaştırılmış müebbet ve 15 yıl ilave hapis. Türk

Ortodoks Patrikhanesi Sözcüsü Sevgi Erenerol: Müebbet. Sendikacı Mustafa Özbek: Müebbet. Eski Genelkurmay Adli Müşaviri Hıfzı Çubuklu: 9 yıl 6 ay hapis. Emekli Orgeneral Tuncer Kılınç: 13 yıl 2 ay hapis. Emekli Tuğgeneral Levent Ersöz: 22 yıl 6 ay hapis... Bu şekilde liste uzayıp gidiyordu.

Bütün bu gelişmeler ile birlikte artık Erdoğan'ın zihninde Cemaat yapılanması gittikçe farklı bir nitelik kazanıyordu. Yapılan operasyonları detaylı olarak incelediğinde, "Bunlar her şeyi yapar" diyordu kendi kendine, bunlar her şeyi yapar! Bunların yaptıkları bütün hamleler, ne tesadüftür ki mutlaka farklı bir dış gelişmeye hizmet ediyordu!

Sonunda bir kanaate ulaştı. Evet, bunların bir an önce durdurulması gerekiyordu. Hatta direnirlerse, bunların belinin kırılması gerekiyordu. Yoksa onlar Erdoğan'ın belini kıracaklardı. Tabii bu süreci çok dikkatli ve akıllıca yürütmek gerekiyordu. Çünkü "Bunlar her yere sızmışlardır" diye düşündü.

Önce, Cemaat'in insan kaynaklarını oluşturdukları ve maddi imkân sağladıkları dershaneleri kapatma kararı aldı. Tabii sadece Cemaat'e has olanları ayırt edemeyecekleri için bu karar tüm dershaneleri kapatma kararına dönüştü. 61. Hükümet'in dershanelerle ilgili bir kanun tasarısı hazırladığı haberleri kamuoyuna yansıyınca, *Zaman* gazetesi 14 Kasım 2013 tarihinde "Eğitime büyük darbe" manşeti ile yayımlandı. Cemaat'in bütün yayın organları çok sert bir muhalefete başladı. "Böyle bir yasa darbe döneminde bile uygulanmadı", "Önce dershaneleri doğuran sebepler kaldırılmalı", "Kanun zoruyla dershane kapatmaya iş dünyası da hayır diyor" gibi manşetlerle kamuoyunda bir infial oluşturmaya çalıştılar. Her yerden ses çıkıyordu. Ancak Erdoğan, bu tepkilere bakarak, doğru noktaya bastığını anladı. Anladı ama artık savaş da başlamıştı. Erdoğan'ın niyetini anlamak

ve işi nerelere vardıracağını hesap etmek, Cemaat için zor bir şey değildi.

Bu noktada Cemaat'in bir karar vermesi gerekiyordu ve bu kararını da çabuk vermesi gerekiyordu. Cemaat, yetişmiş kadrosu ve mükemmel istihbarat ağı ile karar vermede çok zorlanmadı. Artık yapılacak en önemli hamle, bir hukuk darbesi ile başbakan ve yakınlarını içeri almaktı. Her şey en ince detayına kadar hazırlandı. Yakınları ile birlikte Erdoğan ve birkaç bakan, yolsuzluk soruşturması gerekçe gösterilerek "içeri alınacaktı". Önemli olan "içeri almak"tı. Bir kere içeri aldılar mı, gerisi çorap söküğü gibi gelecekti. Hâkimler, savcılar, emniyet müdürleri, cezaevi müdürleri ve bunlara bağlı çalışan binlerce "adanmış" memur. Hepsi, verilen talimatları harfiyen yapacak kabiliyette yetiştirilmiş ve yerleştirilmiş Cemaat mensuplarıydı. Hepsinin yapacakları ve yazacakları tasarlanmış, Hoca'larından gerekli onaylar alınmıştı.

Çok geçmeden düğmeye basıldı. 17 Aralık 2013 sabah erken saatlerinde Cumhuriyet Savcısı Celal Kara'nın gözaltı talimatları ve ilgili mahkemelerin arama kararları ile operasyon başladı. Operasyonu İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele ve Mali Şube Müdürlüğü ekipleri gerçekleştiriyordu. Aralarında işadamları, bürokratlar, banka müdürü, çeşitli düzeyde kamu görevlileri ve dört bakan ile üç bakan çocuğunun olduğu kişiler hakkında "rüşvet, görevi kötüye kullanma, ihaleye fesat karıştırma ve kaçakçılık" suçlarını işledikleri iddiasıyla soruşturma başlamıştı.

Buna mukabil, Erdoğan Hükümeti, yapılan operasyondan bakanların haberi olmadığını görünce, 20 Aralık'ta "Adli Kolluk Yönetmeliği"nde değişiklik yaparak, soruşturmaları başsavcılığa ve en üst dereceli kolluk amirine bildirme zorunluluğu getirdi. Ama Hâkimler ve Savcılar Yüksek

Kurulu'nun (HSYK) karşı hamlesi gecikmedi. Hemen, bu değişikliğin anayasaya aykırı olduğunu açıkladı.

Cemaat tam olarak gözünü karartmış ve işin sonuna kadar gitme kararı almıştı. HSYK'nın açıklaması ile aynı gün yani 25 Aralık'ta, Cumhuriyet Savcısı Muammer Akkaş kara para aklama ve yolsuzluklarla ilgili ikinci bir operasyon başlattı. Otuz şüpheli için gözaltı kararı yazdı, ancak Emniyet Müdürlüğü savcının talimatını uygulamadı. Akkaş, görev yapmasının engellendiğini bir basın açıklaması ile kamuoyuna duyurdu.

Karşılıklı olarak sinirler iyice gerilmişti.

Erdoğan köpürüyor, yakın çalışma arkadaşlarının işi ağırdan almaları karşısında bağırıp çağırıyordu. Çünkü yakın çalışma arkadaşlarının kafası şüphelerle doluydu. Gelişmelerden oldukça etkilenmişlerdi. Bir yandan onları mücadele için devreye sokmaya çalışıyor, diğer yandan da tek başına olan bitenleri yorumlayarak kamuoyunu bilgilendirmeye çalışıyordu. Muammer Akkaş için "Adliyenin önünde bildiri dağıtan savcı adliyenin yüz karasıdır" ifadesini kullandı. Bu girişimler karşısında pes edecek gibi gözükmüyordu. Dosyayı, Muammer Akkaş'ın elinden aldırıp, beş başka savcıya verdirdi. 17 Aralık soruşturmasını başlatan Cumhuriyet Savcısı Celal Kara'nın da görev yeri değiştirilmiş olduğundan, o soruşturma dosyası da başka savcılara devredildi.

Erdoğan aynı zamanda, HSYK'nın da "suç işlediğini" ifade ediyordu. 2010 yılında HSYK'nın yapısını değiştiren referandumda hata yaptıklarını söyledi.

HSYK'yı kim denetleyecekti?

HSYK suç işlerse, bunun takipçisi kim olacaktı?

Hemen, HSYK'yı Adalet Bakanlığı'nın denetlemesini gündeme getiren yeni bir yasa teklifi sunuldu. Meclis'e

gelen yasa teklifi birkaç yumruklu kavga sonrasında 14 Şubat 2014'te kabul edildi.

Artık her şey ortada idi. Kavga ayyuka çıkmış ve birçok mahrem ilişki sosyal medyaya dökülmüştü. Akıyla karasıyla her türlü propaganda doğru yanlış demeden yayınlanıyordu. Erdoğan ile Cemaat'in arasını bulmak için birçok kişi gayret etti ancak ok yaydan çıkmıştı bir kere. Savaş başlamıştı. Bu tür girişimler bile savaşın bir parçası olarak görülüyordu.

Erdoğan, Cemaat'e karşı ikinci kurumsal hamle olarak Özel Yetkili Mahkemeler'in (ÖYM) kaldırılması yönünde adım attı. Bu arada Cemaat'in muhalefet şiddeti de artmıştı. Çünkü Cemaat birçok operasyonu bu mahkemelerin üzerinden tamamlıyordu. Meclis'te kabul edilen yasa ile 41 yıllık *"olağanüstü yargılama"* dönemi de kapanmış oldu. Aralarında 28 Şubat, 12 Eylül, KCK, Poyrazköy, Oda TV, 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın öldürülmesi, Redhack, Kozmik Oda vb. gibi davalarla, terör suçlarından açılan ve yargılaması süren altı bine yakın davanın seyri değişti. Cumhurbaşkanı Gül'ün onaylamasıyla 6 Mart 2014 tarihinde yasa yürürlüğe girdi.

Gül, dershanelerin kapatılması yasasını da 12 Mart 2014 tarihinde onayladı. Yasaya göre dershane ve öğrenci etüt merkezleri, eğitim öğretim faaliyetlerine 1 Eylül 2015'e kadar devam edebilecek, 2018-2019 eğitim öğretim yılı sonuna kadar da özel okullara dönüşecekti.

Peki, bütün bu gelişmeler karşısında Cemaat pes etti mi?

Hayır.

Gerilim ve sürtüşme sürekli devam etti. Erdoğan da kararlı bir şekilde atması gereken adımları atmayı sürdürdü. 10 Ağustos 2014 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerine aday olarak giren Erdoğan, Cemaat'e karşı tutumunu değiştirmedi. Halkın oylarının %51,8'i ile birinci turda cumhurbaşkanı

seçilen Erdoğan, yaptığı konuşmalarda Cemaat'e karşı mücadelesinin süreceğini açık açık ifade ediyordu. Cemaat ise, Erdoğan'ın kendilerine karşı düşmanca tutumundan dolayı oy kaybettiğini iddia ediyordu. *Zaman* gazetesi buna delil olarak da başlarda anketlerin Erdoğan'ın %68 oyla seçilebileceğini gösterirken, düşmanca tutumu sebebiyle bu oranın %51,8'e düştüğünü iddia ediyordu. Yani Cemaat, Erdoğan'ın alabileceği %15 oyu başka yere yönlendirebildiğini ima ediyordu. Artık Cemaat'in en önemli beklentisi, 7 Haziran 2015 genel seçimlerinde AK Parti'nin oy kaybetmesiydi. Hükümeti tek başına kuramazsa, Cemaat'in önü açılmış olacaktı.

Hem hükümetin başında Erdoğan değil Ahmet Davutoğlu bulunuyordu. Cemaat, Davutoğlu ile daha kolay bir şekilde anlaşabileceğine inanıyordu. Geçmişte, Cemaat'in evlerinde ve sohbetlerinde bulunduğunu söylüyorlardı. Davutoğlu ile iyi bir geçmiş ilişkileri vardı, niye iyi bir gelecek ilişkileri olmasındı ki? Davutoğlu bir ABD gezisi esnasında, 17 Aralık operasyonundan üç ay önce, Pennsylvania'da Fetullah Gülen'i de ziyaret etmiş, güzel bir sohbet ile dört saat boyunca karşılıklı iyi niyetlerini ifade etmişlerdi.

Her şeye rağmen, Cemaat tabandaki gücünü sonuna kadar kullandı. Bir yandan beddua seansları diğer yandan kara propaganda ile AK Parti'yi tabanda eritmeye çalıştı. Nitekim 7 Haziran 2015 seçim sonuçlarında AK Parti %41 ile birinci parti olmasına rağmen tek başına hükümet kurabilmek için Meclis'teki çoğunluk desteğini kaybetmişti. Sonuçlar, ne AK Parti'yi ne de Cemaat'i tatmin edecek düzeydeydi. Genel seçimler sonrası Davutoğlu, hükümeti kurmada başarılı olamadı. Yasal süresi içinde hükümet kurulamayınca, seçimler yenilendi. 1 Kasım 2015 seçim sonuçlarında AK Parti %49,5 oy alarak yeniden tek başına iktidar oldu.

Bu arada, 25 Temmuz 2015 tarihinde, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü ortak olarak, PKK mensuplarına karşı Sur, Cizre ve Nusaybin merkezli askeri operasyonlar başlattı. Bu operasyonların gerçekleştirildiği bölgelerin bazılarında sokağa çıkma yasakları ilan edildi. Bazı yerler de geçici süreyle askeri güvenlik bölgesi ilan edildi. Operasyonların ardından, PKK mensuplarının etkisiz hale getirildiği, hendeklerin kapatıldığı, barikatların kaldırıldığı ve güvenliğin sağlandığı bölgelerde ise sokağa çıkma yasakları kaldırılıyordu.

ETÖ FETÖ

Ülkedeki koşullar gittikçe ağırlaşıyordu. Terör bir yandan, askeri operasyonlar diğer yandan halkın güvenlik endişelerini artırıyordu. Bölgesel gelişmeler ise bütün bunların üzerine tuz biber olmuştu. Ayrıca, halkın içerisinde içten içe bir dedikodu yayılmıştı. Hükümete karşı bir askeri darbe olasılığından söz ediliyordu. Bu hava bir yıl süreyle bu şekilde ama artarak devam etti. ÖYM'lerin kaldırılmasından sonra farklı bir seyir takip eden Ergenekon davaları, 21 Nisan 2016 tarihinde komple düştü. Ergenekon Terör Örgütü (ETÖ) koca bir serap oldu. Ama ETÖ'nün ruhu yaşamaya devam etti. Mevcut darbe söylentilerine, serbest kalan Ergenekoncuların askeri bir intikam operasyonuna girişebilecekleri ya da destek verebilecekleri yönünde dedikodular da eklendi. Hava iyice puslanmıştı.

Erdoğan, Cemaat'in hiçbir zaman rahat durmayacağını biliyordu. Onlar rahat durmak isteseler bile rahat bırakılmayacaklarını da biliyordu. Ancak, cinnet seviyesinde bir askeri kalkışma yapacaklarına ihtimal vermiyordu. Halkın

üzerine acımasızca kurşun sıkmak, tanklarla insanları ezmek, çoluk-çocuk, kadın-kız, yaşlı-genç demeden halkın üzerine helikopterlerden F16'lardan bomba yağdırmak, aziz milletimizin en yüce meclisini bombalamak, Boğaziçi Köprüsü'nü bile havaya uçurmaya kalkışmak, değil Erdoğan'ın hiç kimsenin aklının ucundan bile geçmiyordu. Hele doğuda teröre karşı birlikte omuz omuza çarpıştıkları, birbirlerinin arkalarını koruduklarını polis arkadaşlarını havaya uçuracaklarını rüyalarında görseler hayra yormazlardı.

Ama olanlar oldu, ölenler öldü. Aklımızın ucundan bile geçmeyecek, rüyalarımızda görsek hayra yoramayacağımız işler oldu. Türk Silahlı Kuvvetleri içerisindeki Fetullah Gülen yanlıları, Erdoğan karşıtlığında ittifak etmiş NATO'cu, *Ergenekoncu vb. gibi unsurların da desteği ile, askeri bir* kalkışma gerçekleştirdiler. Sıcak bir 15 Temmuz akşamını cehenneme çevirdiler. Çoluk-çocuk, kadın-kız, yaşlı-genç demeden halkın üzerine acımasızca kurşun sıktılar, tanklarla insanları ezdiler, F16'larla bombaladılar. Hatta Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran gazi Meclis'i bile bombaladılar.

15 Temmuz Cuma akşamı başlayan kalkışma 16 Temmuz sabahına kadar sürdü. Darbe girişimi sırasında Marmaris'te bulunan Erdoğan, FaceTime üzerinden canlı yayına katıldığı CNN Türk ekranlarında girişimin ordu içerisindeki Gülen Hareketi mensubu bir azınlık tarafından gerçekleştirildiğini belirterek, halkın kent meydanlarına inerek tepki göstermesi çağrısında bulundu. Halk, bu çağrıya kulak verdi ve sokaklara döküldü. Meydanları doldurdu. Ayrıca, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın talimatıyla camilerden sala okunarak halk sokağa çıkmaya ve darbecilere karşı durmaya davet edildi. Saatler ilerledikçe, meydanlar, caddeler, sokaklar insan seli olup aktı. Yedisinden yetmişine herkes sokaktaydı.

Herkes bir avuç darbeciye karşı dik durdu. Hiç kimse, halktan böylesine bir fedakârlık, böylesine bir cesaret ve böylesine bir sahiplenme beklemiyordu. Halk, Cumhuriyet tarihinde bir ilk olarak, doğrudan demokrasi uygulaması yaptı. Gelişmelere el koydu. Kanlı bir darbe girişimini kendi kanı canı pahasına durdurdu.

16 Temmuz sabahı, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin gerçekleştirdiği operasyonlar sonucunda darbe girişimi bastırıldı. İsyancı askerler silahları ile birlikte teslim oldu. Olaylar sonucunda 247 kişi hayatını kaybetti, şehit oldu. 1500'den fazla insan yaralandı. Farklı rütbelerden binlerce asker gözaltına alındı. Bir hafta içerisinde gözaltı sayısı 10 bini geçti. Bunun yanı sıra askeri, idari ve adli kurumlarda birçok kişi görevden uzaklaştırıldı. 21 Temmuz'da Milli Güvenlik Kurulu toplantısı sonrasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Anayasa'nın 120'nci maddesi gereğince üç ay süreyle olağanüstü hal ilan edildi.

Darbe girişimi başarısız olunca Erdoğan, Olağanüstü Hal Yasası'nın (OHAL) verdiği yetkilerle Cemaat ve onunla birlikte hareket eden bütün yapıları tasfiye etmeye girişti. Paralel Devlet Yapılanması (PDY) olarak anılan yapıyı çökertti.

***

Şimdi bu noktada derin bir nefes alıp iyice düşünmemiz gerekir. Her zaman, ayrıntılarda kaybolma riski vardır. Çünkü ayrıntılar ayartıcıdır. Çekicidir ve peşinden sürükleyicidir. Uzunca bir bulmaca çözer gibi insanı peşinden sürükler ve içinde hapseder. Bir polisiye romanda detayların verdiği heyecan gibi heyecan verir. Ancak ayrıntılar, aynı zamanda bütünün perdesidir. Ayrıntıda boğulanlar, bütünü göremezler.

İşte bu noktada, ayrıntıda boğulmamak için bir bütün sorgulaması yapmak lazımdır. Merak ettiğimiz soru şudur: Küresel finans elitler için Türkiye'de her şey yolunda gitmesine rağmen neden Erdoğan'a karşı bir operasyona giriştiler? Yine, meşhur ifadesiyle, ne istediler de Erdoğan vermedi? Hadi Erbakan'ın günahını anladık. Peki, Erdoğan'ın günahı neydi?

Evet, Erbakan'a karşı tercih edilen Erdoğan, küresel elitlerin istedikleri her şeyi değişik oranlarda da olsa verdi. Ekonomide küresel finans kapitale eklemlendi, AB'nin müktesebatı esas alındı, ABD ile stratejik işbirliği devam ettirildi. Peki, sorun ne? Neden Erdoğan'dan kurtulmak istesinler ki?

Gelişmeleri topluca analiz ettiğimizde, bu zaman diliminde iki sorun görebiliyoruz. Birincisi küresel finans elitlerle ilgili, ikincisi ise Erdoğan ile ilgilidir.

Önce, küresel finans elitlerle ilgili olanı anlatalım sonra Erdoğan ile ilgili olanları.

Küresel finans elitlerin kolay sömürü için geliştirmiş olduğu sistem, elbette mükemmel değildi. Doğal sömürü akışında sistemleşen çarklar, 2000'li yıllara gelindiğinde dönmemeye başladı. Çarklar faiz yükünü taşıyamıyordu. Küresel finans kapital sistemi, adeta kansere yakalanmıştı. Sistemin kanser olduğu, ABD'nin en önemli finans kuruluşu olan ve hatta Federal Rezerv Sistemi'nin de hissedarlarından biri olan Lehman Brothers yatırım bankasının batması ile açığa çıktı. Merkezi New York şehrinde bulunan kuruluşun dünya çapında yaklaşık 25 bin çalışanı vardı. 15 Eylül 2008 tarihinde iflasını açıkladı. Bu, 613 milyar dolar borcu ile ABD tarihinin en büyük iflasıydı. Bu, aynı zamanda, büyük bir krizin de ortaya çıkmasıydı. Bu kriz, meşhur ismiyle, mortgage kriziydi. Aslında mortgage krizi ifadesi,

olanları açıklamak için yetersiz bir ifadedir. Yanıltıcı bir ifadedir. Gerçekte olan şey, sistemin çökmesidir.

Peki, sistem nasıl oldu da işlemez oldu?

2000'li yıllarla birlikte başta petrol olmak üzere bütün emtia ve tarım ürünleri fiyatlarında büyük bir artış yaşanıyordu. Emtia demek; altın, petrol, bakır, buğday, mısır gibi gıdaların, metallerin ve minerallerin oluşturduğu mal topluluğu demektir. Çin ve Hindistan gibi hızla gelişmekte olan pazarlarda bu ürünlere olan talep arttı. Bu durum, emtia fiyatlarının daha da yükselmesine sebep oldu. 2008 yılına gelindiğinde, gıda fiyatları tarihin en yüksek düzeylerine ulaşmıştı. Altın ve petrol fiyatları da aynı şekilde tarihinin en yüksek değerlerindeydi. Ancak ABD dolarının değeri hemen hemen bütün diğer para birimleri karşısında önemli ölçüde düşüş yaşıyordu.

Bu gelişmelere paralel olarak 2008 yılında özellikle konut fiyatlarında büyük bir düşüş yaşandı. Halbuki, 2000'li yıllar boyunca büyük bir yükselme göstermişti. Bu yükselmenin en önemli nedeni, kolaylıkla elde edilebilen mortgage idi. Mortgage, 30-40 yıl gibi vadelerle ipotekli krediyle ev almak demektir. Mortgage kredisinin bütün taksitlerinin ödemesi tamamlandığında, ipotek durumu ortadan kalkar. Ev tamamen sizin olmuş olur.

Sürekli olarak yükselen konut fiyatları, bankalar için çok kârlı bir alan oluşturmuştu. Bankalar, düşük gelirli ailelere bile konut almaları için kolayca kredi veriyordu. Konut fiyatları inişe geçince, evlerini yüksek faizli kredi ile alanlar, düşük faizli krediler ile verilen evlere yöneldi. Çünkü düşük gelirli aileler, kredi faizlerini ödeyemiyor ve ellerindeki evlere el konuluyordu. Bu durum, kredi piyasasını döndürülemez hale getirdi ve çökertti.

2008 yılı ilerledikçe bu krizin sadece küçük bir kesimi değil, bütün ABD mali sistemini etkilediği anlaşıldı. Düşük gelirli ailelere yüksek riskli kredi açan finans kurumları, kredi sözleşmelerini borsalarda alınıp satılabilen tahvillere dönüştürüp yatırım bankalarına satmışlardı. Buna ikincil piyasa da deniyordu. Elinde çok miktarda yüksek riskli konut kredisi tutan yatırım bankaları batmaya başladı. Lehman Brothers yatırım bankası, küresel finans krizinin en büyük işaret fişeğiydi. ABD'deki kriz kısa zamanda Avrupa'ya da sıçradı. İzlanda'nın üç büyük bankası iflas etti. Ardından diğer ülke ve bankalar da büyük iflaslar yaşadı. Portekiz, İspanya, Fransa, İtalya, İrlanda ve daha birçokları derin bir şekilde etkilenmişti.

Aynı zamanda bu krizi gören bazı idareciler, krizi fırsata çevirmenin derdindeydiler. Örneğin zamanın İngiliz Başbakanı Gordon Brown *Financial Times*'da 24 Ocak 2008 tarihinde yayımlanan makalesinde özetle şunları söylüyordu:

"Böyle bir riski aynı zamanda dünya finans sistemini yeniden yapılandırma fırsatı olarak görelim. Global finansal reform yapalım. Öncelikle risk maliyetini iyi hesap edelim. Akabinde, bütün dünya piyasaları birlikte hareket edelim. Mevcut sistemi (IMF, WB, BIS...) şartlara göre yeniden kurgulayalım ve güçlendirelim. Ülkelerin bütçe politikaları ile mali politikalarını akuple edelim. Son olarak da bu küreselleşmeyi millete tam olarak anlatamadık, onu iyi anlatalım."

Burada, satır aralarında, aslında temel sorunun sistem sorunu olduğunu kolaylıkla anlıyoruz. Ancak bunu açıkça dile getirmiyor ya da getiremiyorlardı. Sisteme eklemlenmiş bütün ülkeler çok büyük bir risk altındaydı. Çünkü kriz, mevcut sistemden kaynaklanmaktaydı.

Kriz doğuran sistem, mevcut Borca Dayalı Para Sistemi'nin kendisidir. Çünkü bu sistemde para borç olarak üretilmektedir. Dolayısıyla her borcun, üzerinde taşıdığı faizden dolayı, alacaklıya geri dönme gayreti vardır. Ama geri dönmesi de piyasada para darlığına sebep olur. Para darlığı da yeni borçların alınmasını gerektirir. Bu da sürekli borçlanmayı doğurur. Daha meşhur bir ifade ile sistem, sizi borç-faiz-borç sarmalına doğal olarak sokar. İşte bu durumda gerçek problem, sistemin bizzat kendisidir. Bu şekilde paradan para yaratan mevcut sistem, borçlarını sürekli büyüttü ve yönetilemez hale geldi. Artık sistemin çarkları dönemez bir durumda!

Gordon Brown'dan başka, büyük spekülatör George Soros da *Financial Times*'da bir makale kaleme adı. George için para cambazı da diyebilirsiniz vurguncu da. Ancak onun sürekli söylediği bir söz vardır: "Ben sistemin zaaflarından hareketle para kazanıyorum." George Soros makalesinde, "Bu durum son 60 yılın en büyük piyasa krizidir" diyordu. Aslında Soros, 60 yıl öncesine işaret etmekle İkinci Dünya Savaşı sonrası kurulan düzene işaret etmiş oluyordu. Sistem, bu tip bir kriz ile sonlandırılacak şekilde kurgulanmıştı ve artık sona gelindi. İşte Soros da bunu ifade ediyordu. İkinci Dünya Savaşı sonrası kurulan sistem bitmişti. Artık, yeni bir sistem ortaya konulması gerekiyordu.

Ancak yine de, mevcut sistemin bir "hurda fiyatı"nın çıkarılması ve birilerine ödettirilmesi iyi olurdu. Bu süreç, küresel finans kapital elitlere yeni kurguda zaman kazandırabilirdi. Bunun için yüzlerce toplantı ve görüşme yapıldı. Küresel finans elitler, krizin ve batışın bütün faturasını başkalarının sırtına yüklemeye çalışmaktaydılar. Sonunda, küresel finans balonunun şişirdiği yaklaşık 150-200 trilyon doların borç olarak gelişmekte olan ülkelere transfer edilmesi gerektiği

kanaatine vardırlar. Gelişmekte olan ülkeleri bu transfere inandırmak için de şöyle bir gerekçe ürettiler: Gelişmemiş ülkelerde altyapı sorunları vardır. Bu altyapı sorunları olmasa, küresel ekonomiden çok daha büyük pay alabilirler ve teröre de daha az bulaşırlar. Çünkü işsiz kalan gençleri teröristler çok çabuk devşiriyor. Dolayısıyla azgelişmiş ülkelerin altyapı sorunlarının bir an önce çözülmesi gerekiyor. Bunun için gelişmiş ülkelerin, bu ülkelere finansman desteği yapması lazımdır. Yani altyapı yatırımlarını finanse etmesi lazımdır. Altyapı yatırımları tamamlanınca, bu ülkeler de kendi imkânlarıyla dünya ekonomisine rahatlıkla katkı verirler.

Gerçekte ise istedikleri "yeni, istikrarsız ve hafızasız" yönetimler oluşturmaktı. Bu yönetimlere, %15-20'ler civarında faizle kredi verecekler. Kendi ülkelerinde kredi faizleri %1-2 civarında iken bunları yapacaklar! Böylelikle kendi borçlarını azgelişmiş bu ülkelere transfer etmiş olacaklar. Hem kendi faiz yükümlülüklerini ödemiş, hem kâr etmiş, hem de "yeni" yönetimlere yardımsever gözükmüş olacaklar.

Bunu da, zaten tasarımlarında var olan Büyük Ortadoğu Projesi ile birleştirerek 50-60 yeni ya da yeniden yapılandırılmış ülke oluşturmak için kolları sıvadılar. Önce Arap Baharı diye Türkiye'nin de içinde bulunduğu coğrafyayı istikrarsızlaştırdılar. Hâlâ da bu istikrarsızlaştırma süreçleri devam etmektedir. Yeni gelen ya da getirilen yönetimlerin, eskilerle bağları ya yok ya da çok zayıftı. Bu da hafızasızlaştırma için bire bir uygulanan bir yöntemdir. Zaten Arap Baharı ile birçok idareci ülkesinden kaçmak zorunda kalmış ve devletin birçok önemli dokümanı yakılarak yok edilmişti. Yeni gelenler, küresel finans elitlerin otomatik olarak kucaklarına düşmüş oldular. Mısır'ın başına gelen Başkan

Mursi bile IMF'den ilk planda 2,5 milyar dolar kredi almak zorunda kalmıştı. Bunun "faizsiz" olduğunu anlatabilmek için de taraftarlarına epey dil dökmüştü. Libya'nın hiç dış borcu yokken, ağır borçlu ülkelerden biri olmuştu. Aynı şekilde, dışarıdan kredi alma konusunda yeni gelen yönetimlerin ikna edilmesi zor olmuyordu. Çünkü birçoğu "ekonomi eğitimi" almış yani narkozlanmış kişilerdi. Dolayısıyla küresel finans elitlere hizmet edebilecek şekilde kodlanmışlardı.

Kısacası ne demeye çalışıyoruz?

Küresel finans elitler, mevcut küresel finans krizinin faturasını ya da hurda maliyetini "ötekiler"e yüklemeye çalışıyorlar. Ancak süreç bitmiş değil. Yani krizin daha ne kadar süreceğini kimse bilemiyor. Çünkü problem, habis bir problem. Dolayısıyla faturanın ne olacağını kestirmeleri de mümkün değil.

Erdoğan, "onlar ne istedilerse vermiş" olmasına rağmen istekleri bir türlü bitmedi! Çünkü kriz bitmedi. Küresel finans piyasasında faizlerin neredeyse %1'lerin altında olduğu bir süreçte, Türkiye'de faizler %15'lerin üzerinde seyrediyordu. Küresel finans kapitale eklemli bir ülkede bu denli yüksek faizlerin olması demek, küresel finans elitlerin finansman maliyetlerinin Türkiye tarafından ödenmesi demektir. Daha net bir ifade ile krizin faturasının bir kısmı Türkiye'ye ödetiliyor demektir. Yani Erdoğan bu durumu bile uzun bir müddet tolere edebilmiştir. Ama kriz bitmediği ve bitmesi öngörülmediği için küresel finans elitlerin istekleri bitmemiştir. Oyunun kurallarını sürekli değiştiren bir yapı oluşmuştur. Bu oynaklık daha da devam edeceğe benzemektedir. Bu durumu gözlemleyen Erdoğan da artık krizin faturasını ödemek istemediğini açıkça ifade etmeye başlamıştır. Tabii bunu, bizim burada ifade ettiğimiz şekliyle değil de faizlerin yüksekliğinden şikâyet ederek dile getirmiş oluyor.

İş Başında Eğitim

Netice itibariyle, küresel finans elitlerin Erdoğan'dan neden kurtulmak istediklerinin cevabını arıyoruz. Bunun için iki sorun tespit etmiştik. Birincisi, küresel finans kapitalin ağır bir kriz yaşamakta olduğuydu. Bu krizin ne zaman ve nasıl biteceği henüz belli değil. Yaşadıkları kriz sebebiyle, küresel finans elitlerin istekleri bitmiyor ve bu da onları istikrarsız gösteriyor!

İkinci sorun ise, Erdoğan'ın kendisi ile ilgili bir sorundur. Evet, Erbakan'a karşı tercih edilen Erdoğan, küresel finans elitlerin gözünde artık bir sorundur. Erdoğan ile ilgili sorunu kısaca OJT olarak ifade edebiliriz. O, cey, ti olarak okunan OJT, İngilizce "On the Job Training" kelimelerinin baş harfleridir. Yani, İş Başında Eğitim. Kısaca İBE diyebiliriz. İBE, bir kişi bir işe başlayınca, çalışma esnasında o işin gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliği edinme sürecidir. Bu süreç ne kadar uzun olursa, kalitesi de o kadar iyi olur.

Seçilmiş olarak, Erdoğan'ın ilk resmi çalışması 1994 yılında Büyükşehir Belediye Başkanı olduğundan itibaren başladı. O andan günümüze kadar Erdoğan, adeta bir "İş Başında Eğitim" yaşadı. Birçok süreci başlattı, geliştirdi ve bitirdi. Ortamları ve koşulların değişimini yönetti. Her çeşit insana iş yaptırmasını başardı. Yerelde ve ülke çapında insanlar ve gruplar arasındaki bağlantıları öğrendi. Kimlerin neyin peşinde olduğunu anladı. Hepsi için değişik stratejiler üretti, geliştirdi ve uyguladı. Birçok yere gitti, gezdi ve gördü.

En büyük ihanetleri yaşadı. En yakınındakilerin bile fitneye balıklama daldıklarını hayretle izledi. Adeta, hareketli ve hızlı geçen bir macera filmi gibi bir idari hayat yaşıyordu. Bu durum onu her daim tedbirli ve diri tutuyordu.

2003'ten bu yana devletin başında birçok şey yaşadı. Hepsinden dersler çıkardı. Verilen sözlerin nasıl tutulduğunu veya niçin tutulmadığını anladı öğrendi. Devletin alışkın olduğu reflekslerinin neler olduğunu öğrendi. Kafasına yatmayanları değiştirmek ya da ortadan kaldırmak için büyük mücadeleler verdi. Korkmadı, yılmadı ve geri adım atmadı. Ne vesayet tanıdı ne de minnet etti. Sürekli mücadele etmek durumunda bırakıldığı için sürekli gelişti ve güçlendi.

Büyük Ortadoğu Projesi, kendisine bir ekonomi projesi olarak takdim edilmişti. Bölgedeki ticaret canlanacak ve ülkeler gelişecekti. Buna eş başkanlık yapmayı kabul etti. Ancak, zamanla kendisine takdim edilen ile sahada uygulanan politikaların çok farklı olduğunu gördü ve gelişmelere karşı tavrını değiştirdi.

Türkiye'deki NATO-Gladyo yapılanmasından çekiniyordu. Cemaat kendisine "bir iyilik" yapıp Gladyo'yu Ergenekon Dosyası ile tasfiye etmeye girişince, Cemaat'e tam destek verdi. Ancak daha sonra Cemaat'in kendisine yöneldiğini görünce tavrını da pozisyonunu da değiştirdi.

Avrupa Birliği'nde Türkiye'nin yeri olduğunu düşündü ve AB müzakerelerinin en ateşli savunuculuğunu yaptı. Ancak, AB'nin verdiği sözleri tutmadığını ve sürekli şartları değiştirdiklerini bizzat gördü. Türkiye'ye karşı ikiyüzlü tavırlarını gördü. Türkiye'nin içişlerini nasıl karıştırdıklarını anladı. Karşı tedbirler almaya çalıştı. Tedbirleri nasıl alacağını dahi iş başında zamanla öğrendi.

AB Parlamentosu, kasım ayı sonunda Türkiye ile olan müzakerelerin geçici olarak durdurulmasını tavsiye eden bir karar almıştı. Erdoğan, bu karara çok sert tepki gösterdi:

Avrupa Birliği'nin ve Parlamento'sunun ikiyüzlülüğü için örnek: Avrupa Parlamentosu 23 Kasım tarihinde, yani

ülkemizle ilgili oylama öncesi, karar aldı. Propagandaya karşı Avrupa Birliği stratejik iletişim kararı. Bu karar önemli. Bu karar medya özgürlüğü açısından tam tersi tespit ve tavsiyelerle dolu. Avrupa Parlamentosu kendi çıkarları olunca ne kadar kısıtlayıcı olabileceğini bu kararla ortaya koymuştur.

Özellikle Avrupa Birliği'yle ilişkilerimiz konusunda konuşanlara, kararı okusun diyorum. Kararda nefret, şiddet, savaşın kışkırtılması ifade özgürlüğüne girmez deniyor. Sizde olunca olmuyor, bizde olunca niçin kılıf uyduruyorsunuz? Biz terör örgütleri için hukuk kullanınca, ifade özgürlüğü, size dokununca ölçüleriniz değişiyor. Dezenformasyon, propaganda savaşının bir parçası, bizde olanlar ne? Bu kavramlar bizi ne güzel ifade ediyor. Bu propagandaya karşı geliştirilen çalışmalarda savunmacı değil, saldırgan olunması isteniyor, kim diyor bunu, Avrupa. Avrupa Birliği'nin gerçekliği çarptırmayı, üye ülkeleri bölmeyi, Rusya ile stratejik işbirliğini parçalamayı, birlik değerlerini oluşturmakla karşı karşıya kalmasıymış. Rusya'ya yönelik bu ithamlar.

Terör propagandasına karşı savunma değil, saldırı konumunda bulunulmasını gayet yerinde buluyoruz. Bir gün önce karara imza atıyorlar, ertesi gün Türkiye'yi sert kısıtlamalardan dolayı eleştiriyorlar. Biz de bu kararı veren parlamentoyu ciddiye almadığımızı söyleyince, morali bozuluyor beyefendilerin. Siz kendinizi ciddiye almıyorsunuz ki ben sizi ciddiye alayım. Sonuç böyle fiyasko olur işte.

Bu konuşmasının sonunda Erdoğan, muhtemel istikameti ile ilgili olarak da çok önemli ipuçları veriyordu:

Biz kendi yolumuzda ilerlemeye devam edeceğiz. Bu yıl da Avrupa Birliği bizimle olursa hem o hem de biz kazanırız. Avrupa Birliği illa başka istikamete gideceğim derse, yeni yol arkadaşları bulur ya da gerekirse tek başımıza yolumuza devam ederiz.

Son gelişmeleri de katarak değerlendirirsek, Erdoğan "Şanghay İşbirliği Örgütü"ne de girebilir. Olmazsa, Türkiye merkezli bağımsız bir bölgesel politika da geliştirebilir. Bu durum, Batılıların bölgesel planlarının tamamının değişmesi demektir. Bu gelişmeler, küresel finans elitlerin istemeyeceği gelişmelerdir.

Sadece bu kadar mı?

Hayır.

IMF'nin tavsiyeleri ve Derviş Restorasyonu neticesinde Türkiye küresel finans kapitale tam olarak eklemlenmişti. Erdoğan böylelikle dünya piyasalarındaki fonlardan istifade ederek Türkiye'nin hızlı kalkınmasını temin etmeyi ümit ediyordu. Muhtemelen ona konu böyle takdim edilmişti.

Ancak gelişmeler karşısında, dünya piyasalarında faizler %1'ler civarında iken Türkiye bunun 14-15 katını ödeyince itiraza başladı. Merkez Bankası'na ve bankalara faiz indirimi çağrısında bulundu. Hatta onları zorladı ve bir bakıma tehdit etti. Son olarak geldiği noktayı anlama açısından şu ifadeleri önemlidir:

Biz sürekli uluslararası camiada doların baskısı altında kalmamalıyız. Bakıyorsunuz doları yönetenler durdukları yerde ciddi paralar kazanıyorlar. Ben de dedim ki gelin yeni adım atalım; altın borsasını güçlendirelim. Altın üzerinden münasebetlerimizi geliştirelim, buna yürüyelim. Olması gereken budur. Basıyor doları oradan kazanıyor. Yorulmuyor terlemiyor, işte onun için altın borsasını çok çok önemsiyorum. Altın farklı bir şey.

Kısacası Erdoğan'ın geldiği nokta, yeni bir uluslararası para birimi ya da bölgesel ölçü birimi oluşturmak olarak da tarif edilebilir. Bu tarifin doğal sonucu olarak; doların egemenliğinden kurtularak ticareti artırmaktan, faizlerle ülkeyi sömürmek isteyenlere engel olmaktan söz edebiliriz.

Bu durum, aynı zamanda Batılıların bölgemize yönelik ekonomi-politik tasarımlarının tamamının değişmesi demektir. Bu gelişmeler de, küresel finans elitlerin istemeyeceği gelişmelerdir.

Sadece bu kadar mı?

Hayır.

Erdoğan, anayasayı da değiştirerek yeni bir Türkiye Cumhuriyeti yönetim sistemi oturtmak istiyor. Bunun için de MHP ile müzakere ederek değişimde anlaştı. Artık, Birinci Dünya Savaşı sonrası kurgulanan Türkiye Cumhuriyeti yapısı değişecek demektir. Bu da, Batılıların arzu etmeyeceği bir şeydir ve küresel finans elitlerin istemeyeceği bir gelişmedir.

Erdoğan açık oynuyor ve mesajlarını sürekli açıktan veriyordu. 25 Kasım 2016 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin çevre yatırımları toplu açılış töreni vardı. Törende konuşan Erdoğan, çok basit bir şey istediğini ifade etmek için kürsüde tane tane ama avurdunu şişirerek "Biz ülkemize hizmet için çalışırken, birileri sürekli ayağımıza çelme takmaya çalıştı" diyordu. Evet, bu cümle her şeyi özetliyordu. Aslında, bir yandan da "İş Başında Eğitim"i anlatıyordu. Erdoğan, ülkeye hizmet etmeye çalışıyor ama birileri de çelme takmayı sürdürüyordu. Her çelmeyi aştıkça daha büyük çelmeler, daha nitelikli hamleler ile karşı karşıya kalıyordu. Bu süreç aynı zamanda onu da yetiştiriyordu. Bu ifadeyi bu şekilde algılamak ve açıklamak mümkündür.

Ancak diğer yandan, iktidar olmanın temel prensibini de izah etmiş oluyordu. Adolf Berle'nin *İktidar* kitabında ifade ettiği gibi:

"Devlet hayatında affedilmez bir büyük suç vardır: Yönetememek."

Dolayısıyla çelme takanı da yönetebilmek, devlet yönetiminin bir parçasıdır. Erdoğan da bunu yaşayarak, görerek, mücadele ederek öğrendi.

Erdoğan o konuşmasında, şunları da ifade etti:

"Cumhuriyetimizin kuruluşundan 90 yıl sonra yeni bir kurtuluş savaşı veriyoruz. İçinde bulunduğumuz durumun adı tam olarak budur; yeni bir kurtuluş savaşıdır. Üstelik bu savaşı tek bir cephede değil, askeri, siyasi, diplomatik, ekonomik, sosyal her alanda veriyoruz."

Bunları söylerken de "Türkiye'yi siz mi yönetiyorsunuz?" diye Avrupa'ya çıkışıyordu. Aslında Erdoğan bu ifadesiyle yapmaya çalıştığı büyük dönüşümü de söylemiş oluyordu. O, yaptığı kurtuluş savaşı ile yeni bir devlet kuruyordu. Askeri, siyasi, dış politik, ekonomik ve sosyal alanda büyük değişimler yapıyordu. Her değişim ve dönüşüm karşısında gösterilen direncin, Batı ile işbirliği içerisinde olduğunu düşünüyordu. Neticede Erdoğan yeni bir Türkiye oluşturmaya çalışırken, eski Türkiye'nin denklemini kuranlar bundan memnun değildi.

Her devlet kurgusu, kendi güç dağılımını oluşturur. Kendi zenginlerini, kendi ilişkilerini düzenler. Kısacası, her devlet kendi kitabını yazar. Belli ki Erdoğan, kendinden önce yazılmış kitabı artık okumak istemiyordu. Kendi kitabını yazmaya çalışıyordu. Ancak şurası kesindir ki her devlet kitabı kanla yazılır. Biliyordu veya bilmiyordu ama Erdoğan her şeyi göze almış görünüyordu. Çünkü:

İktidar paylaşılmaz!

Evet, Berle'nin bu sözü, devlet veya iktidar teorisi çalışanların en temel kabullerinden de biridir. İktidar paylaşılmaz.

***

Burada şu soruyu tekrar hatırlamamız gerekiyor. Bu hatırlatmalar önemli çünkü ayrıntıların bizi alıp götürebilme kabiliyeti vardır. Buna izin vermemek için bu hatırlatmaları yapmak mecburiyetindeyiz. Batı, Erdoğan'a verdiği krediyi ve gösterdiği müsamahayı Erbakan'a niçin göstermemişti?

Çünkü Erbakan'ın, ülkemiz veya bölgemizde oluşturulan kurguya itirazı vardı. Uyguladığı politikalarda felsefi bir derinlik ve genel kurguya yönelik bir değişim ve dönüşüm önerisi vardı. Tipik bir Erbakan konuşması şu şekilde yapılandırılıyordu:

Önce, inandığı temel esasları anlatıyordu. Bu esasların yüzlerce yıl boyunca coğrafyamızda barış ve adaletin sağlanmasında ana etken olduğunu söylüyordu. Sonra Osmanlı'nın yıkılışı ile birlikte kurulan düzenin ne kadar adaletsiz olduğunu, ülkemizden ve bölgemizden örnekler vererek anlatıyordu. Sonra da olması gerekenleri birer birer sıralıyordu. Konuşmalarında "İslam tonu" ve "Siyonizm karşıtlığı" oldukça belirgindi. Batı'yı ve Batıcılığı aşağılıyordu. Onların toplumlara ve dünyaya saadet getiremeyeceğini ifade ediyordu. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrası kurulan düzene açıkça meydan okuyordu. Bunun için de kullandığı anahtar kelimelerden biri "Yalta Konferansı" idi. Birinci Yalta Konferansı ile dünyada bir köle düzeni kurulmuştu. Bu düzenin yıkılıp yerine adil bir düzen kurulması gerekiyordu. Onu da İkinci Yalta Konferansı olarak kodlamıştı. Kısacası, söylediklerini İslam Birleşmiş Milletleri, İslam UNESCO'su, İslam NATO'su, İslam Ortak Pazarı ve İslam dinarı olarak özetliyordu.

Gerçekten de Osmanlı'dan sonra bölgeyi yeniden tanzim eden güçler için bunların hepsi kâbus niteliğinde ifadelerdi. Onlar için Erbakan çok tehlikeli bir adamdı ve asla geçit verilmemesi gerekiyordu. Nitekim siyasete adım attığından

ölünceye kadar kendisi asla rahat bırakılmadı. Söylediklerinin mantıklı olup olmadığına bakılmaksızın sürekli taciz edildi. Kıpırdadıkça, üzerine ateş edildi. Çünkü Erbakan, küresel finans elitler için çok tehlikeli bir adamdı.

Erdoğan tercih edildi. Hatta azmettirilerek Erbakan'ın yanından alındı ve önü açıldı. Çünkü Erdoğan şahsen değiştiğini ifade ediyordu. Erbakan'ın yanında bulunan birinin kişisel olarak değiştiğini ifade etmesi, onlar için tehlikeli olmaktan çıkması anlamına geliyordu.

Evet, diğer yandan, Erdoğan'ın tek istediği "ülkesine hizmet etmek"ti. Bunun için de "Biz ülkemize hizmet için çalışırken, birileri sürekli ayağımıza çelme takmaya çalıştı" diyordu. Ama birileri önünü açarken hiç ses çıkarmıyordu!

Acaba ne olmuştu da aynı birileri çelme takmaya başlamıştı?

Ne mi olmuştu?

Erdoğan'ın değişim süreci aynı zamanda bir OJT süreci idi. İş Başında Eğitim ile birçok şeyi öğrendi. Bu süreçte kendisine ya da partisine atılan çelmelere itiraz etti. İtirazını da açık etti. Doğrusunun ne olması gerektiğine inandıysa, onu da açıkça söyledi. Onun için mücadele etti.

Haklı olarak Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin daimi bir üyesi olmasını istedi. Çünkü iki milyarlık İslam âleminin bir temsilcisi yoktu. Türkiye bunları temsil eder diye düşünüyordu. Ama itibar görmedi. Dikkate alınmadı. O zaman da, küreselcilere karşı olan grupların sürekli ifade ettiği "Dünya 5'ten büyüktür" sözünü kendisine slogan edindi. Yani Birleşmiş Milletler'in mevcut yapısına itiraz etti.

"One minute" diyerek Davos'ta İsrail Devlet Başkanı Perez'e itiraz etti. İsrail'in yaptığı zulümleri açıkça dünyanın gözü önünde farklı bir şekilde ifade etti. Perez'i azarlar gibi konuştu.

UNESCO'ya itiraz etti. BM kültürel faaliyetlerinin ortak yaşam kalitesine hizmet etmediğini anladı. TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı) ve Yunus Emre Vakfı çalışmaları ile Türkiye'nin önüne yeni bir kültür yolu koydu. Yeni ufuklar açtı.

Dolardaki oynaklık ve artışı görünce, bunun yerel ekonomiye ne kadar zararlı olacağını anladı. Bölge ülkeleri ile aramızdaki ticareti artırmak için dolara olan bağımlılığımızın azaltılmasını önerdi. Aramızda, altına dayalı bir sistem geliştirerek yeni bir ticari düzen oluşturma isteğini açıkça ifade etti. Yani mevcut ticari altyapılara itiraz etti. Bu aslında, küresel finans elitleri devre dışı bırakarak yeni bir ortak pazar istemekti.

15 Temmuz darbe girişimi sonrası, darbenin ardında NATO'cu subayların tamamını görünce NATO'ya da itiraz etti. Lazım olduğu zaman NATO'nun nasıl yan çizdiğini biliyordu. Örneğin, Rus uçağının düşürülme krizinde, NATO'nun kendisini nasıl yalnız bıraktığını unutmamıştı. O krizde NATO Genel Sekreteri, Rus uçağının "Türk hava sahasını" ihlal ettiğini ifade etmişti, "NATO hava sahasını" değil! Bunun diplomatik anlamı, "Başınızın çaresine bakın" demekti. Aynı şekilde, TÜBİTAK ödül töreninde Fırat Kalkanı Harekâtı'nda El Bab'da yürütülen operasyonla ilgili olarak NATO'ya sert eleştirilerde bulundu ve "El Bab'da ne NATO ne de müttefiklerimizin desteğini gördük. NATO'da sizlerle beraber olduğumuz halde siz bu destekleri bize değil bölücü terör örgütlerine veriyorsunuz. Bunu yutmamız mümkün değil" dedi.

Diyebilirsiniz ki, "Ama bütün bu itirazlarından sonra hep ya yumuşatıcı sözler söyledi ya da tersi işler yaptı." Olabilir, hatta bu itirazlarını gönülden inanmayarak dahi yapsa bile,

bunların çok da bir önemi yok. Çünkü küresel finans elitlerin gözünde Erdoğan artık, yeni bölgesel kurguda rahatlıkla kullanılabilecek bir adam olmaktan çıkmıştır. Uzun müddet iktidar olması ona Batı'nın ve küresel elitlerin içyüzünü göstermişti. Onların zaaflarını, ihtiraslarını ve gücünü artık biliyordu.

Erdoğan, kendisine verilen iktidar alanına veya ülkesine biçilen paya razı değildi. Razı edilecekse de, ikna etmek için çok uğraşmak gerekiyordu. Halbuki onlar, böyle bir tarza hiç alışık değildi. Erdoğan'daki süregelen değişimin onu getirdiği noktadan rahatsızdılar. Artık Erdoğan çok tehlikeli bir adam haline dönüşmüştü. Erdoğan, birlikte oyun kuracakları bir adam değildi. Tam tersine, Erdoğan "oyunbozan" bir adam haline gelmişti. Batı medyası, kendi yönetimlerinin de işine gelebilecek şekilde, Erdoğan'ı "diktatör" olarak tanımlamaya başladı. Diğer bir ifade ile istenmeyen, demokratik dünyada yeri olmayan, iktidardan bir an önce uzaklaştırılması gereken bir adam.

Tarihin Fısıltıları

Ne ilginçtir ya da ironiktir ki Erbakan'ın bir gerekçe ile baştan konuşlandığı pozisyona, Erdoğan farklı gerekçelerle farklı şekilde ulaşarak konuşlandı. Halbuki neredeyse 20 sene önce, Erbakan'ın şahsında, Milli Görüş'ün konuşlandığı pozisyona itiraz ediyordu. Bu itirazlarını "Milli Görüş Gömleği" metaforu üzerinden söylüyordu. Ben, "Milli Görüş Gömleği"ni çıkardım diyordu. Davasına sırtını dönmüştü. Milli Görüş politikaları değil, reel politik yapacağını iddia

ediyordu. Ancak, İş Başında Eğitim süreci, OJT, İBE, onu döndürüp dolaştırıp benzer bir pozisyona yerleştirdi.

Tabii burada ilginç bir sonuç daha ortaya çıkıyor. Demek ki Türkiye'deki tepe yönetim sorunu, Erbakan ya da Erdoğan sorunu değildir. Yani sorun ne Erbakan'dır ne de Erdoğan. Sorun, bu ülkede iktidar sorunudur.

Bu ülkede kim iktidar olacak?

İşte esas soru ve sorun budur.

Bu sorunu Türkiye'de uzun müddet iktidarda kalan tüm liderler yaşar. Adnan Menderes, Bülent Ecevit, Turgut Özal ve şimdi de Tayyip Erdoğan. Hangi görüşten olursa olsun, ülkede uzun müddet hizmet edenler sonunda bu sorunla karşı karşıya gelirler.

Ekonomi-politik alanda, dış politikada, sosyal politikalarda iktidar kim olacak?

Daha değişik bir ifade ile bu ülkede iktidara gelen ya da getirilen kişi kimin çağrısına kulak verecek?

Hangi sesi ya da hangi fısıltıyı dinleyecek?

Büyük bir binanın içerisinde büyük bir odada yalnız kaldığınızda, zaman zaman kulağınıza bazı fısıltılar gelir. Zihninizde bazı ilginç fikirler doğar. Bu fısıltıların zihninizde doğuracağı düşüncelere göre sözleriniz ve eylemleriniz değişebilir. Hatta siz bile değişebilirsiniz.

Türkiye'de uzun müddet iktidar olan devlet ya da hükümet başkanlarının sol kulağına mevcut küresel elitler, sağ kulağına ise tarih fısıldar. Mevcut küresel elitlerin hareket kabiliyeti yüksek ve imkânları çoktur. Ama yaşı da çok gençtir. Henüz yüz yaşına girmemiştir bile. Heyecanlı ama tecrübesizdir. Tarihin ise hareket kabiliyeti oldukça düşük, imkânları kıt ama yaşı çok büyüktür. Tecrübelidir. Görmüş geçirmiştir. Israrcıdır.

Sol kulağına ninni gibi gelen Beethoven ya da Mozart bu milleti mest edip, rahatlatıp uyutabilir. Ama binlerce yıl öteden kalkıp gelen iki bağırsak telli tipsiz dombıra, bu milleti uyandırıp ayağa diker:

"Dombıra sazımı işiten babalar
Manasına kulak veren analar
İşittiğini akıl yorarak
Yürekleri titreyerek
Gözyaşlarını esirgemezler

Nogayların derdi sayısız, her gününde
Yiğitlerin uyumadığı günlerde
Yüreklerini cesaretlendiren
Savaşlarda güç veren
Görüp geçirmiş dombıra..."

Anadolu insanını, Jeanne D'arc heyecanlandırmaz. Miguel de Cervantes'in *Don Kişot*'unu, William Shakespeare'i, Victor Hugo'yu, Johann Wolfgang Von Goethe'yi, Voltaire'i, Immanuel Kant'ı, Hegel'i, Jean-Paul Sartre'ı okur, hatta etkilenebilir. Dersini alır. Ama ön dört asır öncesinden gelen Hz. Ömer'in, Hz. Hamza'nın sesini işitir. Hz. Hüseyin için hâlâ ağlar. Mevlana'nın çağrısına kulak verip peşinden gider. Yunus'u dinler gönüllenir. Alparslan'ın saflarında asker, Emir Sultan'ın dergâhında derviş olur.

Augustus, Napolyon Bonapart, George Washington vb. gibi büyük komutanların veya devlet adamlarının hayatını okur. Ama onun gönlünde yatan aslan Salahattin Eyyubi'dir, Alparslan'dır, Fatih Sultan Mehmet'tir.

Nerede olduğunu bilmese de "Estergon Kalesi" türküsünü söyler ve sever.

"Kerkük'ün zindanına attılar meni/ Mazlumlar sürüsüne kattılar meni" diye mırıldanır.

Medine Müdafaası'nı gözü yaşlı dinler.

Mustafa Kemal Atatürk'ün "İsmet, ben fırsat bulamadım. Sen Musul ve Kerkük'ü ilk fırsatında al" vasiyetini hâlâ vasiyet eder.

Malazgirt, Hıttin, Niğbolu, Mohaç, Viyana, İstanbul ve daha neler neler...

Yaşlı tarihin, Türkiye'de uzun müddet iktidar olanlara fısıldayacağı daha çok şey vardır.

Henry Kissinger hatıratında, Çin Devlet Başkanı Mao ile yaptığı bir sabah kahvaltısından sonra aralarında geçen diyaloğu aktarır. Güzel kahvaltıdan sonra, Kissinger Mao'ya sorar: "Efendim, Fransız Devrimi hakkında ne düşünüyorsunuz?" Başını hafif yukarı kaldıran Mao, iyice büzüşen gözleri ve hafif bir tebessümle, "Fransız Devrimi konusunda yorum yapmak için henüz çok erken!" der. Evet, işte budur. Tarih böyle bir şeydir. Fransız Devrimi henüz iki yüz yıllıktır. Ama Çin, 6000 yıllık bir tecrübedir. Başındaki bir adamın, tarihe kayıt düşecek bir yorum yapması için henüz erkendir.

Tarih durmadan fısıldar. Buna karşılık, küresel elitler de fısıldarlar. Tarihinkiler yaşanmış gerçekler, küresel elitlerinkiler yaşanabilecek gerçeklerdir. Olasılıklardır. Bu açıdan biraz mistiktirler.

Peki, Erdoğan dönüp dolaşıp ulaştığı bu noktadan sonra ne olabilir? Neler yapabilir? Bundan sonraki yönü ne olur? Hangi fısıltı eylemlerinde etkin olur?

Bu sorulara net bir cevap veremeyiz. Ancak öngörülerde bulunabiliriz. Çünkü Erdoğan, devlet yönetiminde deneme-

yanılma yolunu göze alabilen bir liderdir. Elbette, bu zamana kadar biriktirdiği bilgi ve tecrübesini temel alan denemeler yapacaktır. Ama hiçbir zaman ipleri elinden bırakmak istemeyecektir. Kontrolü bırakmayacaktır.

Buna karşılık, küresel finans elitlerin ise elinde pek fazla kozları ve önünde pek fazla zamanları kalmamıştır.

İşte tam bu bağlamda aklımıza şu soru geliyor: Küresel finans elitler, nitelikli bir suikast vizesi verebilirler mi?

Evet olabilir.

Ancak, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra, böyle bir hamle beklenen bir hamledir. Onun için de Erdoğan iyi korunuyordur. Karşı tedbirler oldukça üst düzeydedir.

Buna rağmen, en üst düzeyde korunan ABD'nin 35. Devlet Başkanı Kennedy bir suikasta kurban gitmişti.

Hatırlayalım. Başkan Kennedy, İsrail'in Dimona Çölü'nde kurduğu nükleer santralinde atom bombası ve nükleer başlıklı füzeler üretmesinden rahatsızdı. Bu konuda, Ben Gurion'a defalarca uyarılarda bulundu. Mektuplarında, "İsrail'in nükleer programını durdurmaması halinde yaptırım uygulayacağını" ifade ediyordu. Yahudi asıllı politikacı Henry Kissinger, Kennedy'yi bu fikrinden vazgeçirmeye çalışmış ama başarılı olamamıştı. Kennedy'nin öldürülmesine en büyük sebep olarak bu tutumunu gösterenler çoktur. Ancak bu sebep, suikastı açıklamaya yeterli bir sebep olarak gözükmemektedir. Neticede, Kennedy'nin tehdidi "yaptırımlar"dır. Halbuki İsrail ve İsrail'in küresel dostları bu tür yaptırımları kolaylıkla etkisiz kılabilecek kabiliyete sahiptirler. Yani bu "yaptırımlar" tehdidinin karşılığı ölüm olmasa gerektir!

Kennedy suikastı ile ilgili olarak daha akla yatkın iddia, onun Federal Rezerv Sistemi'ne karşı verdiği mücadeledir.

Kennedy, bir ülkenin parasının üretim ve denetiminin özel şahısların elinde olmasının büyük bir sorun olduğunu düşünüyordu. Bunu sürekli etrafına söylüyor ve bu konuda müzakerelerde bulunuyordu. 4 Haziran 1963 tarihinde bir Başkanlık Kararnamesi çıkararak Hazine Bakanı'na Gümüş Para Sertifikası basma yetkisi vermişti. Bununla birlikte, Hazine'nin gümüş satmasını yasaklamıştı.

Bu konuda araştırma yapanlar muhtemelen şunları okuyacaklardır:

"Kennedy'nin planı, bir müddet sonra Gümüş Sertifikaları'nı Federal Rezerv Bankası parasıyla (günümüz ABD doları) değiştirecekti. Bu attığı adımlar, geçiş dönemi adımlarıydı."

Peki, gerçekten öyle miydi?

Ülkesinin parasının özel şahısların elinde olmasına karşı olan bir insan neden geçici adım atsın ki? Kennedy, para konusunda belki de kalıcı adımlar atmıştı. Ama bunu hiçbir zaman bilemeyeceğiz. Çünkü öyle olup olmadığını gösterecek kadar yaşamadı.

Kennedy, halktan çok büyük destek gören bir politikacı ve devlet adamıydı. Halk kendisini seviyor ve ona inanıyordu. Karşıtları için böyle bir adamın seçim kaybetmesini beklemek, boş bir ümitten başka bir şey değildi.

Diğer yandan küresel finans elitler, Kennedy'nin Gümüş Sertifikaları ile başlattığı işin birkaç adım sonrasında nereye varacağını çok iyi biliyorlardı. Onlar için bunu hesaplamaktan kolay bir şey yoktu. Bu hesabın sonucundan daha korkutucu bir şey de yoktu. Kâbus görmektense, uyanık durmayı tercih ettiler. Uyuyabilmeleri için çözüm Kennedy'yi ortadan kaldırmaktı. Kennedy ortadan kaldırıldı ve onlar rahat bir nefes aldılar. Ancak o zamandan beri doları olanlar da

olmayanlar da bir türlü uyuyamıyorlar. Sadece, narkozlanmış olanlar uyuyabiliyor ya da uyuduklarını zannediyorlar.

Kendilerinde sınırsız para kaynağı olanlar için proje yapmaktan kolay bir şey yoktur. Parasını cömertçe ortaya koyduktan sonra her işin en iyi projesini yaptırabilir ve bu projeyi uygulayacak en iyi adamı bulabilirsiniz. Bu açıdan, küresel finans elitlerin tek yaptıkları şey "en iyisini seçmek"tir. Planın, programın, projenin, adamın, aklınıza ne gelirse, en iyisini seçmektir. Onlar da bunu yaptılar. En iyi olduğunu düşündükleri planı seçip uygulattırdılar. Sonuç ortada.

Siz istediğiniz kadar güvenlik duvarları oluşturun, onlar o duvarları aşmaktan asla vazgeçmeyeceklerdir. Çünkü bu, onlar için bir ölüm kalım meselesidir. İşte tam bu noktada, sorulması gereken soru şudur:

Onlar için ölüm kalım meselesi olan şeyin aslında sizin de ölüm kalım meseleniz olduğunun farkında mısınız?

İşte bu farkındalık varsa, alınacak tedbirler de değişir. Ama yoksa sizin için en iyi tedbirin güvenlik duvarının yüksekliği ve sağlamlığı olduğunu zannedersiniz. Ama tarih bize, bu gibi durumlarda liderlerin en yakınından avlandıklarını gösterir.

"Sen de mi Brütüs!" sözü her liderin dağarcığında bulunan bir sözdür. Ama liderin, Brütüs'ü aramak için vakit geçirmesi boşuna bir çaba olur. Çünkü bir şeye inanır ya da inandırılırsa, herkes belli derecede bir Brütüs oluverir.

Örneğin, Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Andrey Karlov, 20 Aralık 2016 tarihinde uğradığı suikast sonucu hayatını kaybetti. Büyükelçi, bir resim sergisinde konuşma yaptığı sırada silahlı saldırıya uğradı. Saldırgan, mekânın güvenliğini sağlamakla görevli olan bir çevik kuvvet polisiydi. Ülkemizde

bir yabancı büyükelçinin öldürülmesi ayıbı bir kenara, böyle bir suikastın bir polis tarafından yapılmış olması çok düşündürücüdür. Bu durum, güvenlik duvarlarının işlevsiz olduğunu da gösterir.

Güvenlik duvarları bir dereceye kadar korur. Ancak küresel finans elitler için ise, aşılamayacak güvenlik duvarı yoktur.

Erdoğan'a Karşı Matruşka Stratejisi

Şimdi tekrar esas konumuza gelelim. Küresel finans elitlerin Erdoğan'a karşı yapacağı hamleler neler olabilir ve Erdoğan'ın bunlara mukabil cevabı nasıl gelişir?

Öncelikle küresel finans elitler, Erdoğan'ın gelmiş olduğu noktayı iyi tahlil etmişlerdir. Sahip olduğu siyasi temel, kabiliyetleri, geçmiş söylemleri, yenilikçi hareket olarak ayrıldığından sonraki hedefleri ve bugün geldiği nokta... Bunların hepsini çok detaylı çalışmışlardır. Birkaç adım sonrasının finansal bağımsızlık denemesi olacağını da anlamışlardır. Bunu anlamamaları mümkün değildir. Çünkü Erdoğan, devlet yönetiminde deneme-yanılma yolunu göze alabilen bir liderdir.

Küresel finans elitler, büyük bir olasılıkla, stratejik olarak şu şekilde hareket edeceklerdir: Öncelikle, finansal bağımsızlık denemesi yapmasına mâni olmaya çalışacaklardır. Eğer bunda başarılı olamazlarsa, bu sefer finansal bağımsızlık denemesi yapan ekibin içine girerek yanlış yönlendirmek isteyeceklerdir. Politik olarak da yalnızlaştırmak isteyeceklerdir. Bunda da başarılı olamazlarsa, iş göremez hale getirme seçeneğini asla göz ardı etmeyeceklerdir. İş göremez

hale getirmek! Bütün çalışmaları, iç içe geçmiş bir strateji olarak bu şekilde geliştireceklerdir.

Tabii attıkları her adımı bile, matruşka gibi iç içe geçmiş birkaç operasyon ile gizlemeye çalışacaklardır. Tamamen finansal çalışmaların ön planda olduğu bir operasyonu yapmak istemezler. Bütün spot ışıklarının tepelerinde olduğu bir operasyon onları rahatsız eder. Çünkü ola ki halk yapılmak istenen işleri anlayıp itiraz edebilir. Devletinin yanında durabilir. Nitekim bunun ne manaya geldiğini 15 Temmuz darbe girişiminde gördük.

Öncelikle dış politik olarak yalnızlaştırmaya çalışacaklardır. Yürüyen uluslararası anlaşmalarda sorunlar üreteceklerdir. Türkiye'nin uluslararası büyük organizasyonlara imza atmasını istemeyeceklerdir. Türkiye'nin yürüttüğü bu tür organizasyonlara katılmayacak ya da çok düşük seviyede katılım göstereceklerdir. Dış politik olarak yalnızlaşan bir ülkenin maliyetleri yüksek olur. Örneğin, yalnızlaştırılan ülkeler kolay kolay uluslararası ticaret yapamazlar. Ancak çok cazip fiyatlar teklif ederlerse, ticaret yapmaları mümkün olabilir. Bu şekilde olmak demek, normalde 100 dolara alabileceğiniz bir ürünü ancak 130 dolar verirseniz alabileceğiniz bir duruma düşmek demektir. Bu tür yalnızlaştırmalar, size ek maliyet olarak dönmektedir. Eğer bazı ürünleri yabancı piyasalardan satın almak mecburiyetindeyseniz, paranız çabuk bitecektir. Bu da sizi yeni krediler bulmaya yönlendirecektir. İşte size yalnızlığın, ödemek mecburiyetinde olduğunuz değeri: Yeni borçlanmalar!

Küresel finans elitler, bu ve birçok değişik şekillerde, size çok para harcatmak için ellerinden gelen her türlü gayreti göstereceklerdir. En iyi para harcatma yöntemlerinden biri savaştır. Zaten bütün finansal esaretler savaşlarla başlamaktadır.

Küresel finans elitler bu konuda oldukça kabiliyetli ve tecrübelidirler. Savaşta, paranız varsa o parayı harcarsınız. Yoksa borç alırsınız yine harcarsınız. Savaşta, sizin üretiminizi düşmanınız tüketir. Bu tüketimden dolayı da size hiçbir şey ödemez. Örneğin, cephane üretirsiniz, düşman cephaneyi tüketir. Savaşların maddi ve manevi maliyeti çok yüksektir. Savaşırken, önce karşıdakini yıkmak, çökertmek için para harcarsınız. Aynı şekilde onlar da harcarlar. Sonra da kendinizdekini tekrar yapmak için para harcarsınız. Aynı şekilde onlar da harcarlar. En sonunda her ikiniz de küresel finans elitlerin önünde borç almak için kuyruğa girersiniz. Kurgu budur.

Bakınız, 2003 yılında başlayan Irak operasyonuna girmemiştik. Bugün, "Batı ile birlikte Irak operasyonuna girmedik yanlış yaptık" diyenler çoktur. Bunlar, "O gün Irak'a biz girseydik bugün Musul ve Kerkük operasyonlarında masada olurduk" diye hayıflanıyorlar. Kendilerince, o gün kaçırılmış olan fırsatı, bugün Suriye'ye girmemizin haklı gerekçelerinden biri olarak görüyorlar.

Halbuki, unutulan önemli ayrıntı şudur: Türkiye o sıralarda daha IMF boyunduruğu altındaydı. 1999 yılında DSP, MHP ve ANAP'ın koalisyon ortağı olduğu Ecevit Hükümeti vardı. Başbakan Ecevit, IMF ile 18. stand-by anlaşmasını yapmıştı. Bu, aynı zamanda Kemal Derviş'in ekonomiden sorumlu bakan olduğu dönemdi. Daha sonra AK Parti döneminde, 2005 yılında, 19. stand-by anlaşması imzalanarak IMF'den 10 milyar dolarlık kredi sağlanmıştı. Akabinde, 2008 yılında açıkça ortaya çıkan küresel finans krizine rağmen, Türkiye IMF ile yeni bir stand-by anlaşması imzalamadı. Halbuki IMF yeni bir stand-by anlaşması yapılmasını istiyordu. Ama hükümet, yeni bir anlaşma yapmaya ihtiyaç duymadı.

Türkiye, ancak 2013 yılının Mayıs ayının 14. gününde yaklaşık 500 milyon dolarlık son borç taksitini ödeyerek IMF'ye olan kredi borcunu tümüyle kapatabildi. IMF'ye 1947'de başlayan üyelik, 1961'de ilk stand-by anlaşmasıyla borçlu-alacaklı ilişkisine dönüşmüştü. Aradan yarım asırdan fazla bir zaman geçtikten sonra IMF'den kurtulabilmiştik.

Evet, 2003 yılında ABD ile birlikte Irak'a operasyona katılsaydık bugün Musul ve Kerkük için masaya otururduk. Ama başka bir masaya daha oturmuş olurduk. O da IMF masası olurdu. IMF masasında borç dilenirken Musul ve Kerkük masasında neyi dillendirebilirdik artık onu siz düşünün.

Bugün Suriye'deyiz ve savaşıyoruz. Elbette haklarımızı koruyacağız ve bize karşı gelişebilecek her türlü oyunu bozacağız. Yurdumuza yan bakanın gözlerini oyacağız. Ama aklımızdan hiç çıkarmamamız gereken bir şey var. Barış her zaman hayırlıdır. Bugün savaş demek karşılıksız maliyet demektir. Eski devirlerde olduğu gibi, gidip düşmanı yenip, hazinelerini yüklenip geri gelmiyorsunuz. Savaşlardan büyük ganimetler elde edemiyorsunuz. Savaşa karar verdiğiniz andan itibaren karşılıksız olarak masraf yazmaya başlıyorsunuz. Askerinize vereceğiniz operasyon tazminatından tutun da savaşta yıkılan yerlerin onarımına kadar her adım bir masraftır. Bir piyade tüfeği mermisi 1 lira, bir tank mermisi 850 lira, bir füze 100.000 lira, bir Tomahawk füzesi 5 milyon lira... Örneğin ABD ile birlikte Irak'a giren İngiltere'nin, Irak operasyonları maliyetinin 20 milyar sterlin olduğunu iddia edenler var. Yani, bir sterlini 4,5 lira olarak alırsak, 90 milyar lira. Silah sanayii olmayan Türkiye, bütün alımlarını dışarıdan yapacaktı ve yine yabancı paraya muhtaç olacaktı. O zaman da, belki de bir daha kalkmamacasına, koşa koşa gidip IMF'nin masasına oturacaktı. Bütün bunları hesap etmeden atılacak her adım,

sonunda zarar olarak bize geri dönerdi. İnsan maliyetine ise paha biçemiyoruz.

Elbette manevi duygularımız ön planda olacak ve elbette bazı şeyler parayla ölçülmez. Ancak unutmamak gerekir ki Allah Hucurat Suresi 15. ayette "Müminler ancak Allah'a ve Resul'üne iman eden, ondan sonra asla şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla savaşanlardır. İşte doğrular ancak onlardır" diyor. Aynı şekilde Tevbe Suresi 20. ayette "İman edip de hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihat edenler, rütbe bakımından Allah katında daha üstündürler. Kurtuluşa erenler de işte onlardır" diyor. Burada "mallarıyla, canlarıyla" vurgusuna dikkat etmemiz gerekir. Hem "mallarıyla" kelimesi "canlarıyla" kelimesinden önce gelmektedir. Yani bu işlerin maddi boyutu vardır. Bu maddi boyutunun da öncelikle çok iyi hesap edilmesi gerekir.

Cihat ettik, yendik ama maddi olarak her şeyimizi kaybettik dediğiniz bir savaştan zaferle çıkmış olur musunuz? Bunların hepsinin çok iyi hesap edilmesi gerekir.

Küresel finans elitler bu hesapları çok iyi yaptıkları için, savaş her zaman birinci tercihleri olmuştur. Sizi savaşa sokarlar, ardından da kredi tezgâhını açıp beklerler. Eninde sonunda onlara gider kredi yani borç para dilenirsiniz.

Eğer mevcut para-kredi sistemi içerisinde hareket ediyorsanız, işte oyun bu şekilde oynanıyor. Mevcut sistemin parametreleri bunlardır.

Küresel finans elitlerin dolaylı olarak kullanabileceği farklı araçlar da vardır elbette. Örneğin, düşük yoğunluklu Suriye operasyonunun yanı sıra, içerideki rahatsızlıklar ve terör operasyonları da artarak devam edebilir. Çünkü teröristler finansman buldukça eylemlerini sürdüreceklerdir.

Böyle bir durumda onlara para mı yok? Teröristlerin nasıl desteklenecekleri konusunda Batı'nın epey bir tecrübesi vardır. Bu tecrübelerini, bu zamana kadar olduğu gibi, eşkıyadan esirgemeyeceklerdir.

Terör maliyetlerine dikkat çekmek için Rus uçağının düşürülmesi konusunu da hatırlamakta fayda vardır. 24 Kasım 2015 tarihinde bir Rus uçağı, Türk jetleri tarafından düşürülmüş ve Rusya ile olan ilişkilerimiz onlarca yıldır hiç olmadığı kadar gerilmişti. Bu konularda çok şey yazıldı ve söylendi. Ancak 15 Temmuz darbe girişimi ve sonrası edinilen bilgiler, uçak düşürme olayında darbeci-NATO'cu askerlerin payını ortaya çıkardı. Darbe konusunda Rusya'nın, Türk yetkililer ile bazı istihbarat paylaşımında bulunduğu da ortaya çıktı. Bu yeni bilgiler ışığında, Türk-Rus ilişkilerinde normalleşmeye doğru hızlı bir dönüş başladı. Bu çerçevede, olayın yıldönümünde Ankara'da bulunan Profesör Vladimir Jirinovski, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde bir konuşma yaptı. Bu konuşmasında, uçak krizinin Türkiye'ye olan ekonomik maliyetini 11 milyar dolar olarak hesapladıklarını ifade etti. Bu, Türkiye kamuoyunda neredeyse hiç konuşulmayan bir şeydi. Ama bize olan maliyeti 11 milyar dolar ve bu maliyet biz konuşmayınca yok olmadı. Normalde, başka işlere harcayacağımız ya da borç geri ödemelerinde kullanacağımız 11 milyar dolarımız, bu şekilde bir krizle uçup gitti.

Peki, ne olacak? Bu 11 milyar doları yerine koyabilmek için ya daha çok ihracat yapacağız ya da gidip yeni borç alacağız. Bu da yeniden küresel finans elitlerin önünde diz çökmek demektir. İşte size görünmeyen bir maliyet ve sonunda varacağımız yer tekrar borçlanma! Yani küresel finans elitlerin kapısını çalma. Hangisi hangisini tetikler diye bir soru sorsak, kronolojik görünürde önce kriz sonra borçlanma geliyor.

Ama, insan ister istemez, "Acaba borçlandırmak için mi bu şekilde problemler üretiliyor?" diye de düşünüyor!

Diğer yandan, küresel elitlerin ülkemize karşı ekonomik olarak da operasyonları sürecektir. Yalnızlaştırılmış, savaşa başlamış ve gelecek endişeleri artmış olan bir ülkede, yabancılar yatırım yapmak istemeyecektir. Buna paralel olarak da uluslararası derecelendirme kuruluşları ülkenin kredi notunu düşürecek ya da düşürme eğilimine girecektir. Bunun da ciddi bir maliyeti olacaktır. Bonolarınızın değeri düşeceği için hem borç yönetiminde zorlanacaksınız hem de daha fazla faiz ödeyerek maliyetleriniz artacaktır. Pratik olarak, işadamlarına yansıması hakkında da küçük bir örnek vererek bu maliyetin ne olabileceğini anlatalım.

Diyelim ki siz bir işadamısınız ve yurtdışında büyük bir iş yapmak için bir bankaya gidip kredi talep ettiniz. Banka da sizden, vereceği krediye karşılık olarak teminat istedi. Teminat olarak da siz Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin çıkardığı borçlanma evraklarından biri olan Eurobond teklif ettiniz. Banka, Türkiye'nin derecelendirme notuna göre Eurobondları %80 oranında kabul edebileceğini size söyledi. Yani, 100 dolarlık eurobonda karşılık size 80 dolar kredi verebilecek. Siz 100 milyon dolarlık kredi talep ettiniz. Buna karşılık olarak 125 milyon dolarlık eurobondu teminat verirsiniz. Krediniz açılır ve iş yapmaya başlarsınız. Diyelim ki bir müddet sonra uluslararası derecelendirme kuruluşları sizin ülkenizin kredi notunu düşürdü. Bu durumda, sizin çalıştığınız bankanız da hemen bir hesap yaparak Türkiye Cumhuriyeti eurobondlarını %80 değil %70 oranında teminat olarak kabul edebileceğine karar verdi. Bu durumda, kredinizi devam ettirmek için sizden (yeni duruma göre) ek teminat olarak 17 milyon 85 bin dolarlık eurobond daha

ister. Bu durumda sizin yapabileceğiniz pek bir şey yoktur. İstedikleri kadar eurobond daha alıp teminat olarak bankaya verirsiniz. Bunu yapmazsanız, bankanızın krediyi geri çağırma riski vardır. Eğer, aldığınız iş de bitmemiş ise, çalışmalarınız duracak demektir. Belki de banka sizin işinize komple el koyarak farklı bir müşteriye adeta yok pahasına transfer eder.

Şimdi buraya kadar olan kısmı şu şekilde tekrar ifade edelim: Dış politikada yalnızlaşarak maliyetlerimizi artırıyoruz. Çatışma, terör ve savaş demek zaten başlı başına bir maliyet demektir. Ekonomide, derecelendirme kuruluşları ve dolar üzerinden yapılan operasyonlar da bizim maliyetimizi artırıyor. Sonuçta, elde avuçta ne varsa satıp bu maliyetleri karşılamaya çalışacağız.

Ancak burada da bir sorun var. Küresel finans elitler çok önceden bunu öngörmüşlerdir. Yani, sonunda ülkede var olan ve kıymet ifade eden yatırımların satılarak borçların ödenmesi yolunun denenebileceğini bilirler. Bu sebepten dolayı, sizin küresel finans kapitale eklemlenmeniz için elinizde avucunuzda ne varsa satılmasını ön koşul olarak ileri sürmüşlerdi. Siz de özelleştirme adı altında, başarılı bir ekonomi yönetimi adına, memleketin bütün yatırım ziynetlerini sattınız. Dolayısıyla elde avuçta da bir şey yok. Bu durumda borçlanma masasına oturmadan önce yapacağınız iki şey kalıyor. Birincisi, vergileri artırmaktır. İkincisi devletin ürettiği mal ve hizmetlere zam yapmaktır. Bütün bunlara rağmen ekonomik yangın sönmüyorsa, uluslararası piyasalardan borçlanmak söve söve yapacağınız mecburi bir şeydir. Borçlanmak demek kölelik demektir. Borçlanmaya başladığınız anda, devlet idaresi sizin elinizden çıkmış olur. "Borç alan emir alır" atasözümüz, en eski atasözlerimizden biridir.

Tabii bu arada, işler bu şekilde tepetaklak giderken, doğal olarak gelişecek bazı sonuçlar da vardır. Bunların arkasında komplo teorileri aramak, sorunu anlamamak demektir. Çünkü, ekonomide maliyetlerin artması demek halkın refahının azalması demektir. Bu da halkın mutluluğuna veya memnuniyetine engel olur. Politikacıların beslendikleri yerler de buralarıdır. Refahı gittikçe azalan ve ekonomik iyileşme beklentisi zayıflayan halk muhalif seslere her zaman kulak verir.

Sanki muhalifler gelse daha mı iyi şeyler yapacak?

Hayır.

Ama ekonominin süreci böyle gelişir. İnsanlar bir ümit muhalif seslere, alternatif çözümlere kulak vermeye başlarlar. Bu da o andaki idarenin, demokratik şartlar çerçevesinde, hükümeti kaybetme riskini artırır. Muhalif sesler, muhalif eylemlere dönüşür ve sokaklar protesto gösterileriyle dolup taşmaya başlar. İktidarda olanlar, iktidarı kaybetme korkusuyla, muhalefeti sert bir şekilde bastırmaya çalışırlar. Sertlik, muhalefeti daha da bilinçlendirir ve büyütür.

Diğer bir ifade ile burada da bir mini döngü vardır. Bozulan finansal istikrar ekonomik istikrarı bozar. Bozulan ekonomik istikrar siyasi istikrarı bozar. Bozulan siyasi istikrar finansal istikrarı bozar. Ve bu döngü bu şekilde sürer gider. Tabii bu durum, "Büyük bir kargaşa oluyor" izlenimi de verebilir. Neticede bütün bu gelişmeler, küresel finans kapitalin işine yarar.

Peki, büyük bir ekonomik kriz ya da kargaşa dalgası ile karşı karşıya kalınsa, idarecilerin tepkisi nasıl gelişir?

Elbette idareciler öncelikle etraflarındaki ya da tanıdıkları ekonomistlere danışacaklardır. Böyle bir durumda küresel finans elitlerin en büyük yardımcısı, yine narkozlanmış

ekonomistler olacaktır. Onlar, gelişmeleri tam da küresel finans elitlerin istediği şekilde yorumlayacak ve onların işine gelecek şekilde olayları yönlendirmeye çalışacaklardır.

Mevcut ekonomi zihniyetinin ilk yapacağı şey, rutin olarak şunlara bakmak olacaktır. Öncelikle ekonominin kurumsal yapısına bakacaklardır. Merkez Bankası bağımsız olarak hareket ediyor mu? Para ülkeye serbest giriş-çıkış yapabiliyor mu? Bankalar serbest çalışabiliyor mu? Borçlanma yapılabiliyor mu? Ülke, dış borçlarını zamanında ödeyebiliyor mu? Bunun gibi sorgulamalarla ekonomi altyapısının sağlam olduğuna inanacaklardır. Bu inandıkları yönde diğerlerini de inandırmak için birçok yorumlar yapacaklar ve yazılar yazacaklardır. Zaten halihazırda ülkede milyonlarca "ekonomi eğitiminden geçmiş" insan vardır. Onlar, bunların ne dediğini kolaylıkla anlayacaklardır. Bu sebepten dolayı, ikna etmede bir sorun yaşamayacaklardır. Sonra da gelişen sorunlar karşısında, "Ekonomi altyapımız güçlü, bize bir şey olmaz" türünden yorumlar yapacaklardır. Aslında sorunu doğuran yapının, tam da sağlam dedikleri yapı olduğunu bir türlü anlayamayacaklardır.

Ancak burada unutulmaması gereken bir şey var. Erdoğan, artık küresel finans kapitalin tehlikeli gördüğü bir liderdir. Dolayısıyla, bir şekilde bulunduğu pozisyondan uzaklaştırılması gerekir. Bunun için de borç-faiz-borç sarmalına dolanması gerekir. Böylelikle halkta oluşturulacak memnuniyetsizlik, onun seçim kaybetmesine sebep olacaktır. Bu da, onun bulunduğu pozisyondan uzaklaştırılması demektir.

Diğer taraftan Erdoğan da, geçmişte yaşananları iyi bildiği ve İş Başında Eğitim de gördüğü için farklı alternatifleri aramaktan hiçbir zaman vazgeçmeyecektir. Zaten, 15 yıl boyunca ekonomistlerin kendisine söylediklerini ezberlemiş

olması gerekir. Bundan dolayı olsa gerektir ki 2016 Kasım ayı ikinci yarısında başlayan dolardaki hareketliliğe karşı alınması gereken tedbirler için Ekonomik Koordinasyon Kurulu'nu kendisi toplayıp yakından takip etme ihtiyacı hissetmiştir.

Maliyetlerin daha da artması ile vergi toplamada yaşanacak düşüş karşısında mevcut ekonomi zihniyetinin önerebileceği çok seçenek yoktur. Mevcut zihniyetin bütün önermeleri, sonunda küresel finans elitlere borçlanmaya çıkar.

Nitekim Bakan Zeybekçi'nin şu ifadeleri ne dediğimizi çok güzel özetler:

Hükümet olarak, Merkez Bankası'nın bu oynaklığa ya da spekülatif hareketlere, döviz satarak ya da alarak müdahale etmesini eski bir yöntem olarak görüyoruz. Bunu biz pek uygun görmüyoruz. Orada şunu söylüyoruz: Dokunmamak lazım, müdahale etmemek lazım, piyasa kendi dengesini bulacaktır ama piyasa kendi dengesini bulurken bizim uygulayabileceğimiz bazı yardımcı enstrümanlar olur mu? Olur. Bunları da şu anda yapıyoruz zaten, hükümet olarak yapmaya da devam edeceğiz ama şunu söyleyelim, döviz artışıyla ilgili ekonomide kalıcı bir hasar meydana gelmez. (27.11.2016, *Dünya*)

Öyle anlaşılıyor ki Zeybekçi, piyasa dediği şeyi kutsal ve dokunulması yasak bir alan olarak görüyor. Çünkü bütün ekonomi öğretilerinde bunun böyle olduğu anlatılır. Onlar da bir nevi öğretilmiş çaresizdirler.

Başbakan Yardımcısı Şimşek de, 22 Kasım'da Sanko Üniversitesi'nin Akademik Açılışı'nda verdiği derste benzer bir durum analizi ortaya koyar.

Dolar yükselişte. Yani özetle Türkiye'deki günübirlik kur hareketleri sadece Türkiye kaynaklı değil, sadece Türkiye'ye

özgü değil. Aslında gerçekten şu anda küresel olarak dolaın yükselişinin iki basit sebebi var. Şimdi Amerikan seçimlerinden sonra yeni başkan diyor ki, "Ben artık dışarıdaki benim şirketlerimin tuttuğu paraya izin vermeyeceğim. Geri Amerika'ya getirsinler." Yani diyelim ki Apple bugün İrlanda'da yüz milyarlarca dolar, euro kaynak tutuyor. Yani kâr etmiş ama ülkeye geri götürmemiş. Geri götürmesini istiyor. Şimdi önümüzdeki dönemde bu şöyle yorumlanıyor: Aacaba bir trilyon dolar ABD şirketlerinin düşük vergilerle dışarıda tuttuğu kâr aktarımı olacak mı? Bu birinci husus. İkinci konu, "Ben o kadar dünya işleriyle ilgilenmek istemiyorum. Ortadoğu'da trilyonlarca dolar harcadık, o parayı getirelim artık Amerika'da yatırım yapalım" diyor. Amerika'da yatırımların artması demek aslında bir anlamda maliye politikasını genişletmek yani bütçenin büyütülmesi, bütçe açığının büyütülmesi demektir. Yani bu da maliye politikası bu kadar genişlerken para politikası üzerinde baskı yaratır, enflasyon yaratır. Çünkü Amerika'da işsizlik oranı yüzde 5'in altında. Yüzde 5'in altındaki işsizlik oranı genelde tam istihdam olarak tanımlanır. Yani bundan daha fazla istihdam artışı olacaksa ancak yüksek ücretlerle enflasyonla olur. Enflasyonun artması demek, tabii ki faizin artması demek. Faiz artışı ne demek; doların değerlenmesi demek. Yani dışarıda tutulan başka para birimleri, kârlar, kendi ülkesine Amerika'ya gelirse dolara dönecektir. Dolara talep artması, faiz artışı demek. Ondan dolayı dolarda çok güçlü çıkış var. Tabii bir de diğer para birimlerinin içinde bulunduğu konjonktür de dolar lehine.

Benzer açıklamaları diğer bakanlardan ve bürokratlardan da duyabilirsiniz. Çünkü bunların tamamı mevcut ekonomi sisteminde eğitilmiş öğretilmiş insanlardır. Olayı analiz

edebilirler ama mevcut sistemin dışına çıkabilecek bir birikimleri ya da cesaretleri yoktur. Sistem onları bu açıdan çok korkutmuştur.

Erdoğan bir müddet, etrafındaki ekonomistlerin bu tür tavsiyeleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürecektir. Ancak işler, onların öngördüğü şekilde düzelmeyince farklı arayışlar içerisine girecektir. İşte bu arayışlar, küresel finans elitlerin korktuğu arayışlardır. Çünkü Erdoğan'ın verdiği sinyaller de onların bu korkusunu pekiştirmektedir. Kısacası, Erdoğan artık tehlikeli bir adamdır.

Dolayısıyla, küresel elitlerin "Türkiye'nin finansal bağımsızlık denemesi yapmasına mâni olma" stratejisi, kendileri için uzun müddet sürdürebilecekleri bir strateji değildir. Bu çalışmalarla Erdoğan'ı bir müddet oyalayabilirler. Tabii bu geciktirme de oldukça önemlidir. Çünkü bu gecikme süresi boyunca Türkiye'nin daha fazla öngörülemeyen para harcamasının artması kendi işlerine gelecektir. İdarenin maliyeti ne kadar çok artarsa, borçlanmaya da o kadar çok yakınlaşır. Halkın refahına yönelik hizmetleri de o kadar azalır.

Her şeye rağmen, Erdoğan durdurulamayacaktır. Çünkü halka karşı kendisi sorumludur. Ekonomistlerin süslü laflarına itibar edecek değildir. Nitekim Borsa İstanbul'da İslam Kalkınma Bankası işbirliği töreninde bunları açıkça söylemiştir:

"Dediler ki, 'Merkez Bankası bağımsızdır, şudur, budur...' Tamam, o yine bağımsızlığını oynasın ama ben siyasetçiyim, benim ona resmen müdahale etme yetkim var mı? Yok. Ama böyle bir şey yapılıyorsa ben de kalkacağım, eleştirimi yapacağım. Çünkü halkımın karşısında tokadı yiyen benim, başındaki bürokrat değil. Öyleyse uyarımı yapacağım, o da çözüm yollarını bulsun. Tokadı ben yiyeyim, sefayı o sürsün, yok böyle bir şey." (23.11.2016)

Küresel finans elitler için ikinci strateji, finansal bağımsızlık denemesi yapan ekibin içine girerek yanlış yönlendirmek olacaktır. Bu konuda da oldukça çok araç mevcuttur. Zaten konuşmalarında bunun ön sinyallerini de alıyoruz. Katılım bankacılığı veya altına dayalı bir sistem oluşturulması gibi önermeleri bu bağlamda değerlendirmek mümkündür. Örneğin, katılım bankacılığı ile normal bankacılık arasında işlevsel olarak bir fark yoktur. Ama insanlar, işlemlerde "faiz" kelimesi geçmeyince faizsiz bir sistemmiş gibi algılıyor. Dünyada İslami Banka diye isimlendirilen birçok banka ve çalışma vardır. Ancak ne ilginçtir ki normal Batı bankacılık sisteminde yapılan işlevlerin hemen hemen hepsini yaparlar. Ancak, faize "faiz" demezler. Bu şekilde Müslümanlar sadece kendilerini kandırmaktadırlar. Bir de, mevcut sistemden bunalıp da çıkış arayan idarecileri bir müddet oyalamaktadırlar.

Bu arada tekrar tekrar hatırlatmakta fayda olacaktır. Demokratik sistemlerde bir idareci belli bir süreliğine halkın oyları ile seçilir. Meseleyi anlayıp da bankerlerin istekleri dışında hareket etmeye kalktığında, halkın gözünde sevimsizleştirilir ve seçimi kaybedip gider. Bu açıdan, küresel finans elitler için süre kazanmak oldukça önemlidir. Kazanılan süreyi iyi değerlendirirlerse, idarecileri her zaman iktidardan uzaklaştırma şansları vardır. Dolayısıyla millet, belki de kendileri için çok doğru ama küresel finans elitler için çok yanlış bir idareciyi kaybetmiş olur. Neticede, kazanan yine küresel finans elitler olur. Çünkü onlarla yapılan sözleşmeler onlarca yıl yürürlükte kalır. Bu tür sözleşmeler bir kez imzalandı mı, onlarca yıl boyunca hangi iktidar gelirse gelsin o sözleşmeler uygulanmaya devam eder. Kaldı ki bu tür borç-alacak sözleşmeleri sadece sözleşme yapıldığı sırada kamuoyunun bilgisine sunulur. Zamanla kamuoyu bunları

unutur. Sürekli faiziyle birlikte az az ödemeler yapıldığı için, adeta bu ödemeleri sorgulamadan kanıksar! Bunlara alışır.

Bu hatırlatmadan sonra liderlerin yanlış yönlendirilmesi konusuna da örnek verelim. Erdoğan'a altına dayalı bir sistem önerenler, altına dayalı sistemlerin aslında Batı bankacılık sistemini doğurduğunu bilmeyebilirler! Bu yönde bir deneme yapılabilir ama sonuçta zaman kaybından başka değişen bir şey olmaz. Bu çerçevede şu kısa bilgiyi vermek faydalı olacaktır:

Batı'da, ortaçağda, uzun süren savaşlar olmuştur. Bu savaşlar zaman zaman aynı ülke içerisinde hanedanların birbirleriyle savaşlarına kadar indirgeniyordu. Savaşı kaybeden ya da teslim olan bir aile, altın gümüş gibi zenginliklerinin de tamamını kaybediyordu. Bu süreçleri yaşayan aileler bir daha da toparlanamıyordu. Zamanla insanlar ellerindeki altın ve gümüşleri, kuyumculara emanet etmeye başladılar. Kuyumcular da kendilerine emanet edilen bu altın ve gümüşlere karşılık emanet edenlere bir not, açıklayıcı bir belge, bir sertifika vermeye başladılar. Sonra o sertifikalar da piyasada altın gibi işlem görmeye başladı. Hatta, altınlarını emanet edenler, tek bir sertifika değil, küçük miktarları gösteren sertifikalar talep ettiler. Çünkü sertifikalar piyasada altın gibi dolaşabiliyordu. Zamanla, bu işlemleri bankerler de yapmaya başladılar. Bankerler, kasalarında altın olmasa da bu belgeleri belli bir hesaba göre veriyorlardı. Daha sonraları bazı müesses kuyumcular bankaya dönüştüler. O belgeye, bankanın notu anlamına gelen "banknote" dendi. Biz de kelimeyi aynen alıp ülkemizde kâğıt paraya banknot diyoruz.

Bu belgelerin yani banknotların üzerinde ilk zamanlar şu şekilde bir ifade bulunuyordu:

"ABC Bankası (bankanın adı ne ise) bu belge (banknot) takdim edildiği takdirde, karşılığında şu kadar (belgenin üzerinde ne miktar yazıyorsa) altın vermeyi kabul ve taahhüt eder."

Tabii bu kadar altın ve gümüşü muhafaza etmenin karşılığında da küçük bir bedel alıyorlardı. Zamanla insanlar, ellerindeki belgelerle alışveriş yapmaya başladılar. Çok az bir sayıda insan, elindeki belgeyi getirip karşılığı olan altınları geri istiyordu. Bu durumdan istifade eden bankerler, kendilerine emanet edilen altın ve gümüşlerin belli bir oranını kasalarında ihtiyat olarak bulundurdular ve kalanlara karşılık yeni belgeler (banknotlar) ürettiler. Yeni ürettikleri banknotların altın karşılığı olmamasına rağmen, onları belli süreliğine kredi olarak vermeye başladılar. Süre dolunca, banknot geri geliyordu. Böylelikle karşılığı olmayan bir şey de yok olmuş oluyordu! İşte zamanla, bu banknotlar piyasadaki mal ve hizmetlerin çevriminin de en yaygın ödeme aracı olan kâğıt para hükmünü almıştır. Dolayısıyla mevcut kâğıt para sisteminin temelinde bu şekilde bir hikâye ya da "hile" vardır. Ve bu hile de, temelde bu şekilde üretilen altın sertifikalarına dayanır:

Günümüzde bile hâlâ İngiliz para birimi "pound" aynı zamanda bir ağırlık ölçüsüdür. Bir pound yaklaşık yarım kiloya karşılık gelir. İngiliz parası poundun üzerinde şu ifade yer alır:

"I promise to pay the bearer on demand the sum of ... pounds."

Yani İngiltere Bankası, "Ben talep edildiğinde ... (rakam olarak miktar ne ise) pound toplamını hamiline (bu belgeyi taşıyana) ödemek için söz veriyorum" demektedir. Burada kastedilen şey altındır. Zamanla bunların hepsi unutulmuş ve algı farklı bir noktaya ulaşmıştır.

Şimdi Erdoğan'a altın sistemini önerenler ya bunların temellerini bilmiyorlardır ya da bir oyalama süreci geliştiriyorlardır. Hadi diyelim ki samimiyetle bunu denemek istiyorlar. Farklı bir şey düşünmeyelim. O takdirde bu yolun varacağı yer, mevcut para-kredi sisteminin farklı bir versiyonundan ibaret olacaktır. Çünkü mevcut bankacılık sistemi, altın sistemi üzerinden çalışa çalışa bu hale dönüşmüştür.

Kısacası, altın sertifikası ya da elektronik olarak "Şu kadar altının var" ifadesi üretmeye başladığınız anda küresel finans elitlere teslim oldunuz demektir. Fiziksel olarak altını kullanamayacağınıza göre, sonunda varacağınız yer yine mevcut para-kredi sistemi olacaktır. Bu ise, sisteme alternatif üretmek değildir. Adeta mevcut sisteme farklı bir noktadan teslim olmaktır.

Her şeye rağmen Erdoğan bunu deneyebilir mi?

Evet.

Deneme ihtimali yüksektir. Ancak bu deneme çok kısa süreli olur. Çünkü bunun altyapısı yoktur. Bu sistemin altyapısının oluşturulması zaman alacaktır. Ama Erdoğan'ın o kadar zamanı yoktur. Millet, kendi ifadesi ile, tokadı vurdu mu indirir aşağıya. Ama küresel finans elitler için iyi bir süre kazanımı olur. O süre içerisinde her türlü fitne fesadı uygun bir şekilde icra etmek için çalışırlar.

Ayrıca, böyle bir sistem kurulması halinde bu sistem en çok mevcut küresel finans elitlerin işine yarar. Çünkü, bu sistemi onlar ya da onların öğretilmiş çaresizleri geliştireceği için, sonunda mevcut sisteme bir şekilde entegre ederler.

Ancak, dediğimiz gibi, Erdoğan artık uzun yıllar sabırla bekleyeceği bir sistem değişikliği istemez. Bu bir tünel açma işi olsa, belki beklerdi. Çünkü fiziksel şartların onu beklemeye zorladığını görür ve bilirdi. Para-kredi sisteminde ise

böyle bir şey yoktur. Akşam alınacak bir karar sabaha uygulanmaya başlanılabilir. Bunu Erdoğan da bilir. Onun için kimsenin zamana oynamasına izin vermeyecektir.

Bütün bunların ötesinde, Erdoğan aynı zamanda çok duygusal bir insan.

"Dombıra"nın ifade ettiği gibi, gözyaşlarını toplumdan kıskanmıyor. Onlarla birlikte gülüp, onlarla birlikte ağlayabiliyor. Bu duygusallık ile tarihin fısıltılarını dinlediğinde, tarih onu bazı önemli adımlar atmaya zorlayacaktır. Bu adımlar, kendisinin ve Türkiye'nin sonunu hazırlayabileceği gibi muhteşem bir dönemin başlangıcını da hazırlayabilir.

İbni Haldun, bir hükümdarın güçlü bir devlete sahip olmak için "olmazsa olmaz"ının iki şey olduğunu ifade eder. Bunlar, onun orduya sahip olması ve paraya sahip olmasıdır. Bugün Türk ordusu disiplinli, güçlü ve başa bağlı bir ordudur. İki bin yıllık gelenekleri ve görenekleri olan bir ordudur. Samimi bir devlet başkanının, bu ordu ile işbirliği içerisinde olması gayet doğal ve kolaydır.

Peki, bu ordu içerisinden isyancılar, darbeciler çıkmaz mı?

Elbette çıkar.

Bu da işin doğasında vardır. Yönetim, bütün bunları ordu dinamizminin bir parçası olarak görüp birlikte yönetmeyi gerektirir. Daha geniş bir açıdan düşünürsek, bugün orduda eksik olan şey yerli ve milli savaş sanayimizdir. İnanç, azim, kabiliyet, disiplin ve cesaret halihazırda vardır. Ancak yerli ve milli savaş sanayimiz, bütün ilerlemelere rağmen, rakiplerimize bakınca hâlâ yetersiz bir seviyededir. Hatta çevremizdeki güvenliğimizi ilgilendiren gelişmelerin hızını düşündüğümüzde, yerli ve milli savaş sanayimizin gelişme hızı epey geri kalmaktadır. Bu,

ihmale gelmeyecek bir konudur. Türkiye'de bu konunun ihmal edildiğini söyleyemeyiz. Ancak, görece hızının dikkate alınmadığını söyleyebiliriz.

İbni Haldun'un ikinci olmazsa olmazı ise, hükümdarın paraya sahip olmasıdır. Bunun günümüzdeki karşılığı, para-kredi sisteminin yerli ve milli olmasıdır. İşte burada gerçekten sorun vardır. Çünkü para-kredi sistemimiz yerli ve milli değildir. Daha önemli bir sorun, sistemin nasıl çalıştığı dahi pek bilinmemektedir. Çok daha önemli bir sorun ise, yüz binlerce insanın mevcut sistemi "doğal" olarak kabul eden bir zihniyete sahip olmasıdır. Bunlar da öğretilmiş çaresizlerdir.

Daha önce detaylı olarak anlattığımız gibi, küresel finans elitler para-kredi sistemimizin fonksiyonel olarak sahibi olmuşlardır. Bu açıdan baktığımızda, mevcut sistemde Erdoğan ne paranın ne de ordunun sahibidir. Bugün bu sistemi sorgulama noktasına yaklaştığı için küresel finans elitler açısından çok tehlikeli bir adam haline dönüşmüştür.

Neticede Erdoğan, paraya ve orduya sahip olduğu anda Türkiye merkezli muhteşem bir dönemin kapıları açılmış olur. Tabii bu, ne ifade edildiği kadar kolay ne de imkânsız bir şeydir.

Ne ilginçtir ki benzer bir pozisyonda olan Rusya Devlet Başkanı Putin de paranın sahibi değildir. Ancak Erdoğan'dan farkı, Putin'in orduya sahip olmasıdır. Rusya'nın etkili ve büyük bir silah sanayii vardır. Rusya Merkez Bankası ise, Rothschild hanedanının gölgesi altındadır. Temelleri İngiltere Bankası'nı örnek alınarak atılmış ve birçok değişimler yaşamış olan banka bugün Rusya devlet başkanından daha çok Uluslararası Ödemeler Bankası'na (BIS) kulak vermektedir. Her ne kadar Vladimir Putin, Rothschild hanedanının

Rusya'ya girişini yasaklamış olsa da, burada anlatıldığı şekliyle onlar Rusya'da varlıklarını sürdürmektedirler. Petrol, gaz ve silah satışlarından gelen sıcak para ile Putin şimdilik pozisyonunu koruyabilmektedir.

Peki ya Erdoğan?!

En Kötü Senaryo En İyi Senaryo

Küresel finans elitler açısından en kötü senaryo ana hatları ile şu şekilde gelişebilir. Tabii neticede en önemli soru da şu olacaktır:

"Erdoğan bu senaryoyu uygulayabilir mi?"

Neyse, biz önce senaryoyu detaylandıralım.

Erdoğan, para-kredi sistemini sorgulamaya başlar. Zaten, geldiği nokta neredeyse bu noktadır. Temel sorusu şudur: Kullandığımız para kimindir? Tabii burada yanlış anlaşılma olasılığı vardır. Ancak sorgulama detaylandıkça yanlış anlaşılmaların hayretle karışık bir hayranlığa dönüşme olasılığı daha yüksektir.

İlk bakışta bu soru saçma gelecektir. İnsanlar, "Başka bir şey sormaya çalışıyor ama galiba yanlış ifade etti" gibi bir düşünceye kapılacaklardır. Siyasi rakipleri, "Bizim bu boş işlerle uğraşacak vaktimiz yok" diyerek alay dahi edebilirler. Bu ve benzeri tepkilerin hepsi, eski anlayışa göre doğal tepkilerdir. Eski anlayış derken, mevcut süregelen paradigmayı kastediyoruz. Çünkü bu tür sorgulamalar ile yeni bir paradigma yani yeni bir bakış açısı oluşacaktır.

Cebimizde ya da emin olarak bıraktığımız bir başka yerdeki para, bir şirketin malıdır. Biz o malı kullandığımız için o yapıya (şirkete) kira vermekteyiz.

Şimdi burada hemen akıllara iki soru daha gelecektir. Peki, para bir ölçü birimi değil midir? Nasıl oluyor da mal olarak ifade ediyoruz?

Biz, paranın bir ölçü birimi olduğunu düşünüyoruz ve ölçü biriminin mal olmaması gerektiğine inanıyoruz. Ancak ekonomi kitaplarında ya da anlatımlarında paranın salt bir ölçü birimi olduğu söylenmiyor! Şu şekilde ifade ediliyor: "Paranın üç fonksiyonu vardır. Ölçü birimi, değişim aracı ve değer depolama aracı." Halbuki, her menkul malın bu üç özelliği olabilir! O zaman bu şekilde ifade etmek; birinci olarak, algı yanılmasına sebep oluyor ikinci olarak da paranın bir mal haline getirildiğini ispat ediyor. Aslında, ölçünün bozulduğunu gösteriyor.

O zaman ilk sorulan soru çok anlamlı bir soru haline dönüşüyor. Mademki cebimizdeki para bir maldır, o halde bu mal kimin malıdır? Kullandığımız para kimindir? Neden onundur? Neden devletin değildir? Bu mal (para) nasıl üretiliyor? Kullanım ömrü nedir? Bu şekilde kurgulamak zorunda mıyız? Bu işten en çok kazanan kimdir? Bu işin kaybedenleri kimlerdir? Bu malı kullanım karşılığında bir kira ödüyor muyuz? İşte bunlar gibi daha birçok soru sorulabilir.

Bu soruların bizi götürdüğü birinci adres Merkez Bankası olacaktır. Ancak rakamlara baktığımızda, piyasada Merkez Bankası'nın ürettiği paranın neredeyse 15 katı daha para olduğunu görüyoruz. Onu kim üretiyor diye sorduğumuzda karşımıza bankalar çıkıyor. Daha doğrusu bankaların para yarattığını anlıyoruz.

Bankalar kendilerinde olmayan parayı havadan yaratarak var ediyorlar. Şöyle ki bankalar, mevduatının belli bir oranını zorunlu karşılık olarak Merkez Bankası'na yatırıyor. Kalanını da kredi olarak veriyor. Ancak pratik uygulamada,

bankalar kredi verebilmek için mevduat gelmesini beklemiyorlar. Önce kredi veriyorlar. Sonra verdikleri krediyi mevduat olarak görüyorlar. Daha sonra da o mevduata uygun zorunlu karşılığı Merkez Bankası'na yatırıyorlar. Böylelikle, bankalar kredi verdikleri anda para yaratmış oluyorlar.

Banka, kendi bilançosunda o krediyi, kredi alanın yeni yatırdığı mevduat olarak muhasebeleştiriyor. Yükümlülüklerine o krediyi, varlıklarına da mevduatı yazıyor. Böylelikle bilançosu da denkleşmiş oluyor! İşte bu işlemler bu şekilde devam edip gidiyor. Ekonomistler bu işlemin ne kadar yapılabileceğini izah ederken kısmi rezerv mekanizması ya da sistemi ile izah ediyorlar. Bunun ne olduğunu ve nasıl aldatıcı bir şekilde kullanıldığını daha önce izah etmiştik. Neticede bankaları bu konuda sınırlayacak bir matematik yok. Bazı sınırlamalar, sermaye yeterlilik oranları ile getirilmeye çalışılıyor. Ancak yeterli değildir.

Peki, bu şekilde üretilen para kimindir?

Tabii buna "Bizimdir" demek mümkün değildir.

Bir başka soru, ülkemizde ne kadar para üretileceğine kimin karar vereceği sorusudur. Mademki para bir maldır ve sahibi vardır, o halde bu maldan ne kadar üretileceğine kim karar veriyor?

Şimdi biliyoruz ki iki ana üretici var. Merkez Bankası ve bankalar. Ne kadar para üretildiği bütün milleti ilgilendiriyor ama ne kadar para üretileceği kararını millet vermiyor! TBMM ve Cumhurbaşkanı da vermiyor. Halbuki bunlar milleti temsil eden kurumlardır.

Peki, kim karar veriyor? Borca dayalı para sistemi sayesinde Merkez Bankası ve bankalar karar veriyorlar.

Peki, milletin oyunu alarak devletin başına gelen bir şahıs bu durumda neci oluyor? Yani fonksiyonu nedir?

Hiç.

Evet, koca bir hiç! Zaten onun için, Rothschild, Rockefeller vb. gibi banker hanedanlar, "Bu güç bizde olduktan sonra, ülkeyi kimin yönettiğinin ya da kanunları kimin yaptığının önemi yoktur" diyebilmiştir.

Neticede, hepimizi tek tek ve toplu olarak ilgilendiren para miktarı kararında söz bize ait değildir! Diğer bir ifade ile, ne kadar para üretileceğine bir avuç adam kolaylıkla karar veriyor ama ceremesini milletçe biz hepimiz çekiyoruz. Erdoğan'ın açık bir şekilde ifade ettiği gibi "tokadı yiyen biziz". Ama ne tokat ha! Piyasada hepimizi krallar gibi yaşatacak kadar para var olduğu gözüküyor ama hiç kimsede para yok! Hepimiz borçluyuz. Çünkü bu Borca Dayalı Para Sistemi'dir.

Kimin ne kadar para üreteceğinin kararını biz vermiyoruz. Bu kadar önemli bir konuda milletçe bizim bir sözümüzün geçerliliği yok! Ne ilginç değil mi?

Tabii bu sorgulamalar başka bir faciayı da gözlerimizin önüne serecektir. O da şudur: Hükümetler devlet adına borçlanma yapıyor. Devlet dediğimiz de biz hepimiziz. Yani bizim milletçe oluşturduğumuz yönetim erkidir. Fakat borçları bizler fert fert ödüyoruz. Yani sen ben ödüyoruz, vergi ve değişik harçlarla. Sonuçta, hükümetlerin ya da devletlerin aldıkları borçları millet ödüyor. Ama ne kadar borç alınacağı, borcu ödeyenlere sorulmuyor.

Belki de, bu sorunun şu şekilde sorulması daha isabetlidir: Milletin ne kadar borçlandırılacağına kim karar veriyor?

Sistem!

Çünkü küresel finans elitler öyle bir sistem kurgulamışlar ki bu sistem sürekli açık veriyor. Bu açığı kapatmak için de bizler sürekli borçlanıyoruz. O zaman bu, sonu gelmeyecek bir kısırdöngü ve bir çeşit köle düzeni değil de nedir?

Mevcut parlamenter demokraside vatandaşlar, ülkeyi yönetmesi için milletvekili seçiyor. Cumhurbaşkanı seçiyor. Onlar da bizim adımıza karar veriyorlar. Mademki sistem bu şekildedir, hiç olmazsa devletin her borçlanmasının kararını Meclis versin. Seçilen milletvekili halkın karşısına çıktığında, "Kardeşim neden beni bu kadar borçlandırdın?" diye vatandaş sorgulayabilsin. Ne kadar para üretileceğine ve bu paranın sisteme nasıl gireceğine Cumhurbaşkanı karar versin. Para sisteme, mevcut yapıda olduğu gibi, tavandan değil tabandan girsin. Halk da bilsin ki kendisi adına Cumhurbaşkanı işin başındadır. Sonuçta, karşısında hesap sorabileceği biri vardır. Her seçim döneminde halk, yapılan icraatın hesabını sorar. Sevecekse sever, tokat atacaksa tokat atar.

Evet, küresel finans elitler açısından en kötü senaryo, Erdoğan'ın mevcut finansman mekanizmasını doğrudan hedef alarak açıktan sorgulamalara başlamasıdır. Burada kısa bir örneğini verdiğimiz şekilde sorgulamasıdır. Sistemi sorgulaması ve aynı zamanda da sistemi yeniden yapılandırmasıdır.

Peki, Erdoğan bu senaryoyu uygulayabilir mi?

Buna hemen evet uygular diyemiyoruz. Hayır, uygulamaz da diyemiyoruz.

Ancak her iki tarafın da baktığı bir kum saati var. O da akıp gidiyor. Biri boşalan tarafa bakıyor diğeri dolan tarafa. Kum saati hiçbir zaman durdurulamaz! Bir tarafı boşalır diğer tarafı dolar. O kadar.

Bu arada küresel finans elitler, kendi tedbirlerini almaya devam ediyorlar. Her zaman bir adım öndeler. 15 Temmuz darbe girişimi başarısız olunca, darbe girişimi sırasında bombalanan Meclis'ten sessiz sedasız bir kanun geçti. Herkesin darbe girişimi analizi yaptığı, gerçek yaşanmış hikâyeleri

dinlemeye ve anlamaya çalıştığı sıralarda 19 Ağustos 2016 tarihinde Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. kurulmasına ilişkin bir kanun çıkarıldı.

Kanun, "kamuya ait olan varlıkları ekonomiye kazandırmak" gerekçesi ile ülkenin onlarca yılda oluşturduğu ziynetlerinin tamamını bir fonda topluyor. Halbuki bu varlıklar zaten ekonomik varlıklar. Ama sorgulayan kim? Yine kanun, "kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir"den bahsediyor. Halbuki devamlı cari açık veren bir ekonomide hiçbir gelir ihtiyaç fazlası değildir. Ama sorgulayan kim!

Varlık fonu şirketi, yurtdışı ve içi sermaye piyasalarından hiçbir kısıtlama ile bağlı olmaksızın borçlanabilecek. Borcun teminatı olarak da portföyde bulunan varlıklar üzerinde teminat, rehin, kefalet ve ipotek tesis edilebilecek. Yani bunlara, borçlar geri ödenemediği takdirde, el konulabilecek! Fon, nitelikli olarak, hiçbir kamu denetimine tabi değil. Uluslararası bağımsız denetçiler tarafından denetlenebilecek, o kadar.

Peki, milli menfaatleri tehdit eden bir gelişme olursa ne olacak?

Hiç.

Bu konuda hiçbir tedbir kanuna yazılmamış. Mevcut hiçbir mevzuata tabi değiller. Bütün bunları birlikte ve bir tarihi süreç içerisinde değerlendirdiğimizde karşımıza şöyle bir tablo çıkıyor: Küresel sermaye, evvelinde Duyunu Umumiye ile yaptığını, dün IMF stand-by anlaşmaları ile sürdürmüştü. Bugün ise varlık fonları ile devam ettirecek. Yani bir bakıma, bundan sonra IMF'ye dönüşe gerek de kalmadı. Varlık fonu ile küresel sermayenin istedikleri fazlasıyla yerine getirilmiş olacaktır.

Tabii burada bir başka husus daha var. Siz Varlık Fonu adı altında 300-500 milyar dolarlık bir fon oluşturuyorsunuz. Diğer yandan milli bütçemiz ise oldukça daralıyor. Orada, personel ödemeleri ve faiz ödemeleri vb. kalıyor. Sonuçta bu ne demektir? Türkiye Varlık Fonu'nu kim yönetiyorsa devlet o demektir. Adeta, iyi anlaşılsın diye bir benzetme yaparsak, Avam Kamarası milli bütçeyi Lortlar Kamarası da Varlık Fonu'nu yönetmiş olacak. Seçilmişler atanmışların yanında ihmal edilebilir derecede hüküm sahibi olacaklar!

Kamuoyu bu fonun varlığından, ancak kuruluşundan yaklaşık altı ay sonra fona devirler başlayınca haberdar oldu. Bunun haberi, 6 Şubat 2017 tarihinde kamuoyuna bomba gibi düştü. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ, Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ), Türkiye Petrolleri AO (TPAO), Posta ve Telgraf Teşkilatı AŞ (PTT), Borsa İstanbul AŞ, Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ'nin (TÜRKSAT) sermayelerinde bulunan Hazine'ye ait hisselerin tamamı, Türk Telekomünikasyon AŞ'nin yüzde 6,68 oranındaki Hazine'ye ait hissesi ile Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün (Çaykur), THY'nin yüzde 49, Halkbank'ın yüzde 51 hissesinin Varlık Fonu'na devrine karar verildi. Akabinde daha birçok arazi, gelir ve haklar da devredildi.

Önce, kamuoyu tepkisini azaltmak için olsa gerek, bu fonu Erbakan'ın Havuz Sistemi'ne benzeterek takdim ettiler. Ancak kısa zamanda Varlık Fonu ile Erbakan'ın Havuz Sistemi arasında bir alaka olmadığı anlaşıldı. Havuz Sistemi borçlanmayı ortadan kaldırmak, Varlık Fonu ise borçlandırmak için kurulmuştu.

İlginçtir, onca kargaşa ve hengâmede, tamamen küresel finans kapitalin işine yarayan bu hamle nasıl gündeme geldi? Kim gündeme getirdi? Bu ve benzeri sorular karşılıklı stratejileri ve uygulamacıları belirlemek açısından oldukça önemlidir.

15 Temmuz sonrası, Varlık Fonu kurulmasını içeren kanunun çıkmasından iki ay sonra bir başka ilginç konu daha gündeme geldi. O da MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin gündeme taşıdığı başkanlık sistemi idi. Aslında ne Erdoğan'ın ne de AK Parti'nin öncelikli gündeminde böyle bir konu vardı. FETÖ operasyonları onları fazlasıyla meşgul ediyordu. Devlet Bahçeli, Türkiye akıntıda sürükleniyor, selin önünü alalım, gerekirse baraj yapalım, devlet düğümlendi, sistem tıkandı, rejim krize doğru gidiyor gerekçeleriyle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin önünü açtı. 16 Nisan Referandumu ile anayasa değişikliklerinin yapılmasına vesile oldu. Bu, hiç kimsenin beklemediği bir hamleydi.

Referandum kampanyası süreci boyunca çok şeyler söylendi, yazıldı ve çizildi. İçeride değişik ittifaklar, dışarıda değişik açıklamalar oldu. Anketler, evet ve hayır arasında çok büyük bir fark göstermiyordu. Dolayısıyla "evet" çıkması için her şeyin çok dikkatli bir şekilde kullanılması gerekiyordu. Erdoğan sahaya inmiş ve her fırsatı "evet" lehine değerlendirmişti. Hatta yurtdışında bile Avrupa'nın temkinli "hayır" demesini kendi lehinde değerlendirebildi. Örneğin Hollanda'da, Türk vatandaşlarına AK Parti yetkililerinin konuşması engellendi. Bu engellemeleri Erdoğan, çok güzel bir şekilde içeride kendi lehine çevirmesini bildi. Sonunda, 16 Nisan'da, az bir farkla bile olsa yüzde 51,4 oranında çıkan "evet" ile yeni yönetim sisteminin önü açılmış oldu.

Anayasada yapılan 18 maddelik bir değişiklik ile Türkiye Cumhuriyeti bambaşka bir yönetim modeline geçmiş oldu. "Bize has" bu modelin nasıl bir netice vereceğini şimdiden kestirmek oldukça güç. Çünkü ülkemizde birçok model, uygulamacıların elinde şekilleniyor. Anayasa değişikliğini tamamlayıcı mevzuatın nasıl oluşturulacağı da oldukça önemli. Ama bilinen bir gerçek, artık hükümeti seçilmiş ve büyük yetkilere sahip bir cumhurbaşkanı oluşturacak. Yardımcılarını, bakanlarını ve üst düzey kamu yöneticilerini kendisi belirleyip atayacak. Güvenoyuna gerek duymayacak. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri çıkarabilecek. Milli güvenlik politikalarını belirleyebilecek, olağanüstü hal kararları alabilecek. Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyelerinin 6'sını kendisi, kalan 7'sini de Meclis belirleyecek. Cumhurbaşkanı partili olabilecek. Kendisine soru sorulamayacak...

Neticede, 15 Temmuz darbe girişiminin bastırılması ve sonrasında bürokraside yapılan büyük tasfiye operasyonlarının yanı sıra iki önemli operasyon daha gerçekleştirilmiş oldu. Biri, yarım trilyon dolara ulaşabileceği tahmin edilen Varlık Fonu oluşturulması, diğeri de Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiştir.

Peki, bunlar arasında nitelikli bir ilişki olabilir mi?

Olabilir.

Olabileceğine ilişkin bazı ipuçları var. Ancak tam olarak bu ilişkiyi tanımlayabilmek için aydınlatılması gereken birçok konu da var. Daha darbe girişiminin bir numarası bile belli değil. Hatta, "Böyle darbe mi olurmuş?" diyenlerin sayısı da az değil. Varlık Fonu'nu kim gündeme getirdi ve hazırladı? Devlet Bahçeli neden birden cumhurbaşkanlığı sistemini gündeme getirdi? Ardındaki düşüncesi nedir? Bu

ve benzeri konular aydınlatılmadan net bir şey söyleyebilmek oldukça zordur.

Capital Game

Bu bir "Capital Game". Game oyun demek. Capital; kelle, sermaye ve başkent anlamlarına geliyor. Her üç anlamı birden içeren üçü bir arada bir oyun bu! Sadece üçünü bir arada gerçekleştiren oyunu kazanıyor. Yani kazanan parayı yönetecek, aynı zamanda başkenti (devleti) yönetecek ve aynı zamanda da kendisine meydan okuyanın kellesini elinde tutacak! Bunları değişik şekillerde yapabilir. Farklı araçlar kullanabilir. Ama ana hatları ile oyun budur.

Capital Game, yaklaşık yüz elli yıldır devlet erkânı ile finans elitler (bankacılar) arasında oynanıyor. Her türlü araç en acımasız bir şekilde kullanılıyor. Neredeyse bütün savaşların ardında, bankerlerin parmağı var. Küreselleşme en çok onların işine yaradı. Bilişim teknolojisi onların emrinde. Dünyanın her yerine borç verip onları sömürecek ve köleleştirecek güce ulaştılar. Bugün, küresel finans elitler, mükemmel bir network oluşturdular. Bu sayede son yarım asırdır, Capital Game'in kazananı net olarak bankerlerdir. Daha spesifik bir ifade ile küresel finans elitlerdir. Çünkü bunlar, ellerindeki sınırsız para imkânları ile her türlü projeyi gerçekleştirebilecek kabiliyettedirler.

Aslında, ülke olarak öyle bir kavşağa ulaştık ki bu noktadan itibaren tercih edilecek yol, ülkenin kaderini belirleyecektir. Bu oyunda önümüzdeki 3-5 yıl, ülkenin 40-50 yılını tayin edecektir.

Bir Gün Mesele Suriye Olursa

İşte tam bu noktada, ülke olarak geldiğimiz ya da getirildiğimiz durumu düşünürken, tekrar hatıralarım canlanıyor. Ve beni alıp, üç katlı beyaz bir apartmanın önündeki küçük beyaz polis kulübesinin yanına bırakıyor. İkindi sonrası bir yaz vakti ve güneş hâlâ sıcak yüzünü gösteriyor. Polisler dışarıda, karşılıklı selamlaşıyoruz. Kırk adım sonra, demir parmaklıklı bahçe kapısından içeri giriyorum. Üstü kapalı kısa bir avluyu üç beş adımda geçip apartman kapısındaki kameralı zile basıyorum. Kapı açılıyor ve içeri girip beş altı adım sonra solda kalan daireye geçiyorum. Ayakkabılarımı çıkarırken arkadaşlar, "Toplantı başladı, hemen içeri geçebilirsin" diye uyarıyorlar. Ben de hemen büyük beyaz salona girip selam veriyorum. Beyaz bir masanın etrafında çalışma konusu ile ilgili arkadaşlar yerlerini almışlar. Müzakereler henüz başlamamış, Erbakan Hoca konuyu özetliyor. Beni görünce gülümseyerek, "Aleykümselam hoş geldin Mete, biz Fatihala'rımızı okuduk sen de oku" dedi ve eliyle hemen yanı başındaki sandalyeyi işaret etti. Ben de oturdum.

Erbakan, bir toplantıya başlamadan önce, detaylı olarak konuyu özetler ve kendi görüşlerini de katarak müzakerelere bir ön zemin hazırlardı. Bu onun tarzıydı. Böylelikle birçok lüzumsuz konuşma ve detaylandırmaya da engel olmuş oluyordu. Ne müzakere edilmesi gerekiyorsa ona odaklanıyorduk.

O akşamki toplantıda hemen hemen herkes söz almış ve müzakereler epey sürmüştü. Sonunda, yapılacaklar şekillenmiş gibiydi. Akşam namazı vakti gireli de bir hayli olmuştu. Konuyu birkaç cümle ile toparlayan Erbakan, "Abdesti olmayan arkadaşlar abdestlerini alsınlar, akşamı kılalım sonra toparlar sizi göndeririz" dedi. Ardından yavaşça ayağa kalktı.

Herkes abdestli olduğu için, hemen namaza geçtik. Ofisteki diğer arkadaşlar da geldiler ve hep birlikte akşam namazını kıldık. Namaz sonrası tekrar masaya oturduk. Mutfaktan bir arkadaşımız geldi ve "Hocam ne yemek söyleyelim?" diye sordu. Erbakan bana bakarak güldü ve "Mete burada, istersen ciğer dürüm söyle" dedi. Karşılıklı gülüştük.

Bu karşılıklı gülüşmenin ardında hoş bir anım vardı. Şöyle ki, Erbakan hoca İskender kebabını oldukça severdi. Bir zaman hemen hemen her toplantımızda İskender kebap yemiştik. Bazen Hoca ısmarlıyordu bazen de Hocamız seviyor diye yanındaki arkadaşlar otomatik olarak sipariş ediyordu. Böyle seri toplantıların olduğu bir akşam, önce önümüze çok güzel bir domates çorbası geldi. Çorbayı, Erbakan Hoca'nın "kalemizin bekçisi" dediği İbrahim Titiz pişirmişti. Hatta çorbayı çok güzel yaptığı için İbrahim Titiz'e Ahilik usullerine göre "Havlu Bağlama Merasimi" bile yapmıştı. Nefis çorbadan sonra İskenderlerimiz geldi ve yemek esnasında ben kendisine "Hocam, İncili Çavuş'un Hindistan'daki esaretten nasıl kurtulduğuna dair bir fıkra vardır, hiç duydunuz mu?" diye sordum. "Neymiş?" deyince ben de başladım anlatmaya.

İncili Çavuş Hindistan'da hapse düşmüş ve hapis hayatı başında kendisine hangi yemeği en çok sevdiğini sormuşlar. O da düşünmüş ve bu işin altından başka bir şey çıkabilir endişesi ile "Kelle" demiş. Aslında olay tam da endişelendiği gibiymiş. Hapis hayatı boyunca, mahkûma ilk söylediği yemekten başka bir yemek vermezlermiş. Birçok mahkûm bu şekilde telef olur gidermiş. İncili Çavuş, gelen kelleden bazen sadece beynini, bazen dilini, bazen et kısımlarını, bazen gözünü vs. yermiş. Bu şekilde çeşitlendirerek herhangi bir sağlık sorunu yaşamadan hapis hayatını tamamlayıp çıkmış.

Hep birlikte gülüştük. Ertesi akşam yemek sipariş edileceği sırada Erbakan gülerek, "Mete Bey'e ciğer dürüm söyleyin" dedi. Erbakan, ciğer dürümü de çok severdi. Yemekteki gülümsemenin hoşsohbeti buydu.

O akşam da "İbrahim Titiz çorbası"nı afiyetle içtikten sonra ciğer dürümlerimizi de yedik. Yemek sonrası çayımızı kahvemizi alırken Erbakan Hoca, müzakere edilen konuyu detaylı olarak toparladı ve yapılması gerekenleri birer birer anlattı. Kimin ne yapacağı ve ne kadar zamanda işini bitireceği belirlendi. Toplantının sonunda Erbakan, "Haydi bakalım, siperlerinize" diyerek herkesi uğurladı. Bu da Erbakan Hoca'nın bir çeşit uğurlama tarzıydı. Vakit geç olmuştu ve hemen hemen herkes müsaade isteyip kapıya yöneldi. Ben sona kalmıştım ve kendisine "Yatsı namazını cemaatle kılacak mısınız?" diye sordum. O da "Kılalım" dedi ve "Siz seccadeleri hazırlayın, ben bir abdest tazeleyip geliyorum" diyerek salon kapısına yöneldi. Ofisteki arkadaşlar masayı toplayıp seccadeleri hazırladılar. Hoca geldi ve yatsı namazını hep birlikte cemaatle kıldık.

Namazdan sonra herkes ayrılırken Erbakan, "Mete, bir beş dakika otur bakalım" diyerek beni gitmekten alıkoydu. Oturduk. Arkadaşlar meyve tabakları da getirdiler. Sohbete başladık. Yurtdışında takip ettiğim birkaç özel konuyu müzakere ettik. Gecenin ilerlemiş vakti olmasına rağmen Erbakan'da herhangi bir yorgunluk alameti yoktu. Bu durum benim için adeta ganimet gibiydi. Böyle zamanlarda, normalde giremeyeceğimiz konulara kitabın ortasından dalıp sorular soruyordum. Neler sormadım ki. Duyduğum ya da kafamda oluşturup çözemediğim her şeyi kendisine soruyordum. O da uzun uzun tatmin edici cevaplar veriyordu.

O sıralarda, "Tayyip Erdoğan Türkiye'deki vesayet ile savaşıyor" konusu vardı. Erdoğan'ın askerleri hizaya getirdiğine inanılıyordu. Muhafazakâr kesim arasında özel sohbetlerde "Tayyip Erbakan'ın intikamını alıyor" şeklinde propaganda yapılıyordu. Bu bir algı operasyonuydu ama en iyi tanıdığımız kişilere bile derdimizi anlatmakta zorlanıyorduk. Bu önemli bir konu olduğu için ben Erbakan'a doğrudan bu konuda çok özel sorular sormaya başladım.

"Öncelikle bu konudaki dosyayı kim ya da kimler yönetiyor ona iyi bakmak lazım" dedi. "Bu tip büyük çalışmalar memur zihniyetiyle yapılmaz. Çok nitelikli ekipler gerekiyor. Ümit ederiz ki bu ekipler ile ABD'deki bazı ekiplerin birlikteliği çıkmaz. O takdirde bu işler sonunda başka bir şeye dönüşür. İşin sonunu görmeden, aceleyle hüküm vermemek lazım. Öyle görünüyor ki ordu içerisindeki anti-emperyalist yapıya karşı bir tasfiye operasyonu yapılıyor. Bu askerler kahraman ordumuzun ABD'nin çıkarları doğrultusunda kullanılmasına direnç gösteriyorlardı. Bu direnci kıramadıkları için şimdi bir senaryo hazırlamışlar onu tatbik ediyorlar. O senaryoya göre bunları tasfiye ediyorlar..."

Burada kastettiği ekipler; Pennsylvania merkezli ekipler ile CIA ve Neoconlardı. Ben kendisine "Pennsylvania'ya her gün Türkiye'den iki sayfalık durum raporu gibi bir istihbarat gidiyormuş" dedim. Bunu bir sohbette duymuştum. Bunu söyleyince, bir an düşündü ve bana "Bunu yapabilmeleri için ne büyük bir organizasyona sahip olmaları gerektiğini düşünebiliyor musun?" dedi. "Öncelikle her aşamada gizliliğe riayet edecekler. İlçelere hatta köylere kadar teşkilatlanıp haberleri, gelişmeleri illerde toplayacaklar. İllerde toplanan bu bilgiler analiz edilecek, elenecek ve bir rapor ile bölgelere gönderilecek. Orada da benzer işlemler yapılacak

ve Türkiye'de bir merkezde toplayacaklar. Sonra o merkezde de incelenip elenecek ve en mühim olanları iki sayfayı geçmeyecek şekilde derlenip gönderilecek. Ve bu her gün yapılacak! Bunun için her kademeye farklı eğitim verilecek. Kontroller yapılacak. İstenilen bilgiler, formüller, çizelgeler, cetveller, şemalar, raporlama şekilleri oluşturulacak ve sürekli güncellenecek. Bu çok büyük bir iş. Bunun gizlilikle ve titizlikle yapılabilmesi ise ayrıca farklı bir kabiliyet gerektirir. Tecrübe gerektirir. Bütün bunlar, Anadolu çocuklarının kendi başlarına düşünüp uygulayabilecekleri bir şey değildir. Tecrübeli bir güçlü kurumun, bir zihniyetin bu işlerin arkasında olması kuvvetle muhtemeldir..."

Erbakan, hakikaten de çok önemli bir konuya işaret ediyordu. Çünkü biz, bir teşkilatın nasıl çalıştığını, neler yapılması gerektiğini ve insanımızın kabiliyetinin hangi seviyede olduğunu biliyorduk. Bunları yerel bir teşkilatın yapması çok zordu. Galiba yapanlar farklı bir amaca hizmet ediyordu.

Hoca sohbetlerinde sürekli, Siyonistlerin asıl hedefinin Türkiye'yi parçalamak olduğunu ve bu hedeflerine de sabırla adım adım ilerlemeye çalıştıklarını ifade ediyordu. Türkleri savaşla yıkamayacaklarını bildikleri için, beş adımlık bir plan uyguladıklarını söylüyordu. Öncelikle bu milleti aç bırakacaklar. Yani ekonomik üretkenlikten el çektirerek kendisine özgüveni olmayan bir topluluk haline dönüştürecekler. Reel yani üretim ekonomisini çökertecekler. Sonra, milleti işsiz bırakacaklar. İnsanımızın üretkenlik kabiliyetlerini yok edecekler. Eğitilseler bile üretemez halde olmalarını istiyorlar. Üçüncü olarak, bu milleti borca esir edecekler. Sadece devleti değil, milleti de borçlandırmak için özel çalışmalar yapıldığını söylerdi. Son olarak da, milleti inancından uzaklaştırmak için ellerinden geleni yaptıklarını söylerdi. Dinler

arası diyalog adı altında yapılanların, hep bu sinsi amaca hizmet ettiğini söylerdi. Bu dört aşama tamamlandığı zaman artık millet yumuşak lokma haline dönüşmüş demekti. Ondan sonrasının, Türkiye'nin parçalanması olacağını söylerdi.

Erbakan, Siyonizm'in kendi çıkarları uğrunda herkesi kullanabileceğini söylüyordu. "Siyonistler adamı 'Ben İsrail'e Karşıyım' türküsünü söylettire söylettire kendilerine hizmet ettirirler" diyordu.

Ancak, ısrarla altını çizmeye çalıştığı bir şey vardı, onu da "Kahraman ordumuza sahip çıkmak lazım. Ordumuz bir ve bütün olduğu müddetçe dahili ve harici her türlü tehdidi bertaraf edebilecektir" şeklinde özetleyebilirim. Zaten Erbakan, TSK söz konusu olunca, onu her zaman "Peygamber Ocağı" olarak görmüştür. Bize hep şunu söylerdi:

"Bin yıl boyunca İslam'ın sancaktarlığını yapmış bir ordunun, millet aleyhine iş yapması düşünülemez. İçindeki bazı mihraklar buna tevessül etse de sonunda böyle bir ordunun içerisinde yok olup giderler. Kahraman ordumuzun gelenek ve görenekleri çok güçlüdür..."

Bu çerçevede konuşma açılınca, Kıbrıs Barış Harekâtı'nda gerek Semih Sancar Paşa'yla gerekse Necdet Üruğ (o zamanın Gen.Kur. Plan ve Prensipler Daire Bşk.) ve diğer paşalarla nasıl uyum içerisinde çalıştıklarını anlatırdı. Hatta 28 Şubat sürecinde bile İlhan Kılıç Paşa'yla yaptığı uzun sohbetlerden bahsederek, askerlerin gayet disiplinli olduğunu ve vatan millet sevgisi ile dolu olduklarını söylerdi. Bizim hakkımızda kasıtlı olarak yanlış bilgilendirildiklerini hatırlatırdı.

Aynı çerçevede, "Erdoğan nereye kadar gidebilir?" diye sorduğumda, "bu kadar halk desteği olduğu müddetçe" her türlü engeli aşabileceğini de ifade eden Erbakan şöyle diyordu:

"Laf dinlese, çok daha büyük işleri çok daha kısa zamanda yapabilir ama laf dinlemiyor."

"Peki..." dedim. "Batılılar ya da Siyonistler, Türkiye ile açıktan mücadeleye girişebilirler mi? Bunu göze alırlar mı?"

Bu konuda şunları söyledi:

"Zannetmem. Çünkü Türkiye ile açıktan mücadele, onlar için her zaman büyük risk taşır. Ama, orduyu bir şekilde yıpratıp dağıtabilirlerse, buna cesaret edebilirler. Bunun için bile öncelikle maşa kullanmaya çalışacaklardır. Türkiye'nin bazı gelişmeleri çok iyi takip etmesi lazımdır. Mesela, bir gün gelir de Suriye'yi açıkça dağıtmaya başlarlarsa, Türkiye'nin bu gelişmeyi kendisine karşı açık müdahale başlangıcı olarak algılaması gerekir. Tabii ona göre de pozisyon alması ve ne gerekiyorsa cesaretle uygulaması icap eder. Bu işlerde tereddüde mahal yoktur."

"Peki..." dedim. "Bu işler olurken, Tayyip Bey iktidarda olursa nasıl olacak? Tayyip Bey olan bitene kayıtsız kalmaz herhalde?"

Erbakan Hocam, gayet net ve kararlı bir şekilde cevap verdi:

"Bunlar icraata başlayınca Tayyip Mayyip dinlemezler. Onlar şimdilik ona müsamahalı davranıyorlar. Çünkü böylesi işlerine geliyor. Ancak, Tayyip'in iktidardaki ömrü biraz daha uzun olursa, mutlaka çatışacaklardır. İşte o zaman Tayyip bunların gerçek yüzünü görecek ve bir seçim yapmak zorunda kalacaktır. Bunlarla birlikte mi devam edecek yoksa bunları karşısına mı alacak!..."

Erbakan, büyük satrancı yakından izleyen bir usta gibi, karşılıklı hamlelerin neler olabileceğini detaylı olarak anlattı. O akşam ve daha birçok kez, bunları parça parça da olsa konuştuk.

Bilgisayarda masaüstüne bırakılan bir dosya gibi, işte bu hatıramı da zihnim gözümün önüne bırakıverdi. Dosya masaüstünde ve açık! Olaylar ve gelişmeler için "dejavu" diyemesem de hatıratımı şaşırtmadığını kesinlikle söyleyebilirim.

Bugün Erdoğan'ın karşı karşıya olduğu coğrafyada, yani bölgemizde, küresel finans elitler savaş istiyorlar. Burayı kendi arzu ve istekleri doğrultusunda yeniden yapılandırmaları için öncelikle savaştırmaları gerekiyor. Savaş sürecinde ağır borçlanacak olan ülkelerin tamamı, küresel finans elitlere mahkûm olacaklardır. Savaş, onlar için muhteşem bir nimettir. Savaş ve sonrasını, finansman açısından şu şekilde özetleyebiliriz: İnsanlar öncelikle rakiplerini çökertmek ve yıkmak için para harcarlar. Sonra da kendilerinde olanı onarmak ve yapmak için para harcarlar.

Onlar açısından, bir ülkenin başında hangi ideolojinin hüküm sürdüğünün hiçbir önemi yoktur. Parayı üretme ve kontrol etme kabiliyeti kendilerinin elinde olduğu müddetçe, kanunları kimin yaptığının, hangi ideolojiye mensup olduğunun veya kimin devletin başında olduğunun hiçbir önemi yoktur.

Bu açıdan onların, Türkiye'de devlet yönetim sisteminin değiştirilmesine itiraz etmeyeceklerini de rahatlıkla ifade edebiliriz. 16 Nisan Referandumu'na bir de bu açıdan bakmak gerekiyor. Hatırlayalım, 1 Mart 2003 Irak'a asker gönderme tezkeresinde, Irak Savaşı'na asker gönderimi ve lojistik destek için Türkiye topraklarının açılmasına ilişkin tasarının reddedilmesi, ABD yönetiminde şok etkisi yapmıştı. Meclis'te salt çoğunluğun kabul etmesine rağmen, nitelikli çoğunluğa ulaşılamadığı için tezkere reddedilmişti. Oylamayı canlı olarak veren CNN'de önce bir sevinç oluşmuş ancak durum anlaşılınca, sevinçleri kursaklarında kalmıştı.

Türkiye'de nispeten karmaşık bir yurtdışına asker gönderme prosedürü vardır. Aynı zamanda, nispeten güçlü bir denetim mekanizması vardır. Örneğin yurtdışına asker gönderecek iseniz Hükümet'in, Meclis'in, Ordu'nun ve Yargı'nın aynı yönde isteğinin olması gerekir. Bu sebeple ülkemiz, emperyal bir projenin kolaylıkla edilgen bir unsuruna dönüştürülemiyor. Ancak güçlü bir "tek adam" yönetiminde, kararlar bir adamın ikna edilmesine kalacağı için her türlü projenin operasyonel hale gelmesi olasılığı oldukça yüksektir.

Peki, bu küresel finans elitlerin derdi nedir?

Bütün dünyayı nereye doğru sürüklüyorlar?

Ne yapmak istiyorlar?

Bunların istedikleri, bütün dünyanın tek bir devletin federasyonu gibi yönetilmesidir. Tek dünya, tek devlet, tek para. Tek ordu diyemeyeceğim çünkü sınırsız para kaynağı olduktan sonra ordu oluşturmak oldukça kolaydır. Zaten, Amerikan ordusu dediğimiz yapı, neredeyse özel orduların bir konsorsiyumu gibi hareket etmektedir.

Bugün artık her yere bir kredi kartı ile gidebiliyorsunuz. Her yerden alışveriş yapabiliyorsunuz. Bunun için devletlerden izin almanıza bile gerek yok! Yanılmıyorsam, bununla ilgili bir reklam da vardı. Adam yanında bir kredi kartı ile evden elini kolunu sallayarak çıkıyor. Her istediğini alarak tatile gidiyor. Tatilini yapıp geri geliyor ama geri eve gelişinde bavullar dolu olarak geliyor! Tabii, bankada paranız var mı yok mu bunu sorgulayan ya da sorgulatan bir reklam değil. Reklam, tamamen sistem güzellemesi yapan bir reklam. Yani algı oluşturuluyor. "Bu sistem süper" diye bir algı. Her alışverişinizde çok çok küçük bile olsa, belli bir oran bu küresel sistemin sahiplerine yani küresel finans elitlere gitmektedir. "Bu sistem süper" ise, bu küçük oranlara da itiraz

etmemeniz gerekir. Devletlerin paraları farklı olabilir ama küresel finans kapitale eklemlendikleri müddetçe bir sorun görünmemektedir.

***

Bugün artık, küresel finans elitler bütün isteklerini uygulatabilecek altyapı ve kapasiteye ulaşmış durumdadırlar. Böyle düşündüğümüzde, referandum sonuçları da bu altyapıyı desteklemektedir. Elbette, bölgesel ya da küresel bir savaş onların elini daha da rahatlatır. Borçlandırarak boyunduruk altına aldıkları devletler veya milletler daha da kolay eğilip bükülecekleridir.

Bunun için en kullanışlı ekipler, büyük bir savaşı ideolojilerinin temeline yerleştirmiş olan ekiplerdir. Bu açıdan ABD'deki "neo-con"ları örnek gösterebiliriz. İlk kez 1960'larda yeni muhafazakâr kesimler için kullanılan bu ifadenin tanımladığı ekipler, bugün çok farklı bir hedefe hizmet etmektedirler. Kendilerini yeni muhafazakâr olarak tanımlasalar da geleneksel muhafazakârlık ile bir alakaları yoktur. Neo-conlar, bütün dünyada Amerika önderliğinde, mevcut sisteme başkaldıran "diktatörler" ile düşman ideolojilere karşı koymayı ve mümkün olduğu her yerde bunları yıkmayı hedeflemektedirler. Amerika'nın çıkarları ile neo-liberal ilke ve prensiplerin desteklenmesini istemektedirler. Bunlara karşı çıkanlara en sert müdahalenin yapılmasını ve savaş seçeneğinin her zaman kullanılmasını düşünmektedirler. Soğuk Savaş'tan galip çıkan ABD'nin karşı konulamaz bir askeri güce sahip olduğunu düşünmektedirler. Bu güç ile dünyanın yeniden yapılandırılmasını savunmaktadırlar. Buna da kısaca Yeni Dünya Düzeni demektedirler. Amerikan değerlerinin

dünyaya yayılması için Amerikan gücünün kullanılmasının işleri daha hızlı bir şekilde düzelteceğine inanmaktadırlar. Örneğin, ABD'nin zaman zaman kullandığı "önleyici saldırı" anlayışı bunların prensiplerinden biridir. ABD'ye ya da Amerikan değerlerine yönelik tehditlere sert bir şekilde karşılık verilmesi, gerekirse tehdit oluşturan ülkelerin rejimlerinin değiştirilmesi ve bunun için yöntem olarak "önleyici saldırı"nın kullanılması hep neo-conların düşünceleridir. Ortadoğu'daki güya demokratik dönüşüm bunların düşünceleridir. Bunlar, Bush gibi bazı başkanlar da dahil olmak üzere yönetimde oldukça etkindirler. Ne ilginçtir ki neo-con ifadesi Hıristiyanlar için kullanılsa da bunların en etkili isimleri aynı zamanda Siyonist ideolojiye de sahiptirler.

Siyonistlerin nihai hedefi, başkenti Kudüs olacak bir dünya hâkimiyeti kurmaktır. Siyonistleri sadece Yahudilik ile ilgili bir kehanet ya da ideoloji olarak görmek, yanlış ve yanıltıcı olur. Amerika başta olmak üzere dünyanın birçok yerinde Hıristiyan Siyonistler vardır. Bunların düşüncelerine göre; eğer Siyonistler hedeflerine ulaşırlarsa, Hiristiyanlar da göğe çekilip cennette yaşıyor olacaklar. Hatta günümüzde Arap Siyonistler veya daha genel bir ifade ile Müslüman Siyonistlerden dahi bahsedilmektedir. Bunlar da Siyonistlerin çıkarlarına hizmet edecek şekilde hareket etmektedirler.

Tabii bütün bu akımlar, küresel finans elitler için bulunmaz fırsatlar yaratmaktadır. Bir yerde savaş varsa, bu en çok küresel finans elitlerin işine yaramaktadır. Eğer savaş politikası, bütün dünyaya yaygın ise ve sonunda bütün dünyayı "yönetecek" bir yapı isteniyor ise, bu durum küresel finans elitlerin arayıp da bulamadığı bir fırsattır. Bu tür akımların içine sızarak hem destekleyecek hem de yöneteceklerdir. Dünya savaşları, onların güçlerine güç katar.

Bunlardan kurtuluş veya bu tuzaktan çıkış var mıdır?

Elbette vardır. Ancak öncelikle, kitlelerin narkozdan uyanması şarttır. Kendi paradigmasına ya da kendi değersayımına dönmesi gerekir.

Narkozun tıptaki anlamı, vücudun bütününün ya da sadece belirli bir kısmının bazı uygulamalar sayesinde ağrıya duyarsız bir hale getirilmesi yani uyuşturulmasıdır. Narkozlamak, bir uzmanlık işidir. İyi bir çalışma ve bilgi gerektirir. Narkozlayarak kişinin, olaylara, operasyonlara ve gelişmelere karşı duyarsız kalması sağlanır. Kişi uyuşturulur. Yapılan işlemlerden dolayı, ağrı veya acı hissetmez. Yapılan işlemler karşısında ağrı ya da acı hissetmediği için de tepki vermez. Narkozlanan kişinin bilinci de kapanır. Ama bu bilinç kaybı kalıcı değil geçici özelliktedir. Elbette, narkozun yan etkileri de vardır. Bu yan etkiler, kişinin vücut yapısına, kullanılan kimyasala, uygulamanın ne kadar süreceğine ve uygulamanın türüne göre farklılıklar gösterir.

Narkozdan uyandırmak için ise, narkozlamanın tersi bir işlem yapılır. Verilen kimyasallar belli bir düzende azaltılarak kişinin duyumsaması tekrar geri getirilir. Önce sesleri duymaya başlar, sonra eylemler geri gelir. Sonra görmeye başlar. Ondan sonra da bilinç geri gelir.

Verilen kimyasalları kesmeden, narkozlanmış kişinin bilinçlenmesini veya yapılan operasyonlara tepki vermesini beklememek gerekir. Bekleseniz de zaten bir sonuç elde etmeniz mümkün değildir. Örneğin bugün, para-kredi-faiz konularında en büyük tepkinin İslami hassasiyetleri yüksek olan kesimlerden gelmesini bekleriz. Çünkü Allah Kuran-ı Kerim'de faizin alışveriş gibi olmadığını, faizi yasakladığını ve faizi terk etmenin imanın bir şartı olduğunu net bir şekilde ifade eder. Hatta faiz ile meşgul olanların, Allah ve

Elçi'si ile savaş halinde olduklarının bilinmesini ister. Bu hakikaten çok büyük bir sorumluluk ve uyarıdır. Ancak bu kesimlerin, beklenen tepkiyi ortaya koymadığını görürüz. Anlatılanlara teslim olduklarını veya anlatılanları meşrulaştırmaya çalıştıklarını görürüz. Bu hayret ve üzüntü verici bir durumdur. Bu kesimler büyük şoklar ve olaylar karşısında belki uyanırlar diye ümide kapılmak da boş bir ümittir. Çünkü esas ve öncelikle yapılması gereken iş, narkoz kimyasallarını kesmektir. Yani onların inandırıldıkları doğruları yıkmaktır.

Bunu finans ve ekonomi alanına uyguladığımızda, ilk yapılması gereken iş mevcut ekonomi öğretilerinin yanlışlığını ortaya koymaktır. Mevcut finans sisteminin hile üzerine kurulduğunu sürekli anlatmaktır. Ekonomi anlayışının bizzat kendisinin sorunların temelini oluşturduğunu ifade etmektir. Makroekonomide anlatılan temel kabullerin ne kadar saçma olduğunu izah etmektir. Finans sisteminin yanlış ve hileli bir mekanizma üzerine oturtulduğunu açıklamaktır. Bu durumda, sistemin temel kabulleri, tanımları ve ilişkileri narkozlamanın ya da narkozlanmanın kimyasallarını oluşturmuş oluyor.

Peki, bunu kime ya da kimlere anlatacağız?

Bunların hem özelde ekonomi ile ilgilenenlere hem de genelde halka anlatılması gerekir. Çünkü her iki kesimin de uyanması veya uyandırılması lazımdır. Her iki kesimin de mevcut bakış açılarının ve halihazırda var olan anlayışlarının değişmesi gerekir. Çünkü mevcut anlayış artık çözüm üretememektedir. Anlatımlar, mevcut anlayışı da sorgulayacak şekilde sürdürülmelidir.

"Bunları nasıl anlatacağız?" sorusuna gelince, cevaplamadan önce, günümüzde karşılaştığımız problemlerin niteliklerini iyi analiz etmemiz gerekir. Bugün önümüze gelen

problemler çok karmaşık problemlerdir. Bu problemlerin özelliklerine baktığımızda, anlatış veya çözüm şekli hakkında bize bazı fikirler vermektedirler.

Bugün karşılaştığımız problemler genellikle hâkim paradigmanın ortaya koyduğu problemlerdir. Örneğin bugünkü yaşam tarzımızı düşünelim. Günlük yaşantımızda üretim, insanların tüketimlerine yönelik yapılır. İster imalat sektöründe olsun isterse de hizmet sektöründe bu durum değişmez. Son kullanıcı diğer bir ifade ile "tüketici" insandır. Dolayısıyla her şey insanın maddi ve manevi ihtiyaçlarının karşılanması için yapılır. Bu çerçevede, cari paradigmanın tanımladığı iki olgu ile karşı karşıyayız. Birincisi, mevcut ihtiyaçlarımız ve sorunlar. İkincisi de o sorunlar karşısında üretilen çözüm önerileri. Bugün dünyamızda, ortaya konulan problemlerin çoğu mevcut Batı paradigmasına göre ortaya konulmuştur. Bu çerçevede oluşan yaşam standartları dahi onların paradigmasına göre oluşmuştur. Mühendislik açısından baktığımızda, ortaya konulan çözümler aslında Batı paradigmasının ortaya koymuş olduğu problemlere karşı geliştirdiğimiz çözümlerdir. Herhangi bir paradigma felci, problemlerin yeniden tanımlanmasını da beraberinde getirecektir. Bu da, bizim mevcut paradigma ile üreteceğimiz çözümlerin önündeki en büyük engeldir.

Hatta, "paradigma" kavramı bile, hâkim paradigmanın bir kavramıdır. Bu kavramın yerine çok yaygın olmasa da "değersayım" kavramını kullananlar çoktur.

Peki, mevcut paradigma ya da değersayım karşımıza nasıl bir kitle çıkardı? Bunu bilelim ki ona göre bir anlatım geliştirelim.

Bugün, okullarda bizler insanlara alet ve araç kullanmasını öğretiyoruz. Ama onlara doğru ilişkiler (matematik)

kurmasını ise piyasa ya da mahalle öğretiyor. Dolayısıyla önümüzde, araç kullanmasını bilen ve elinde her türlü alet edevatı olan bir kitle ile karşı karşıyayız. Ve bu kitle, ekonomi finans konusunda narkozlanmış bir kitledir. Eskiden bir problem ile karşılaşılınca, ulemaya (akademiye) danışılırdı. Akademinin yani ulemanın geliştireceği çözümler doğrultusunda kararlar verilirdi. Ancak şu anda ulema problemin bir parçası haline geldiği için kendini problemden soyutlayarak çözüm üretemiyor. Onlar farklı çözüm üretemeyince, ümera yani yöneticiler de bildiklerini okuyorlar. Yöneticilerin bildikleri ise mevcut paradigmanın çözümlerinden başka bir şey değildir.

Eskiden coğrafyamızda Ulema-Ümera (Akademi-Hükümet) ilişkisi çok tartışılırdı. Hatta tartışmalar, kim kimin ayağına gider seviyesine kadar inerdi. Genel olarak, "Ulema ümeranın ayağına gitmez" denirdi. Ancak şimdi herkes sorunlarla bire bir karşı karşıya. Çünkü problemlerin niteliği ve kapsamları değişti. Artık gerçek hayatta karşılaştığımız problemler habis problemlerdir.

Habis problemlerin niteliğine baktığımızda şunları görebiliyoruz: Bunlar, bir şekilde çözülmeden tam olarak ne olduğu anlaşılmıyor. Dolayısıyla bazen yöneticiler bir problem ile karşı karşıya olduklarını bile anlamıyorlar. Yaşadıklarımızın, aslında kendi değersayımımıza göre veya kendi paradigmamıza göre ciddi bir sorun olduğunu anlayamıyorlar. Kendileri bu coğrafyada yaşasalar da zihinleri bu coğrafyanın çok çok ötesinde yaşıyor ve çözüm üretemiyor.

Habis problemlerin önceden bilinir bir "çıkış" ve bir "durma" kuralı yok. Eşsizlik ve teklik içeriyorlar. Doğal olarak çözüm de eşsizlik ve teklik içeriyor. Bu problemler ile birlikte karmaşa ve belirsizlik de hâkim oluyor. Böyle

problemleri bizler statik öğretiler ve testler ile değil ancak ilişkileri takip ederek bulabiliyoruz. Bunlara doğal afetleri, büyük göçleri, yaygın zararları, ekonomik krizleri örnek olarak verebiliriz.

Neticede "Kime anlatacağız?" sorusu, öncelikle "Doğruların tespit edilerek çıplak bir şekilde ortaya konulması gerekir" noktasında odaklaşıyor. Doğruların çeliştiği ve çatıştığı noktalarda karşı direnç gösteren herkese anlatılması gerekiyor. Bu anlatış da topyekûn bir anlatış olacağı için en uygun ağız üst yönetimin durmadan anlatmasıdır.

Ateşle Barut

Şimdi bu açıdan küresel finans elitleri için en tehlikeli gelişme, doğruların bilinmesinden ziyade, halka durmadan bu doğruları anlatabilecek kabiliyette bir idarecinin varlığıdır. İşte Erdoğan bu açıdan da en tehlikeli adam statüsüne ulaşmıştır. Konuyu tam olarak bilebilmesi önemli değildir. Bilginin ona ulaşıp ikna etmesi, günümüz bilişim teknolojisinde, an meselesidir. Ateş ile barut gibi. Yanan bir ateş var iken barut da varsa aynı ortamda, bunların bir şekilde bir araya gelmesi ile bütün mekân ya da sistem havaya uçar, yok olur gider. Bu benzetmeden hareketle Erdoğan bir ateş ise para-kredi sisteminin içyüzüne ait bilgiler barut gibidir. Bunlar bir araya geldiği anda oluşacak patlama, başta Türkiye olmak üzere bölgedeki finans kapital sistemi olduğu gibi çökertir. Değiştirir.

Neticede, bu ciddi bir risktir ve küresel finans elitler bu riski kesinlikle göze almayacaklardır. Bir yandan narkoz kimyasallarının verilmesini en hassas bir şekilde takip ederken

diğer yandan da bu bilginin ona ulaşmaması için ellerinden geleni yapacaklardır. Bunun için en yaygın olarak yaptıkları iş, bilgiyi üretenlere itibar suikastı yapmaktır. Onların toplumdaki saygınlığına leke getirecek senaryolar üretmektir. Alakasız noktalardan kendilerine iftira atmaktır. Dahası, bu bilgiyi üretenlerin bir ve beraber hareket etmelerine engel olmak için ellerinden geleni yapmaktır. Bu strateji barutun uzaklaştırılması için kullanılagelen bir stratejidir.

Ateş için de en yaygın olarak yaptıkları iş, onu izole etmektir. Onu yalnızlaştırmak, etrafına duvar örüp ulaşılamaz hale getirmek, sürekli korku pompalamak hep yapageldikleri bir çalışma tarzıdır. Yanına sadece insan giriş çıkışını değil bilgi giriş çıkışını da kontrol ettikleri anda, küresel finans elitler için korkacakları hiçbir idare yoktur.

Nitekim genel olarak Erdoğan'a yakıştırılan Sultan II. Abdülhamit benzetmesi de çok manidardır. II. Abdülhamit iktidarının son demlerinde çok yalnızlaştırılan, toplumdan uzaklaştırılmış ve şüpheler içerisinde yaşatılmış bir padişahtır.

Adolf Berle, "Alkışlansın veya lanet edilsin, iktidar insanın yalnız kaldığı bir yerdir" der. Ayrıca şunu da söyler: "İktidar bir ekip veya bir sınıf tarafından uygulanamaz. Ekip veya sınıf iktidarı ele geçiren kimsenin çevresidir."

Buradan şöyle bir yorum yapabiliriz: Liderin çevresi, onun dışarıya açılan kapısı gibidir. Lider, bu kapıyı açık ya da kapalı tutar. Gerekirse kırar ve değiştirir. Ama kapıdan şikâyetçi olma hakkı yoktur. Kapı kendiliğinden açılıp kapanamaz.

Erdoğan'ın, bazı mücadelelerde yalnız kaldığını ifade etmeye başlaması, aslında o alanda mücadele için doğru kapı bulamadığının ifadesi olarak da algılanabilir. Küresel finans elitler bunu, ateşin barut aradığının bir ifadesi olarak algılayacaktır.

Erdoğan'ın da Kalemi Kırıldı

Nitekim, o gün Erdoğan, ağır ağır merdivenleri çıkıp kürsüye geldi. Biraz dalgın bir şekilde kendisini selamlayanlara baktı. Farklı bir şekilde konuşacağı belliydi. Bir an söyleyip söylememekte tereddüt etti. Ama artık ok yaydan çıkmıştı. Etrafında yapılanlar ve yaşadıkları gözünün önünde saniyeler içinde akıp geçti. "Bu bir mücadele ve benim bu mücadelenin farkında olduğumu belli etmem lazım" dedi kendi kendine ve sitem cümleleri ağzından birer birer dökülmeye başladı:

"Bu çağrımı geçen hafta yapmıştım. Tüm işadamlarıma seslenmiştim. Yastık altındaki dövizlerinizi milli paraya altına yatırın demiştim. Altın bizim için değişmez bir para ölçüsüdür. Benim de alanım ekonomi, biraz bilirim. Döviz baskı aracıdır. Karşılığı olmadan bastırılan para 100 milyarlarca dolar birilerine akmaktadır. Bizim bunu çözmemiz lazım. Niçin yastık altında bu karşılığı olmayan parayı saklayalım?..."

Yapmış olduğu çalışmalarla işadamlarına milyarlarca lira kazandırmıştı. Ama böyle bir zamanda işadamlarının dediklerine kulak vermemesi, onu üzüyordu. Bunu açıkça ifade etti. Artık bilmeleri gerekiyordu. Devamla, "Zaman bu zaman. Dolarınızı euronuzu TL'ye çevirin. Bizi yıkmak isteyenlere karşı hemen TL'ye çevirmeliyim. Zarar edersek ne olur? Bak bu millidir, bunda bereket vardır. Zarar etmezsin. Öbürü emperyal mantığın bekçisidir. Bu para burada kalacaktır" diyerek yapmaya çalıştığının ardındaki mantığı izah ediyordu.

Erdoğan, gelmiş olduğu noktanın bir düzene isyan noktası olduğunu bildiğini açıkça ifade ediyordu. Bu, küresel elitlere artık açıktan savaş açmak demekti. O da, savaşın gereğini yaptı. Bildiği kadarıyla, açıktan vurmaya başladı:

"Faiz meselesini çözmemiz gerekiyor. Yalnızlığımı biliyorum ama mücadelemi sürdüreceğim, kararlıyım. Faizi önemli bir sömürü aracı olarak görüyorum, faizi emperyalist mantığın en önemli sömürü araçlarından biri olarak görüyorum ve faizi yatırımcıyı köşeye sıkıştırma aracı olarak görüyorum. Şu anda Türkiye'de en yüksek parayı kazanan reel yatırımcı değildir. En yüksek parayı kazanan finans sektöründe olanlardır...

Felaket senaryolarından bahsedenler o dönem (eski dönemde) paralarına para katmanın, krizi fırsata çevirmenin mutluluğunu yaşıyordu. Millet gelecek kaygısıyla kıvranırken bunlar sırça köşklerinde saltanat sürüyordu..."

Peki, kimdi bunlar? Erdoğan kimi işaret ediyordu? Bunun ipuçlarını da şu sözlerinin ardında gizlemişti:

"Maalesef basireti bağlı kimi işadamları, dernekleri de bu sürece alenen destek oluyorlar. 28 Şubat dahil bu milletin iradesine yönelik tüm vesayet girişimlerinde ilk sırada saf tutmuş bir yapıdan başka türlü hareket etmesini beklemek elbette aşırı iyimserlik olur..."

Bu ifadeler bize TÜSİAD gibi işadamları derneklerini hatırlatıyordu. Erdoğan durmuyor, bir sonraki hamlesinin de ipuçlarını vermeye çalışıyordu:

"Putin'e dedim ki biz alışverişi yerli para ile yapalım. Ben ne alıyorsam Rus rublesiyle alayım sen de ne alıyorsan TL ile yap. Aynı şeyi Çin'e de söyledim. Makul kabul edildi. Merkez bankalarına talimatları verdik. Bu yolla yapacağız..."

Gerçekten bu olabilir mi? Bunu yapabilir mi?

Pek emin değiliz.

Çünkü liderler sadece hedef gösterir, esas işi maiyeti yani çevresi yapar. Erdoğan yalnızlaşıyor veya yalnızlaştırılıyorsa, bu dediklerini kim yapacak? Kime ya da kimlere yaptıracak?

Bunların hepsi, ciddi bir şekilde araştırılıp düzenlenmesi gereken işlerdir.

Ancak bir şey kesindir. Kılıçlar çekilmiş ve savaş pozisyonları alınmıştır. Küresel finans elitler, sessizce operasyonlarını sürdürürlerken, Erdoğan nasıl operasyon yapacağını anlatmakla meşgul. Bu meşguliyetin onu aynı zamanda yalnızlaştırdığının da bilincinde. Ama, bu meşguliyetin, onun operasyonlarının ağırlığını kaybettirdiğinin de bilincinde mi? Bilemiyoruz.

Dahası, 16 Nisan Referandumu ile devlet yönetim şekli değişti. Artık, elinde muhteşem yetkileri olan bir cumhurbaşkanı seçilecek. Devletin ağırlık merkezini de bu cumhurbaşkanı oluşturacak. Kuvvetler ayrımını gözetiyor değil, kuvvetlerin birliğini temsil ediyor olacak. Ancak küresel finans elitler, Türkiye'de devlet yönetim sisteminin değişimini desteklemelerine rağmen Erdoğan'ın bu yetkileri kullanmasına karşı duruş gösteriyorlar. Erdoğan ise, 16 Nisan Referandumu öncesi neler söylediyse, referandum sonrası da aynı şeyleri söylemeyi sürdürüyor. Nisan ayı sonunda Hindistan'a yapmış olduğu ziyarette Türkiye ve Hindistan arasındaki 6,5 milyar dolarlık ticaret hacminin yeterli olmadığını ve artırılması gerektiğini belirterek, bu çerçevede iki ülkenin yerel paraları ile ticaret yapabileceğini söyledi. Hindistan Başbakanı Narendra Modi ile Türkiye-Hindistan İş Forumu'na katılan Erdoğan, yerli para birimine geçerek iki ülkenin paralarını kur baskısından kurtarmanın da gerekli olduğunu belirtti.

Erdoğan bu tür ifadeleri, küresel finans kapital karşısında elini kuvvetlendirmek için söylüyor olabilir mi?

Hiç zannetmiyorum.

Velev ki öyle olsun, küresel finans kapital bu ifadeleri yabana atmayacaktır. Geçmişte bu çabaları gösteren liderlere

nasıl davrandıysa öyle davranacaktır. Bulabildiği ilk fırsatta, yönetim koltuğunda başka birini görmek için elinden geleni yapacaktır.

Buradan şu öngörülerde bulunabiliriz: Öyle anlaşılıyor ki bir yerlerde Erdoğan'ın da kalemi kırıldı. Küresel elitler açısından artık kendisi, Türkiye'de tercih edilmeyen bir lider hükmündedir. Değiştirmek isteyeceklerdir. Ancak bu değişimi çok profesyonel bir şekilde halletmeyi tercih edeceklerdir. Devlet yönetim sisteminin değiştirilmesi için gereken bütün çalışmalar kendisine yaptırıldı ama kullanamaması için de ellerinden geleni yapacaklardır. Kaleminin kırıldığına dair hükmü Erdoğan da biliyor olacak ki söylemlerini ve çalışmalarını aynı şekilde sürdürüyor. İktidarını sürdürebilmek için alternatif yollar arıyor.

Bu, hükümler üzerinden yaşanan gelişmeleri bir strateji savaşı olarak düşünebilirdik. Lakin, Fransa'nın tanınmış uluslararası ilişkiler profesörlerinden Philippe Moreau Defarges'nin, BFM kanalında yaptığı konuşma sürece farklı bir anlam yükledi.

Defarges, "Erdoğan adeta bir geçiş dönemine hızla ilerliyor. Güçlerini daha da sağlamlaştırmak isteyecek" diyor ve soruyor: "Nereye kadar götürecek?"

Sorunun cevabını yine kendisi veriyor: "Sadece bir felakete götürebilir." Defarges'nin bu ifadesini "Artık yolun sonuna geldin" şeklinde okumak da mümkündür.

Referandum konusunda itiraz edenlere de akıl veren Defarges, konuşmasının devamında "Türklerin yaptığı başvurular (çözüm arayışları) inanılmaz. Ama hiçbir yere varamazlar. Çünkü Erdoğan bunların hepsini adeta kilitleyecek. Bunun sonuca varmasının tek bir yolu var. O da Erdoğan'ın öldürülmesi" diyerek yol gösteriyor.

Bu ifadeleri yayın esnasında bile tepki çekmesine rağmen, "Kusura bakmayın ama, Roma döneminden beri böyle bir düşünce var. Doğruları yapmayan bir devlet adamına karşı başka ne yapılabilir?" diyor.

Peki doğrular nedir?

Defarges, daha önceki bir röportajında Erdoğan'ı övmüş ve onun çok zeki bir insan olduğunu, Birleşmiş Milletler örgütünün yapısını yakından tanıdığını ifade etmişti. Ancak dünyada Erdoğan dışında BM'nin yapısının değiştirilmesi ile ilgili kimseden ses çıkmıyor diye de sitemde bulunmuştu.

Şimdi aynı Defarges, Erdoğan'ın öldürülmesinden bahsediyor. Bu şekilde bir bilgi aktarımı Defarges'nin akademik bilgi aktarımına uymuyor. O halde bu bahsin, kırılan kalemin gösteriminden ibaret olduğunu anlayabiliriz. Demek ki ortada, artık kapatılmak istenen bir proje var.

Sonuçta, projesi olanlar projesi olmayanlara karşı galip gelirler. Diğer bir ifade ile, projesi olmayanlar projesi olanların projesi olurlar. Bu kesin.

İki Savaş Meclisi ve Bir Proje

Derler ki, 1538 yılı Eylül ayı sonuna doğru, iki savaş meclisi toplantı halindeydi. Bunlardan biri Barbaros Hayrettin Paşa'nın meclisi, diğeri de Amiral Andrea Doria'nın meclisiydi.

Yunanistan'ın kuzeybatısındaki Preveze'de, Osmanlı donanması ile Papa III. Paulus'ün çabalarıyla bir araya gelen Haçlı donanması, karşı karşıya gelmişti. Barbaros Hayrettin Paşa'nın komutası altında 122 kadırga ve galyot ile 12.000 levent vardı. Haçlı donanmasında ise 600 parça kadırga ve

galyot ile 60.000 asker bulunuyordu. Cenevizli Andrea Doria, Kutsal Roma Cermen İmparatoru Şarlken'in hizmetinde bulunmuş çok tecrübeli bir amiraldi.

Aslında her iki savaş meclisinde de birer sorunun cevabı aranıyordu. Andrea Doria'nın savaş meclisinde cevabı aranan soru şuydu:

"Yarın Hayrettin, bize hangi strateji ile saldıracak?"

Bu soruya verilecek her türlü cevaba karşılık stratejiler kontrol edilecek ve gereken tedbirler alınacaktı.

Hayrettin Paşa'nın savaş meclisinde ise cevabı aranan soru şuydu:

"Yarın Andrea, bizim ona hangi strateji ile saldıracağımızı düşünüyor?"

Tabii bu, muhteşem bir yaklaşımdı. Andrea'nın stratejisini ezmişti. Kalan sadece bir temizlik uygulamasıydı.

28 Eylül'de, Barbaros Hayrettin Paşa komutasındaki Osmanlı donanması, Amiral Andrea Doria komutasındaki Haçlı donanmasını imha etti. Çünkü onların bütün stratejilerini biliyordu. İyi çalışmıştı. Bu deniz muharebesi sonucunda, Akdeniz'de Osmanlı donanmasına karşı koyabilecek bir donanma kalmadı ve Türk hâkimiyeti başlamış oldu.

Neticede, stratejisini doğru tespit edip, doğru yerde konuşlananlar, sonunda kazananlar olmuşlardır. Bugün de öyle olacaktır.

Zaferin kuralı budur. Nice az birlikler vardır ki, Allah'ın izniyle sayıca çok birlikleri yenmişlerdir, Allah sabredenlerle beraberdir.

Bugün gelinen noktada, küresel finans elitler bütün planlarını yapmışlardır. Planlarını uygulayabilecek ya da uygulatabilecek kaynaklara ve teknolojiye sahiptirler. İdeolojilerinin temelinde savaş olan bütün ekipleri ön saflara

sürmüş durumdadırlar. Neo-conlar, misyonerler, El Kaide, DAEŞ ya da IŞİD, PKK, PYD, savaş şirketleri, tapınak şövalyeleri, totonlar ve daha neler neler. Onlar açısından artık herkes düşmandır. Uzlaşma, seçeneklerde yoktur.

İdeolojilerinin temelinde barış olanlar ise daha çok çalışıp çabalamak zorundadırlar. Olan biteni anlamak zorundadırlar. Geç kalmak ya da zaman kaybetmek aleyhlerine gelişen en büyük problemdir. Tembellik öldürücüdür!

Ne demişti Erbakan:

"Ey millet! Ne olur, Allah rızası için bir kerecik beni Siyonistlerden önce siz anlayın yahu! Onlar dediklerimi hemen anlayıp tedbir alıyorlar, siz ise iş işten geçtikten sonra anlayabiliyorsunuz ve dizinizi dövmek zorunda kalıyorsunuz. Ama şunu iyi bilin ki, zaman gelecek beni anlayarak dizinizi dövmek isteyeceksiniz, ama dövecek diziniz de kalmayacak!"

Problemleri biliyor ve milleti, başlarına gelebilecekler konusunda uyarıyordu. Şimdi anlaşıldı. Ama geç oldu.

Turgut Özal, "Beni ancak öldükten sonra anlarsınız" dedi. Dediği gibi de oldu. Milletin aymazlığına, tembelliğine, vurdumduymazlığına işaret ediyordu.

Erdoğan henüz son sözünü söyledi mi söylemedi mi bilemiyoruz. Ama bildiğimiz net bir şey var, o da küresel finans elitlerin son sözlerini söylediklerdir.

Onlar son sözlerini söylediler ve kalemlerini kırdılar.

Ama tarih, fısıldamaya devam ediyor. Bir yandan Selahattin, Alparslan, Fatih gibi muhteşem komutanlar beyaz atlarına binmişler seslenip duruyorlar. Diğer yandan, Selçuklu ve Osmanlı medreselerinde (üniversitelerinde) ulema (akademisyenler) ve ümera (yöneticiler) yeni bir medeniyetin tasarımını anlatıp duruyor.

Erdoğan'ın son sözleri hangi fısıltıya öykünecek?

Sanırım, küresel finans elitlerin en çok merak ettiği sorulardan biri de budur. Rockefeller'in ifadesiyle "oltadaki balık", çırpınıp kaçıp kurtulacak mı? Yoksa bildik süreç mi yaşanacak? Bilinen şey, oltadaki balığın artık yeme ihtiyacı olmadığıdır. Süreç, oltadan tavaya ve oradan da mideye gidecek şekilde yaşanır! Göreceğiz.

Tarih mi?

Tarihin fısıltıları, güneşin yeryüzünü aydınlatıp ısıttığı gibi zihinleri aydınlatıp, gönülleri ısıtmaya devam edecektir. Onların aceleleri yoktur. Nasıl olsa birini ayartırlar. Ağır ağır kaldırıp, çok hızlı yürütürler.

Her zaman, tekrar tekrar yaptıkları gibi.